CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ din 20 iulie 2015

(Legea nr. 207 din 20 iulie 2015)

EMITENT • **PARLAMENTUL**

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 547 din 23 iulie 2015

Data intrării în vigoare 01-01-2016

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Titlul I
Dispoziţii generale

Articolul 1

Definiţii

În înţelesul prezentului cod, termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificaţii:

1. actul administrativ fiscal - actul emis de organul fiscal în exercitarea atribuţiilor de administrare a impozitelor, taxelor şi contribuţiilor sociale, pentru stabilirea unei situaţii individuale şi în scopul de a produce efecte juridice faţă de cel căruia îi este adresat;

2. administrarea creanţelor fiscale - oricare din activităţile desfăşurate de organele fiscale în legătură cu:

a) înregistrarea fiscală a contribuabililor/plătitorilor şi a altor subiecte ale raporturilor juridice fiscale;

b) declararea, stabilirea, controlul şi colectarea creanţelor fiscale;

c) soluţionarea contestaţiilor împotriva actelor administrative fiscale;

d) asistenţa/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor, la cerere sau din oficiu;

e) aplicarea sancţiunilor în condiţiile legii;

3. analiza de risc - activitatea efectuată de organul fiscal în scopul identificării riscurilor de neconformare în ceea ce priveşte îndeplinirea de către contribuabil/plătitor a obligaţiilor prevăzute de legislaţia fiscală, de a le evalua, de a le gestiona, precum şi de a le utiliza în scopul efectuării activităţilor de administrare fiscală;

4. contribuabil - orice persoană fizică, juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează, conform legii, impozite, taxe şi contribuţii sociale;

5. contribuţie socială - prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecţia persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul căreia aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

6. control fiscal - totalitatea activităţilor efectuate de organele fiscale pentru verificarea modului de îndeplinire de către contribuabil/plătitor a obligaţiilor prevăzute de legislaţia fiscală şi contabilă;

7. creanţă bugetară - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanţa bugetară principală şi creanţa bugetară accesorie;

8. creanţă bugetară principală - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, altele decât creanţele bugetare accesorii;

9. creanţă bugetară accesorie - dreptul la încasarea dobânzilor, penalităţilor sau a altor asemenea sume, în baza legii, aferente unor creanţe bugetare principale;

10. creanţă fiscală - dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanţa fiscală principală şi creanţa fiscală accesorie;

11. creanţă fiscală principală - dreptul la perceperea impozitelor, taxelor şi contribuţiilor sociale, precum şi dreptul contribuabilului la restituirea sumelor plătite fără a fi datorate şi la rambursarea sumelor cuvenite, în situaţiile şi condiţiile prevăzute de lege;

12. creanţă fiscală accesorie - dreptul la perceperea dobânzilor, penalităţilor sau majorărilor aferente unor creanţe fiscale principale, precum şi dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condiţiile legii;

13. creditor fiscal - titularul unui drept de creanţă fiscală;

14. creditor bugetar - titularul unui drept de creanţă bugetară;

15. debitor fiscal - titularul unei obligaţii de plată corelativă unui drept de creanţă fiscală;

16. debitor bugetar - titularul unei obligaţii de plată corelativă unui drept de creanţă bugetară;

17. declaraţie fiscală - act întocmit de contribuabil/plătitor, în condiţiile şi situaţiile prevăzute de lege, reprezentând declaraţia de impunere şi declaraţia informativă;

18. declaraţie de impunere - actul întocmit de contribuabil/plătitor care se referă la:

a) impozitele, taxele şi contribuţiile sociale datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligaţia calculării acestora revine contribuabilului/plătitorului;

b) impozitele, taxele şi contribuţiile sociale colectate, în cazul în care plătitorul are obligaţia de a calcula, de a reţine şi de a plăti sau, după caz, de a colecta şi de a plăti impozitele, taxele şi contribuţiile sociale;

c) bunurile şi veniturile impozabile, precum şi alte elemente ale bazei de impozitare, dacă legea prevede declararea acestora;

19. declaraţie informativă - actul întocmit de contribuabil/plătitor referitor la orice informaţii în legătură cu impozitele, taxele şi contribuţiile sociale, bunurile şi veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora, altele decât cele prevăzute la pct. 18;

20. dobândă - obligaţia fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanţei fiscale principale ca urmare a neachitării la scadenţă de către debitor a obligaţiilor fiscale principale;

21. drepturi vamale - drepturi de import şi drepturi de export, astfel cum sunt definite de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările şi completările ulterioare;

22. executor fiscal - persoana din cadrul organului de executare cu atribuţii de efectuare a executării silite;

23. impozit - prelevare obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, fără contraprestaţie, în scopul satisfacerii necesităţilor de interes general;

24. legislaţie fiscală - totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la impozite, taxe, contribuţii sociale, precum şi la proceduri de administrare a acestora;

25. legislaţie contabilă - totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la organizarea şi conducerea contabilităţii;

26. majorare de întârziere - obligaţia fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanţei fiscale principale, precum şi sancţiunea, ca urmare a neachitării la scadenţă, de către debitor, a obligaţiilor fiscale principale;

27. obligaţie fiscală - obligaţia de plată a oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând obligaţia fiscală principală şi obligaţia fiscală accesorie;

28. obligaţie fiscală principală - obligaţia de plată a impozitelor, taxelor şi contribuţiilor sociale, precum şi obligaţia organului fiscal de a restitui sumele încasate fără a fi datorate şi de a rambursa sumele cuvenite, în situaţiile şi condiţiile prevăzute de lege;

29. obligaţie fiscală accesorie - obligaţia de plată sau de restituire a dobânzilor, penalităţilor sau a majorărilor, aferente unor obligaţii fiscale principale;

30. organ fiscal - organul fiscal central, organul fiscal local, precum şi alte instituţii publice care administrează creanţe fiscale;

31. organ fiscal central - Agenţia Naţională de Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., prin structurile de specialitate cu atribuţii de administrare a creanţelor fiscale, inclusiv unităţile subordonate A.N.A.F.;

32. organ fiscal local - structurile de specialitate din cadrul autorităţilor administraţiei publice locale cu atribuţii de administrare a creanţelor fiscale;

33. penalitate de întârziere - obligaţia fiscală accesorie reprezentând sancţiunea pentru neachitarea la scadenţă de către debitor a obligaţiilor fiscale principale;

34. penalitate de nedeclarare - obligaţia fiscală accesorie reprezentând sancţiunea pentru nedeclararea sau declararea incorectă, în declaraţii de impunere, a impozitelor, taxelor şi contribuţiilor sociale;

35. plătitor - persoana care, în numele contribuabilului, conform legii, are obligaţia de a plăti sau de a reţine şi de a plăti ori de a colecta şi plăti, după caz, impozite, taxe şi contribuţii sociale. Este plătitor şi sediul secundar obligat, potrivit legii, să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii şi de venituri asimilate salariilor;

36. taxă - prelevarea obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, cu ocazia prestării unor servicii de către instituţii sau autorităţi publice, fără existenţa unui echivalent între cuantumul taxei şi valoarea serviciului;

37. titlu de creanţă fiscală - actul prin care, potrivit legii, se stabileşte şi se individualizează creanţa fiscală;

38. titlu de creanţă bugetară - actul prin care, potrivit legii, se stabileşte şi se individualizează creanţa bugetară;

39. vector fiscal - totalitatea tipurilor de obligaţii fiscale pentru care există obligaţii de declarare cu caracter permanent;

40. date de identificare - numele şi prenumele în cazul persoanelor fizice sau denumirea în cazul persoanelor juridice şi entităţilor fără personalitate juridică, domiciliul fiscal şi codul de identificare fiscală.

Capitolul I
Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală

Articolul 2

Obiectul şi sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală

(1) Codul de procedură fiscală reglementează drepturile şi obligaţiile părţilor din raporturile juridice fiscale privind administrarea creanţelor fiscale datorate bugetului general consolidat, indiferent de autoritatea care le administrează, cu excepţia cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) În măsura în care prin lege specială nu se prevede altfel, prezentul cod se aplică şi pentru:

a) administrarea drepturilor vamale;

b) administrarea redevenţelor miniere, a redevenţelor petroliere şi a redevenţelor rezultate din contracte de concesiune, arendă şi alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinaţie agricolă, încheiate de Agenţia Domeniilor Statului;

c) alte creanţe bugetare care, potrivit legii, sunt asimilate creanţelor fiscale.

(3) În scopul aplicării alin. (2), drepturile vamale şi redevenţele sunt asimilate creanţelor fiscale.

(4) Prezentul cod nu se aplică pentru administrarea creanţelor bugetare rezultate din raporturile juridice contractuale, cu excepţia celor prevăzute la alin. (2) lit. b).

Articolul 3

Raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative

(1) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea creanţelor prevăzute la art. 2.

(2) Unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil şi ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorităţi publice şi contribuabili/plătitori.

Capitolul II
Principii generale de conduită în administrarea creanţelor fiscale

Articolul 4

Principiul legalităţii

(1) Creanţele fiscale şi obligaţiile corespunzătoare ale contribuabilului/plătitorului sunt cele prevăzute de lege.

(2) Procedura de administrare a creanţelor fiscale se desfăşoară în conformitate cu dispoziţiile legii. Organul fiscal are obligaţia de a asigura respectarea dispoziţiilor legale privind realizarea drepturilor şi obligaţiilor contribuabilului/plătitorului sau ale altor persoane implicate în procedură.

Articolul 5

Aplicarea unitară a legislaţiei

(1) Organul fiscal este obligat să aplice unitar prevederile legislaţiei fiscale pe teritoriul României, urmărind stabilirea corectă a creanţelor fiscale.

(2) Ministerul Finanţelor Publice, în calitate de organ de specialitate al administraţiei publice centrale, are rolul de a coordona aplicarea unitară a prevederilor legislaţiei fiscale.

(3) În cadrul Ministerului Finanţelor Publice funcţionează Comisia fiscală centrală, care are responsabilităţi de elaborare a deciziilor cu privire la aplicarea unitară a Codului fiscal, a prezentului cod, a legislaţiei subsecvente acestora, precum şi a legislaţiei a cărei aplicare intră în sfera de competenţă a A.N.A.F.

(4) Componenţa şi regulamentul de organizare şi funcţionare a Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanţelor publice.

(5) Comisia fiscală centrală este coordonată de secretarul de stat din Ministerul Finanţelor Publice care răspunde de politicile şi legislaţia fiscală.

(6) În cazul în care Comisia fiscală centrală este învestită cu soluţionarea unei probleme care vizează impozitele şi taxele locale prevăzute de Codul fiscal, comisia se completează cu 2 reprezentanţi ai Ministerului Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice, precum şi cu câte un reprezentant al fiecărei structuri asociative a autorităţilor administraţiei publice locale.

(7) Deciziile Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanţelor publice şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 6

Exercitarea dreptului de apreciere

(1) Organul fiscal este îndreptăţit să aprecieze, în limitele atribuţiilor şi competenţelor ce îi revin, relevanţa stărilor de fapt fiscale prin utilizarea mijloacelor de probă prevăzute de lege şi să adopte soluţia întemeiată pe prevederile legale, precum şi pe constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză raportat la momentul luării unei decizii. În exercitarea dreptului său de apreciere, organul fiscal trebuie să ia în considerare opinia emisă în scris de organul fiscal competent respectivului contribuabil/plătitor în cadrul activităţii de asistenţă şi îndrumare a contribuabililor/plătitorilor, precum şi soluţia adoptată de organul fiscal în cadrul unui act administrativ fiscal sau de instanţa judecătorească, printr-o hotărâre definitivă, emisă anterior, pentru situaţii de fapt similare la acelaşi contribuabil/plătitor. În situaţia în care organul fiscal constată că există diferenţe între starea de fapt fiscală a contribuabilului/plătitorului şi informaţiile avute în vedere la emiterea unei opinii scrise sau a unui act administrativ fiscal la acelaşi contribuabil/plătitor, organul fiscal are dreptul să consemneze constatările în conformitate cu situaţia fiscală reală şi cu legislaţia fiscală şi are obligaţia să menţioneze în scris motivele pentru care nu ia în considerare opinia prealabilă.

(2) Organul fiscal îşi exercită dreptul de apreciere în limitele rezonabilităţii şi echităţii, asigurând o proporţie justă între scopul urmărit şi mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

(3) Ori de câte ori organul fiscal trebuie să stabilească un termen pentru exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligaţii de către contribuabil/plătitor, acesta trebuie să fie rezonabil, pentru a da posibilitatea contribuabilului /plătitorului să îşi exercite dreptul sau să îşi îndeplinească obligaţia. Termenul poate fi prelungit, pentru motive justificate, cu acordul conducătorului organului fiscal.

Articolul 7

Rolul activ şi alte reguli de conduită pentru organul fiscal

(1) În desfăşurarea unei proceduri de administrare a creanţelor fiscale, organul fiscal înştiinţează contribuabilul /plătitorul asupra drepturilor şi obligaţiilor prevăzute de lege ce îi revin acestuia în desfăşurarea procedurii.

(2) Organul fiscal are obligaţia să examineze starea de fapt în mod obiectiv şi în limitele stabilite de lege, precum şi să îndrume contribuabilul/plătitorul în aplicarea prevederilor legislaţiei fiscale, în îndeplinirea obligaţiilor şi exercitarea drepturilor sale, ca urmare a solicitării contribuabilului/plătitorului sau din iniţiativa organului fiscal, după caz.

(3) Organul fiscal este îndreptăţit să examineze, din oficiu, starea de fapt, să obţină şi să utilizeze toate informaţiile şi documentele necesare pentru determinarea corectă a situaţiei fiscale a contribuabilului/plătitorului. În analiza efectuată, organul fiscal este obligat să identifice şi să ia în considerare toate circumstanţele edificatoare fiecărui caz în parte.

(4) Organul fiscal decide asupra felului şi volumului examinărilor, în funcţie de circumstanţele fiecărui caz în parte şi de limitele prevăzute de lege.

Articolul 8

Limba oficială în administraţia fiscală

(1) Limba oficială în administraţia fiscală este limba română.

(2) Dacă la organul fiscal se depun petiţii, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, organul fiscal solicită ca acestea să fie însoţite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizaţi de Ministerul Justiţiei, în condiţiile legii.

(3) Dacă la organul fiscal se depun petiţii, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, pentru care nu există traducători autorizaţi potrivit alin. (2), organul fiscal solicită ca acestea să fie însoţite de traduceri în limba română efectuate sau certificate de o ambasadă/oficiu consular al statului în a cărui limbă oficială a fost emis documentul respectiv.

(4) Petiţiile, documentele justificative, certificatele sau înscrisurile redactate într-o limbă străină depuse fără respectarea alin. (3) nu se iau în considerare de organul fiscal.

(5) Dispoziţiile art. 19 din Legea administraţiei publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 9

Dreptul de a fi ascultat

(1) Înaintea luării deciziei, organul fiscal este obligat să asigure contribuabilului/plătitorului posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere cu privire la faptele şi împrejurările relevante în luarea deciziei.

(2) Organul fiscal nu este obligat să aplice prevederile alin. (1) când:

a) întârzierea în luarea deciziei determină un pericol pentru constatarea situaţiei fiscale reale privind executarea obligaţiilor contribuabilului/plătitorului sau pentru luarea altor măsuri prevăzute de lege;

b) cuantumul creanţelor fiscale urmează să se modifice cu mai puţin de 10% din valoarea creanţei fiscale stabilită anterior;

c) se acceptă informaţiile prezentate de contribuabil/plătitor, pe care acesta le-a dat într-o declaraţie sau într-o cerere;

d) urmează să se ia măsuri de executare silită;

e) urmează să se emită deciziile referitoare la obligaţiile fiscale accesorii.

(3) Audierea se consideră îndeplinită în următoarele situaţii:

a) contribuabilul/plătitorul refuză explicit să se prezinte la termenul stabilit de organul fiscal în vederea audierii;

b) contribuabilul/plătitorul nu se prezintă, din orice motiv, la două termene consecutive stabilite de organul fiscal în vederea audierii.

(4) Excepţia lipsei audierii poate fi invocată de contribuabil/plătitor odată cu formularea contestaţiei depuse potrivit prezentului cod.

(5) La stabilirea termenelor prevăzute la alin. (3) devin aplicabile prevederile art. 6 alin. (3).

Articolul 10

Obligaţia de cooperare

(1) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să coopereze cu organul fiscal în vederea determinării stării de fapt fiscale, prin prezentarea faptelor cunoscute de către acesta, în întregime, conform realităţii, şi prin indicarea mijloacelor doveditoare care îi sunt cunoscute, cu respectarea prevederilor în materie penală şi procesual penală.

(2) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să întreprindă măsurile în vederea procurării mijloacelor doveditoare necesare, prin utilizarea tuturor posibilităţilor ce îi stau la dispoziţie.

Articolul 11

Secretul fiscal

(1) Personalul din cadrul organului fiscal este obligat să păstreze secretul asupra informaţiilor de care a luat cunoştinţă ca urmare a exercitării atribuţiilor de serviciu.

(2) În categoria informaţiilor de natura celor considerate a fi secret fiscal intră datele referitoare la contribuabil /plătitor, cum ar fi: datele de identificare, natura şi cuantumul obligaţiilor fiscale, natura, sursa şi cuantumul veniturilor, natura, sursa şi valoarea bunurilor, plăţi, conturi, rulaje, transferuri de numerar, solduri, încasări, deduceri, credite, datorii, valoarea patrimoniului net sau orice fel de informaţii obţinute din declaraţii ori documente prezentate de către contribuabil/plătitor sau terţi.

(3) Organul fiscal poate transmite informaţiile pe care le deţine:

a) autorităţilor publice, în scopul îndeplinirii obligaţiilor prevăzute de lege;

b) autorităţilor fiscale ale altor ţări, în condiţii de reciprocitate, în baza unor instrumente juridice internaţionale semnate de România şi care cuprind prevederi privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal şi/sau recuperarea creanţelor fiscale;

c) autorităţilor judiciare competente, potrivit legii;

d) oricărui solicitant, cu acordul scris al contribuabilului/plătitorului despre care au fost solicitate informaţii;

e) în alte cazuri prevăzute expres de lege.

(4) Autoritatea care primeşte informaţii fiscale este obligată să păstreze secretul asupra informaţiilor primite.

(5) Este permisă transmiterea informaţiilor de natura celor prevăzute la alin. (1), inclusiv pentru perioada în care a avut calitatea de contribuabil/plătitor:

a) contribuabilului/plătitorului însuşi;

b) succesorilor acestuia, precum şi persoanelor cu vocaţie succesorală, calitate dovedită potrivit legii.

(6) În scopul aplicării prevederilor alin. (3) lit. a) şi c), autorităţile publice pot încheia protocol privind schimbul de informaţii cu organul fiscal deţinător al informaţiei ce se transmite.

(7) Este permisă transmiterea de informaţii cu caracter fiscal în alte situaţii decât cele prevăzute la alin. (3), în condiţiile în care se asigură că din acestea nu reiese identitatea vreunei persoane fizice, juridice ori unei entităţi fără personalitate juridică.

(8) Organul fiscal poate aduce la cunoştinţă publică informaţiile pe care le deţine:

a) ori de câte ori informaţiile sunt calificate de lege ca fiind publice;

b) ori de câte ori, prin acte administrative sau prin hotărâri judecătoreşti, definitive, se constată încălcări ale obligaţiilor prevăzute de legislaţia fiscală.

(9) Procedura de aducere la cunoştinţă publică a informaţiilor deţinute de organul fiscal central se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., iar procedura de aducere la cunoştinţă publică a informaţiilor deţinute de organul fiscal local se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice.

(10) Prelucrarea datelor cu caracter personal de către organele fiscale centrale şi locale se realizează cu respectarea prevederilor Legii nr. 677/2001 pentru protecţia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date, cu modificările şi completările ulterioare.

Articolul 12

Buna-credinţă

(1) Relaţiile dintre contribuabil/plătitor şi organul fiscal trebuie să fie fundamentate pe bună-credinţă.

(2) Contribuabilul/Plătitorul trebuie să îşi îndeplinească obligaţiile şi să îşi exercite drepturile potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege şi să declare corect datele şi informaţiile privitoare la obligaţiile fiscale datorate.

(3) Organul fiscal trebuie să respecte drepturile contribuabilului/plătitorului în fiecare procedură de administrare a creanţelor fiscale aflată în derulare.

(4) Buna-credinţă a contribuabililor se prezumă până când organul fiscal dovedeşte contrariul.

Capitolul III
Aplicarea prevederilor legislaţiei fiscale

Articolul 13

Interpretarea legii

(1) Interpretarea reglementărilor fiscale trebuie să respecte voinţa legiuitorului aşa cum este exprimată în lege.

(2) În cazul în care voinţa legiuitorului nu reiese clar din textul legii, la stabilirea voinţei legiuitorului se ţine seama de scopul emiterii actului normativ astfel cum acesta reiese din documentele publice ce însoţesc actul normativ în procesul de elaborare, dezbatere şi aprobare.

(3) Prevederile legislaţiei fiscale se interpretează unele prin altele, dând fiecăreia înţelesul ce rezultă din ansamblul legii.

(4) Prevederile legislaţiei fiscale susceptibile de mai multe înţelesuri se interpretează în sensul în care corespund cel mai bine obiectului şi scopului legii.

(5) Prevederile legislaţiei fiscale se interpretează în sensul în care pot produce efecte, iar nu în acela în care nu ar putea produce niciunul.

(6) Dacă după aplicarea regulilor de interpretare prevăzute la alin. (1)-(5), prevederile legislaţiei fiscale rămân neclare, acestea se interpretează în favoarea contribuabilului/ plătitorului.

Articolul 14

Prevalenţa conţinutului economic al situaţiilor relevante din punct de vedere fiscal

(1) Veniturile, alte beneficii şi elemente patrimoniale sunt supuse legislaţiei fiscale indiferent dacă sunt obţinute din acte sau fapte ce îndeplinesc sau nu cerinţele altor dispoziţii legale.

(2) Situaţiile de fapt relevante din punct de vedere fiscal se apreciază de organul fiscal în concordanţă cu realitatea lor economică, determinată în baza probelor administrate în condiţiile prezentului cod. Atunci când există diferenţe între fondul sau natura economică a unei operaţiuni sau tranzacţii şi forma sa juridică, organul fiscal apreciază aceste operaţiuni sau tranzacţii, cu respectarea fondului economic al acestora.

(3) Organul fiscal stabileşte tratamentul fiscal al unei operaţiuni având în vedere doar prevederile legislaţiei fiscale, tratamentul fiscal nefiind influenţat de faptul că operaţiunea respectivă îndeplineşte sau nu cerinţele altor prevederi legale.

Articolul 15

Eludarea legislaţiei fiscale

(1) În cazul în care, eludându-se scopul legislaţiei fiscale, obligaţia fiscală nu a fost stabilită ori nu a fost raportată la baza de impozitare reală, obligaţia datorată şi, respectiv, creanţa fiscală corelativă sunt cele legal determinate.

(2) Pentru situaţiile prevăzute la alin. (1) sunt aplicabile prevederile art. 21.

Titlul II
Raportul juridic fiscal

Capitolul I
Dispoziţii privind raportul juridic fiscal

Articolul 16

Conţinutul raportului juridic fiscal

(1) Raportul juridic fiscal cuprinde raportul de drept material fiscal şi raportul de drept procedural fiscal.

(2) Raportul de drept material fiscal cuprinde totalitatea drepturilor şi obligaţiilor care apar în legătură cu creanţele fiscale.

(3) Raportul de drept procedural fiscal cuprinde totalitatea drepturilor şi obligaţiilor care apar în legătură cu administrarea creanţelor fiscale.

Articolul 17

Subiectele raportului juridic fiscal

(1) Subiecte ale raportului juridic fiscal sunt statul, unităţile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, contribuabilul/plătitorul, precum şi alte persoane care dobândesc drepturi şi obligaţii în cadrul acestui raport.

(2) Statul este reprezentat de Ministerul Finanţelor Publice, prin A.N.A.F. şi unităţile subordonate acesteia, cu excepţia cazului când legea stabileşte o altă autoritate în acest sens.

(3) Unităţile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, sunt reprezentate de autorităţile administraţiei publice locale, precum şi de compartimentele de specialitate ale acestora, în limita atribuţiilor delegate de către autorităţile respective.

Articolul 18

Împuterniciţii

(1) În relaţiile cu organul fiscal contribuabilul/plătitorul poate fi reprezentat printr-un împuternicit. Conţinutul şi limitele reprezentării sunt cele cuprinse în împuternicire sau stabilite de lege, după caz. Desemnarea unui

împuternicit nu îl împiedică pe contribuabil/plătitor să îşi îndeplinească personal obligaţiile prevăzute de legislaţia fiscală, chiar dacă nu a procedat la revocarea împuternicirii potrivit alin. (2).

(2) Împuternicitul este obligat să depună la organul fiscal actul de împuternicire, în original sau în copie legalizată. Revocarea împuternicirii operează faţă de organul fiscal de la data depunerii actului de revocare, în original sau în copie legalizată.

(3) În cazul reprezentării contribuabilului/plătitorului în relaţia cu organul fiscal prin avocat, forma şi conţinutul împuternicirii sunt cele prevăzute de dispoziţiile legale privind organizarea şi exercitarea profesiei de avocat.

(4) Contribuabilul/Plătitorul fără domiciliu fiscal în România, care are obligaţia de a depune declaraţii la organul fiscal, trebuie să desemneze un împuternicit, cu domiciliul fiscal în România, care să îndeplinească, în numele şi din patrimoniul contribuabilului/plătitorului, obligaţiile acestuia din urmă faţă de organul fiscal.

(5) Dispoziţiile alin. (4) nu se aplică:

a) contribuabilului/plătitorului care are rezidenţa într-un stat membru al Uniunii Europene, respectiv al Spaţiului Economic European;

b) contribuabilului/plătitorului care are rezidenţa într-un stat care este parte a unui instrument juridic internaţional semnat de România şi care cuprinde prevederi privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal şi recuperarea creanţelor fiscale.

(6) Prevederile prezentului articol sunt aplicabile şi reprezentanţilor fiscali desemnaţi potrivit Codului fiscal, dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 19

Numirea curatorului fiscal

(1) Dacă nu există un împuternicit potrivit art. 18 alin. (1)-(4) organul fiscal, în condiţiile legii, solicită instanţei judecătoreşti competente numirea unui curator fiscal pentru:

a) contribuabilul/plătitorul fără domiciliu fiscal în România, care nu şi-a îndeplinit obligaţia de desemnare a unui împuternicit potrivit art. 18 alin. (4);

b) contribuabilul/plătitorul absent, al cărui domiciliu fiscal este necunoscut ori care, din cauza bolii, unei infirmităţi, bătrâneţii sau unui handicap de orice fel, şi din cauza arestului preventiv sau a încarcerării în penitenciar, nu poate să îşi exercite şi să îşi îndeplinească personal drepturile şi obligaţiile ce îi revin potrivit legii.

(2) Pentru activitatea sa, curatorul fiscal este remunerat potrivit hotărârii judecătoreşti, toate cheltuielile legate de această reprezentare fiind suportate de cel reprezentat.

Articolul 20

Obligaţiile reprezentanţilor legali

(1) Reprezentanţii legali ai persoanelor fizice şi juridice, precum şi reprezentanţii desemnaţi ai asocierilor fără personalitate juridică sunt obligaţi să îndeplinească obligaţiile ce revin potrivit legislaţiei fiscale persoanelor sau entităţilor reprezentate. Aceşti reprezentanţi îndeplinesc obligaţiile fiscale de plată ale persoanelor sau entităţilor reprezentate din acele mijloace pe care le administrează.

(2) În cazul în care, din orice motiv, obligaţiile fiscale ale asocierilor fără personalitate juridică nu sunt achitate potrivit alin. (1), asociaţii răspund solidar pentru îndeplinirea acestora.

Capitolul II
Dispoziţii generale privind raportul sarcinii fiscale

Articolul 21

Naşterea creanţelor şi obligaţiilor fiscale

(1) Dacă legea nu prevede altfel, dreptul de creanţă fiscală şi obligaţia fiscală corelativă se nasc în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impozitare care le generează sau în momentul la care contribuabilul /plătitorul este îndreptăţit, potrivit legii, să ceară restituirea.

(2) Potrivit alin. (1), se naşte dreptul organului fiscal de a stabili şi a determina obligaţia fiscală datorată sau dreptul contribuabilului/plătitorului de a solicita restituirea.

Articolul 22

Stingerea creanţelor fiscale

Creanţele fiscale se sting prin plată, compensare, executare silită, scutire, anulare, prescripţie, dare în plată şi prin alte modalităţi prevăzute expres de lege.

Articolul 23

Preluarea obligaţiei fiscale

(1) În cazul în care obligaţia fiscală nu a fost îndeplinită de debitor, debitori devin, în condiţiile legii, următoarele persoane:

a) moştenitorul care a acceptat succesiunea debitorului, în condiţiile dreptului comun;

b) cel care preia, în tot sau în parte, drepturile şi obligaţiile debitorului supus divizării, fuziunii ori transformării, după caz;

c) alte persoane, în condiţiile legii.

(2) Debitorii care preiau obligaţia fiscală potrivit alin. (1) lit. a) şi b) se substituie vechiului debitor, în condiţiile legilor care reglementează încetarea existenţei persoanelor în cauză.

Articolul 24

Garantarea obligaţiei fiscale

(1) Pentru obligaţiile fiscale ale debitorului răspunde ca debitor garant, cu renunţarea la beneficiul discuţiunii şi diviziunii:

a) persoana care îşi asumă obligaţia de plată printr-un angajament de plată sau printr-un alt act încheiat în formă autentică, cu asigurarea unei garanţii reale la nivelul obligaţiei de plată, în limita sumei garantate şi a sumei realizate din valorificarea garanţiei;

b) persoana juridică pentru obligaţiile fiscale datorate, potrivit legii, de sediile secundare ale acesteia.

(2) Organul fiscal este îndreptăţit să solicite stingerea obligaţiei fiscale de către debitorul garant.

(3) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă astfel:

a) prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local.

Articolul 25

Răspunderea solidară

(1) Răspund solidar cu debitorul următoarele persoane:

a) asociaţii din asocierile fără personalitate juridică, inclusiv membrii întreprinderilor familiale, pentru obligaţiile fiscale datorate de acestea, în condiţiile prevăzute la art. 20, alături de reprezentanţii legali care, cu rea-credinţă, au determinat nedeclararea şi/sau neachitarea obligaţiilor fiscale la scadenţă;

b) terţii popriţi, în situaţiile prevăzute la art. 236 alin. (9), (11), (13), (14) şi (18), în limita sumelor sustrase indisponibilizării;

c) reprezentantul legal al contribuabilului care, cu rea-credinţă, declară băncii, potrivit art. 236 alin. (14) lit. a), că nu deţine alte disponibilităţi băneşti.

(2) Pentru obligaţiile de plată restante ale debitorului declarat insolvabil în condiţiile prezentului cod, răspund solidar cu acesta următoarele persoane:

a) persoanele fizice sau juridice care, anterior datei declarării insolvabilităţii, cu rea-credinţă, au dobândit în orice mod active de la debitorii care şi-au provocat astfel insolvabilitatea;

b) administratorii, asociaţii, acţionarii şi orice alte persoane care au provocat insolvabilitatea persoanei juridice debitoare prin înstrăinarea sau ascunderea, cu rea-credinţă, sub orice formă, a activelor debitorului;

c) administratorii care, în perioada exercitării mandatului, cu rea-credinţă, nu şi-au îndeplinit obligaţia legală de a cere instanţei competente deschiderea procedurii insolvenţei, pentru obligaţiile fiscale aferente perioadei respective şi rămase neachitate la data declarării stării de insolvabilitate;

d) administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credinţă, au determinat nedeclararea şi/sau neachitarea la scadenţă a obligaţiilor fiscale;

e) administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credinţă, au determinat restituirea sau rambursarea unor sume de bani de la bugetul general consolidat fără ca acestea să fie cuvenite debitorului.

(3) Persoana juridică răspunde solidar cu debitorul declarat insolvabil în condiţiile prezentului cod sau declarat insolvent dacă, direct ori indirect, controlează, este controlată sau se află sub control comun cu debitorul şi dacă este îndeplinită cel puţin una dintre următoarele condiţii:

a) dobândeşte, cu orice titlu, dreptul de proprietate asupra unor active de la debitor, iar valoarea contabilă a acestor active reprezintă cel puţin jumătate din valoarea contabilă a tuturor activelor dobânditorului;

b) are sau a avut raporturi contractuale cu clienţii şi/sau cu furnizorii, alţii decât cei de utilităţi, care au avut sau au raporturi contractuale cu debitorul în proporţie de cel puţin jumătate din totalul valoric al tranzacţiilor;

c) are sau a avut raporturi de muncă sau civile de prestări de servicii cu cel puţin jumătate dintre angajaţii sau prestatorii de servicii ai debitorului.

(4) În înţelesul alin. (3), termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificaţii:

a) control - majoritatea drepturilor de vot, fie în adunarea generală a asociaţilor unei societăţi ori a unei asociaţii sau fundaţii, fie în consiliul de administraţie al unei societăţi ori consiliul director al unei asociaţii sau fundaţii;

b) control indirect - activitatea prin care o persoană exercită controlul prin una sau mai multe persoane.

(5) Răspunderea persoanelor prevăzute de prezentul articol priveşte obligaţiile fiscale principale şi accesorii ale perioadei pentru care au avut calitatea ce a stat la baza atragerii răspunderii solidare.

Articolul 26

Dispoziţii speciale privind stabilirea răspunderii

(1) Răspunderea persoanelor prevăzute la art. 25 se stabileşte prin decizie emisă de organul fiscal competent pentru fiecare persoană fizică sau juridică în parte. Decizia este act administrativ fiscal potrivit prezentului cod.

(2) Înaintea emiterii deciziei prevăzute la alin. (1), organul fiscal efectuează audierea persoanei potrivit art. 9. Persoana are dreptul să îşi prezinte în scris punctul de vedere, în termen de 5 zile lucrătoare de la data audierii.

(3) Prin excepţie de la prevederile art. 9 alin. (4) este nulă decizia de atragere a răspunderii solidare emisă fără audierea persoanei căreia i s-a atras răspunderea. Dispoziţiile art. 9 alin. (3) rămân aplicabile.

(4) Decizia prevăzută la alin. (1) cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, şi următoarele:

a) datele de identificare a persoanei răspunzătoare;

b) datele de identificare a debitorului principal;

c) cuantumul şi natura sumelor datorate;

d) termenul în care persoana răspunzătoare trebuie să plătească obligaţia debitorului principal;

e) temeiul legal şi motivele în fapt ale angajării răspunderii, inclusiv opinia organului fiscal motivată în drept şi în fapt cu privire la punctul de vedere al persoanei.

(5) Răspunderea se stabileşte atât pentru obligaţia fiscală principală, cât şi pentru accesoriile acesteia.

(6) În scopul aplicării măsurilor de executare silită decizia prevăzută la alin. (1) devine titlu executoriu la data împlinirii termenului de plată prevăzut la art. 156 alin. (1).

(7) Stingerea creanţelor fiscale prin oricare modalitate prevăzută de prezentul cod liberează faţă de creditor pe debitor sau, după caz, pe celelalte persoane răspunzătoare solidar.

(8) Ori de câte ori Codul fiscal sau alte acte normative care reglementează creanţe fiscale prevăd răspunderea solidară a două sau mai multor persoane pentru aceeaşi creanţă fiscală, titlul de creanţă fiscală se emite pe numele fiecărei persoane cu menţionarea şi a celorlalte persoane care răspund solidar pentru creanţa respectivă.

(9) Procedura de atragere a răspunderii solidare se aprobă astfel:

a) prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul creanţelor fiscale administrate de organele fiscale locale.

Articolul 27

Drepturile şi obligaţiile succesorilor

(1) Drepturile şi obligaţiile din raportul juridic fiscal trec asupra succesorilor debitorului în condiţiile dreptului comun, dispoziţiile art. 23 rămânând aplicabile.

(2) Dispoziţiile alin. (1) nu sunt aplicabile în cazul obligaţiei de plată a sumelor ce reprezintă amenzi aplicate, potrivit legii, debitorului persoană fizică.

Articolul 28

Dispoziţii privind cesiunea creanţelor fiscale ale contribuabilului/plătitorului

(1) Creanţele fiscale privind drepturi de rambursare sau de restituire ale contribuabilului/plătitorului pot fi cesionate numai după stabilirea lor prin decizie de restituire.

(2) Cesiunea produce efecte faţă de organul fiscal competent numai de la data la care aceasta i-a fost notificată.

(3) Desfiinţarea cesiunii sau constatarea nulităţii acesteia ulterior stingerii obligaţiei fiscale nu este opozabilă organului fiscal.

Titlul III
Dispoziţii procedurale generale

Capitolul I
Competenţa organului fiscal central

Articolul 29

Competenţa generală a organului fiscal central

(1) Administrarea creanţelor fiscale datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului naţional unic de asigurări sociale de sănătate şi bugetului asigurărilor pentru şomaj se realizează prin organul fiscal central, cu excepţia cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) Organul fiscal central realizează activităţi de administrare şi pentru alte creanţe datorate bugetului general consolidat decât cele prevăzute la alin. (1), potrivit competenţelor stabilite prin lege.

(3) În cazul impozitului pe venit şi al contribuţiilor sociale, prin hotărâre a Guvernului se poate atribui altă competenţă specială de administrare.

(4) Organul fiscal central realizează activităţile de asistenţă şi îndrumare a contribuabilului/plătitorului pe baza coordonării metodologice a Ministerului Finanţelor Publice. Procedura de coordonare metodologică se stabileşte prin ordin al ministrului finanţelor publice.

(5) Organul fiscal central, prin A.N.A.F., este competent şi pentru colectarea creanţelor bugetare stabilite în titluri executorii, cuvenite bugetului de stat, indiferent de natura acestora, care au fost transmise acestuia în vederea recuperării, potrivit legii.

Articolul 30

Competenţa materială şi teritorială a organului fiscal central

(1) Pentru administrarea creanţelor fiscale şi a altor creanţe datorate bugetelor prevăzute la art. 29 alin. (1) şi (2), competenţa revine acelui organ fiscal teritorial din cadrul A.N.A.F., stabilit prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului.

(2) În cazul contribuabilului/plătitorului nerezident care desfăşoară activităţi pe teritoriul României prin unul sau mai multe sedii permanente, competenţa revine organului fiscal central pe a cărui rază teritorială se află situat sediul permanent desemnat potrivit Codului fiscal.

(3) În scopul administrării de către organul fiscal central a obligaţiilor fiscale datorate de contribuabilii mari şi mijlocii, inclusiv de sediile secundare ale acestora, prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se poate stabili competenţa de administrare în sarcina altor organe fiscale decât cele prevăzute la alin. (1), precum şi criteriile de selecţie şi listele contribuabililor care dobândesc calitatea de contribuabil mare sau, după caz, contribuabil mijlociu.

(4) Organul fiscal central competent notifică contribuabilul ori de câte ori intervin modificări cu privire la calitatea de contribuabil mare sau, după caz, contribuabil mijlociu.

(5) În scopul administrării de către organul fiscal central a obligaţiilor fiscale datorate de un grup fiscal constituit potrivit prevederilor Codului fiscal, prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se poate stabili competenţa de administrare în sarcina altor organe fiscale decât cele prevăzute la alin. (1). Organul fiscal central desemnat este competent să administreze obligaţiile fiscale datorate de toţi membrii grupului.

Articolul 31

Domiciliul fiscal în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central

(1) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central, prin domiciliu fiscal se înţelege:

a) pentru persoanele fizice, adresa unde îşi au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu;

b) pentru persoanele fizice care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere, sediul activităţii sau locul unde se desfăşoară efectiv activitatea principală;

c) pentru persoanele juridice, sediul social sau locul unde se exercită gestiunea administrativă şi conducerea efectivă a afacerilor, în cazul în care acestea nu se realizează la sediul social declarat;

d) pentru asocierile şi alte entităţi fără personalitate juridică, sediul acestora sau locul unde se desfăşoară efectiv activitatea principală.

(2) Prin adresa unde locuiesc efectiv, în sensul alin. (1) lit. a), se înţelege adresa locuinţei pe care o persoană o foloseşte în mod continuu peste 183 de zile într-un an calendaristic, întreruperile de până la 30 de zile nefiind luate în considerare. Dacă şederea are un scop exclusiv de vizită, concediu, tratament sau alte scopuri particulare asemănătoare şi nu depăşeşte perioada unui an, nu se consideră adresa unde locuiesc efectiv.

(3) În situaţia în care domiciliul fiscal nu se poate stabili potrivit alin. (1) lit. c) şi d), domiciliul fiscal este locul în care se află majoritatea activelor.

Articolul 32

Înregistrarea/modificarea domiciliului fiscal

(1) Domiciliul fiscal definit potrivit art. 31 se înregistrează/modifică la/de organul fiscal central în toate cazurile în care acesta este diferit de domiciliul sau de sediul social prin depunerea de către contribuabil/plătitor a unei cereri de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal, însoţită de acte doveditoare ale informaţiilor cuprinse în aceasta.

(2) Cererea se depune la organul fiscal central în a cărui rază teritorială urmează a se stabili domiciliul fiscal. Cererea se soluţionează în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia, prin emiterea deciziei de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal care se comunică contribuabilului/plătitorului.

(3) Organul fiscal prevăzut la alin. (2) emite din oficiu decizia de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal ori de câte ori constată că domiciliul fiscal este diferit de domiciliul sau sediul social, iar contribuabilul/plătitorul nu a depus cerere de modificare a domiciliului fiscal.

(4) Data înregistrării/modificării domiciliului fiscal este data comunicării deciziei de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal.

Articolul 33

Competenţa în cazul sediilor secundare

(1) În cazul sediilor secundare înregistrate fiscal, potrivit legii, competenţa pentru administrarea impozitului pe venitul din salarii datorat de acestea revine organului fiscal competent pentru administrarea obligaţiilor datorate de contribuabilul/plătitorul care le-a înfiinţat.

(2) Competenţa pentru înregistrarea fiscală a sediilor secundare ca plătitoare de salarii şi venituri asimilate salariilor, potrivit legii, revine organului fiscal central în a cărui rază teritorială se află situate acestea.

Articolul 34

Competenţa privind impozitul şi contribuţiile aferente veniturilor din activităţi agricole

(1) Prin excepţie de la prevederile art. 30 şi 38, impozitul şi contribuţiile sociale aferente veniturilor din activităţi agricole, datorate de persoanele fizice, potrivit legii, se pot achita în numerar şi la organul fiscal local din localitatea în care îşi are domiciliul fiscal contribuabilul unde nu există o unitate teritorială a A.N.A.F., dacă între autoritatea administraţiei publice locale şi A.N.A.F. s-a încheiat un protocol în acest scop. Data plăţii este data prevăzută la art. 163 alin. (11) lit. a), inclusiv pentru sumele achitate eronat de către contribuabil pe alte tipuri de obligaţii sau stinse eronat de către organul fiscal în realizarea procedurii prevăzute la alin. (4).

(2) Sumele încasate potrivit alin. (1) se depun de către organul fiscal local în cont distinct de disponibil, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la încasare, împreună cu situaţia privind sumele încasate, care va cuprinde cel puţin următoarele informaţii: numărul şi data documentului prin care s-a efectuat încasarea în numerar, CUI/CNP contribuabil, denumirea contribuabilului, tipul obligaţiei achitate, suma achitată.

(3) Sumele depuse în contul prevăzut la alin. (2) se virează de unităţile Trezoreriei Statului în conturile corespunzătoare de venituri ale bugetului de stat şi ale bugetului Fondului naţional unic de asigurări sociale de sănătate, în termen de două zile lucrătoare de la depunere, potrivit procedurii prevăzute la alin. (4).

(4) Procedura de încasare şi de virare la bugetul de stat şi la bugetul Fondului naţional unic de asigurări sociale de sănătate a sumelor încasate potrivit alin. (1), precum şi modul de colaborare şi de realizare a schimbului de informaţii dintre organele fiscale centrale şi organele fiscale locale se aprobă prin ordin comun al ministrului finanţelor publice şi al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice.

Articolul 35

Competenţa în cazul contribuabilului nerezident

În cazul contribuabilului nerezident care nu are pe teritoriul României un sediu permanent, competenţa revine organului fiscal central stabilit prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 36

Schimbarea competenţei

(1) În cazul în care se schimbă domiciliul fiscal, potrivit legii, competenţa teritorială trece la noul organ fiscal central de la data schimbării domiciliului fiscal.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător şi contribuabililor mari şi mijlocii, definiţi potrivit legii, în cazul în care se modifică această calitate.

(3) În situaţia în care se află în curs de derulare o procedură de administrare, cu excepţia procedurii de executare silită, organul fiscal central care a început procedura este competent să o finalizeze.

Capitolul II
Competenţa organului fiscal local

Articolul 37

Competenţa generală a organului fiscal local

Administrarea creanţelor fiscale datorate bugetului local, inclusiv a impozitului pe profit care se face venit la bugetul local, potrivit Codului fiscal, se realizează prin organul fiscal local, cu excepţia cazului când prin lege se prevede altfel.

Articolul 38

Competenţa teritorială a organului fiscal local

(1) Administrarea creanţelor fiscale datorate bugetului local al unei unităţi/subdiviziuni administrativ-teritoriale se realizează prin organul fiscal local al respectivei unităţi/subdiviziuni administrativ-teritoriale, cu excepţia cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) În scopul administrării de către organul fiscal local a obligaţiilor fiscale datorate de contribuabilii mari şi mijlocii, prin hotărâre a autorităţii deliberative se pot stabili criteriile în funcţie de care se stabilesc contribuabilii mari sau, după caz, contribuabilii mijlocii, precum şi listele cu respectivii contribuabili.

(3) Organul fiscal local notifică contribuabilul ori de câte ori intervin modificări cu privire la calitatea de contribuabil mare sau, după caz, contribuabil mijlociu.

Articolul 39

Domiciliul fiscal în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local

(1) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local, prin domiciliu fiscal se înţelege domiciliul reglementat potrivit dreptului comun sau sediul social înregistrat potrivit legii.

(2) În situaţia în care contribuabilul/plătitorul are înregistrat un domiciliu fiscal potrivit art. 32, în scopul comunicării actelor administrative fiscale emise de organul fiscal local se utilizează acest domiciliu fiscal.

Capitolul III
Alte dispoziţii privind competenţa

Articolul 40

Competenţa specială

(1) În situaţia în care contribuabilul/plătitorul nu are un domiciliu fiscal cunoscut sau nu are domiciliu fiscal în România, competenţa teritorială revine organului fiscal în raza căruia se face constatarea actului sau faptului supus dispoziţiilor legale fiscale.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi pentru luarea de urgenţă a măsurilor legale ce se impun în cazurile de dispariţie a elementelor de identificare a bazei de impozitare reale, precum şi în caz de executare silită.

(3) În cazul contribuabilului/plătitorului cu domiciliul fiscal în România care aplică regimul special pentru serviciile electronice, de telecomunicaţii, de radiodifuziune sau televiziune reglementat de Codul fiscal, competenţa de administrare a taxei pe valoarea adăugată aferentă serviciilor supuse acestui regim revine organului fiscal central stabilit prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 41

Conflictul de competenţă

(1) Există conflict de competenţă când două sau mai multe organe fiscale se declară deopotrivă competente sau necompetente.

(2) Prin conflict de competenţă în sensul prezentului articol se înţelege conflictul apărut în legătură cu modul de aplicare a regulilor de competenţă privind administrarea creanţelor fiscale prevăzute de prezentul cod şi/sau, după caz, de Codul fiscal sau alte legi care reglementează creanţele fiscale în legătură cu care a apărut conflictul.

(3) În cazul în care apare un conflict de competenţă, organul fiscal care s-a învestit primul sau care s-a declarat ultimul necompetent continuă procedura de administrare în derulare şi solicită organului competent să hotărască asupra conflictului.

(4) Organul competent să soluţioneze conflictul de competenţă hotărăşte de îndată asupra conflictului, iar soluţia adoptată se comunică organelor fiscale aflate în conflict, pentru a fi dusă la îndeplinire, cu informarea, după caz, a persoanelor interesate.

(5) În situaţia în care există conflict de competenţă între organul fiscal central şi o instituţie publică ce administrează creanţe fiscale, conflictul de competenţă se soluţionează de către Comisia fiscală centrală.

Articolul 42

Conflictul de competenţă în cazul organelor fiscale centrale

În cazul în care există conflict de competenţă între două sau mai multe organe fiscale centrale, conflictul se soluţionează de către organul ierarhic superior comun. În cazul în care în conflictul de competenţă este implicată o structură de la nivelul central al A.N.A.F., conflictul se soluţionează de preşedintele A.N.A.F..

Articolul 43

Conflictul de competenţă în cazul organelor fiscale locale

(1) În cazul în care există un conflict de competenţă între organele fiscale locale sau între organul fiscal central şi un organ fiscal local, conflictul de competenţă ivit se poate soluţiona amiabil, sub coordonarea reprezentanţilor desemnaţi în acest scop de Ministerul Finanţelor Publice şi Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice. În cazul în care conflictul de competenţă nu se poate soluţiona pe cale amiabilă, conflictul se soluţionează de către Comisia fiscală centrală. În această situaţie, Comisia se completează cu 2 reprezentanţi ai Ministerului Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice, precum şi cu câte un reprezentant al fiecărei structuri asociative a autorităţilor administraţiei publice locale.

(2) În cazul creanţelor fiscale administrate de organele fiscale locale, conflictul de competenţă în sensul prezentului articol nu vizează conflictul apărut în legătură cu modul de delimitare a teritoriului între unităţile administrativ-teritoriale şi/sau subdiviziuni administrativ-teritoriale ale municipiilor.

(3) În cazul în care se iveşte un conflict cu privire la delimitarea teritorială între două sau mai multe unităţi administrativ-teritoriale şi/sau subdiviziuni administrativ-teritoriale ale municipiilor, cu privire la aceeaşi materie impozabilă, până la clarificarea conflictului, contribuabilul datorează impozitele şi taxele locale aferente materiei impozabile, la bugetul local al unităţii administrativ-teritoriale sau subdiviziunii administrativ-teritoriale în a cărei evidenţă era înscrisă materia impozabilă până la apariţia conflictului. Celelalte organe fiscale locale nu au dreptul

să perceapă impozite şi taxe locale până la soluţionarea conflictului. Impozitele şi taxele locale plătite de contribuabil rămân venit al bugetului local la care au fost plătite chiar dacă după soluţionarea conflictului dreptul de impunere aparţine altui organ fiscal local. În acest caz, dreptul de impunere revine noului organ fiscal local competent, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a soluţionat conflictul.

(4) Dispoziţiile alin. (3) sunt aplicabile în mod corespunzător şi pentru amenzile de orice fel care se fac venit la bugetul local.

Articolul 44

Conflictul de interese

Persoana din cadrul organului fiscal implicată într-o procedură de administrare se află în conflict de interese, dacă:

a) în cadrul procedurii respective acesta este contribuabil/plătitor, este soţ/soţie al/a contribuabilului/plătitorului, este rudă sau afin până la gradul al treilea inclusiv a/al contribuabilului/plătitorului, este reprezentant sau împuternicit al contribuabilului/plătitorului;

b) în cadrul procedurii respective poate dobândi un avantaj ori poate suporta un dezavantaj, direct sau indirect;

c) există un conflict de orice natură între el, soţul/soţia, rudele sale sau afinii până la gradul al treilea inclusiv şi una dintre părţi sau soţul/soţia, rudele părţii sau afinii până la gradul al treilea inclusiv;

d) în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 45

Abţinerea şi recuzarea

(1) Persoana care ştie că se află în una dintre situaţiile prevăzute la art. 44 este obligată, de îndată ce a luat la cunoştinţă de existenţa situaţiei, să înştiinţeze conducătorul ierarhic şi să se abţină de la efectuarea oricărui act privind procedura de administrare în derulare.

(2) Abţinerea se propune de persoană şi se decide de îndată de conducătorul ierarhic.

(3) Contribuabilul/plătitorul implicat în procedura în derulare poate solicita recuzarea persoanei aflate în conflict de interese. Cererea de recuzare nu suspendă procedura de administrare în derulare.

(4) Recuzarea persoanei se decide de îndată de conducătorul organului fiscal din care face parte persoana recuzată sau de organul fiscal ierarhic superior dacă persoana recuzată este chiar conducătorul organului fiscal. În cazul persoanelor din cadrul structurii centrale a A.N.A.F., recuzarea se decide de către preşedintele acestei instituţii.

(5) Decizia prin care se respinge cererea de recuzare poate fi atacată la instanţa judecătorească competentă.

Capitolul IV
Actele emise de organele fiscale

Articolul 46

Conţinutul şi motivarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal se emite în scris, pe suport hârtie sau în formă electronică.

(2) Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie cuprinde următoarele elemente:

a) denumirea organului fiscal emitent;

b) data la care a fost emis şi data de la care îşi produce efectele;

c) datele de identificare a contribuabilului/plătitorului şi, dacă este cazul, datele de identificare a persoanei împuternicite de contribuabil/plătitor;

d) obiectul actului administrativ fiscal;

e) motivele de fapt;

f) temeiul de drept;

g) numele şi calitatea persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii;

h) semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, precum şi ştampila organului fiscal emitent;

i) posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestaţiei şi organul fiscal la care se depune contestaţia;

j) menţiuni privind audierea contribuabilului/plătitorului.

(3) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică cuprinde elementele prevăzute la alin. (2), cu excepţia elementelor prevăzute la lit. h).

(4) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică de organul fiscal central se semnează cu semnătura electronică extinsă a Ministerului Finanţelor Publice, bazată pe un certificat calificat.

(5) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică de organul fiscal local se semnează cu semnătura electronică extinsă a autorităţii administraţiei publice locale din care face parte organul fiscal local emitent, bazată pe un certificat calificat.

(6) Actul administrativ fiscal emis în condiţiile alin. (2) şi tipărit prin intermediul unui centru de imprimare masivă este valabil şi în cazul în care nu poartă semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, şi ştampila organului emitent, dacă îndeplineşte cerinţele legale aplicabile în materie.

(7) Prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care se emit, în condiţiile alin. (6), de către organul fiscal central.

(8) Prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care pot fi emise în condiţiile alin. (6) de către organele fiscale locale. În cazul în care organul fiscal local are în dotare sau are acces la un centru de imprimare masivă consiliile locale stabilesc, prin hotărâre, dacă organul fiscal local din cadrul autorităţii administraţiei publice locale respective poate emite acte administrative fiscale în condiţiile alin. (6).

(9) Actul administrativ fiscal se consideră emis şi înregistrat la organul fiscal astfel:

a) la data semnării acestuia de către persoana împuternicită din cadrul organului fiscal, în cazul actului administrativ fiscal emis pe suport hârtie;

b) la data generării actului, în cazul actului administrativ fiscal emis pe suport hârtie şi tipărit prin intermediul unui centru de imprimare masivă;

c) la data aplicării semnăturii electronice extinse, în cazul actului administrativ fiscal emis în formă electronică.

Articolul 47

Comunicarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal trebuie comunicat contribuabilului/plătitorului căruia îi este destinat. În situaţia contribuabilului/plătitorului fără domiciliu fiscal în România, care şi-a desemnat împuternicit potrivit art. 18 alin. (4), precum şi în situaţia numirii unui curator fiscal, în condiţiile art. 19, actul administrativ fiscal se comunică împuternicitului sau curatorului, după caz.

(2) Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie se comunică contribuabilului/plătitorului ori împuternicitului acestora, la domiciliul fiscal, direct, dacă se asigură primirea sub semnătură a actului administrativ fiscal, sau prin poştă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(3) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică se comunică prin mijloace electronice de transmitere la distanţă ori de câte ori contribuabilul/plătitorul a optat pentru această modalitate de emitere şi de comunicare.

(4) În cazul în care comunicarea potrivit alin. (2) sau (3), după caz, nu a fost posibilă, aceasta se realizează prin publicitate.

(5) Comunicarea prin publicitate se efectuează prin afişarea unui anunţ în care se menţionează că a fost emis actul administrativ fiscal pe numele contribuabilului/plătitorului, după cum urmează:

a) în cazul actelor administrative fiscale emise de organul fiscal central prin afişarea anunţului, concomitent, la sediul organului fiscal emitent şi pe pagina de internet a A.N.A.F.;

b) în cazul actelor administrative fiscale emise de organul fiscal local prin afişarea anunţului, concomitent, la sediul organului fiscal emitent şi pe pagina de internet a autorităţii administraţiei publice locale respective.

(6) Anunţul prevăzut la alin. (5) se menţine afişat cel puţin 60 de zile de la data publicării acestuia şi conţine următoarele elemente:

a) numele şi prenumele sau denumirea contribuabilului/plătitorului;

b) domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului;

c) denumirea, numărul şi data emiterii actului administrativ fiscal.

(7) În cazul în care actul administrativ fiscal se comunică prin publicitate, acesta se consideră comunicat în termen de 15 zile de la data afişării anunţului.

(8) În cazul actelor administrative fiscale emise de către organul fiscal central, mijloacele electronice de transmitere la distanţă, procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, precum şi condiţiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului finanţelor publice, cu avizul ministrului pentru societatea informaţională.

(9) În cazul actelor administrative fiscale emise de organul fiscal local, mijloacele electronice de transmitere la distanţă, procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, precum şi condiţiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, cu avizul ministrului pentru societatea informaţională. Pentru organul fiscal local, consiliul local stabileşte, prin hotărâre, în funcţie de capacitatea tehnică disponibilă, mijloacele electronice de transmitere la distanţă ce urmează a fi utilizate de către respectivul organ fiscal local.

(10) În termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data emiterii actului administrativ fiscal, organul fiscal trebuie să iniţieze acţiunile pentru comunicarea actului.

Articolul 48

Opozabilitatea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului/plătitorului sau la o dată ulterioară menţionată în actul administrativ comunicat, potrivit legii.

(2) Actul administrativ fiscal care nu a fost comunicat potrivit art. 47 nu este opozabil contribuabilului/plătitorului şi nu produce niciun efect juridic.

Articolul 49

Nulitatea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal este nul în oricare din următoarele situaţii:

a) este emis cu încălcarea prevederilor legale privind competenţa;

b) nu cuprinde unul dintre elementele acestuia referitoare la numele, prenumele şi calitatea persoanei împuternicite a organului fiscal, numele şi prenumele ori denumirea contribuabilului/plătitorului, a obiectului actului administrativ sau a semnăturii persoanei împuternicite a organului fiscal, cu excepţia prevăzută la art. 40 alin. (3), precum şi organul fiscal emitent;

c) este afectat de o gravă şi evidentă eroare. Actul administrativ fiscal este afectat de o gravă şi evidentă eroare atunci când cauzele care au stat la baza emiterii acestuia sunt atât de viciate încât, dacă acestea ar fi fost înlăturate anterior sau concomitent emiterii actului, ar fi determinat neemiterea sa.

(2) Nulitatea se poate constata de organul fiscal competent sau de organul de soluţionare a contestaţiei, la cerere sau din oficiu. În situaţia în care nulitatea se constată de organul fiscal competent, acesta emite o decizie ce se comunică contribuabilului/plătitorului.

(3) Actele administrative fiscale prin care sunt încălcate alte prevederi legale decât cele prevăzute la alin. (1) sunt anulabile. Prevederile art. 50 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 50

Anularea, desfiinţarea sau modificarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal poate fi anulat, desfiinţat sau modificat de către organul fiscal competent în condiţiile prezentului cod.

(2) Anularea ori desfiinţarea totală sau parţială, cu titlu definitiv, potrivit legii, a actelor administrative fiscale prin care s-au stabilit creanţe fiscale principale atrage anularea, desfiinţarea sau modificarea, totală sau parţială, atât a actelor administrative fiscale prin care s-au stabilit creanţe fiscale accesorii aferente creanţelor fiscale principale individualizate în actele administrative fiscale anulate, desfiinţate ori modificate, cât şi a actelor administrative fiscale subsecvente emise în baza actelor administrative fiscale anulate, desfiinţate sau modificate, chiar dacă actele administrative fiscale prin care s-au stabilit creanţe fiscale accesorii sau actele administrative fiscale subsecvente au rămas definitive în sistemul căilor administrative de atac sau judiciare ori nu au fost contestate. În acest caz, organul fiscal emitent, din oficiu sau la cererea contribuabilului/plătitorului, emite un nou act administrativ fiscal, prin care desfiinţează sau modifică în mod corespunzător actele administrative fiscale prin care s-au stabilit creanţe fiscale accesorii sau actele administrative fiscale subsecvente.

Articolul 51

Efectele anulării actului administrativ fiscal

(1) Ori de câte ori se anulează un act administrativ fiscal, organul fiscal competent emite un alt act administrativ fiscal, dacă acest lucru este posibil în condiţiile legii.

(2) Emiterea unui alt act administrativ fiscal nu mai este posibilă în situaţii cum sunt:

a) s-a împlinit termenul de prescripţie prevăzut de lege;

b) viciile care au condus la anularea actului administrativ fiscal privesc fondul actului.

Articolul 52

Soluţia fiscală individuală anticipată şi acordul de preţ în avans

(1) Soluţia fiscală individuală anticipată este actul administrativ emis de organul fiscal central în vederea soluţionării unei cereri a contribuabilului/plătitorului referitoare la reglementarea unor situaţii fiscale de fapt viitoare. Situaţia fiscală de fapt viitoare se apreciază în funcţie de data depunerii cererii.

(2) Acordul de preţ în avans este actul administrativ emis de organul fiscal central în vederea soluţionării unei cereri a contribuabilului/plătitorului, referitoare la stabilirea condiţiilor şi modalităţilor în care urmează să fie determinate, pe parcursul unei perioade fixe, preţurile de transfer, în cazul tranzacţiilor efectuate cu persoane afiliate, astfel cum sunt definite în Codul fiscal. Tranzacţiile viitoare care fac obiectul acordului de preţ în avans se apreciază în funcţie de data depunerii cererii. Contribuabilul/plătitorul va putea solicita un acord de preţ în avans şi pentru determinarea rezultatului fiscal atribuibil unui sediu permanent.

(3) Anterior depunerii cererii de emitere a unei soluţii fiscale individuale anticipate sau de emitere/modificare a unui acord de preţ în avans, contribuabilul/plătitorul poate solicita în scris organului fiscal competent o discuţie preliminară în vederea stabilirii existenţei stării de fapt viitoare pentru emiterea unei soluţii fiscale, respectiv pentru încheierea unui acord sau, după caz, a condiţiilor pentru modificarea acordului.

(4) Cererea pentru emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate sau a acordului de preţ în avans trebuie să fie însoţită de documente relevante pentru emitere, precum şi de dovada plăţii taxei de emitere.

(5) Prin cerere contribuabilul/plătitorul propune conţinutul soluţiei fiscale individuale anticipate sau al acordului de preţ în avans, după caz.

(6) În scopul soluţionării cererii, organul fiscal competent poate solicita contribuabilului/plătitorului clarificări cu privire la cerere şi/sau documentele depuse.

(7) Înainte de emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate sau acordului de preţ în avans, după caz, organul fiscal competent prezintă contribuabilului/plătitorului proiectul actului administrativ în cauză, acordându-i acestuia posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere potrivit art. 9 alin. (1), cu excepţia cazului în care contribuabilul /plătitorul renunţă la acest drept şi notifică acest fapt organului fiscal.

(8) Contribuabilul/Plătitorul poate prezenta clarificările prevăzute la alin. (6) sau poate exprima punctul de vedere prevăzut la alin. (7) în termen de 60 de zile lucrătoare de la data solicitării clarificărilor necesare ori de la data comunicării proiectului soluţiei fiscale individuale anticipate sau acordului de preţ în avans.

(9) În soluţionarea cererii contribuabilului/plătitorului se emite soluţia fiscală individuală anticipată sau acordul de preţ în avans. În situaţia în care contribuabilul/plătitorul nu este de acord cu soluţia fiscală individuală anticipată sau cu acordul de preţ în avans emis, acesta transmite, în termen de 30 zile de la comunicare, o notificare la organul fiscal emitent. Soluţia fiscală individuală anticipată sau acordul de preţ în avans pentru care contribuabilul/plătitorul a transmis o notificare nu produce niciun efect juridic.

(10) Soluţia fiscală individuală anticipată sau acordul de preţ în avans se comunică contribuabilului/plătitorului căruia îi sunt destinate, precum şi organului fiscal competent pentru administrarea creanţelor fiscale datorate de contribuabilul/plătitorul solicitant.

(11) Soluţia fiscală individuală anticipată şi acordul de preţ în avans sunt opozabile şi obligatorii faţă de organul fiscal, numai dacă termenii şi condiţiile acestora au fost respectate de contribuabil/plătitor.

(12) Termenul pentru soluţionarea cererii de emitere a unui acord de preţ în avans este de 12 luni în cazul unui acord unilateral, respectiv de 18 luni în cazul unui acord bilateral sau multilateral, după caz. Termenul pentru soluţionarea cererii de emitere a soluţiei fiscale individuale anticipate este de până la 3 luni. Dispoziţiile art. 77 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(13) Contribuabilul/Plătitorul, titular al unui acord de preţ în avans, are obligaţia de a depune anual, la organul fiscal emitent al acordului, un raport privind modul de realizare a termenilor şi condiţiilor acordului în anul de raportare. Raportul se depune până la termenul prevăzut de lege pentru depunerea situaţiilor financiare anuale, respectiv a raportărilor contabile anuale.

(14) În perioada de valabilitate, acordul de preţ în avans poate fi modificat prin prelungirea valabilităţii, extindere sau, după caz, revizuire la solicitarea titularului acordului, prin depunerea unei cereri în acest sens. Prelungirea valabilităţii acordului de preţ în avans poate avea loc atunci când contribuabilul/plătitorul solicită aceasta în situaţia existenţei aceloraşi termeni şi condiţii. Extinderea poate avea loc în situaţia în care contribuabilul /plătitorul solicită includerea în acordul de preţ în avans încheiat a altor tranzacţii cu persoane afiliate. Revizuirea poate avea loc în situaţia în care intervin circumstanţe şi elemente de fapt ce nu au fost previzionate sau au fost inexact previzionate la momentul emiterii acordului de preţ în avans şi care pot influenţa termenii şi condiţiile acordului. Cererea de modificare poate fi depusă cu cel puţin 30 de zile înainte de împlinirea termenului de valabilitate, sub sancţiunea decăderii. În cazul în care cererea de modificare se aprobă după împlinirea termenului de valabilitate a acordului de preţ în avans, aceasta produce efecte şi pentru trecut, respectiv pentru perioada cuprinsă între momentul împlinirii termenului de valabilitate şi data comunicării deciziei de aprobare a modificării.

(15) Acordul de preţ în avans poate fi emis unilateral, bilateral sau multilateral. Acordul de preţ în avans unilateral este emis de organul fiscal competent din România. Acordul de preţ în avans bilateral sau multilateral este emis în comun de către organul fiscal competent din România şi autorităţile fiscale competente din statele în a căror jurisdicţie se află persoanele afiliate contribuabilului/plătitorului solicitant. Acordul de preţ în avans bilateral/multilateral poate fi emis numai pentru tranzacţii cu contribuabili/plătitori care provin din ţări cu care România are încheiate convenţii pentru evitarea dublei impuneri. În acest caz, sunt aplicabile prevederile referitoare la "Procedura amiabilă" prevăzute în convenţiile pentru evitarea dublei impuneri.

(16) Emiterea unei soluţii fiscale individuale anticipate se supune unei taxe de emitere după cum urmează

a) de 5.000 euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României pentru ziua efectuării plăţii, pentru contribuabilii mari;

b) de 3.000 euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României pentru ziua efectuării plăţii, pentru celelalte categorii de contribuabili/plătitori.

(17) Emiterea unui acord de preţ în avans se supune unei taxe de emitere/modificare, după cum urmează:

a) de 20.000 euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României în ziua efectuării plăţii, pentru contribuabilii mari. În cazul modificării acordului taxa este de 15.000 euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României în ziua efectuării plăţii;

b) de 10.000 euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României în ziua efectuării plăţii, pentru celelalte categorii de contribuabili/plătitori. În cazul în care valoarea consolidată a tranzacţiilor incluse în acord depăşeşte echivalentul a 4.000.000 euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României la data de 31 decembrie a anului fiscal pentru care se depune raportul privind modul de realizare a termenilor şi condiţiilor acordului, sau contribuabilul/plătitorul este încadrat în categoria "mari contribuabili" în perioada de valabilitate a acordului, taxa de emitere este cea prevăzută la lit. a). În cazul modificării acordului, taxa este de 6.000 euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României în ziua efectuării plăţii. În cazul în care valoarea consolidată a tranzacţiilor incluse în acord depăşeşte echivalentul a 4.000.000 euro, la cursul comunicat de Banca Naţională a României la data de 31 decembrie a anului fiscal pentru care se depune raportul privind modul de realizare a termenilor şi condiţiilor acordului, sau contribuabilul/plătitorul este încadrat în categoria "mari contribuabili" în perioada de valabilitate a acordului, taxa de modificare este cea prevăzută la lit. a).

(18) Eventualele diferenţe de taxă datorate potrivit alin. (17) se achită la data depunerii raportului privind modul de realizare a termenilor şi condiţiilor acordului în care se constată depăşirea plafonului sau încadrarea la categoria "mari contribuabili".

(19) Contribuabilul/Plătitorul solicitant are dreptul la restituirea taxei achitate în cazul în care organul fiscal competent respinge emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate, respectiv emiterea/modificarea acordului de preţ în avans.

(20) Soluţia fiscală individuală anticipată şi acordul de preţ în avans nu mai sunt valabile dacă prevederile legale de drept material fiscal în baza cărora a fost luată decizia se modifică.

(21) Soluţia fiscală individuală anticipată şi acordul de preţ în avans, precum şi respingerea cererii de emitere a soluţiei fiscale individuale anticipate şi acordului de preţ în avans se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(22) Prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se stabileşte procedura privind emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate sau a acordului de preţ în avans, precum şi conţinutul cererii pentru emiterea soluţiei fiscale individuale anticipate sau a acordului de preţ în avans şi a cererii de modificare, extindere sau revizuire a acordului de preţ în avans.

Articolul 53

Îndreptarea erorilor materiale din actul administrativ fiscal

(1) Organul fiscal poate îndrepta oricând erorile materiale din cuprinsul actului administrativ fiscal, din oficiu sau la cererea contribuabilului/plătitorului.

(2) Prin erori materiale, în sensul prezentului articol, se înţelege orice greşeli de redactare, omisiuni sau menţiuni greşite din actele administrative fiscale, cu excepţia acelora care atrag nulitatea actului administrativ fiscal, potrivit legii, sau care privesc fondul actului administrativ fiscal.

(3) În cazul în care, după comunicarea actului administrativ fiscal, organul fiscal constată, din oficiu, că există erori materiale în cuprinsul său, acesta comunică contribuabilului/plătitorului un act de îndreptare a erorii materiale.

(4) În situaţia în care îndreptarea erorii materiale este solicitată de contribuabil/plătitor, organul fiscal procedează astfel:

a) dacă cererea de îndreptare a erorii materiale este întemeiată, emite şi comunică contribuabilului/plătitorului actul de îndreptare a erorii materiale;

b) dacă cererea de îndreptare a erorii materiale nu este întemeiată, respinge cererea printr-o decizie ce se comunică contribuabilului/plătitorului.

(5) Actul de îndreptare a erorii materiale şi decizia de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale urmează regimul juridic al actului iniţial şi pot fi contestate în condiţiile legii în care putea fi contestat actul iniţial.

Articolul 54

Prevederi aplicabile actelor de executare şi altor acte emise de organele fiscale

Dispoziţiile art. 46 alin. (6), art. 47, 48 şi 53 se aplică în mod corespunzător şi actelor de executare şi altor acte emise de organele fiscale, cu excepţia cazului în care prin lege se prevede altfel.

Capitolul V

Administrarea şi aprecierea probelor

Secţiunea 1

Dispoziţii generale

Articolul 55

Mijloace de probă

(1) Constituie probă orice element de fapt care serveşte la constatarea unei stări de fapt fiscale, inclusiv înregistrări audiovideo, date şi informaţii aflate în orice mediu de stocare, precum şi alte mijloace materiale de probă, care nu sunt interzise de lege.

(2) Pentru determinarea stării de fapt fiscale, organul fiscal, în condiţiile legii, administrează mijloace de probă, putând proceda la:

a) solicitarea informaţiilor, de orice fel, din partea contribuabilului/plătitorului şi a altor persoane;

b) solicitarea de expertize;

c) folosirea înscrisurilor;

d) efectuarea de constatări la faţa locului;

e) efectuarea, în condiţiile legii, de controale curente, operative şi inopinate sau controale tematice, după caz.

(3) Probele administrate vor fi coroborate şi apreciate ţinându-se seama de forţa lor doveditoare recunoscută de lege.

Articolul 56

Dreptul organului fiscal de a solicita prezenţa contribuabilului/plătitorului la sediul său

(1) Organul fiscal poate solicita prezenţa contribuabilului/plătitorului la sediul său pentru a da informaţii şi lămuriri necesare stabilirii situaţiei sale fiscale reale. Odată cu această solicitare, când este cazul, organul fiscal indică şi documentele pe care contribuabilul/plătitorul este obligat să le prezinte.

(2) Solicitarea se face în scris şi cuprinde în mod obligatoriu:

a) data, ora şi locul la care contribuabilul/plătitorul este obligat să se prezinte;

b) baza legală a solicitării;

c) scopul solicitării;

d) documentele pe care contribuabilul/plătitorul este obligat să le prezinte.

(3) La stabilirea datei la care contribuabilul/plătitorul trebuie să se prezinte la sediul organului fiscal, acesta va avea în vedere un termen rezonabil, care să dea posibilitatea contribuabilului/plătitorului să îşi îndeplinească obligaţia.

(4) Contribuabilul/Plătitorul poate solicita amânarea datei stabilite de către organul fiscal potrivit prezentului articol, pentru motive justificate.

Articolul 57

Comunicarea informaţiilor între organele fiscale

(1) Dacă într-o procedură de administrare se constată fapte care prezintă importanţă pentru alte raporturi juridice fiscale, organele fiscale îşi vor comunica reciproc informaţiile deţinute.

(2) Neîndeplinirea cu celeritate sau obstrucţionarea schimbului de informaţii reprezintă abatere disciplinară, iar conducătorul organului fiscal are obligaţia să ia măsuri de sancţionare a persoanelor vinovate şi de furnizare a informaţiilor solicitate.

Secţiunea a 2-a
Informaţii şi expertize

Articolul 58

Obligaţia de a furniza informaţii

(1) Contribuabilul/Plătitorul sau altă persoană împuternicită de acesta are obligaţia de a furniza organului fiscal informaţiile necesare pentru determinarea stării de fapt fiscale. În acelaşi scop, organul fiscal are dreptul să solicite informaţii şi altor persoane cu care contribuabilul/plătitorul are sau a avut raporturi economice sau juridice, iar acestea au obligaţia de a furniza informaţiile solicitate. Informaţiile furnizate de alte persoane se iau în considerare numai în măsura în care sunt confirmate şi de alte mijloace de probă.

(2) Cererea de furnizare a informaţiilor se formulează în scris. În cerere organul fiscal trebuie să specifice natura informaţiilor solicitate pentru determinarea stării de fapt fiscale şi documentele care susţin informaţiile furnizate.

(3) Declaraţia persoanelor obligate potrivit alin. (1) să furnizeze informaţii va fi, după caz, prezentată sau consemnată în scris.

(4) În situaţia în care persoana obligată să furnizeze informaţia în scris este, din motive independente de voinţa sa, în imposibilitate de a scrie, organul fiscal întocmeşte un proces-verbal.

Articolul 59

Furnizarea periodică de informaţii

(1) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să furnizeze periodic organului fiscal central informaţii referitoare la activitatea desfăşurată.

(2) Furnizarea informaţiilor prevăzute la alin. (1) se face prin completarea unei declaraţii pe propria răspundere.

(3) Natura informaţiilor, periodicitatea, precum şi modelul declaraţiilor se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 60

Obligaţii declarative cu privire la rezidenţii altor state membre ale Uniunii Europene

(1) Plătitorii de venituri de natura celor prevăzute la art. 291 alin. (1) lit. a)-d) au obligaţia să depună la organul fiscal central o declaraţie privind veniturile plătite fiecărui beneficiar care este rezident al altor state membre ale Uniunii Europene, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul expirat.

(2) Contribuabilii rezidenţi ai altor state membre ale Uniunii Europene care obţin venituri din proprietăţi imobiliare situate în România au obligaţia să depună la organul fiscal central o declaraţie privind veniturile realizate până în data de 25 mai a anului curent, pentru anul expirat.

(3) Modelul şi conţinutul declaraţiilor prevăzute la alin. (1) şi (2) se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(4) În scopul realizării schimbului automat obligatoriu de informaţii prevăzut la art. 291, organul fiscal local are obligaţia de a transmite organului fiscal central informaţii cu privire la bunurile imobile deţinute în proprietate de rezidenţi ai altor state membre ale Uniunii Europene pe teritoriul respectivei unităţi administrativ-teritoriale. Transmiterea şi conţinutul informaţiilor, precum şi termenele şi procedura de realizare a acestora se aprobă prin ordin comun al ministrului finanţelor publice şi al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice. Organul fiscal local transmite organului fiscal central, la cererea acestuia, şi alte informaţii cu relevanţă fiscală disponibile, în format electronic.

(5) În scopul transmiterii de către organul fiscal local a informaţiilor prevăzute la alin. (4), rezidenţii din alte state membre ale Uniunii Europene care dobândesc proprietatea unui bun imobil în România au obligaţia depunerii declaraţiei fiscale în condiţiile şi la termenele prevăzute de Codul fiscal. Modelul şi conţinutul declaraţiei se aprobă prin ordin comun al ministrului finanţelor publice şi al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice.

(6) Organul fiscal central are obligaţia de a comunica organelor fiscale locale, prin schimb automat, informaţii cu relevanţă fiscală disponibile, stabilite pe bază de protocol.

(7) Organul fiscal central are obligaţia de a comunica organelor fiscale locale, la cererea acestora, şi alte informaţii cu relevanţă fiscală disponibile, în format electronic.

(8) În cazul operaţionalizării schimbului de informaţii, pe baza protocoalelor încheiate între organul fiscal central şi organele fiscale locale, informaţiile prevăzute la alin. (4) se preiau în mod automat de către organul fiscal central, iar organul fiscal local este exonerat de transmiterea informaţiilor respective.

Articolul 61

Obligaţia instituţiilor de credit de a furniza informaţii

(1) Instituţiile de credit au obligaţia ca, la solicitarea organului fiscal central, să comunice, pentru fiecare titular care face subiectul solicitării, toate rulajele şi/sau soldurile conturilor deschise la acestea, precum şi informaţiile şi documentele privind operaţiunile derulate prin respectivele conturi.

(2) Instituţiile de credit sunt obligate să comunice organului fiscal central, zilnic, următoarele informaţii:

a) lista titularilor persoane fizice, juridice sau orice alte entităţi fără personalitate juridică ce deschid ori închid conturi, precum şi datele de identificare ale persoanelor care deţin dreptul de semnătură pentru conturile deschise la acestea;

b) lista persoanelor care închiriază casete de valori, precum şi încetarea contractului de închiriere.

(3) Organul fiscal central la cererea justificată a organului fiscal local sau a altei autorităţi publice centrale şi locale transmite informaţiile primite potrivit alin. (2) lit. a) referitoare la conturile bancare, în scopul îndeplinirii de către aceste autorităţi a atribuţiilor prevăzute de lege. Solicitarea şi transmiterea de informaţii se fac prin intermediul sistemului informatic pus la dispoziţie de către A.N.A.F. Pe bază de protocol, încheiat între organul fiscal central şi organul fiscal local sau altă autoritate publică, se poate asigura accesul direct în baza de date a organului fiscal central.

(4) Persoanele fizice, persoanele juridice şi orice alte entităţi care au obligaţia transmiterii de informaţii către Oficiul Naţional de Prevenire şi Combatere a Spălării Banilor, potrivit Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea şi sancţionarea spălării banilor, precum şi pentru instituirea unor măsuri de prevenire şi combatere a finanţării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, transmit concomitent şi pe acelaşi format informaţiile respective şi către A.N.A.F.

(5) Prin excepţie de la prevederile art. 11 alin. (3), informaţiile obţinute potrivit alin. (1), alin. (2) lit. b) şi alin. (4) sunt utilizate doar în scopul îndeplinirii atribuţiilor specifice ale organului fiscal central.

(6) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 62

Obligaţia instituţiilor financiare de a furniza informaţii privind contribuabilii nerezidenţi

(1) În scopul realizării schimbului de informaţii privind contribuabilii rezidenţi ai statelor cu care România s-a angajat printr-un instrument juridic de drept internaţional şi pentru îmbunătăţirea conformării fiscale internaţionale, instituţiile financiare, inclusiv instituţiile de credit, au obligaţia să declare anual organului fiscal din cadrul A.N.A.F. informaţii de natură financiară referitoare la conturile deschise şi/sau închise de contribuabilii menţionaţi în acest alineat la astfel de instituţii.

(2) Prin ordin al ministrului finanţelor publice, avizat de Banca Naţională a României şi Autoritatea de Supraveghere Financiară, se stabilesc:

a) instituţiile financiare, inclusiv instituţiile de credit, care au obligaţia de declarare;

b) categoriile de informaţii privind identificarea contribuabililor menţionaţi la alin. (1), precum şi informaţiile de natură financiară referitoare la conturile deschise şi/sau închise de aceştia la instituţiile menţionate la alin. (1);

c) entităţile nonraportoare din România şi conturile excluse de la obligaţia de declarare;

d) regulile de conformare aplicabile de către instituţiile menţionate la alin. (1), în vederea identificării conturilor raportabile de către aceste instituţii, precum şi procedura de declarare a informaţiilor privind identificarea contribuabililor menţionaţi la alin. (1) şi a informaţiilor de natură financiară referitoare la conturile deschise şi /sau închise de aceştia la instituţiile menţionate la alin. (1);

e) norme şi proceduri administrative menite să asigure punerea în aplicare şi respectarea procedurilor de raportare şi precauţie prevăzute în instrumentele juridice de drept internaţional la care România s-a angajat.

(3) Declararea informaţiilor menţionate la alin. (1) se face până la data de 15 mai inclusiv a anului calendaristic curent pentru informaţiile aferente anului calendaristic precedent.

(4) Informaţiile menţionate la alin. (1) obţinute de organul fiscal din cadrul A.N.A.F. se utilizează de către acesta doar în scopul prevăzut la alin. (1) şi cu respectarea dispoziţiilor art. 11.

(5) Fără a aduce atingere alin. (1) şi (6), fiecare instituţie menţionată la alin. (1), care are obligaţii de declarare, informează contribuabilii menţionaţi la alin. (1) cu privire la faptul că datele privind identificarea conturilor lor sunt selectate şi declarate în conformitate cu prezentul articol, furnizând acestora toate informaţiile la care au dreptul în temeiul Legii nr. 677/2001, cu modificările şi completările ulterioare. Informarea se realizează în timp util, astfel încât contribuabilii vizaţi de prezentul articol să îşi poată exercita drepturile în materie de protecţie a datelor cu caracter personal, înainte ca instituţiile menţionate la alin. (1) să transmită organului fiscal din cadrul A.N.A.F. informaţiile menţionate la alin. (1).

(6) Informaţiile menţionate la alin. (1) se păstrează o perioadă care nu depăşeşte perioada necesară pentru atingerea scopului prevăzut la alin. (1) şi în conformitate cu legislaţia referitoare la termenele de prescripţie ale fiecărui operator de date.

Articolul 63

Expertiza

(1) Ori de câte ori consideră necesar, organul fiscal are dreptul să apeleze la serviciile unui expert pentru întocmirea unei expertize. Organul fiscal este obligat să comunice contribuabilului/plătitorului numele expertului.

(2) Contribuabilul/plătitorul poate să numească un expert pe cheltuiala proprie.

(3) Experţii au obligaţia să păstreze secretul fiscal asupra datelor şi informaţiilor pe care le dobândesc.

(4) Expertiza se întocmeşte în scris.

(5) Onorariile stabilite pentru expertizele prevăzute de prezentul articol se plătesc din bugetul organului fiscal care a apelat la serviciile expertului.

(6) Dacă organul fiscal nu este lămurit prin expertiza efectuată, poate dispune întregirea expertizei sau o nouă expertiză.

Secţiunea a 3-a
Înscrisurile şi constatarea la faţa locului

Articolul 64

Prezentarea de înscrisuri

(1) În vederea stabilirii stării de fapt fiscale, contribuabilul/plătitorul are obligaţia să pună la dispoziţie organului fiscal registre, evidenţe, documente de afaceri şi orice alte înscrisuri. În acelaşi scop, organul fiscal are dreptul să solicite înscrisuri şi altor persoane cu care contribuabilul/plătitorul are sau a avut raporturi economice sau juridice.

(2) Organul fiscal poate solicita punerea la dispoziţie a înscrisurilor la sediul său ori la domiciliul fiscal al persoanei obligate să le prezinte.

(3) Organul fiscal are dreptul să reţină, în scopul protejării împotriva înstrăinării sau distrugerii, indiferent de mediul în care sunt stocate, documente, acte, înscrisuri, registre şi documente financiar-contabile în original sau orice element material care face dovada stabilirii, înregistrării şi achitării obligaţiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, pe o perioadă de cel mult 30 de zile. În cazuri excepţionale, cu aprobarea conducătorului organului fiscal, perioada de reţinere poate fi prelungită cu cel mult 90 de zile. Contribuabilul/plătitorul are dreptul să solicite copii ale documentelor reţinute atât timp cât acestea sunt în posesia organului fiscal.

(4) Dovada reţinerii documentelor prevăzute la alin. (3) o constituie actul întocmit de organul fiscal, în care sunt specificate toate elementele necesare individualizării probei sau dovezii respective, precum şi menţiunea că aceasta a fost reţinută, potrivit dispoziţiilor legale, de către organul fiscal. Actul se întocmeşte în două exemplare şi se semnează de organul fiscal şi de contribuabil/plătitor, un exemplar comunicându-i-se contribuabilului/plătitorului.

(5) În cazul în care pentru stabilirea stării de fapt fiscale contribuabilul/plătitorul pune la dispoziţia organului fiscal înscrisuri sau alte documente, în original, acestea se înapoiază contribuabilului/plătitorului, păstrându-se în copie, conform cu originalul, numai înscrisuri relevante din punct de vedere fiscal. Conformitatea cu originalul a copiilor se efectuează de către contribuabil/plătitor prin înscrierea menţiunii "conform cu originalul" şi prin semnătura acestuia.

(6) Ori de câte ori contribuabilul/plătitorul depune la organul fiscal un document semnat de către o persoană fizică sau juridică care exercită activităţi specifice unor profesii reglementate cum ar fi consultanţă fiscală, audit financiar, expertiză contabilă, evaluare, documentul trebuie să conţină în mod obligatoriu şi numele şi prenumele sau denumirea persoanei în cauză, precum şi codul de identificare fiscală al acesteia atribuit de organul fiscal competent.

(7) În cazul în care legea prevede depunerea de către contribuabil/plătitor de copii ale unor documente, acestea trebuie certificate de contribuabil/plătitor pentru conformitate cu originalul. Dispoziţiile alin. (5) sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 65

Constatarea la faţa locului

(1) În condiţiile legii, organul fiscal poate efectua o constatare la faţa locului, întocmind în acest sens proces-verbal de constatare.

(2) Procesul-verbal cuprinde cel puţin următoarele elemente:

a) data şi locul unde este încheiat;

b) numele, prenumele şi calitatea persoanei împuternicite, precum şi denumirea organului fiscal din care face parte aceasta;

c) temeiul legal în baza căruia s-a efectuat constatarea la faţa locului;

d) constatările efectuate la faţa locului;

e) susţinerile contribuabilului/plătitorului, ale experţilor sau ale altor persoane care au participat la efectuarea constatării;

f) semnătura persoanei împuternicite, precum şi a persoanelor prevăzute la lit. e). În caz de refuz al semnării de către persoanele prevăzute la lit. e), se face menţiune despre aceasta în procesul-verbal;

g) alte menţiuni considerate relevante.

(3) Contribuabilul/Plătitorul are obligaţia să permită persoanelor împuternicite de organul fiscal pentru a efectua o constatare la faţa locului, precum şi experţilor folosiţi pentru această acţiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi şi în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal.

(4) Deţinătorii terenurilor ori incintelor respective trebuie înştiinţaţi într-un termen rezonabil despre constatare, cu excepţia controlului inopinat. Persoanele fizice trebuie informate asupra dreptului de a refuza intrarea în domiciliu sau reşedinţă.

(5) În caz de refuz, intrarea în domiciliul sau în reşedinţa persoanei fizice se face cu autorizarea instanţei judecătoreşti competente, dispoziţiile privind ordonanţa preşedinţială din Codul de procedură civilă, republicat, fiind aplicabile.

(6) La cererea organului fiscal, organele de poliţie, jandarmerie ori alţi agenţi ai forţei publice sunt obligaţi să îi acorde sprijinul pentru aplicarea prevederilor prezentului articol.

Secţiunea a 4-a
Dreptul de a refuza furnizarea de dovezi

Articolul 66

Dreptul rudelor de a refuza furnizarea de informaţii, efectuarea de expertize şi prezentarea unor înscrisuri

(1) Soţul/soţia şi rudele ori afinii contribuabilului/plătitorului până la gradul al treilea inclusiv pot refuza furnizarea de informaţii, efectuarea de expertize, precum şi prezentarea unor înscrisuri.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) trebuie înştiinţate asupra acestui drept.

Articolul 67

Dreptul altor persoane de a refuza furnizarea de informaţii

(1) Pot refuza să furnizeze informaţii cu privire la datele de care au luat cunoştinţă în exercitarea activităţii lor preoţii, avocaţii, notarii publici, consultanţii fiscali, executorii judecătoreşti, auditorii, experţii contabili, medicii şi psihoterapeuţii. Aceste persoane nu pot refuza furnizarea informaţiilor cu privire la îndeplinirea obligaţiilor prevăzute de legislaţia fiscală în sarcina lor.

(2) Sunt asimilate persoanelor prevăzute la alin. (1) asistenţii acestora, precum şi persoanele care participă la activitatea profesională a acestora.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1), cu excepţia preoţilor, pot furniza informaţii, cu acordul persoanei despre care au fost solicitate informaţiile.

Secţiunea a 5-a
Colaborarea dintre autorităţile publice

Articolul 68

Obligaţia autorităţilor şi instituţiilor publice de a furniza informaţii şi de a prezenta acte

(1) Autorităţile publice, instituţiile publice şi de interes public, centrale şi locale, precum şi serviciile deconcentrate ale autorităţilor publice centrale au obligaţia să furnizeze informaţii şi acte organului fiscal, la cererea acestuia.

(2) Organele fiscale locale sunt obligate să transmită organului fiscal central informaţii privind bunurile imobile şi mijloacele de transport deţinute de persoanele fizice sau juridice pentru care există obligaţia declarării conform Codului fiscal. Periodicitatea, formatul şi modalitatea de transmitere se stabilesc prin ordin comun al ministrului finanţelor publice şi al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice.

(3) Organul fiscal central este obligat să transmită organelor fiscale locale informaţii privind sursele de venit ale persoanelor fizice. Periodicitatea, formatul şi modalitatea de transmitere se stabilesc prin ordin comun al ministrului finanţelor publice şi al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice.

(4) În realizarea scopului prezentului cod, organul fiscal poate accesa on-line baza de date a autorităţilor publice şi instituţiilor prevăzute la alin. (1), pentru informaţiile stabilite pe bază de protocol.

Articolul 69

Colaborarea dintre autorităţile publice, instituţiile publice sau de interes public

(1) Autorităţile publice, instituţiile publice sau de interes public sunt obligate să colaboreze în realizarea scopului prezentului cod.

(2) Nu constituie activitate de colaborare acţiunile întreprinse de autorităţile prevăzute la alin. (1), în conformitate cu atribuţiile ce le revin potrivit legii.

(3) Organul fiscal care solicită colaborarea răspunde pentru legalitatea solicitării, iar autoritatea solicitată răspunde pentru datele furnizate.

(4) Ori de câte ori o instituţie sau autoritate publică trebuie să soluţioneze o cerere a unei persoane fizice sau juridice, iar pentru soluţionarea cererii legislaţia specifică prevede prezentarea unui certificat de atestare fiscală, a unei adeverinţe de venit sau a unui alt document cu privire la situaţia fiscală a persoanei în cauză, instituţia sau autoritatea publică are obligaţia să solicite certificatul de atestare fiscală, adeverinţa de venit sau documentul respectiv de la organul fiscal competent. În acest caz, persoana fizică sau juridică nu mai are obligaţia depunerii certificatului, adeverinţei sau documentului.

(5) Certificatul de atestare fiscală, adeverinţa de venit sau documentul prevăzut la alin. (4) poate fi emis şi transmis în formă electronică în baza unui protocol încheiat între instituţia/autoritatea publică şi organul fiscal emitent al acestuia. În acest caz, certificatul, adeverinţa sau documentul prevăzut la alin. (4) este valabil şi fără semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, şi ştampila organului emitent.

Articolul 70

Condiţii şi limite ale colaborării

(1) Colaborarea dintre autorităţile publice, instituţiile publice sau de interes public se realizează în limita atribuţiilor ce le revin potrivit legii.

(2) Dacă autoritatea publică, instituţia publică sau de interes public solicitată refuză colaborarea, autoritatea publică superioară ambelor organe va decide. Dacă o asemenea autoritate nu există, decizia va fi luată de autoritatea superioară celei solicitate. În cazul în care un organ fiscal local refuză colaborarea, decizia este luată de primar sau de preşedintele consiliului judeţean, după caz, conform competenţelor legale.

Articolul 71

Colaborarea interstatală dintre autorităţile publice

(1) În baza convenţiilor internaţionale, organele fiscale colaborează cu autorităţile fiscale similare din alte state.

(2) În lipsa unei convenţii, organele fiscale pot acorda sau pot solicita colaborarea altei autorităţi fiscale din alt stat pe bază de reciprocitate.

Secţiunea a 6-a
Sarcina probei

Articolul 72

Forţa probantă a documentelor justificative şi evidenţelor contabile

Documentele justificative şi evidenţele contabile ale contribuabilului/plătitorului constituie probe la stabilirea bazei de impozitare. În cazul în care există şi alte acte doveditoare, acestea vor fi luate în considerare la stabilirea bazei de impozitare.

Articolul 73

Sarcina probei în dovedirea situaţiei de fapt fiscale

(1) Contribuabilul/Plătitorul are sarcina de a dovedi actele şi faptele care au stat la baza declaraţiilor sale şi a oricăror cereri adresate organului fiscal.

(2) Organul fiscal are sarcina de a motiva actele administrative fiscale emise pe bază de probe sau constatări proprii.

Articolul 74

Dovedirea titularului dreptului de proprietate în scopul impozitării

(1) În cazul în care constată că anumite bunuri, venituri sau alte valori care, potrivit legii, constituie bază de impozitare sunt deţinute de persoane care în mod continuu beneficiază de câştigurile sau de orice foloase obişnuite aduse de acestea şi că persoanele respective declară în scris că nu sunt proprietarii bunurilor, veniturilor sau valorilor în cauză, fără să arate însă care sunt titularii dreptului de proprietate, organul fiscal procedează la stabilirea provizorie a obligaţiei fiscale corespunzătoare în sarcina acelor persoane.

(2) În condiţiile legii, obligaţia fiscală privind baza de impozitare prevăzută la alin. (1) va putea fi stabilită în sarcina titularilor dreptului de proprietate. Tot astfel, aceştia datorează despăgubiri persoanelor care au făcut plata pentru stingerea obligaţiei stabilite potrivit alin. (1). În cazul în care obligaţia fiscală este stabilită în sarcina titularului dreptului de proprietate încetează procedura de stabilire provizorie a obligaţiei fiscale potrivit alin. (1).

Capitolul VI
Termene

Articolul 75

Calcularea termenelor

Termenele de orice fel privind exercitarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor prevăzute de Codul fiscal, de prezentul cod, precum şi de alte dispoziţii legale aplicabile în materie, dacă legislaţia fiscală nu dispune altfel, se calculează potrivit dispoziţiilor Codului de procedură civilă, republicat.

Articolul 76

Prelungirea termenelor

Termenele stabilite în baza legii de un organ fiscal pot fi prelungite de acesta în situaţii temeinic justificate, la cerere sau din oficiu.

Articolul 77

Termenul de soluţionare a cererilor contribuabilului/ plătitorului

(1) Cererile depuse de către contribuabil/plătitor la organul fiscal se soluţionează de către acesta în termen de 45 de zile de la înregistrare.

(2) În situaţiile în care, pentru soluţionarea cererii, este necesară administrarea de probe suplimentare relevante pentru luarea deciziei, acest termen se prelungeşte cu perioada cuprinsă între data solicitării probei şi data obţinerii acesteia, dar nu mai mult de:

a) două luni, în cazul în care sunt solicitate probe suplimentare de la contribuabilul/plătitorul solicitant;

b) 3 luni, în cazul în care sunt solicitate probe suplimentare de la autorităţi sau instituţii publice ori de la terţe persoane din România;

c) 6 luni, în cazul în care sunt solicitate probe suplimentare de la autorităţi fiscale din alte state, potrivit legii.

(3) În situaţiile prevăzute la alin. (2) lit. b) şi c), organul fiscal are obligaţia să înştiinţeze contribuabilul/plătitorul cu privire la prelungirea termenului de soluţionare a cererii.

(4) În situaţia prevăzută la alin. (2) lit. a), termenul de două luni poate fi prelungit de organul fiscal la cererea contribuabilului/plătitorului.

(5) În situaţia în care, pe baza analizei de risc, soluţionarea cererii necesită efectuarea inspecţiei fiscale, termenul de soluţionare a cererii este de cel mult 90 de zile de la înregistrarea cererii, prevederile alin. (2)-(4) aplicându-se în mod corespunzător. În acest caz contribuabilul/plătitorul este notificat cu privire la termenul de soluţionare aplicabil în termen de 5 zile de la finalizarea analizei de risc. Inspecţia fiscală pentru soluţionarea cererii este o inspecţie fiscală parţială în sensul art. 115.

(6) Inspecţia fiscală pentru soluţionarea cererii potrivit alin. (5) poate fi suspendată în condiţiile art. 127. În acest caz, nu sunt aplicabile prevederile alin. (2). Perioadele în care inspecţia fiscală este suspendată nu sunt incluse în calculul termenului prevăzut la alin. (5).

Articolul 78

Cazul de forţă majoră şi cazul fortuit

(1) Termenele prevăzute de lege pentru îndeplinirea obligaţiilor fiscale, după caz, nu încep să curgă sau se suspendă în situaţia în care îndeplinirea acestor obligaţii a fost împiedicată de ivirea unui caz de forţă majoră sau a unui caz fortuit.

(2) Obligaţiile fiscale se consideră a fi îndeplinite în termen, fără perceperea de dobânzi, penalităţi de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, ori aplicarea de sancţiuni prevăzute de lege, dacă acestea se execută în termen de 60 de zile de la încetarea evenimentelor prevăzute la alin. (1).

Capitolul VII
Transmiterea cererilor de către contribuabili/plătitori şi identificarea acestora în mediul electronic

Articolul 79

Transmiterea cererilor la organul fiscal prin mijloace electronice de transmitere la distanţă

(1) Contribuabilul/Plătitorul poate transmite organului fiscal competent cereri, înscrisuri sau orice alte documente şi prin mijloace electronice de transmitere la distanţă în condiţiile alin. (4) ori (5).

(2) Data depunerii cererii, înscrisului sau documentului este data înregistrării acesteia/acestuia, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de registratura electronică a Ministerului Finanţelor Publice sau a autorităţii administraţiei publice locale, după caz.

(3) În sensul prezentului cod, prin registratură electronică se înţelege sistemul electronic de înregistrare şi tranzacţionare a documentelor şi a informaţiilor primite sau emise de organul fiscal prin mijloace electronice.

(4) În cazul cererilor, înscrisurilor sau documentelor transmise de către contribuabil/plătitor organului fiscal central, mijloacele electronice de transmitere la distanţă, procedura de transmitere a cererilor, înscrisurilor ori documentelor prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, precum şi condiţiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului finanţelor publice cu avizul ministrului pentru societatea informaţională.

(5) În cazul cererilor, înscrisurilor sau documentelor transmise de către contribuabil/plătitor organului fiscal local, mijloacele electronice de transmitere la distanţă, procedura de transmitere a cererilor, înscrisurilor ori documentelor prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, precum şi condiţiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, cu avizul ministrului pentru societatea informaţională. Pentru organul fiscal local, consiliul local stabileşte, prin hotărâre, în funcţie de capacitatea tehnică disponibilă, mijloacele electronice de transmitere la distanţă ce pot fi utilizate de către contribuabil/plătitor.

Articolul 80

Identificarea contribuabilului/plătitorului în mediul electronic

Contribuabilul/Plătitorul care depune cereri, înscrisuri sau documente la organul fiscal, prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, se identifică în relaţia cu organul fiscal astfel:

a) persoanele juridice, asocierile şi alte entităţi fără personalitate juridică, precum şi persoanele fizice care desfăşoară activităţi economice în mod independent ori exercită profesii libere se identifică numai cu certificate calificate;

b) persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la lit. a), se identifică prin intermediul furnizorilor de servicii publice de autentificare electronică autorizaţi potrivit legii sau prin diverse dispozitive, cum ar fi certificat calificat, credenţiale de tip utilizator/parolă însoţite de liste de coduri de autentificare de unică folosinţă, telefon mobil, digipass ori alte dispozitive stabilite prin ordin al ministrului finanţelor publice, cu avizul ministrului pentru societatea informaţională, în cazul identificării acestor persoane în relaţia cu organul fiscal central sau, după caz, prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice cu avizul ministrului pentru societatea informaţională, în cazul identificării acestor persoane în relaţia cu organul fiscal local. În aceste cazuri, cererile, înscrisurile sau documentele se consideră semnate dacă sunt îndeplinite toate condiţiile din ordinele prevăzute la art. 79 alin. (4) şi (5).

Titlul IV
Înregistrarea fiscală

Articolul 81

Sfera activităţii de înregistrare fiscală

(1) Înregistrarea fiscală reprezintă activitatea de atribuire a codului de identificare fiscală, de organizare a registrului contribuabililor/plătitorilor şi de eliberare a certificatului de înregistrare fiscală.

(2) Cu excepţia cazului în care prin lege se prevede altfel, atribuirea codului de identificare fiscală se face exclusiv de către organul fiscal central, pe baza declaraţiei de înregistrare fiscală.

Articolul 82

Obligaţia de înregistrare fiscală

(1) Orice persoană sau entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal se înregistrează fiscal primind un cod de identificare fiscală. Codul de identificare fiscală este:

a) pentru persoanele juridice, precum şi pentru asocieri şi alte entităţi fără personalitate juridică, cu excepţia celor prevăzute la lit. b), codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal;

b) pentru persoanele fizice şi juridice, precum şi pentru alte entităţi care se înregistrează potrivit legii speciale la registrul comerţului, codul unic de înregistrare atribuit potrivit legii speciale;

c) pentru persoanele fizice care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere, cu excepţia celor prevăzute la lit. b), codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal;

d) pentru persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la lit. c), codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale;

e) pentru persoanele fizice care nu deţin cod numeric personal, numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal.

(2) În scopul administrării impozitului pe venit, în cazul persoanelor fizice care sunt contribuabili potrivit dispoziţiilor din Codul fiscal privind impozitul pe venit, codul de identificare fiscală este codul numeric personal.

(3) Prin excepţie de la dispoziţiile art. 18 alin. (1), pentru persoanele fizice prevăzute la alin. (1) lit. e), precum şi pentru persoanele juridice nerezidente, care realizează numai venituri supuse regulilor de impunere la sursă, iar impozitul reţinut este final, atribuirea codului de identificare fiscală se poate face de organul fiscal, la solicitarea plătitorului de venit.

(4) Au obligaţia depunerii declaraţiei de înregistrare fiscală şi persoanele prevăzute la alin. (1) lit. d) şi e) care au calitatea de angajator.

(5) Persoanele fizice care deţin cod numeric personal şi sunt supuse impozitului pe venit se înregistrează fiscal la data depunerii primei declaraţii fiscale.

(6) Declaraţia de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la:

a) data înfiinţării potrivit legii, în cazul persoanelor juridice, asocierilor şi al altor entităţi fără personalitate juridică;

b) data eliberării actului legal de funcţionare, data începerii activităţii, data obţinerii primului venit sau dobândirii calităţii de angajator, după caz, în cazul persoanelor fizice.

(7) În scopul administrării creanţelor fiscale, organul fiscal central poate să înregistreze, din oficiu sau la cererea altei autorităţi care administrează creanţe fiscale, un subiect de drept fiscal care nu şi-a îndeplinit obligaţia de înregistrare fiscală, potrivit legii. Procedura de înregistrare din oficiu sau la cererea altei autorităţi care administrează creanţe fiscale se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(8) În cazul contribuabililor nerezidenţi care desfăşoară activităţi pe teritoriul României prin unul sau mai multe sedii permanente, odată cu depunerea declaraţiei de înregistrare fiscală, aceştia au obligaţia să indice sediul permanent desemnat potrivit dispoziţiilor din Codul fiscal. În cazul înregistrării fiscale declaraţia de înregistrare fiscală se depune la organul fiscal în raza căruia se află sediul permanent ce urmează a fi desemnat.

(9) În cazurile prevăzute la alin. (3) şi (7), atribuirea codului de identificare fiscală se face pe baza cererii depuse de solicitant, cu excepţia cazului în care înregistrarea fiscală se efectuează din oficiu.

(10) Declaraţia de înregistrare fiscală depusă potrivit prezentului articol trebuie însoţită de copii ale documentelor doveditoare ale informaţiilor înscrise în aceasta.

(11) Data înregistrării fiscale este:

a) data depunerii declaraţiei fiscale, în cazul contribuabililor prevăzuţi la alin. (5);

b) data atribuirii codului de identificare fiscală, în celelalte cazuri.

Articolul 83

Prevederi speciale privind înregistrarea fiscală a persoanelor fizice nerezidente

(1) Odată cu solicitarea înregistrării unei societăţi la registrul comerţului, potrivit legii, sau, după caz, la cesiunea părţilor sociale ori a acţiunilor, respectiv la numirea de noi reprezentanţi legali sau la cooptarea de noi asociaţi ori acţionari, cu prilejul efectuării majorării de capital social, oficiile registrului comerţului de pe lângă tribunale

transmit direct sau prin intermediul Oficiului Naţional al Registrului Comerţului, pe cale electronică, Ministerului Finanţelor Publice, solicitarea de atribuire a numărului de identificare fiscală pentru persoanele fizice nerezidente care, potrivit actului constitutiv, au calitatea de fondator, asociat, acţionar ori administrator în cadrul societăţii respective.

(2) Pe baza datelor transmise potrivit prevederilor alin. (1), Ministerul Finanţelor Publice atribuie numărul de identificare fiscală, înregistrează fiscal persoanele fizice nerezidente prevăzute la alin. (1) şi emite certificatul de înregistrare fiscală, cu excepţia cazului în care aceste persoane sunt înregistrate fiscal. Prevederile art. 87 sunt aplicabile în mod corespunzător. Certificatul de înregistrare fiscală se emite şi se transmite către oficiul registrului comerţului de pe lângă tribunal în aceeaşi zi sau cel mai târziu a doua zi.

(3) Certificatul de înregistrare fiscală se comunică de către oficiile registrului comerţului de pe lângă tribunale societăţii în care această persoană deţine una dintre calităţile menţionate la alin. (1), împreună cu documentele prevăzute la art. 8 din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităţilor la înregistrarea în registrul comerţului a persoanelor fizice, asociaţiilor familiale şi persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum şi la autorizarea funcţionării persoanelor juridice, cu modificările şi completările ulterioare.

Articolul 84

Identificarea contribuabilului/plătitorului în relaţia cu organul fiscal local

În scopul administrării impozitelor şi taxelor locale, contribuabilul/plătitorul se identifică în relaţia cu organul fiscal local, astfel:

a) persoanele fizice, prin codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale;

b) persoanele fizice care nu deţin cod numeric personal, prin numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal potrivit art. 82;

c) persoanele juridice, prin codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal potrivit art. 82.

Articolul 85

Declararea filialelor şi sediilor secundare

(1) Contribuabilul/Plătitorul are obligaţia de a declara organului fiscal central, în termen de 30 de zile, înfiinţarea de sedii secundare.

(2) Contribuabilul/Plătitorul cu domiciliul fiscal în România are obligaţia de a declara, în termen de 30 de zile, înfiinţarea de filiale şi sedii secundare în străinătate.

(3) În sensul prezentului articol, prin sediu secundar se înţelege un loc prin care se desfăşoară integral sau parţial activitatea contribuabilului/plătitorului, cum ar fi: birou, magazin, atelier, depozit şi altele asemenea.

(4) Prin sediu secundar se înţelege şi un şantier de construcţii, un proiect de construcţie, ansamblu sau montaj ori activităţi de supervizare legate de acestea, numai dacă şantierul, proiectul sau activităţile durează mai mult de 6 luni. Sunt sedii secundare sediile permanente definite potrivit Codului fiscal.

(5) Contribuabilul/Plătitorul care înregistrează sediile secundare ca plătitoare de salarii şi de venituri asimilate salariilor potrivit Legii nr. 273/2006 privind finanţele publice locale, cu modificările şi completările ulterioare, nu are obligaţia declarării acestor sedii potrivit prezentului articol. Dispoziţiile art. 32 alin. (7) din Legea nr. 273/2006, cu modificările şi completările ulterioare, rămân aplicabile.

(6) Declaraţia este însoţită de o copie de pe certificatul de înregistrare fiscală a contribuabilului/plătitorului de care aparţine sediul secundar sau filiala, precum şi de copii ale documentelor doveditoare ale informaţiilor înscrise în aceasta.

Articolul 86

Forma şi conţinutul declaraţiei de înregistrare fiscală

(1) Declaraţia de înregistrare fiscală se întocmeşte prin completarea unui formular pus la dispoziţie gratuit de organul fiscal central şi este însoţită de acte doveditoare ale informaţiilor cuprinse în aceasta.

(2) Declaraţia de înregistrare fiscală cuprinde: datele de identificare a contribuabilului/plătitorului, datele privind vectorul fiscal, datele privind sediile secundare, datele de identificare a împuternicitului, datele privind situaţia juridică a contribuabilului/plătitorului, precum şi alte informaţii necesare administrării creanţelor fiscale.

Articolul 87

Certificatul de înregistrare fiscală

(1) Pe baza declaraţiei de înregistrare fiscală depuse potrivit art. 81 alin. (2) sau, după caz, a cererii depuse potrivit art. 82 alin. (9), organul fiscal central eliberează certificatul de înregistrare fiscală, în termen de 10 zile de la data depunerii declaraţiei ori a cererii. În certificatul de înregistrare fiscală se înscrie obligatoriu codul de identificare fiscală.

(2) Eliberarea certificatelor de înregistrare fiscală nu este supusă taxelor extrajudiciare de timbru.

(3) În cazul pierderii, furtului sau distrugerii certificatului de înregistrare fiscală, organul fiscal eliberează un duplicat al acestuia, în baza cererii contribuabilului/plătitorului şi a dovezii de publicare a pierderii, furtului ori distrugerii în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

(4) Dispoziţiile prezentului articol sunt aplicabile, în mod corespunzător, şi pentru certificatul de înregistrare în scopuri de TVA.

Articolul 88

Modificări ulterioare înregistrării fiscale

(1) Modificările ulterioare ale datelor din declaraţia de înregistrare fiscală trebuie aduse la cunoştinţă organului fiscal central, în termen de 15 zile de la data producerii acestora, prin completarea şi depunerea declaraţiei de menţiuni.

(2) În cazul modificărilor intervenite în datele declarate iniţial şi înscrise în certificatul de înregistrare fiscală, contribuabilul/plătitorul depune, odată cu declaraţia de menţiuni, şi certificatul de înregistrare fiscală, în vederea anulării acestuia şi eliberării unui nou certificat.

(3) Declaraţia de menţiuni este însoţită de documente care atestă modificările intervenite.

(4) Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător ori de câte ori contribuabilul/plătitorul constată erori în declaraţia de înregistrare fiscală.

Articolul 89

Modificări ulterioare înregistrării fiscale în cazul persoanelor fizice sau juridice ori altor entităţi supuse înregistrării în registrul comerţului

(1) Modificările intervenite în datele declarate iniţial de persoanele fizice, juridice sau de alte entităţi care se înregistrează potrivit legii speciale la registrul comerţului se fac potrivit dispoziţiilor legii speciale.

(2) În cazul persoanelor sau entităţilor prevăzute la alin. (1), modificările intervenite în datele declarate iniţial în vectorul fiscal se declară la organul fiscal central.

Articolul 90

Radierea înregistrării fiscale

(1) Radierea înregistrării fiscale reprezintă activitatea de retragere a codului de identificare fiscală şi a certificatului de înregistrare fiscală.

(2) La încetarea calităţii de subiect de drept fiscal, persoanele sau entităţile înregistrate fiscal prin declaraţie de înregistrare fiscală potrivit art. 81 şi 82 trebuie să solicite radierea înregistrării fiscale, prin depunerea unei declaraţii de radiere. Declaraţia se depune în termen de 30 de zile de la încetarea calităţii de subiect de drept fiscal şi trebuie însoţită de certificatul de înregistrare fiscală în vederea anulării acestuia. Radierea înregistrării fiscale se poate efectua şi din oficiu, de către organul fiscal, ori de câte ori acesta constată îndeplinirea condiţiilor de radiere a înregistrării şi nu s-a depus declaraţie de radiere.

(3) Radierea înregistrării fiscale se efectuează din oficiu, de către organul fiscal central, în cazul decesului persoanei fizice sau, după caz, încetării existenţei persoanei juridice potrivit legii.

(4) Codul de identificare fiscală retras ca urmare a radierii înregistrării fiscale poate fi utilizat ulterior radierii numai pentru îndeplinirea, de către succesorii persoanelor/entităţilor care şi-au încetat existenţa, a obligaţiilor fiscale aferente perioadelor în care persoana/entitatea a avut calitatea de subiect de drept fiscal.

Articolul 91

Registrul contribuabililor/plătitorilor

(1) Organul fiscal central organizează evidenţa contribuabililor/plătitorilor în cadrul registrului contribuabililor /plătitorilor, care conţine:

a) datele de identificare a contribuabilului/plătitorului;

b) date privind vectorul fiscal;

c) alte informaţii necesare administrării creanţelor fiscale.

(2) Datele prevăzute la alin. (1) se completează pe baza informaţiilor comunicate de contribuabil/plătitor, de oficiul registrului comerţului, de serviciul de evidenţă a populaţiei, de la alte autorităţi şi instituţii, precum şi a constatărilor proprii ale organului fiscal central.

(3) Datele din registrul contribuabililor/plătitorilor pot fi modificate din oficiu ori de câte ori se constată că acestea nu corespund stării de fapt reale. Modificările se comunică contribuabilului/plătitorului.

(4) Tipurile de obligaţii fiscale pentru care, potrivit legii, contribuabilul/plătitorul are obligaţia declarării lor şi care formează vectorul fiscal sunt stabilite prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 92

Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivaţi

(1) Contribuabilul/Plătitorul persoană juridică sau orice entitate fără personalitate juridică este declarat inactiv şi îi sunt aplicabile prevederile din Codul fiscal privind efectele inactivităţii dacă se află în una dintre următoarele situaţii:

a) nu îşi îndeplineşte, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligaţie declarativă prevăzută de lege;

b) se sustrage controalelor efectuate de organul fiscal central prin declararea unor date de identificare a domiciliului fiscal care nu permit organului fiscal identificarea acestuia;
c) organul fiscal central constatată că nu funcţionează la domiciliul fiscal declarat;
d) inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerţului;
e) durata de funcţionare a societăţii este expirată;
f) societatea nu mai are organe statutare;
g) durata deţinerii spaţiului cu destinaţia de sediu social este expirată.
(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a), declararea în inactivitate nu se poate face înainte de împlinirea termenului de 15 zile prevăzut la art. 107 alin. (1).
(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. f) şi g), declararea în inactivitate se va face după împlinirea termenului de 30 de zile de la comunicarea către contribuabil/plătitor a unei notificări referitoare la situaţiile respective.
(4) Declararea ca inactiv a contribuabilului/plătitorului, precum şi reactivarea acestuia se efectuează de către organul fiscal central, prin decizie, emisă conform competenţelor şi procedurii stabilite prin ordin al preşedintelui A. N.A.F., care se comunică contribuabilului/plătitorului.
(5) Contribuabilul/Plătitorul declarat inactiv se reactivează dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiţii:
a) îşi îndeplineşte toate obligaţiile declarative prevăzute de lege;
b) nu înregistrează obligaţii fiscale restante;
c) organul fiscal central constată că funcţionează la domiciliul fiscal declarat.
(6) În cazul contribuabilului/plătitorului prevăzut la alin. (1) lit. d)-g), în vederea reactivării, pe lângă condiţiile prevăzute la alin. (5), trebuie să nu se mai afle în situaţia pentru care a fost declarat inactiv, conform menţiunilor înscrise în registrele în care a fost înregistrat.
(7) Condiţia prevăzută la alin. (5) lit. a) se consideră îndeplinită şi în cazul în care obligaţiile fiscale au fost stabilite, prin decizie, de către organul fiscal central.
(8) Prin excepţie de la prevederile alin. (5), contribuabilul/plătitorul pentru care s-a deschis procedura insolvenţei în formă simplificată, contribuabilul/plătitorul care a intrat în faliment sau contribuabilul/plătitorul pentru care s-a pronunţat ori a fost adoptată o hotărâre de dizolvare se reactivează de organul fiscal central, la cererea acestora, după îndeplinirea obligaţiilor declarative.
(9) Ori de câte ori se constată că un contribuabil/plătitor a fost declarat inactiv din eroare, organul fiscal central emitent anulează decizia de declarare a contribuabilului/plătitorului ca inactiv, cu efect pentru viitor şi pentru trecut.
(10) A.N.A.F. organizează evidenţa contribuabililor/plătitorilor declaraţi inactivi/reactivaţi în cadrul Registrului contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivaţi, care conţine:
a) datele de identificare a contribuabilului/plătitorului;
b) data declarării ca inactiv a contribuabilului/plătitorului;
c) data reactivării;
d) denumirea organului fiscal central care a emis decizia de declarare în inactivitate/reactivare;
e) alte menţiuni.
(11) Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivaţi este public şi se afişează pe site-ul A.N.A.F.
(12) Înscrierea în registrul prevăzut la alin. (11) se face de către organul fiscal central emitent, după comunicarea deciziei de declarare în inactivitate/reactivare, în termen de cel mult 5 zile de la data comunicării.
(13) Decizia de declarare în inactivitate/reactivare produce efecte faţă de terţi din ziua următoare datei înscrierii în registrul prevăzut la alin. (10).
(14) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Titlul V
Stabilirea creanţelor fiscale

Capitolul I
Dispoziţii generale

Articolul 93
Sfera şi actele de stabilire a creanţelor fiscale
(1) Stabilirea creanţelor fiscale reprezintă activitatea de determinare a materiei impozabile, de calculare a bazei de impozitare şi a creanţelor fiscale.
(2) Creanţele fiscale se stabilesc astfel:
a) prin declaraţie de impunere, în condiţiile art. 95 alin. (4) şi art. 102 alin. (2);
b) prin decizie de impunere emisă de organul fiscal, în celelalte cazuri.
(3) Dispoziţiile alin. (2) sunt aplicabile şi în cazurile în care creanţele fiscale sunt scutite la plată conform reglementărilor legale, precum şi în cazul unei rambursări de taxă pe valoarea adăugată.

Articolul 94
Stabilirea creanţelor fiscale sub rezerva verificării ulterioare

(1) Cuantumul creanţelor fiscale se stabileşte sub rezerva verificării ulterioare, cu excepţia cazului în care stabilirea a avut loc ca urmare a unei inspecţii fiscale sau a unei verificări a situaţiei fiscale personale.

(2) Decizia de impunere sub rezerva verificării ulterioare poate fi desfiinţată sau modificată, din iniţiativa organului fiscal ori la solicitarea contribuabilului/plătitorului, pe baza constatărilor organului fiscal competent.

(3) Rezerva verificării ulterioare se anulează numai la împlinirea termenului de prescripţie a dreptului de a stabili creanţe fiscale sau ca urmare a inspecţiei fiscale ori a verificării situaţiei fiscale personale

(4) În situaţia în care contribuabilul/plătitorul corectează declaraţiile de impunere în condiţiile art. 105 alin. (6), se redeschide rezerva verificării ulterioare astfel:

a) pentru elementele bazei de impozitare ce fac obiectul corecţiei, în cazul în care rezerva verificării ulterioare s-a anulat ca urmare a inspecţiei fiscale ori a verificării situaţiei fiscale personale;

b) pentru toate elementele bazei de impozitare, în cazul în care rezerva verificării ulterioare s-a anulat ca urmare a împlinirii termenului de prescripţie a dreptului de a stabili obligaţii fiscale.

Capitolul II
Dispoziţii privind decizia de impunere

Articolul 95
Decizia de impunere

(1) Decizia de impunere se emite de organul fiscal competent.

(2) Organul fiscal emite decizie de impunere ori de câte ori acesta stabileşte sau modifică baza de impozitare ca urmare a unei verificări documentare, a unei inspecţii fiscale ori a unei verificări a situaţiei fiscale personale, efectuate în condiţiile legii.

(3) Decizia de impunere se emite, dacă este necesar, şi în cazul în care nu s-a emis decizie referitoare la baza de impozitare potrivit art. 99.

(4) Declaraţia de impunere întocmită potrivit art. 102 alin. (2) este asimilată cu o decizie de impunere, sub rezerva unei verificări ulterioare, şi produce efectele juridice ale înştiinţării de plată de la data depunerii acesteia.

(5) În situaţia în care legea nu prevede obligaţia de calculare a impozitului, declaraţia de impunere este asimilată unei decizii referitoare la baza de impozitare.

(6) Decizia de impunere şi decizia referitoare la obligaţiile de plată accesorii constituie şi înştiinţări de plată, de la data comunicării acestora, în condiţiile în care se stabilesc sume de plată.

Articolul 96
Renunţarea la stabilirea creanţei fiscale

(1) Organul fiscal renunţă la stabilirea creanţei fiscale şi nu emite decizie de impunere ori de câte ori constată încetarea persoanei juridice sau decesul persoanei fizice şi nu există succesori.

(2) Organul fiscal central renunţă la stabilirea creanţei fiscale şi nu emite decizie de impunere în situaţia în care creanţa fiscală principală este mai mică de 20 de lei. În situaţia în care decizia are ca obiect mai multe tipuri de creanţe fiscale principale, plafonul se aplică totalului acestor creanţe.

(3) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local, prin hotărâre, autorităţile deliberative pot stabili plafonul creanţelor fiscale la care pot renunţa, care nu poate depăşi limita maximă prevăzută la alin. (2).

Articolul 97
Forma şi conţinutul deciziei de impunere

Decizia de impunere trebuie să cuprindă, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, şi tipul creanţei fiscale, baza de impozitare, precum şi cuantumul acesteia, pentru fiecare perioadă impozabilă.

Articolul 98
Acte administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere

Sunt asimilate deciziilor de impunere şi următoarele acte administrative fiscale:

a) deciziile privind soluţionarea cererilor de rambursare de taxă pe valoarea adăugată şi deciziile privind soluţionarea cererilor de restituiri de creanţe fiscale;

b) deciziile referitoare la bazele de impozitare;

c) deciziile referitoare la obligaţiile fiscale accesorii;

d) deciziile privind nemodificarea bazei de impozitare.

Articolul 99
Deciziile referitoare la bazele de impozitare

(1) Bazele de impozitare se stabilesc separat, prin decizie referitoare la bazele de impozitare, în următoarele situaţii:

a) când venitul impozabil este realizat de mai multe persoane. Decizia cuprinde şi repartizarea venitului impozabil pe fiecare persoană care a participat la realizarea venitului;

b) când sursa venitului impozabil se află pe raza altui organ fiscal decât cel competent teritorial. În acest caz, competenţa de a stabili baza de impozitare o deţine organul fiscal pe raza căruia se află sursa venitului.

(2) Dacă venitul impozabil este realizat de mai multe persoane, atunci acestea pot să-şi numească un împuternicit comun în relaţia cu organul fiscal.

Articolul 100

Decizii privind stabilirea unor creanţe bugetare

(1) Creanţele bugetare reprezentând prejudicii/plăţi nelegale din fonduri publice ce trebuie recuperate potrivit legii se stabilesc prin decizie, de către autorităţile competente, în măsura în care legea specială nu prevede altfel.

(2) Decizia prevăzută la alin. (1) este titlu de creanţă bugetară potrivit art. 1 pct. 38 şi poate fi contestată potrivit prezentului cod. Contestaţia se soluţionează de către autoritatea emitentă. Dispoziţiile titlului VIII sunt aplicabile în mod corespunzător.

Capitolul III
Dispoziţii privind declaraţia fiscală

Articolul 101

Obligaţia depunerii declaraţiei fiscale

(1) Declaraţia fiscală se depune de către persoanele obligate potrivit Codului fiscal sau altor legi speciale, la termenele stabilite de acestea.

(2) În cazul în care legea nu prevede termenul de depunere a declaraţiei fiscale, acest termen se stabileşte astfel:

a) prin ordin al ministrului finanţelor publice, în cazul declaraţiilor fiscale ce se depun la organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul declaraţiilor fiscale ce se depun la organul fiscal local.

(3) Obligaţia de a depune declaraţia fiscală se menţine şi în cazurile în care:

a) a fost efectuată plata obligaţiei fiscale;

b) obligaţia fiscală respectivă este scutită la plată, conform reglementărilor legale;

c) pentru obligaţia fiscală nu rezultă, în perioada de raportare, sume de plată, dar există obligaţia declarativă, conform legii;

d) veniturile sunt obţinute în România de contribuabili nerezidenţi şi care potrivit convenţiilor de evitare a dublei impuneri nu sunt impozabile în România.

(4) În caz de inactivitate temporară sau în cazul obligaţiilor de declarare a unor venituri care, potrivit legii, sunt scutite la plata impozitului pe venit, organul fiscal central poate aproba, la cererea contribuabilului/plătitorului, alte termene sau condiţii de depunere a declaraţiilor fiscale, în funcţie de necesităţile administrării obligaţiilor fiscale. Asupra termenelor şi condiţiilor decide organul fiscal central potrivit competenţelor aprobate prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(5) Contribuabilul/Plătitorul care are sedii secundare înregistrate fiscal ca plătitoare de salarii şi venituri asimilate salariilor are obligaţia de a declara, în numele sediilor secundare, impozitul pe venitul din salarii datorat de acestea, potrivit legii.

(6) În cazul contribuabililor nerezidenţi care desfăşoară activităţi pe teritoriul României prin mai multe sedii permanente, obligaţia de declarare prevăzută la alin. (5) se îndeplineşte prin sediul permanent desemnat potrivit prevederilor din Codul fiscal.

Articolul 102

Forma şi conţinutul declaraţiei fiscale

(1) Declaraţia fiscală se întocmeşte prin completarea unui formular pus la dispoziţie gratuit de organul fiscal.

(2) În declaraţia de impunere contribuabilul/plătitorul trebuie să calculeze cuantumul obligaţiei fiscale, dacă acest lucru este prevăzut de lege.

(3) Contribuabilul/Plătitorul are obligaţia de a completa declaraţia fiscală înscriind corect, complet şi cu bună-credinţă informaţiile prevăzute de formular, corespunzătoare situaţiei sale fiscale. Declaraţia fiscală se semnează de către contribuabil/plătitor sau, după caz, reprezentantul legal ori împuternicitul acestuia.

(4) Obligaţia de semnare a declaraţiei fiscale se consideră a fi îndeplinită şi în următoarele situaţii:

a) în cazul transmiterii declaraţiei fiscale prin sistemul electronic de plăţi;

b) în cazul transmiterii declaraţiei fiscale prin sisteme electronice de transmitere la distanţă în condiţiile art. 103 alin. (1).

(5) Declaraţia fiscală trebuie însoţită de documentaţia cerută de prevederile legale.

(6) În cazul creanţelor fiscale administrate de către organul fiscal central, prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se pot stabili tipurile de creanţe fiscale pentru care organul fiscal poate transmite contribuabilului/plătitorului formularele de declarare a creanţelor fiscale, instrucţiunile de completare a acestora, alte informaţii utile, precum şi plicurile preadresate. În acest caz, contravaloarea corespondenţei se suportă de către organul fiscal central.

Articolul 103

Depunerea declaraţiei fiscale

(1) Declaraţia fiscală se depune la registratura organului fiscal competent sau se comunică prin poştă, cu confirmare de primire. Declaraţia fiscală poate fi transmisă prin mijloace electronice sau prin sisteme electronice de transmitere la distanţă. În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central, procedura privind transmiterea declaraţiei fiscale prin mijloace electronice sau prin sisteme electronice de transmitere la distanţă se stabileşte prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(2) Declaraţia fiscală poate fi redactată de organul fiscal sub formă de proces-verbal, dacă din motive independente de voinţa contribuabilului/plătitorului acesta este în imposibilitatea de a scrie.

(3) Data depunerii declaraţiei fiscale este data înregistrării acesteia la organul fiscal sau data depunerii la poştă, după caz. În situaţia în care declaraţia fiscală se depune prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, data depunerii declaraţiei este data înregistrării acesteia pe pagina de internet a organului fiscal, astfel cum rezultă din mesajul electronic de confirmare transmis ca urmare a primirii declaraţiei.

(4) Data depunerii declaraţiei fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanţă este data înregistrării acesteia pe portal, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de sistemul de tranzacţionare a informaţiilor, cu condiţia validării conţinutului declaraţiei. În cazul în care declaraţia nu este validată, data depunerii declaraţiei este data validării astfel cum rezultă din mesajul electronic.

(5) Prin excepţie de la prevederile alin. (4), în situaţia în care declaraţia fiscală a fost depusă până la termenul legal, iar din mesajul electronic transmis de sistemul de tranzacţionare a informaţiilor rezultă că aceasta nu a fost validată ca urmare a detectării unor erori în completarea declaraţiei, data depunerii declaraţiei este data din mesajul transmis iniţial în cazul în care contribuabilul/plătitorul depune o declaraţie validă până în ultima zi a lunii în care se împlineşte termenul legal de depunere.

Articolul 104

Certificarea declaraţiei fiscale depuse la organul fiscal central

(1) Contribuabilul/Plătitorul poate opta pentru certificarea declaraţiei fiscale, inclusiv a declaraţiei fiscale rectificative, anterior depunerii acestora la organul fiscal central, de către un consultant fiscal care a dobândit această calitate potrivit reglementărilor legale cu privire la organizarea şi exercitarea activităţii de consultanţă fiscală şi care este înscris ca membru activ în Registrul consultanţilor fiscali şi al societăţilor de consultanţă fiscală.

(2) Certificarea declaraţiei fiscale se realizează cu/fără rezerve, potrivit normelor de certificare aprobate, în condiţiile legii, de Camera Consultanţilor Fiscali, cu avizul Ministerului Finanţelor Publice. Documentele care se încheie ca urmare a certificării trebuie să cuprindă obligatoriu explicaţii cu privire la cuantumul şi natura creanţei fiscale declarate, precum şi, după caz, cauzele care au generat rectificarea, iar în cazul unei certificări cu rezerve, motivaţia acesteia.

(3) Prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se aprobă procedura de depunere la organul fiscal a documentului de certificare întocmit de consultantul fiscal potrivit normelor prevăzute la alin. (2), precum şi procedura privind schimbul de informaţii între A.N.A.F. şi Camera Consultanţilor Fiscali.

(4) Certificarea declaraţiei fiscale de către un consultant fiscal care nu este înscris ca membru activ în Registrul consultanţilor fiscali şi al societăţilor de consultanţă fiscală sau de către o persoană care nu are calitatea de consultant fiscal are ca efect lipsa certificării.

(5) Organul fiscal central notifică contribuabilul/plătitorul în cazul în care constată că a fost depusă o declaraţie fiscală certificată de un consultant fiscal care nu este înscris ca membru activ în Registrul consultanţilor fiscali şi al societăţilor de consultanţă fiscală sau de către o persoană care nu are calitatea de consultant fiscal, potrivit legii. În cazul în care certificarea nu se depune în termen de 30 de zile de la notificare, sunt aplicabile prevederile alin. (4).

(6) Certificarea declaraţiei fiscale de către un consultant fiscal reprezintă un criteriu de evaluare în analiza de risc efectuată de organul fiscal central în scopul selectării contribuabililor/plătitorilor pentru inspecţia fiscală.

Articolul 105

Corectarea declaraţiei fiscale

(1) Declaraţia de impunere poate fi corectată de către contribuabil/plătitor, pe perioada termenului de prescripţie a dreptului de a stabili creanţe fiscale.

(2) Declaraţia informativă poate fi corectată de către contribuabil/plătitor indiferent de perioada la care se referă.

(3) Declaraţiile prevăzute la alin. (1) şi (2) pot fi corectate prin depunerea unei declaraţii rectificative.

(4) În cazul taxei pe valoarea adăugată, corectarea erorilor din deconturile de taxă se realizează potrivit prevederilor Codului fiscal. Erorile materiale din decontul de taxă pe valoarea adăugată se corectează potrivit procedurii aprobate prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(5) Declaraţia de impunere nu poate fi depusă şi nu poate fi corectată după anularea rezervei verificării ulterioare.

(6) Prin excepţie de la prevederile alin. (5), declaraţia de impunere poate fi depusă sau corectată după anularea rezervei verificării ulterioare în următoarele situaţii:

a) în situaţia în care corecţia se datorează îndeplinirii sau neîndeplinirii unei condiţii prevăzute de lege care impune corectarea bazei de impozitare şi/sau a creanţei fiscale aferente;

b) în situaţia în care prin hotărâri judecătoreşti definitive s-au stabilit în sarcina plătitorului obligaţii de plată reprezentând venituri sau diferenţe de venituri către beneficiarii acestora care generează obligaţii fiscale aferente unor perioade pentru care s-a anulat rezerva verificării ulterioare.

(7) În situaţiile prevăzute la alin. (6), contribuabilul/plătitorul trebuie să menţioneze în declaraţia de impunere depusă sau rectificată temeiul legal pentru depunerea ori corectarea bazei de impozitare şi/sau a creanţei fiscale aferente.

(8) În situaţia în care în timpul inspecţiei fiscale contribuabilul/plătitorul depune sau corectează declaraţia de impunere aferentă perioadelor şi creanţelor fiscale ce fac obiectul inspecţiei fiscale, aceasta nu va fi luată în considerare de organul fiscal.

Capitolul IV
Stabilirea bazei de impozitare prin estimare

Articolul 106

Dreptul organului fiscal de a stabili baza de impozitare prin estimare

(1) Organul fiscal stabileşte baza de impozitare şi creanţa fiscală aferentă, prin estimarea rezonabilă a bazei de impozitare, folosind orice probă şi mijloc de probă prevăzute de lege, ori de câte ori acesta nu poate determina situaţia fiscală corectă.

(2) Stabilirea prin estimare a bazei de impozitare se efectuează în situaţii cum ar fi:

a) în situaţia prevăzută la art. 107 alin. (1) - (4);

b) în situaţia în care organul fiscal nu poate determina situaţia fiscală corectă şi constată că evidenţele contabile sau fiscale ori declaraţiile fiscale sau documentele şi informaţiile prezentate în cursul controlului fiscal sunt incorecte, incomplete, precum şi în situaţia în care acestea nu există ori nu sunt puse la dispoziţia organelor fiscale.

(3) În situaţiile în care, potrivit legii, organul fiscal este îndreptăţit să stabilească prin estimare bazele de impozitare, acesta identifică acele elemente care sunt cele mai apropiate situaţiei de fapt fiscale. Organul fiscal are obligaţia menţionării în actul de impunere a motivelor de fapt şi a temeiului de drept care au determinat folosirea estimării, precum şi a criteriilor de estimare.

(4) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central şi în scopul stabilirii prin estimare a bazei de impozitare, organul fiscal poate folosi metode de stabilire prin estimare a bazelor de impozitare, aprobate prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(5) Cuantumul creanţelor fiscale rezultate din aplicarea prevederilor prezentului articol sunt stabilite sub rezerva verificării ulterioare, cu excepţia celor stabilite în cadrul unei inspecţii fiscale.

Articolul 107

Stabilirea din oficiu a creanţelor fiscale ca urmare a nedepunerii declaraţiei de impunere

(1) Nedepunerea declaraţiei de impunere dă dreptul organului fiscal să procedeze la stabilirea din oficiu a creanţelor fiscale prin decizie de impunere. Stabilirea din oficiu nu se poate face înainte de împlinirea unui termen de 15 zile de la înştiinţarea contribuabilului/plătitorului privind depăşirea termenului legal de depunere a declaraţiei de impunere. Aceste prevederi nu sunt aplicabile după începerea inspecţiei fiscale pentru obligaţiile fiscale nedeclarate.

(2) În înştiinţarea prevăzută la alin. (1) organul fiscal informează contribuabilul/plătitorul cu privire la consecinţele nedepunerii declaraţiei de impunere.

(3) Stabilirea din oficiu a creanţei fiscale se face prin estimarea bazei de impozitare, potrivit art. 106. Organul fiscal procedează la estimarea creanţei fiscale ori de câte ori informaţiile deţinute de organul fiscal nu permit estimarea bazei de impozitare.

(4) Pentru creanţele fiscale administrate de organul fiscal central, înştiinţarea pentru nedepunerea declaraţiilor şi stabilirea din oficiu a creanţelor fiscale nu se face în cazul contribuabilului/plătitorului inactiv, atât timp cât se găseşte în această situaţie.

(5) Contribuabilul/Plătitorul poate depune declaraţia de impunere pentru creanţele fiscale ce au format obiectul deciziei de impunere emisă potrivit alin. (1), în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei, sub sancţiunea decăderii, chiar dacă acest termen se împlineşte după împlinirea termenului de prescripţie a dreptului organului fiscal de a stabili creanţe fiscale. Decizia de impunere se anulează de organul fiscal la data depunerii declaraţiei de impunere.

(6) În cazul în care se depune declaraţia de impunere potrivit alin. (4), după împlinirea termenului de prescripţie prevăzut la art. 110, de la data depunerii declaraţiei începe să curgă un nou termen de prescripţie.

Capitolul V
Despre evidenţele fiscale şi contabile

Articolul 108

Obligaţia de a conduce evidenţa fiscală

(1) În vederea stabilirii stării de fapt fiscale şi a obligaţiilor fiscale datorate, contribuabilul/plătitorul are obligaţia să conducă evidenţe fiscale, potrivit actelor normative în vigoare.

(2) În vederea documentării respectării principiului valorii de piaţă contribuabilul/plătitorul care desfăşoară tranzacţii cu persoane afiliate are obligaţia să întocmească dosarul preţurilor de transfer. La solicitarea organului fiscal central competent contribuabilul/plătitorul are obligaţia de a prezenta dosarul preţurilor de transfer. Cuantumul tranzacţiilor pentru care contribuabilul/plătitorul are obligaţia întocmirii dosarului preţurilor de transfer, termenele pentru întocmirea acestuia, conţinutul dosarului preţurilor de transfer, precum şi condiţiile în care se solicită acesta se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(3) Sunt evidenţe fiscale registrele, situaţiile, precum şi orice alte înscrisuri care, potrivit legislaţiei fiscale, trebuie întocmite în mod obligatoriu în scopul stabilirii stării de fapt fiscale şi a creanţelor fiscale, cum ar fi: jurnalul pentru vânzări, jurnalul pentru cumpărări, registrul de evidenţă fiscală.

Articolul 109

Reguli pentru conducerea evidenţelor contabile şi fiscale

(1) Evidenţele contabile şi fiscale se păstrează, după caz, la domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului, la sediul social ori la sediile secundare ale acestuia, inclusiv pe suport electronic, sau pot fi încredinţate spre păstrare unei societăţi autorizate, potrivit legii, să presteze servicii de arhivare.

(2) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), evidenţele contabile şi fiscale ale exerciţiului financiar în curs se păstrează, după caz, la domiciliul fiscal al contribuabilului/plătitorului, la sediul social ori la sediile secundare ale acestuia sau, în perioada 1-25 a lunii următoare perioadei fiscale de raportare, la sediul persoanei fizice ori juridice autorizate pentru prelucrarea lor în vederea întocmirii declaraţiilor fiscale.

(3) Dispoziţiile legale privind păstrarea, arhivarea şi limba folosită pentru evidenţele contabile sunt aplicabile şi pentru evidenţele fiscale.

(4) În cazul în care evidenţele contabile şi fiscale sunt ţinute cu ajutorul sistemelor electronice de gestiune, pe lângă datele arhivate în format electronic contribuabilul/plătitorul este obligat să păstreze şi să prezinte aplicaţiile informatice cu ajutorul cărora le-a generat.

(5) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să evidenţieze veniturile realizate şi cheltuielile efectuate din activităţile desfăşurate, prin întocmirea registrelor sau a oricăror altor documente prevăzute de lege.

(6) Contribuabilul/Plătitorul este obligat să utilizeze pentru activitatea desfăşurată documente primare şi de evidenţă contabilă stabilite prin lege şi să completeze integral rubricile formularelor, corespunzător operaţiunilor înregistrate.

(7) Organul fiscal poate lua în considerare orice evidenţe relevante pentru impozitare ţinute de contribuabil /plătitor.

Capitolul VI
Prescripţia dreptului de a stabili creanţe fiscale

Articolul 110

Obiectul, termenul şi momentul de la care începe să curgă termenul de prescripţie a dreptului de stabilire a creanţelor fiscale

(1) Dreptul organului fiscal de a stabili creanţe fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepţia cazului în care legea dispune altfel.

(2) Termenul de prescripţie a dreptului prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data de 1 iulie a anului următor celui pentru care se datorează obligaţia fiscală, dacă legea nu dispune altfel.

(3) Dreptul de a stabili creanţe fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezultă din săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală.

(4) Termenul prevăzut la alin. (3) curge de la data săvârşirii faptei ce constituie infracţiune sancţionată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Articolul 111

Întreruperea şi suspendarea termenului de prescripţie a dreptului de a stabili creanţe fiscale

(1) Termenele de prescripţie prevăzute la art. 110 se întrerup:

a) în cazurile şi în condiţiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripţie a dreptului la acţiune;

b) la data depunerii de către contribuabil/plătitor a declaraţiei de impunere după expirarea termenului legal de depunere a acesteia;

c) la data la care contribuabilul/plătitorul corectează declaraţia de impunere sau efectuează un alt act voluntar de recunoaştere a creanţei fiscale datorate.

(2) Termenele de prescripţie prevăzute la art. 110 se suspendă:

a) în cazurile şi în condiţiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripţie a dreptului la acţiune;

b) pe perioada cuprinsă între data începerii inspecţiei fiscale/verificării situaţiei fiscale personale şi data emiterii deciziei de impunere ca urmare a efectuării inspecţiei fiscale/verificării situaţiei fiscale personale, în condiţiile respectării duratei legale de efectuare a acestora;

c) pe timpul cât contribuabilul/plătitorul se sustrage de la efectuarea inspecţiei fiscale/verificării situaţiei fiscale personale;

d) pe perioada cuprinsă între data declarării unui contribuabil/plătitor inactiv şi data reactivării acestuia.

Articolul 112

Efectul împlinirii termenului de prescripţie a dreptului de a stabili creanţe fiscale

Dacă organul fiscal constată împlinirea termenului de prescripţie a dreptului de stabilire a creanţei fiscale, procedează la încetarea procedurii de emitere a titlului de creanţă fiscală.

Titlul VI
Controlul fiscal
Capitolul I
Inspecţia fiscală

Articolul 113

Obiectul inspecţiei fiscale

(1) Inspecţia fiscală reprezintă activitatea ce are ca obiect verificarea legalităţii şi conformităţii declaraţiilor fiscale, corectitudinii şi exactităţii îndeplinirii obligaţiilor în legătură cu stabilirea obligaţiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, respectării prevederilor legislaţiei fiscale şi contabile, verificarea sau stabilirea, după caz, a bazelor de impozitare şi a situaţiilor de fapt aferente, stabilirea diferenţelor de obligaţii fiscale principale.

(2) În scopul efectuării inspecţiei fiscale, organul de inspecţie fiscală procedează la:

a) examinarea documentelor aflate în dosarul fiscal al contribuabilului/plătitorului;

b) verificarea concordanţei dintre datele din declaraţiile fiscale cu cele din evidenţa contabilă şi fiscală a contribuabilului/plătitorului;

c) analiza şi evaluarea informaţiilor fiscale, în vederea confruntării declaraţiilor fiscale cu informaţiile proprii sau din alte surse şi, după caz, a descoperirii de elemente noi relevante pentru aplicarea legislaţiei fiscale;

d) verificarea, constatarea şi investigarea fiscală a actelor şi faptelor rezultând din activitatea contribuabilului /plătitorului supus inspecţiei sau altor persoane privind legalitatea şi conformitatea declaraţiilor fiscale, corectitudinea şi exactitatea îndeplinirii obligaţiilor prevăzute de legislaţia fiscală şi contabilă;

e) solicitarea de informaţii de la terţi;

f) verificarea locurilor unde se realizează activităţi generatoare de venituri impozabile ori unde se află bunurile impozabile;

g) solicitarea de explicaţii scrise de la reprezentantul legal al contribuabilului/plătitorului sau împuternicitul acestuia ori de la persoanele prevăzute la art. 124 alin. (1), după caz, ori de câte ori acestea sunt necesare în timpul inspecţiei fiscale, pentru clarificarea şi definitivarea constatărilor;

h) informarea reprezentantului legal al contribuabilului/plătitorului sau a împuternicitului acestuia, după caz, cu privire la constatările inspecţiei fiscale, precum şi discutarea acestora;

i) stabilirea corectă a bazei de impunere, a diferenţelor datorate în plus sau în minus, după caz, faţă de obligaţia fiscală principală declarată de către contribuabil/plătitor şi/sau stabilită, după caz, de organul fiscal;

j) sancţionarea potrivit legii a faptelor reprezentând încălcări ale legislaţiei fiscale şi contabile constatate şi dispunerea de măsuri pentru prevenirea şi combaterea abaterilor de la prevederile legislaţiei fiscale şi contabile;

k) dispunerea măsurilor asigurătorii în condiţiile legii;

l) aplicarea de sigilii asupra bunurilor, întocmind în acest sens proces-verbal.

(3) Nu intră în atribuţiile inspecţiei fiscale efectuarea de constatări tehnico-ştiinţifice sau orice alte verificări solicitate de organele de urmărire penală în vederea lămuririi unor fapte ori împrejurări ale cauzelor aflate în lucru la aceste instituţii.

Articolul 114

Persoanele supuse inspecţiei fiscale

Inspecţia fiscală se exercită asupra oricăror persoane şi entităţi, indiferent de forma lor de organizare, care au obligaţii de stabilire, reţinere sau plată a obligaţiilor fiscale prevăzute de lege.

Articolul 115

Formele şi întinderea inspecţiei fiscale

(1) Formele de inspecţie fiscală sunt:

a) inspecţia fiscală generală, care reprezintă activitatea de verificare a modului de îndeplinire a tuturor obligaţiilor fiscale şi a altor obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală şi contabilă ce revin unui contribuabil/plătitor, pentru o perioadă de timp determinată;

b) inspecţia fiscală parţială, care reprezintă activitatea de verificare a modului de îndeplinire a uneia sau mai multor obligaţii fiscale, precum şi a altor obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală şi contabilă, ce revin unui contribuabil/plătitor pentru o perioadă de timp determinată.

(2) Organul de inspecţie fiscală decide asupra efectuării unei inspecţii fiscale generale sau parţiale, pe baza analizei de risc.

(3) Inspecţia fiscală se poate extinde asupra tuturor raporturilor relevante pentru impozitare, dacă acestea prezintă interes pentru aplicarea legislaţiei fiscale/contabile.

Articolul 116

Metode de control

(1) Pentru efectuarea inspecţiei fiscale se pot folosi următoarele metode de control:

a) verificarea prin sondaj, care constă în activitatea de verificare selectivă a documentelor şi operaţiunilor semnificative, care stau la baza modului de calcul, de evidenţiere şi de plată a obligaţiilor fiscale;

b) verificarea exhaustivă, care constă în activitatea de verificare a tuturor documentelor şi operaţiunilor, care stau la baza modului de calcul, de evidenţiere şi de plată a obligaţiilor fiscale;

c) controlul electronic, care constă în activitatea de verificare a contabilităţii şi a surselor acesteia, prelucrate în mediu electronic, utilizând metode de analiză, evaluare şi testare asistate de instrumente informatice specializate.

(2) Selectarea documentelor şi a operaţiunilor semnificative se apreciază de inspector.

(3) În cazul efectuării inspecţiei fiscale de către organul fiscal central, prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se pot aproba metode şi proceduri de sondaj.

Articolul 117

Perioada supusă inspecţiei fiscale

(1) Inspecţia fiscală se efectuează în cadrul termenului de prescripţie a dreptului de a stabili creanţe fiscale.

(2) Perioada supusă inspecţiei fiscale începe de la sfârşitul perioadei controlate anterior, în condiţiile alin. (1).

Articolul 118

Reguli privind inspecţia fiscală

(1) Activitatea de inspecţie fiscală se organizează şi se desfăşoară în baza unor programe anuale, trimestriale şi lunare. Condiţiile pentru întocmirea programelor se aprobă astfel:

a) prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., în cazul inspecţiei fiscale efectuate de organul fiscal central;

b) prin acte ale autorităţilor administraţiei publice locale emise în condiţiile legii, în cazul inspecţiei fiscale efectuate de organul fiscal local.

(2) Inspecţia fiscală se exercită pe baza principiilor independenţei, unicităţii, autonomiei, ierarhizării, teritorialităţii şi descentralizării.

(3) Inspecţia fiscală se efectuează o singură dată pentru fiecare tip de creanţă fiscală şi pentru fiecare perioadă supusă impozitării.

(4) La începerea inspecţiei fiscale, organul de inspecţie fiscală trebuie să prezinte contribuabilului/plătitorului legitimaţia de inspecţie şi ordinul de serviciu semnat de conducătorul organului de inspecţie fiscală. Începerea inspecţiei fiscale trebuie consemnată în registrul unic de control ori de câte ori există obligaţia ţinerii acestuia.

(5) Inspecţia fiscală are în vedere examinarea tuturor stărilor de fapt şi raporturile juridice care sunt relevante pentru impozitare sau verificarea modului de respectare a altor obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală şi contabilă.

(6) Inspecţia fiscală se efectuează în aşa fel încât să afecteze cât mai puţin activitatea curentă a contribuabilului /plătitorului şi să utilizeze eficient timpul stabilit pentru efectuarea inspecţiei fiscale.

(7) La finalizarea inspecţiei fiscale, contribuabilul/plătitorul este obligat să dea o declaraţie scrisă, pe propria răspundere, din care să rezulte că au fost puse la dispoziţie toate documentele şi informaţiile solicitate pentru inspecţia fiscală. În declaraţie se menţionează şi faptul că au fost restituite toate documentele solicitate şi puse la dispoziţie de contribuabil/plătitor.

(8) Contribuabilul/Plătitorul are obligaţia să îndeplinească măsurile prevăzute în actul întocmit cu ocazia inspecţiei fiscale, în termenele şi condiţiile stabilite de organul de inspecţie fiscală.

Articolul 119

Competenţa de efectuare a inspecţiei fiscale

Inspecţia fiscală se exercită exclusiv, nemijlocit şi neîngrădit de organul fiscal competent potrivit cap. I şi II ale titlului III. Organele fiscale care sunt competente să efectueze inspecţia fiscală sunt denumite în sensul prezentului capitol organe de inspecţie fiscală.

Articolul 120

Reguli speciale privind competenţa de efectuare a inspecţiei fiscale de către organul fiscal central

(1) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central, prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se pot constitui, la nivelul aparatului central, structuri care au competenţă în efectuarea inspecţiei fiscale pe întreg teritoriul ţării.

(2) Competenţa de efectuare a inspecţiei fiscale de către organul fiscal central se poate delega altui organ fiscal central, în condiţiile stabilite prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(3) În cazul delegării competenţei potrivit alin. (2), organul de inspecţie fiscală căruia i s-a delegat competenţa înştiinţează contribuabilul/plătitorul despre delegarea de competenţă.

Articolul 121

Selectarea contribuabililor/plătitorilor pentru inspecţie fiscală

(1) Selectarea contribuabililor/plătitorilor ce urmează a fi supuşi inspecţiei fiscale este efectuată de către organul de inspecţie fiscală competent, în funcţie de nivelul riscului. Nivelul riscului se stabileşte pe baza analizei de risc.

(2) Contribuabilul/Plătitorul nu poate face obiecţii cu privire la procedura de selectare folosită.

(3) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător şi în cazul solicitărilor primite de la alte instituţii ale statului, precum şi în cazul în care în alte acte normative este prevăzută efectuarea unei acţiuni de inspecţie fiscală.

Articolul 122

Avizul de inspecţie fiscală

(1) Înaintea desfăşurării inspecţiei fiscale, organul de inspecţie fiscală are obligaţia să înştiinţeze, în scris, contribuabilul/plătitorul în legătură cu acţiunea care urmează să se desfăşoare, prin transmiterea unui aviz de inspecţie fiscală.

(2) Avizul de inspecţie fiscală se comunică contribuabilului/plătitorului, înainte de începerea inspecţiei fiscale, astfel:

a) cu 30 de zile pentru marii contribuabili;

b) cu 15 zile pentru ceilalţi contribuabili/plătitori.

(3) Contribuabilul/Plătitorul poate renunţa la beneficiul perioadei de comunicare a avizului de inspecţie fiscală prevăzut la alin. (2).

(4) Avizul de inspecţie fiscală se comunică la începerea inspecţiei fiscale în următoarele situaţii:

a) în cazul efectuării unei inspecţii fiscale la un contribuabil/plătitor aflat în procedura de insolvenţă;

b) în cazul în care, ca urmare a unui control inopinat, se impune începerea imediată a inspecţiei fiscale;

c) pentru extinderea inspecţiei fiscale la perioade sau creanţe fiscale, altele decât cele cuprinse în avizul de inspecţie fiscală iniţial;

d) în cazul refacerii inspecţiei fiscale ca urmare a unei decizii de soluţionare a contestaţiei;

e) în cazul unor cereri ale contribuabilului/plătitorului pentru a căror soluţionare, ca urmare a analizei de risc, este necesară efectuarea inspecţiei fiscale.

(5) În cazul prevăzut la alin. (2), după primirea avizului de inspecţie fiscală, contribuabilul/plătitorul poate solicita, o singură dată, pentru motive justificate, amânarea datei de începere a inspecţiei fiscale. Amânarea se aprobă sau se respinge prin decizie emisă de conducătorul activităţii de inspecţie fiscală care se comunică contribuabilului. În cazul în care cererea de amânare a fost admisă, în decizie se menţionează şi data la care a fost reprogramată inspecţia fiscală.

(6) În cazul prevăzut la alin. (4), contribuabilul/plătitorul poate solicita suspendarea inspecţiei fiscale. Prevederile art. 127 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(7) Avizul de inspecţie fiscală cuprinde:

a) temeiul juridic al inspecţiei fiscale;

b) data de începere a inspecţiei fiscale;

c) obligaţiile fiscale, alte obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală şi contabilă, precum şi perioadele ce urmează a fi supuse inspecţiei fiscale;

d) posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a inspecţiei fiscale.

Articolul 123

Începerea inspecţiei fiscale

(1) În situaţia în care data de începere a inspecţiei fiscale înscrisă în aviz este ulterioară împlinirii termenului prevăzut la art. 122 alin. (2), inspecţia fiscală nu poate începe înainte de data înscrisă în aviz.

(2) Data începerii inspecţiei fiscale este data menţionată în registrul unic de control ori de câte ori există obligaţia ţinerii acestuia. În cazul contribuabilului/plătitorului care nu ţine sau nu prezintă organului de inspecţie fiscală registrul unic de control, această dată se înscrie într-un proces-verbal de constatare. Procesul-verbal se semnează de către organul de inspecţie fiscală şi contribuabil/plătitor şi se înregistrează la registratura contribuabilului/plătitorului ori de câte ori există o astfel de registratură.

(3) Dacă inspecţia fiscală nu poate începe în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data prevăzută în aviz, contribuabilul/plătitorul este înştiinţat, în scris, asupra noii date de începere a inspecţiei fiscale.

Articolul 124

Obligaţia de colaborare a contribuabilului/plătitorului

(1) La începerea inspecţiei fiscale, contribuabilul/plătitorul trebuie informat că poate numi persoane care să dea informaţii. Dacă informaţiile furnizate de contribuabil/plătitor sau de către persoana numită de acesta sunt insuficiente, atunci organul de inspecţie fiscală se poate adresa şi altor persoane pentru obţinerea de informaţii necesare realizării inspecţiei fiscale.

(2) Contribuabilul/Plătitorul are obligaţia să colaboreze la constatarea stărilor de fapt fiscale. Acesta este obligat să dea informaţii, să prezinte la locul de desfăşurare a inspecţiei fiscale toate documentele, precum şi orice alte date necesare clarificării situaţiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.

(3) Pe toată durata exercitării inspecţiei fiscale contribuabilul/plătitorul are dreptul de a beneficia de asistenţă de specialitate sau juridică.

Articolul 125

Locul şi timpul desfăşurării inspecţiei fiscale

(1) Inspecţia fiscală se desfăşoară, de regulă, în spaţiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului. Contribuabilul /Plătitorul trebuie să pună la dispoziţie un spaţiu adecvat, precum şi logistica necesară desfăşurării inspecţiei fiscale.

(2) Dacă nu există sau nu poate fi pus la dispoziţie un spaţiu de lucru adecvat pentru derularea inspecţiei fiscale, atunci activitatea de inspecţie se poate desfăşura la sediul organului fiscal sau în orice alt loc stabilit de comun acord cu contribuabilul/plătitorul.

(3) Indiferent de locul unde se desfăşoară inspecţia fiscală, organul de inspecţie fiscală are dreptul să inspecteze locurile în care se desfăşoară activitatea, sau unde se află bunurile impozabile, în prezenţa contribuabilului/plătitorului ori a unei persoane desemnate de acesta.

(4) Inspecţia fiscală se desfăşoară, de regulă, în timpul programului de lucru al contribuabilului/plătitorului. Inspecţia fiscală se poate desfăşura şi în afara programului de lucru al contribuabilului/plătitorului, cu acordul scris al acestuia şi cu aprobarea conducătorului organului de inspecţie fiscală.

Articolul 126

Durata efectuării inspecţiei fiscale

(1) Durata efectuării inspecţiei fiscale este stabilită de organul de inspecţie fiscală, în funcţie de obiectivele inspecţiei, şi nu poate fi mai mare de:

a) 180 de zile pentru contribuabilii mari, precum şi pentru contribuabilii/plătitorii care au sedii secundare, indiferent de mărime;

b) 90 de zile pentru contribuabilii mijlocii;

c) 45 de zile pentru ceilalţi contribuabili.

(2) În cazul în care inspecţia fiscală nu se finalizează într-o perioadă reprezentând dublul perioadei prevăzute la alin. (1), inspecţia fiscală încetează, fără a se emite raport de inspecţie fiscală şi decizie de impunere sau decizie de nemodificare a bazei de impunere. În acest caz, organul de inspecţie fiscală poate relua inspecţia, cu aprobarea organului ierarhic superior celui care a aprobat inspecţia fiscală iniţială, o singură dată pentru aceeaşi perioadă şi aceleaşi obligaţii fiscale, cu respectarea prevederilor art. 117 alin. (1).

(3) În cazul încetării inspecţiei fiscale potrivit alin. (2), prevederile art. 111 alin. (2) lit. b) nu sunt aplicabile.

Articolul 127

Suspendarea inspecţiei fiscale

(1) Conducătorul inspecţiei fiscale competent poate decide suspendarea unei inspecţii fiscale în oricare din următoarele situaţii şi numai dacă apariţia acestei situaţii împiedică finalizarea inspecţiei fiscale:

a) pentru desfăşurarea unuia sau mai multor controale încrucişate în legătură cu actele şi operaţiunile efectuate de contribuabilul/plătitorul supus inspecţiei fiscale;

b) pentru ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse de organul de inspecţie fiscală, inclusiv în situaţia în care acestea privesc elaborarea şi prezentarea dosarului preţurilor de transfer;

c) pentru emiterea unei decizii a Comisiei fiscale centrale;

d) pentru efectuarea unei expertize, potrivit art. 63;

e) pentru efectuarea de cercetări specifice în vederea identificării unor persoane sau stabilirii realităţii unor tranzacţii;

f) pentru solicitarea de informaţii sau documente de la autorităţi, instituţii ori terţi, inclusiv de la autorităţi fiscale din alte state, în legătură cu obiectul inspecţiei fiscale;

g) pentru finalizarea unor acţiuni de control fiscal efectuate în condiţiile legii la acelaşi contribuabil/plătitor care pot influenţa rezultatele inspecţiei fiscale;

h) pentru efectuarea verificărilor la ceilalţi membri ai grupului fiscal unic, definit potrivit Codului fiscal;

i) atunci când, în scopul valorificării informaţiilor rezultate din alte acţiuni de inspecţie fiscală sau obţinute de la alte autorităţi ori de la terţi, se impune începerea de îndată a unei inspecţii fiscale la un alt contribuabil/plătitor;

j) în alte cazuri temeinic justificate.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), inspecţia fiscală este suspendată până la data la care încetează motivul suspendării, dar nu mai mult de 6 luni de la data suspendării.

(3) Conducătorul inspecţiei fiscale competent poate decide suspendarea unei inspecţii fiscale la cererea justificată a contribuabilului/plătitorului. În acest caz, suspendarea nu poate fi mai mare de 3 luni.

(4) Conducătorul inspecţiei fiscale competent poate decide suspendarea unei inspecţii fiscale în situaţia în care soluţionarea contestaţiei formulate împotriva unui act administrativ fiscal emis anterior sau a unei acţiuni în contencios-administrativ, pentru acelaşi contribuabil/plătitor, poate influenţa rezultatele inspecţiei fiscale în curs. În acest caz, inspecţia fiscală se reia după emiterea deciziei de soluţionare a contestaţiei sau după data rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti.

(5) Ori de câte ori conducătorul inspecţiei fiscale decide suspendarea inspecţiei, se emite o decizie de suspendare care se comunică contribuabilului/plătitorului.

(6) Data reluării inspecţiei fiscale se aduce la cunoştinţa contribuabilului/plătitorului.

(7) Perioadele în care inspecţia fiscală este suspendată nu sunt incluse în calculul duratei acesteia.

Articolul 128

Reverificarea

(1) Prin excepţie de la prevederile art. 118 alin. (3), conducătorul organului de inspecţie fiscală poate decide reverificarea unor tipuri de obligaţii fiscale pentru o anumită perioadă impozabilă, ca urmare a apariţiei unor date suplimentare necunoscute organului de inspecţie fiscală la data efectuării inspecţiei fiscale, care influenţează rezultatele acesteia.

(2) Prin date suplimentare se înţelege informaţii, documente sau alte înscrisuri obţinute ca urmare a unor controale inopinate desfăşurate la alţi contribuabili/plătitori ori comunicate organului fiscal de către organele de urmărire penală sau de alte autorităţi publice ori obţinute în orice mod de organul de inspecţie fiscală, de natură să modifice rezultatele inspecţiei fiscale anterioare.

(3) La începerea acţiunii de reverificare, organul de inspecţie fiscală este obligat să comunice contribuabilului /plătitorului decizia de reverificare, care poate fi contestată în condiţiile prezentului cod. Decizia se comunică în condiţiile prevăzute la art. 122 alin. (2)-(6). În acest caz nu se emite şi nu se comunică aviz de inspecţie fiscală.

(4) Decizia de reverificare conţine, pe lângă elementele prevăzute la art. 46 şi elementele prevăzute la art. 122 alin. (7) lit. b)-d).

Articolul 129

Refacerea inspecţiei fiscale

(1) În situaţia în care, ca urmare a deciziei de soluţionare emise potrivit art. 279 se desfiinţează total sau parţial actul administrativ-fiscal atacat, emis în procedura de inspecţie fiscală, organul de inspecţie fiscală reface inspecţia fiscală, cu respectarea dispoziţiilor art. 276 alin. (3).

(2) Refacerea inspecţiei fiscale trebuie să respecte strict perioadele fiscale, precum şi considerentele deciziei de soluţionare a contestaţiei care au condus la desfiinţare, astfel cum acestea sunt menţionate în decizie.

(3) Refacerea inspecţiei fiscale şi emiterea noului act administrativ-fiscal sunt posibile chiar dacă pentru perioadele şi obligaţiile fiscale vizate de refacere s-a anulat rezerva verificării ulterioare potrivit art. 94 alin. (3).

(4) Refacerea inspecţiei fiscale se realizează de către o altă echipă de inspecţie fiscală decât cea care a încheiat actul desfiinţat.

Articolul 130

Dreptul contribuabilului/plătitorului de a fi informat

(1) Contribuabilul/Plătitorul trebuie informat pe parcursul desfăşurării inspecţiei fiscale despre aspectele constatate în cadrul acţiunii de inspecţie fiscală, iar la încheierea acesteia, despre constatările şi consecinţele lor fiscale.

(2) Organul de inspecţie fiscală comunică contribuabilului/plătitorului proiectul de raport de inspecţie fiscală, în format electronic sau pe suport hârtie, acordându-i acestuia posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere. În acest scop, odată cu comunicarea proiectului de raport, organul de inspecţie fiscală comunică şi data, ora şi locul la care va avea loc discuţia finală.

(3) Contribuabilul/Plătitorul poate renunţa la discuţia finală, notificând acest fapt organului de inspecţie fiscală.

(4) Data încheierii inspecţiei fiscale este data programată pentru discuţia finală cu contribuabilul/plătitorul sau data notificării de către contribuabil/plătitor că renunţă la acest drept.

(5) Contribuabilul/Plătitorul are dreptul să îşi prezinte, în scris, punctul de vedere cu privire la constatările organului de inspecţie fiscală, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data încheierii inspecţiei fiscale. În cazul marilor contribuabili termenul de prezentare a punctului de vedere este de cel mult 7 zile lucrătoare. Termenul poate fi prelungit pentru motive justificate cu acordul conducătorului organului de inspecţie fiscală.

Articolul 131

Rezultatul inspecţiei fiscale

(1) Rezultatul inspecţiei fiscale se consemnează, în scris, într-un raport de inspecţie fiscală, în care se prezintă constatările organului de inspecţie fiscală din punctul de vedere faptic şi legal şi consecinţele lor fiscale.

(2) Raportul de inspecţie fiscală se întocmeşte la finalizarea inspecţiei fiscale şi cuprinde toate constatările în legătură cu perioadele şi obligaţiile fiscale verificate, precum şi în legătură cu alte obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală şi contabilă ce au făcut obiectul verificării. În cazul în care contribuabilul/plătitorul şi-a exercitat dreptul prevăzut la art. 130 alin. (5), raportul de inspecţie fiscală cuprinde şi opinia organului de inspecţie fiscală, motivată în drept şi în fapt, cu privire la punctul de vedere exprimat de contribuabil/plătitor.

(3) La raportul de inspecţie fiscală se anexează, ori de câte ori este cazul, acte privind constatări efectuate la sediul contribuabilului/plătitorului sau la sediile secundare ale acestuia, cum ar fi procese-verbale încheiate cu ocazia controalelor inopinate sau de constatare la faţa locului şi alte asemenea acte.

(4) Raportul de inspecţie fiscală stă la baza emiterii:

a) deciziei de impunere, pentru diferenţe în plus sau în minus de obligaţii fiscale principale aferente diferenţelor de baze de impozitare;

b) deciziei de nemodificare a bazelor de impozitare, dacă nu se constată diferenţe ale bazelor de impozitare şi respectiv de obligaţii fiscale principale;

c) deciziei de modificare a bazelor de impozitare dacă se constată diferenţe ale bazelor de impozitare, dar fără stabilirea de diferenţe de obligaţii fiscale principale.

(5) Deciziile prevăzute la alin. (4) se emit în termen de cel mult 25 de zile lucrătoare de la data încheierii inspecţiei fiscale.

(6) Deciziile prevăzute la alin. (4) se comunică contribuabilului/plătitorului în condiţiile art. 47.

Articolul 132

Sesizarea organelor de urmărire penală

(1) Organul de inspecţie fiscală are obligaţia de a sesiza organele judiciare competente în legătură cu constatările efectuate cu ocazia inspecţiei fiscale şi care ar putea întruni elemente constitutive ale unei infracţiuni, în condiţiile prevăzute de legea penală.

(2) În situaţiile prevăzute la alin. (1) organul de inspecţie fiscală are obligaţia de a întocmi proces-verbal semnat de organul de inspecţie fiscală şi de către contribuabilul/plătitorul supus inspecţiei, cu sau fără explicaţii ori obiecţiuni din partea contribuabilului/plătitorului. În cazul în care cel supus inspecţiei fiscale refuză să semneze procesul-verbal, organul de inspecţie fiscală consemnează despre aceasta în procesul-verbal. În toate cazurile procesul-verbal trebuie comunicat contribuabilului/plătitorului.

(3) Procesul-verbal întocmit potrivit alin. (2) reprezintă act de sesizare şi stă la baza documentaţiei de sesizare a organelor de urmărire penală.

Articolul 133

Decizia de impunere provizorie

(1) Pe perioada desfăşurării inspecţiei fiscale, organul de inspecţie fiscală emite decizii de impunere provizorii pentru obligaţiile fiscale principale suplimentare aferente unei perioade şi unui tip de obligaţie verificată. În acest caz, prin excepţie de la prevederile art. 131, nu se întocmeşte raport de inspecţie fiscală. În acest scop, organul fiscal informează în cel mult 5 zile lucrătoare, contribuabilul/plătitorul cu privire la finalizarea unei perioade fiscale şi a unui tip de obligaţie fiscală verificată.

(2) Deciziile de impunere provizorii prevăzute la alin. (1) se emit la cererea contribuabilului/plătitorului, în scopul plăţii obligaţiilor fiscale suplimentare.

(3) Obligaţiile fiscale stabilite prin decizii de impunere provizorii se includ în deciziile întocmite în condiţiile art. 131 şi se contestă împreună cu acestea. Sumele stabilite prin decizie de impunere provizorie se regularizează în decizia de impunere emisă potrivit art. 131.

(4) Titlul de creanţă prevăzut la alin. (1) devine executoriu la data la care devine executorie decizia de impunere emisă potrivit art. 131.

Capitolul II
Controlul inopinat

Articolul 134

Obiectul controlului inopinat

(1) Organul fiscal poate efectua un control fără înştiinţarea prealabilă a contribuabilului/plătitorului, denumit în continuare control inopinat.

(2) Controlul inopinat constă în:

a) verificarea faptică şi documentară, în principal, ca urmare a unor informaţii cu privire la existenţa unor fapte de încălcare a legislaţiei fiscale;

b) verificarea documentelor şi operaţiunilor impozabile ale unui contribuabil/plătitor, în corelaţie cu cele deţinute de persoana sau entitatea supusă unui control fiscal, denumită control încrucişat;

c) verificarea unor elemente ale bazei de impozitare sau cu privire la situaţia fiscală faptică, precum şi constatarea, analizarea şi evaluarea unui risc fiscal specific.

(3) Durata efectuării controlului inopinat este stabilită de conducătorul organului de control, în funcţie de obiectivele controlului, şi nu poate fi mai mare de 30 de zile.

(4) Pentru aceleaşi operaţiuni şi obligaţiile fiscale aferente acestora nu se poate derula concomitent şi un control inopinat cu o inspecţie fiscală derulată la acelaşi contribuabil.

Articolul 135

Reguli privind desfăşurarea controlului inopinat

(1) La începerea controlului inopinat, organul de control este obligat să prezinte contribuabilului/plătitorului legitimaţia de control şi ordinul de serviciu.

(2) Efectuarea controlului inopinat trebuie consemnată în registrul unic de control, potrivit legii.

(3) La finalizarea controlului inopinat se încheie proces-verbal, care constituie mijloc de probă în sensul art. 55. Un exemplar al procesului-verbal se comunică contribuabilului/plătitorului.

(4) Contribuabilul/Plătitorul îşi poate exprima punctul de vedere faţă de constatările menţionate în procesul-verbal în termen de 5 zile lucrătoare de la comunicare.

(5) Prevederile art. 113 alin. (2) lit. a), b), e), f), g), j), k) şi l), art. 118 alin. (8), art. 124, 125 şi art. 132 sunt aplicabile în mod corespunzător şi în cazul controlului inopinat.

Capitolul III
Controlul antifraudă

Articolul 136

Competenţa de efectuare a controlului operativ şi inopinat

Controlul operativ şi inopinat se efectuează de către inspectorii antifraudă, cu excepţia celor din cadrul Direcţiei de combatere a fraudelor, în condiţiile legii.

Articolul 137

Reguli privind controlul operativ şi inopinat

(1) Controlul operativ şi inopinat se poate efectua şi în scopul realizării de operaţiuni de control tematic care reprezintă activitatea de verificare prin care se urmăreşte constatarea, analizarea şi evaluarea unui risc fiscal specific uneia sau mai multor activităţi economice determinate.

(2) La începerea controlului operativ şi inopinat, inspectorul antifraudă este obligat să se legitimeze în condiţiile legii.

(3) Ori de câte ori controlul operativ şi inopinat se efectuează la sediul social sau la sediile secundare ale contribuabilului/plătitorului, acesta se consemnează în registrul unic de control, potrivit legii.

(4) La finalizarea controlului operativ şi inopinat se încheie procese-verbale de control/acte de control, în condiţiile legii.

Capitolul IV
Verificarea situaţiei fiscale personale de către organul fiscal central

Articolul 138

Obiectul şi regulile privind verificarea persoanelor fizice

(1) Organul fiscal central are dreptul de a efectua o verificare fiscală a ansamblului situaţiei fiscale personale a persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit.

(2) Pentru verificarea situaţiei fiscale personale a persoanei fizice, organul fiscal central efectuează următoarele activităţi preliminare:

a) analiza de risc pentru stabilirea riscului probabil pentru un grup de persoane fizice sau pentru cazuri punctuale, la solicitarea unor instituţii ori autorităţi publice;

b) selectarea grupului de persoane care vor fi supuse verificării fiscale prealabile documentare;

c) verificarea fiscală prealabilă documentară.

(3) Competenţa de exercitare a verificării situaţiei fiscale personale şi a activităţilor preliminare acesteia se stabileşte prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. Aparatul central al A.N.A.F. are competenţă în efectuarea verificării persoanelor fizice, potrivit prezentului capitol, pe întregul teritoriu al ţării.

(4) Prin situaţie fiscală personală se înţelege totalitatea drepturilor şi a obligaţiilor de natură patrimonială, a fluxurilor de trezorerie şi a altor elemente de natură să determine starea de fapt fiscală reală a persoanei fizice pe perioada verificată.

(5) Verificarea fiscală prealabilă documentară constă în compararea între, pe de o parte, veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitori şi, pe de altă parte, veniturile estimate determinate în baza situaţiei fiscale personale a persoanei fizice. Această verificare se efectuează având în vedere documentele şi informaţiile deţinute/obţinute de organul fiscal central care au relevanţă pentru determinarea situaţiei fiscale, fără notificarea persoanei fizice.

(6) Dacă organul fiscal central constată o diferenţă semnificativă între, pe de o parte, veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitori şi, pe de altă parte, veniturile estimate determinate în baza situaţiei fiscale personale, acesta continuă verificarea prevăzută la alin. (1) prin comunicarea avizului de verificare. Diferenţa este semnificativă dacă între veniturile estimate calculate în baza situaţiei fiscale personale şi veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitori este o diferenţă mai mare de 10% din veniturile declarate, dar nu mai puţin de 50.000 lei.

(7) În situaţia în care organul fiscal central constată diferenţe semnificative conform alin. (6), acesta solicită persoanei fizice prezentarea, în termen de cel mult 60 de zile de la comunicarea avizului de verificare, sub sancţiunea decăderii, de documente justificative sau alte clarificări relevante pentru situaţia sa fiscală. Termenul se poate prelungi cu 30 de zile, o singură dată, la solicitarea justificată a persoanei fizice, cu acordul organului fiscal central.

(8) Persoana supusă verificării are obligaţia de a depune o declaraţie de patrimoniu şi de venituri la solicitarea organului fiscal central. În situaţia în care solicitarea are loc odată cu comunicarea avizului de verificare, declaraţia se depune în termenul prevăzut la alin. (7). În acest caz, solicitarea se anexează la avizul de verificare. În situaţia în care solicitarea are loc pe perioada verificării, declaraţia se depune în termen de 15 zile de la data comunicării solicitării.

(9) Elementele de patrimoniu şi de venituri ce trebuie declarate de persoana fizică supusă verificării, precum şi modelul declaraţiei se stabilesc prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(10) Cu ocazia verificării situaţiei fiscale personale, organul fiscal central stabileşte veniturile obţinute de persoana fizică în cursul perioadei verificate. În acest scop organul fiscal central utilizează metode indirecte de stabilire a veniturilor, aprobate prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(11) În cazul în care există diferenţe între veniturile stabilite potrivit alin. (10) şi veniturile declarate de persoana fizică, organul fiscal central solicită persoanei fizice informaţii şi documente pentru clarificarea diferenţei.

(12) Organul fiscal central apreciază asupra metodei indirecte folosite şi a întinderii acesteia, în limitele rezonabilităţii şi echităţii, asigurând o proporţie justă între scopul urmărit şi mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

(13) Ori de câte ori, pe parcursul verificării situaţiei fiscale personale, organul fiscal central apreciază că sunt necesare noi documente sau informaţii relevante pentru verificare, le poate solicita persoanei fizice, în condiţiile prezentului cod. În acest caz, organul fiscal central stabileşte un termen rezonabil, care nu poate fi mai mic de 10 zile, pentru prezentarea documentelor şi/sau a informaţiilor solicitate.

(14) Pe parcursul derulării verificării situaţiei fiscale personale, persoana fizică supusă verificării are dreptul să prezinte orice documente justificative sau explicaţii pentru stabilirea situaţiei fiscale reale. Cu ocazia prezentării documentelor justificative sau explicaţiilor, concluziile se consemnează într-un document semnat de ambele părţi. În cazul în care persoana fizică verificată refuză semnarea documentului, se consemnează refuzul de semnare.

(15) La începerea verificării situaţiei fiscale personale, persoana fizică verificată este informată că poate numi persoane care să dea informaţii.

(16) Dacă informaţiile persoanei fizice verificate sau cele ale persoanei numite de aceasta sunt insuficiente, atunci organul fiscal central se poate adresa şi altor persoane pentru obţinerea de informaţii, în condiţiile prezentului cod.

(17) Persoana fizică verificată trebuie informată pe parcursul desfăşurării verificării situaţiei fiscale personale asupra constatărilor rezultate din verificare.

(18) Verificarea situaţiei fiscale personale se efectuează o singură dată pentru impozitul pe venit şi pentru fiecare perioadă impozabilă.

Articolul 139

Drepturile şi obligaţiile organului fiscal central

În scopul verificării situaţiei fiscale personale, organul fiscal central poate proceda la:

a) solicitarea, în condiţiile legii, de informaţii de la autorităţi şi instituţii publice;

b) analiza tuturor informaţiilor, documentelor şi a altor mijloace de probă referitoare la situaţia fiscală a persoanei fizice verificate;

c) confruntarea informaţiilor obţinute prin administrarea mijloacelor de probă cu cele din declaraţiile fiscale depuse, conform legii, de persoana fizică verificată sau, după caz, de plătitorii de venit ori terţe persoane;

d) solicitarea, în condiţiile legii, de informaţii, clarificări, explicaţii, documente şi alte asemenea mijloace de probă de la persoana fizică verificată şi/sau de la persoane cu care aceasta a avut ori are raporturi economice sau juridice;

e) discutarea constatărilor organului fiscal central cu persoana fizică verificată şi/sau cu împuterniciţii acesteia;

f) stabilirea, dacă este cazul, a bazei de impozitare, ajustată pe fiecare categorie de venit, precum şi a obligaţiilor fiscale corespunzătoare acesteia;

g) dispunerea măsurilor asigurătorii, în condiţiile legii.

Articolul 140

Perioada, locul şi durata desfăşurării verificării situaţiei fiscale personale

(1) Perioada pentru care se determină starea de fapt fiscală a persoanei fizice verificate este perioada impozabilă definită de Codul fiscal.

(2) Verificarea situaţiei fiscale personale se efectuează în cadrul termenului de prescripţie a dreptului organului fiscal de a stabili creanţe fiscale.

(3) Verificarea situaţiei fiscale personale se desfăşoară la sediul organului fiscal central sau, la cererea persoanei fizice supuse verificării, la domiciliul său ori la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistenţă de specialitate sau juridică potrivit art. 124 alin. (3).

(4) Solicitarea scrisă a persoanei fizice pentru desfăşurarea verificării la domiciliul său sau la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistenţă se depune la organul fiscal înainte de data începerii verificării fiscale înscrisă în avizul de verificare. Cererea se soluţionează în termen de 5 zile de la înregistrare.

(5) Pentru efectuarea verificării la domiciliul persoanei fizice sau la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistenţă de specialitate ori juridică trebuie ca spaţiul pus la dispoziţia organului fiscal central să fie adecvat pentru efectuarea verificărilor. Prin spaţiu adecvat desfăşurării verificărilor se înţelege asigurarea unui spaţiu, în limita posibilităţii persoanei fizice, care să permită desfăşurarea activităţilor legate de controlul documentelor şi elaborarea actului de control.

(6) Durata efectuării verificării situaţiei fiscale personale este stabilită de organul fiscal central şi nu poate fi mai mare de 6 luni de la data începerii verificării fiscale comunicată, respectiv de 12 luni în cazul în care sunt necesare informaţii din străinătate.

(7) Perioadele prevăzute de lege sau stabilite de organul fiscal central pentru prezentarea documentelor şi/sau a informaţiilor solicitate nu sunt incluse în calculul duratei verificării fiscale.

Articolul 141

Avizul de verificare

(1) Avizul de verificare prevăzut la art. 138 alin. (6) cuprinde:

a) temeiul juridic al verificării;

b) data de începere a verificării;

c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;

d) posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a verificării. Amânarea se poate solicita o singură dată, pentru motive justificate;

e) solicitarea de informaţii şi înscrisuri relevante pentru verificare.

(2) Cererea de amânare prevăzută la alin. (1) lit. d) se soluţionează în termen de cel mult 5 zile de la data înregistrării acesteia. În situaţia în care organul fiscal central a aprobat amânarea datei de începere a verificării fiscale, comunică persoanei fizice data la care a fost reprogramată acţiunea de verificare fiscală.

(3) Prin avizul de verificare, persoana fizică este înştiinţată că are dreptul de a beneficia de asistenţă de specialitate sau juridică.

Articolul 142

Suspendarea verificării

(1) Verificarea situaţiei fiscale personale poate fi suspendată când este îndeplinită una dintre următoarele condiţii şi numai dacă neîndeplinirea acesteia împiedică finalizarea verificării:

a) pentru efectuarea unei expertize potrivit prezentului cod;

b) pentru efectuarea de cercetări în vederea identificării unor persoane sau în vederea stabilirii realităţii unor tranzacţii;

c) la solicitarea scrisă a persoanei fizice ca urmare a apariţiei unei situaţii obiective, confirmată de organul fiscal central desemnat pentru efectuarea verificării, care conduce la imposibilitatea continuării verificării. Pe parcursul unei verificări, persoana fizică poate solicita suspendarea acesteia doar o singură dată;

d) pentru solicitarea unor informaţii suplimentare de la terţe persoane sau de la autorităţile fiscale similare din alte state;

e) la propunerea structurii care coordonează activitatea de verificare fiscală a persoanelor fizice, pentru valorificarea unor informaţii rezultate din alte verificări, primite de la alte autorităţi sau instituţii publice ori de la terţi.

(2) Data de la care se suspendă acţiunea de verificare este comunicată persoanei fizice prin decizie de suspendare.

(3) După încetarea condiţiilor care au generat suspendarea, verificarea situaţiei fiscale personale este reluată, data acesteia fiind comunicată în scris persoanei fizice.

Articolul 143

Dreptul de colaborare al persoanei fizice verificate

Persoana fizică verificată are dreptul să colaboreze la constatarea stărilor de fapt fiscale, în condiţiile legii. Aceasta are dreptul să dea informaţii, să prezinte înscrisuri relevante pentru verificarea fiscală, precum şi orice alte date necesare clarificării situaţiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.

Articolul 144

Reverificarea

Prin excepţie de la prevederile art. 138 alin. (18), conducătorul organului fiscal central competent poate decide reverificarea unei anumite perioade dacă de la data încheierii verificării fiscale şi până la data împlinirii termenului de prescripţie apar date suplimentare necunoscute organului fiscal la data efectuării verificării.

Articolul 145

Raportul de verificare

(1) Rezultatul verificării situaţiei fiscale personale se consemnează într-un raport scris în care se prezintă constatările din punct de vedere faptic şi legal.

(2) La raportul privind rezultatele verificării se anexează documentele care au stat la baza constatărilor, documentele întâlnirilor şi orice alte acte care au legătură cu constatările efectuate în cauză. Documentele prezentate de persoana fizică verificată se predau organului fiscal central, sub semnătură.

(3) La finalizarea verificării situaţiei fiscale personale, organul fiscal central prezintă persoanei fizice constatările şi consecinţele lor fiscale, acordându-i acesteia posibilitatea de a-şi exprima punctul de vedere potrivit art. 9, cu excepţia cazului în care bazele de impozitare nu au suferit nicio modificare în urma verificării sau a cazului în care persoana fizică renunţă la acest drept şi notifică, în scris, acest fapt organului fiscal.

(4) Data, ora şi locul prezentării concluziilor se comunică, în scris, persoanei fizice, în timp util.

(5) Persoana fizică are dreptul să prezinte, în scris, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data prezentării concluziilor, punctul de vedere cu privire la constatările verificării situaţiei fiscale personale, punct de vedere ce se anexează la raportul de verificare şi asupra căruia organul fiscal central se pronunţă în cuprinsul raportului.

Articolul 146

Decizia de impunere

(1) Raportul prevăzut la art. 145 stă la baza emiterii deciziei de impunere sau, după caz, a unei decizii de încetare a procedurii de verificare, în cazul în care nu se ajustează baza de impozitare.

(2) Decizia de impunere sau de încetare a procedurii de verificare se comunică persoanei fizice verificate.

(3) În cazul în care se constată că declaraţiile fiscale, documentele şi informaţiile prezentate în cadrul procedurii de verificare sunt incorecte, incomplete, false sau dacă persoana fizică verificată refuză, în cadrul aceleiaşi proceduri, prezentarea documentelor pentru verificare ori acestea nu sunt prezentate în termenul legal sau persoana se sustrage prin orice alte mijloace de la verificare, organul fiscal central stabileşte baza de impozitare ajustată pentru impozitul pe venit şi emite decizia de impunere.

Articolul 147
Alte norme aplicabile
Dispoziţiile prezentului capitol se completează cu dispoziţiile capitolului I în măsura în care nu contravin regulilor speciale privind verificarea situaţiei fiscale personale.

Capitolul V
Verificarea documentară

Articolul 148
Sfera şi obiectul verificării documentare
(1) Pentru stabilirea corectă a situaţiei fiscale a contribuabilului/plătitorului, organul fiscal poate proceda la o verificare documentară.
(2) Verificarea documentară constă în efectuarea unei analize de coerenţă a situaţiei fiscale a contribuabilului /plătitorului, pe baza documentelor existente la dosarul fiscal al contribuabilului/plătitorului, precum şi pe baza oricăror informaţii şi documente transmise de terţi sau deţinute de organul fiscal, care au relevanţă pentru determinarea situaţiei fiscale.

Articolul 149
Rezultatul verificării documentare
(1) În situaţia în care, ca urmare a verificării documentare, organul fiscal constată diferenţe faţă de creanţele fiscale, veniturile sau bunurile impozabile şi/sau informaţiile în legătură cu acestea declarate de contribuabil /plătitor, acesta înştiinţează contribuabilul/plătitorul despre constatările efectuate. Odată cu înştiinţarea, organul fiscal solicită şi documentele pe care contribuabilul/plătitorul trebuie să le prezinte în vederea clarificării situaţiei fiscale.
(2) În cazul în care documentele solicitate potrivit alin. (1) nu au fost prezentate de contribuabil/plătitor în termen de 30 de zile de la comunicarea înştiinţării sau documentele prezentate nu sunt suficiente pentru clarificarea situaţiei fiscale, organul fiscal stabileşte diferenţele de creanţe fiscale datorate prin emiterea unei decizii de impunere sau dispune măsurile necesare respectării prevederilor legale, după caz.
(3) Decizia de impunere prevăzută la alin. (2) este o decizie sub rezerva verificării ulterioare.
(4) Decizia de impunere emisă în condiţiile prezentului articol fără audierea contribuabilului/plătitorului este nulă.

Capitolul VI
Dispoziţii finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central

Articolul 150
Regimul actelor de sesizare a organelor de urmărire penală
(1) Procesele-verbale de sesizare a organelor de urmărire penală prin care organele fiscale constată situaţii de fapt ce ar putea întruni elementele constitutive ale unei infracţiuni, precum şi procesele-verbale încheiate la solicitarea organelor de urmărire penală, prin care se evaluează prejudiciul nu sunt acte administrativ-fiscale în sensul prezentului cod.
(2) Pe baza proceselor-verbale prevăzute la alin. (1), organul fiscal organizează evidenţa fiscală a sumelor reprezentând prejudiciul înscrise în aceste procese-verbale, distinct de evidenţa creanţelor fiscale.
(3) Contribuabilul/Plătitorul sau altă persoană interesată poate să plătească sumele înscrise în procesele-verbale prevăzute la alin. (1) sau, după caz, pretenţiile organului fiscal înscrise în documentele prin care s-a constituit parte civilă în procesul penal.
(4) Ori de câte ori, prin actele emise de organele judiciare, rezultă că persoana care a efectuat plata nu datorează sumele achitate, acestea se restituie. În acest caz, dreptul la restituire se naşte la data comunicării actului de către organul judiciar.
(5) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă astfel:
a) prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central;
b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul creanţelor fiscale administrate de organele fiscale locale.

Articolul 151
Dispoziţii finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central şi local
(1) Delimitarea competenţelor diferitelor structuri de control din cadrul A.N.A.F. se realizează prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.
(2) Structurile de control din cadrul A.N.A.F. au obligaţia de a colabora în scopul efectuării controlului fiscal prevăzut de prezentul titlu, în condiţiile stabilite prin ordinul prevăzut la alin. (1).
(3) Delimitarea competenţelor diferitelor structuri de control din cadrul organului fiscal local se realizează prin hotărâre a autorităţii deliberative.

Titlul VII
Colectarea creanţelor fiscale
Capitolul I
Dispoziţii generale

Articolul 152
Colectarea creanţelor fiscale

(1) În sensul prezentului titlu, colectarea creanţelor fiscale reprezintă totalitatea activităţilor care au ca scop stingerea creanţelor fiscale.

(2) Colectarea creanţelor fiscale se face în temeiul unui titlu de creanţă fiscală sau al unui titlu executoriu, după caz.

Articolul 153
Evidenţa creanţelor fiscale

(1) În scopul exercitării activităţii de colectare a creanţelor fiscale, organul fiscal organizează, pentru fiecare contribuabil/plătitor, evidenţa creanţelor fiscale şi modul de stingere a acestora. Evidenţa se organizează pe baza titlurilor de creanţă fiscală şi a actelor referitoare la stingerea creanţelor fiscale.

(2) Contribuabilul/Plătitorul are acces la informaţiile din evidenţa creanţelor fiscale, la cererea acestuia, adresată organului fiscal competent.

(3) Accesul la evidenţa creanţelor fiscale se efectuează potrivit procedurii şi condiţiilor aprobate, astfel:

a) prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., în cazul evidenţei creanţelor fiscale organizate de organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul evidenţei creanţelor fiscale organizate de organul fiscal local.

Articolul 154
Scadenţa creanţelor fiscale

(1) Creanţele fiscale sunt scadente la expirarea termenelor prevăzute de Codul fiscal sau de alte legi care le reglementează.

(2) În cazul în care legea nu prevede scadenţa, aceasta se stabileşte astfel:

a) prin ordin al ministrului finanţelor publice, în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul creanţelor fiscale administrate de organele fiscale locale.

(3) Pentru creanţele fiscale administrate de organul fiscal central stabilite pe baza declaraţiilor de impunere, care se plătesc în contul unic şi care au scadenţa diferită de data de 25, aceasta se înlocuieşte cu data de 25 a lunii prevăzute de actul normativ care le reglementează.

Articolul 155
Prevederi speciale privind scadenţa şi declararea creanţelor fiscale

(1) Persoanele juridice care, în cursul unei perioade fiscale, se dizolvă cu lichidare potrivit legii, au obligaţia să depună declaraţiile fiscale şi să plătească obligaţiile fiscale aferente până la data depunerii bilanţului în condiţiile legii.

(2) Creanţele fiscale administrate de organul fiscal central pentru care, potrivit Codului fiscal sau altor legi care le reglementează, scadenţa şi/sau termenul de declarare se împlinesc la 25 decembrie, sunt scadente şi/sau se declară până la data de 21 decembrie. În situaţia în care data de 21 decembrie, este zi nelucrătoare, creanţele fiscale sunt scadente şi/sau se declară până în ultima zi lucrătoare anterioară datei de 21 decembrie.

(3) Obligaţiile fiscale stabilite de organul fiscal central prin decizii de plăţi anticipate comunicate după expirarea termenelor de plată prevăzute de Codul fiscal, în cazul contribuabililor care nu au avut obligaţia efectuării de plăţi anticipate în anul precedent întrucât nu au realizat venituri sunt scadente în termen de 5 zile de la data comunicării deciziei de plăţi anticipate.

Articolul 156
Termenele de plată

(1) Pentru diferenţele de obligaţii fiscale principale şi pentru obligaţiile fiscale accesorii, stabilite prin decizie potrivit legii, termenul de plată se stabileşte în funcţie de data comunicării deciziei, astfel:

a) dacă data comunicării este cuprinsă în intervalul 1-15 din lună, termenul de plată este până la data de 5 a lunii următoare, inclusiv;

b) dacă data comunicării este cuprinsă în intervalul 16-31 din lună, termenul de plată este până la data de 20 a lunii următoare, inclusiv.

(2) Dispoziţiile alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător şi în următoarele cazuri:

a) al deciziei de atragere a răspunderii solidare, emisă potrivit art. 26;

b) al deciziei emise potrivit art. 100 în cazul în care legea nu prevede un alt termen de plată;

c) al deciziei de impunere emise de organul fiscal, potrivit legii, pe baza declaraţiei rectificative depuse de contribuabil.

(3) Pentru obligaţiile fiscale eşalonate la plată, precum şi pentru accesoriile acestora termenul de plată se stabileşte prin documentul prin care se acordă eşalonarea.

Articolul 157

Obligaţii fiscale restante

(1) Prin obligaţii fiscale restante se înţelege:

a) obligaţii fiscale pentru care s-a împlinit scadenţa sau termenul de plată;

b) diferenţele de obligaţii fiscale principale şi accesorii stabilite prin decizie de impunere, chiar dacă pentru acestea nu s-a împlinit termenul de plată prevăzut la art. 156 alin. (1).

(2) Nu sunt considerate obligaţii fiscale restante:

a) obligaţiile fiscale pentru care s-au acordat şi sunt în derulare înlesniri la plată, potrivit legii, dacă pentru acestea nu s-a împlinit termenul de plată prevăzut în actul de acordare a înlesnirii;

b) obligaţiile fiscale stabilite în acte administrative fiscale a căror executare este suspendată în condiţiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare;

c) obligaţiile fiscale cu termene de plată viitoare stabilite în planul de reorganizare judiciară aprobat în condiţiile legii.

(3) Nu se consideră că un contribuabil înregistrează obligaţii fiscale restante în situaţia în care suma obligaţiilor fiscale înscrise în certificatul de atestare fiscală emis de organul fiscal, este mai mică sau egală cu suma de rambursat/restituit. În certificatul de atestare fiscală se face menţiune în acest sens.

Articolul 158

Certificatul de atestare fiscală emis de organul fiscal central

(1) Certificatul de atestare fiscală se emite de organul fiscal central competent la solicitarea contribuabilului /plătitorului. Certificatul se emite şi din oficiu sau la solicitarea altor autorităţi publice, în cazurile şi în condiţiile prevăzute de reglementările legale în vigoare, precum şi la solicitarea oricărei persoane care deţine titluri de participare la o societate.

(2) Certificatul de atestare fiscală se eliberează pe baza datelor cuprinse în evidenţa creanţelor fiscale a organului fiscal central competent şi cuprinde obligaţiile fiscale restante existente în sold în ultima zi a lunii anterioare depunerii cererii şi nestinse până la data eliberării acestuia, precum şi alte creanţe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii şi existente în evidenţa organului fiscal central în vederea recuperării.

(3) În certificatul de atestare fiscală se înscriu orice alte menţiuni cu privire la situaţia fiscală a contribuabilului /plătitorului, prevăzute prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(4) Organul fiscal central emitent înscrie în certificatul de atestare fiscală sumele certe, lichide şi exigibile pe care contribuabilul/plătitorul solicitant le are de încasat de la autorităţi contractante definite potrivit Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziţie publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice şi a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările şi completările ulterioare. Înscrierea se face în baza unui document eliberat de autoritatea contractantă prin care se certifică faptul că sumele sunt certe, lichide şi exigibile.

(5) Certificatul de atestare fiscală se emite în maximum 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii şi poate fi utilizat de persoana interesată pe o perioadă de până la 30 de zile de la data eliberării. În cazul persoanelor fizice, perioada în care poate fi utilizat este de până la 90 de zile de la data eliberării. Pe perioada de utilizare, certificatul poate fi prezentat de contribuabil/plătitor, în original sau în copie legalizată, oricărui solicitant.

(6) Prin excepţie de la prevederile alin. (5), în situaţia contribuabilului/plătitorului supus unei inspecţii fiscale şi care solicită eliberarea unui certificat de atestare fiscală în scopul radierii din registrele în care a fost înregistrat, certificatul de atestare fiscală se emite în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei de impunere sau a deciziei de nemodificare a bazei de impozitare, după caz.

Articolul 159

Certificatul de atestare fiscală emis de organul fiscal local

(1) Certificatul de atestare fiscală se emite de organul fiscal local, la solicitarea contribuabilului/plătitorului. Certificatul se emite şi la solicitarea autorităţilor publice în cazurile şi în condiţiile prevăzute de reglementările legale în vigoare, precum şi la solicitarea notarului public, conform delegării date de către contribuabil.

(2) Certificatul de atestare fiscală se eliberează pe baza datelor cuprinse în evidenţa creanţelor fiscale a organului fiscal local şi cuprinde obligaţiile fiscale restante şi, după caz, obligaţiile fiscale scadente până în prima

zi a lunii următoare depunerii cererii, precum şi alte creanţe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii şi existente în evidenţa organului fiscal local în vederea recuperării.

(3) Certificatul de atestare fiscală se emite în termen de cel mult două zile lucrătoare de la data solicitării şi este valabil 30 de zile de la data emiterii.

(4) Certificatul de atestare fiscală emis în condiţiile prezentului articol poate fi prezentat în original sau în copie legalizată oricărui solicitant.

(5) Pentru înstrăinarea dreptului de proprietate asupra clădirilor, terenurilor şi a mijloacelor de transport, proprietarii bunurilor ce se înstrăinează trebuie să prezinte certificate de atestare fiscală prin care să se ateste achitarea tuturor obligaţiilor de plată datorate bugetului local al unităţii administrativ-teritoriale în a cărei rază se află înregistrat fiscal bunul ce se înstrăinează, potrivit alin. (2). Pentru bunul ce se înstrăinează, proprietarul bunului trebuie să achite impozitul datorat pentru anul în care se înstrăinează bunul, cu excepţia cazului în care pentru bunul ce se înstrăinează impozitul se datorează de altă persoană decât proprietarul.

(6) Actele prin care se înstrăinează clădiri, terenuri, respectiv mijloace de transport, cu încălcarea prevederilor alin. (5), sunt nule de drept.

(7) Prevederile alin. (5) şi (6) nu sunt aplicabile în cazul procedurii de executare silită, procedurii insolvenţei şi procedurilor de lichidare.

Articolul 160

Solicitarea certificatului de atestare fiscală de către alte persoane decât contribuabilul

(1) Orice persoană fizică sau juridică, alta decât cea prevăzută la art. 69 alin. (4), poate solicita organelor fiscale certificatul de atestare fiscală sau documente care să ateste situaţia fiscală a unui contribuabil numai cu acordul scris al contribuabilului în cauză.

(2) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), ori de câte ori se dezbate succesiunea unei persoane fizice decedate, notarul public are obligaţia de a solicita organului fiscal central şi organului fiscal local, certificatul de atestare fiscală pentru persoana fizică pentru care se dezbate succesiunea.

Articolul 161

Plata obligaţiilor fiscale în cazuri speciale

Orice persoană poate efectua, pentru sine sau pentru altă persoană, plata unor obligaţii fiscale pentru care s-a împlinit termenul de prescripţie a dreptului de a stabili obligaţii fiscale sau termenul de prescripţie a dreptului de a cere executarea silită ori obligaţiile fiscale erau datorate de o persoană juridică care şi-a încetat existenţa. Persoana care efectuează plata trebuie să depună la organul fiscal o declaraţie pe propria răspundere cu privire la opţiunea efectuării unei asemenea plăţi.

Articolul 162

Publicarea listelor debitorilor care înregistrează obligaţii fiscale restante

(1) Organele fiscale au obligaţia de a publica pe pagina de internet proprie lista debitorilor persoane fizice şi juridice care înregistrează obligaţii fiscale restante, precum şi cuantumul acestor obligaţii.

(2) Lista se publică trimestrial, până în ultima zi a primei luni din trimestrul următor celui de raportare şi cuprinde obligaţiile fiscale restante la sfârşitul trimestrului şi neachitate la data publicării listei, al căror plafon se stabileşte astfel:

a) în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central, prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.;

b) în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local, prin hotărâre a consiliului local.

(3) Înainte de publicare, obligaţiile fiscale restante se notifică debitorilor. Obligaţiile fiscale ale sediilor secundare plătitoare de salarii şi venituri asimilate salariilor se notifică persoanei în structura căreia acestea funcţionează.

(4) În termen de 15 zile de la achitarea integrală a obligaţiilor fiscale datorate, organul fiscal competent operează modificările pentru fiecare debitor care şi-a achitat aceste obligaţii.

(5) Prevederile prezentului articol se aplică şi pentru obligaţiile fiscale stabilite prin titluri de creanţă împotriva cărora contribuabilul a exercitat căile de atac prevăzute de lege, până la soluţionarea căilor de atac, caz în care organul fiscal face menţiuni cu privire la această situaţie. Ori de câte ori contribuabilul obţine suspendarea executării actului administrativ fiscal în condiţiile Legii nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, sunt aplicabile prevederile alin. (4).

Capitolul II

Stingerea creanţelor fiscale prin plată, compensare şi restituire

Articolul 163

Dispoziţii privind efectuarea plăţii

(1) Plăţile către organul fiscal se efectuează prin intermediul băncilor, trezoreriilor şi al altor instituţii autorizate să deruleze operaţiuni de plată.

(2) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central debitorii efectuează plata acestora într-un cont unic, prin utilizarea unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului pentru obligaţiile fiscale datorate bugetului de stat şi a unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului pentru celelalte obligaţii fiscale. Tipurile de obligaţii fiscale supuse acestor prevederi se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(3) Distribuirea sumelor din contul unic se face de organul fiscal competent, distinct pe fiecare buget sau fond, după caz, proporţional cu obligaţiile fiscale datorate.

(4) În cazul în care suma plătită nu acoperă obligaţiile fiscale datorate unui buget sau fond, distribuirea în cadrul fiecărui buget sau fond se face în următoarea ordine:

a) pentru toate impozitele şi contribuţiile sociale cu reţinere la sursă;

b) pentru toate celelalte obligaţii fiscale principale;

c) pentru obligaţiile fiscale accesorii aferente obligaţiilor prevăzute la lit. a) şi b).

(5) În cazul în care suma achitată nu acoperă toate obligaţiile fiscale aferente uneia dintre categoriile prevăzute la alin. (4), distribuirea se face, în cadrul categoriei respective, proporţional cu obligaţiile fiscale datorate.

(6) Metodologia de distribuire a sumelor plătite în contul unic şi de stingere a obligaţiilor fiscale se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(7) Plata obligaţiilor fiscale, altele decât cele prevăzute la alin. (2), se efectuează de către debitori, distinct pe fiecare tip de creanţă fiscală.

(8) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local, debitorii efectuează plata acestora potrivit prevederilor alin. (7). Dispoziţiile alin. (1), (9), (11) şi (12) sunt aplicabile şi plăţilor efectuate la organul fiscal local.

(9) Plata obligaţiilor fiscale se efectuează de debitor. Plata poate fi efectuată în numele debitorului şi de către o altă persoană decât acesta.

(10) Prin excepţie de la prevederile alin. (3), în cazul în care debitorii beneficiază de înlesniri la plată potrivit reglementărilor legale în vigoare ori se află sub incidenţa legislaţiei privind insolvenţa, distribuirea sumelor achitate în contul unic se efectuează de către organul fiscal competent, potrivit ordinii prevăzute la art. 165 alin. (1) sau (6), după caz, indiferent de tipul de creanţă.

(11) În cazul stingerii prin plată a obligaţiilor fiscale, momentul plăţii este:

a) în cazul plăţilor în numerar, data înscrisă în documentul de plată eliberat de organul fiscal, unităţile Trezoreriei Statului sau organele ori persoanele abilitate de acestea;

b) în cazul plăţilor efectuate prin mandat poştal, data poştei, înscrisă pe mandatul poştal;

c) în cazul plăţilor efectuate prin decontare bancară, data la care băncile debitează contul persoanei care efectuează plata pe baza instrumentelor de decontare specifice, astfel cum această informaţie este transmisă prin mesajul electronic de plată de către instituţia bancară iniţiatoare, potrivit reglementărilor specifice în vigoare, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 177, data putând fi dovedită prin extrasul de cont;

d) în cazul plăţilor efectuate prin intermediul cardurilor bancare, data la care a fost efectuată tranzacţia, astfel cum este confirmată prin procedura de autorizare a acesteia. În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central, procedura şi tipurile de creanţe fiscale care pot fi plătite prin intermediul cardurilor bancare se aprobă prin ordin al ministrului finanţelor publice.

(12) În cazul stingerii obligaţiilor fiscale prin valorificarea garanţiei constituite potrivit art. 211 lit. a), data stingerii este data constituirii garanţiei.

Articolul 164

Dispoziţii privind corectarea erorilor din documentele de plată întocmite de debitori

(1) Plata obligaţiilor fiscale efectuată într-un cont bugetar eronat este valabilă, de la momentul efectuării acesteia, în condiţiile prezentului articol. La cererea debitorului, organul fiscal competent efectuează îndreptarea erorilor din documentele de plată întocmite de debitor, în suma şi din contul debitorului înscrise în documentul de plată, cu condiţia debitării contului acestuia şi a creditării unui cont bugetar.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi în cazul în care plata s-a efectuat în alt buget decât cel al cărui venit este creanţa fiscală plătită, cu condiţia ca acestea să fie administrate de acelaşi organ fiscal iar plata să nu fi stins creanţele datorate bugetului în care s-a încasat suma plătită eronat, cu excepţia cazului în care în evidenţa fiscală debitorul înregistrează sume plătite în plus cel puţin la nivelul plăţii eronate.

(3) În cazul plăţilor efectuate în alt buget, organul fiscal competent dispune unităţii Trezoreriei Statului transferul sumelor plătite eronat către bugetul căruia obligaţia fiscală este datorată.

(4) În situaţia în care plata obligaţiilor fiscale s-a efectuat utilizând un cod de identificare fiscală eronat, eroarea din documentul de plată poate fi corectată cu condiţia ca plata să nu fi stins creanţele datorate bugetului în care s-a încasat suma plătită eronat, cu excepţia cazului în care în evidenţa fiscală debitorul înregistrează sume plătite în plus cel puţin la nivelul plăţii eronate. În acest caz, cererea de îndreptare a erorii se depune de cel care a efectuat plata la organul fiscal competent.

(5) Cererea de îndreptare a erorilor din documentele de plată poate fi depusă în termen de 5 ani, sub sancţiunea decăderii. Termenul începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a efectuat plata.

(6) Procedura de îndreptare a erorilor din documentele de plată se aprobă astfel:

a) prin ordin al ministrului finanţelor publice, în cazul plăţilor efectuate la organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul plăţilor efectuate la organul fiscal local.

Articolul 165

Ordinea stingerii obligaţiilor fiscale

(1) Dacă un debitor datorează mai multe tipuri de obligaţii fiscale, iar suma plătită nu este suficientă pentru a stinge toate obligaţiile, atunci se stinge obligaţia fiscală pe care o indică debitorul, potrivit legii, sau care este distribuită potrivit prevederilor art. 163, după caz, stingerea efectuându-se, de drept, în următoarea ordine:

a) toate obligaţiile fiscale principale, în ordinea vechimii, şi apoi obligaţiile fiscale accesorii, în ordinea vechimii;

b) obligaţiile cu scadenţe viitoare, la solicitarea debitorului.

(2) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local cu suma plătită se sting cu prioritate amenzile contravenţionale individualizate în titluri executorii, în ordinea vechimii, chiar dacă debitorul indică un alt tip de obligaţie fiscală. Aceste prevederi nu se aplică în cazul plăţii taxelor astfel cum sunt definite la art. 1 pct. 36.

(3) În scopul stingerii obligaţiilor fiscale, vechimea acestora se stabileşte astfel:

a) în funcţie de scadenţă, pentru obligaţiile fiscale principale;

b) în funcţie de termenul de plată prevăzut la art. 156 alin. (1), pentru diferenţele de obligaţii fiscale principale stabilite de organul fiscal competent, precum şi pentru obligaţiile fiscale accesorii;

c) în funcţie de data depunerii la organul fiscal a declaraţiilor fiscale rectificative, pentru diferenţele de obligaţii fiscale principale stabilite de contribuabil/plătitor, în cazul în care legea prevede obligaţia acestuia de a calcula cuantumul obligaţiei fiscale;

d) în funcţie de data primirii, în condiţiile legii, a titlurilor executorii transmise de alte instituţii.

(4) Pentru beneficiarii unei eşalonări la plată, ordinea de stingere este următoarea:

a) ratele de eşalonare şi/sau, după caz, obligaţiile fiscale de a căror plată depinde menţinerea valabilităţii eşalonării la plată;

b) sumele datorate în contul următoarelor rate din graficul de plată, până la concurenţa cu suma eşalonată la plată sau până la concurenţa cu suma achitată, după caz.

(5) Pentru beneficiarii unei amânări la plată, ordinea de stingere este următoarea:

a) obligaţiile fiscale datorate, altele decât cele care fac obiectul amânării la plată;

b) obligaţiile fiscale amânate la plată.

(6) Cu excepţia situaţiilor prevăzute la art. 167 alin. (11) şi (12), pentru debitorii care se află sub incidenţa legislaţiei privind insolvenţa, ordinea de stingere este următoarea:

a) obligaţii fiscale născute după data deschiderii procedurii insolvenţei, în ordinea vechimii;

b) sume datorate în contul ratelor din programele de plăţi ale obligaţiilor fiscale, cuprinse în planul de reorganizare judiciară confirmat, precum şi obligaţiile fiscale accesorii datorate pe perioada reorganizării, dacă în plan s-au prevăzut calcularea şi plata acestora;

c) obligaţii fiscale născute anterior datei la care s-a deschis procedura insolvenţei, în ordinea vechimii, până la stingerea integrală a acestora, în situaţia contribuabililor aflaţi în stare de faliment;

d) alte obligaţii fiscale în afara celor prevăzute la lit. a)-c).

(7) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), în cazul contribuabililor care beneficiază de ajutor de stat sub formă de subvenţii de la bugetul de stat pentru completarea veniturilor proprii, potrivit legii, se sting cu prioritate obligaţiile fiscale aferente perioadei fiscale la care se referă subvenţia, indiferent dacă plata este efectuată din subvenţie sau din veniturile proprii.

(8) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), în cazul obligaţiilor fiscale de plată stabilite de organele de inspecţie fiscală, precum şi a amenzilor de orice fel, se stinge cu prioritate obligaţia fiscală sau amenda pe care o alege contribuabilul.

(9) Organul fiscal competent comunică debitorului modul în care a fost efectuată stingerea obligaţiilor fiscale, cu cel puţin 5 zile înainte de următorul termen de plată a obligaţiilor fiscale.

Articolul 166

Reguli speciale privind stingerea creanţelor fiscale prin plată sau compensare

(1) Plăţile efectuate de către debitori nu se distribuie şi nu sting obligaţiile fiscale înscrise în titluri executorii pentru care executarea silită este suspendată în condiţiile art. 233 alin. (1) lit. a) şi d) şi alin. (7), cu excepţia situaţiei în care contribuabilul optează pentru stingerea acestora potrivit art. 165 alin. (8).

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile şi în cazul stingerii obligaţiilor fiscale prin compensare.

Articolul 167

Compensarea

(1) Prin compensare se sting creanţele statului sau unităţilor administrativ-teritoriale ori subdiviziunilor acestora reprezentând impozite, taxe, contribuţii şi alte sume datorate bugetului general consolidat cu creanţele debitorului reprezentând sume de rambursat, de restituit sau de plată de la buget, până la concurenţa celei mai mici sume, când ambele părţi dobândesc reciproc atât calitatea de creditor, cât şi pe cea de debitor, cu condiţia ca respectivele creanţe să fie administrate de aceeaşi autoritate publică, inclusiv unităţile subordonate acesteia. Prin sume de plată de la buget se înţeleg sumele pe care statul sau unitatea/subdiviziunea administrativ-teritorială trebuie să le plătească unei persoane, inclusiv cele care rezultă din raporturi juridice contractuale, dacă acestea sunt stabilite prin titluri executorii.

(2) Creanţele debitorului se compensează cu obligaţii datorate aceluiaşi buget, urmând ca din diferenţa rămasă să fie compensate obligaţiile datorate altor bugete, în mod proporţional, cu respectarea condiţiilor prevăzute la alin. (1).

(3) Creanţele fiscale rezultate din raporturi juridice vamale se compensează cu creanţele debitorului reprezentând sume de restituit de aceeaşi natură. Eventualele diferenţe rămase se compensează cu alte obligaţii fiscale ale debitorului, în ordinea prevăzută la alin. (2).

(4) Dacă legea nu prevede altfel, compensarea operează de drept la data la care creanţele există deodată, fiind deopotrivă certe, lichide şi exigibile.

(5) În sensul prezentului articol, creanţele sunt exigibile:

a) la data scadenţei, potrivit art. 154 sau 155, după caz;

b) la termenul prevăzut de lege pentru depunerea decontului cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare, în limita sumei aprobate la rambursare prin decizia emisă de organul fiscal central, potrivit legii;

c) la data depunerii cererii de restituire, în limita sumei aprobate pentru restituire prin decizia emisă de organul fiscal central, potrivit legii, pentru cererile de restituire a accizei sau taxei pe valoarea adăugată, după caz, depuse potrivit Codului fiscal;

d) la data comunicării deciziei, pentru obligaţiile fiscale principale, precum şi pentru obligaţiile fiscale accesorii stabilite de organul fiscal competent prin decizie;

e) la data depunerii la organul fiscal a declaraţiilor de impunere rectificative, pentru diferenţele de obligaţii fiscale principale stabilite de contribuabil/plătitor în cazul în care legea prevede obligaţia acestuia de a calcula cuantumul obligaţiei fiscale;

f) la data comunicării actului de individualizare a sumei, pentru obligaţiile de plată de la buget;

g) la data primirii, în condiţiile legii, de către organul fiscal a titlurilor executorii emise de alte instituţii, în vederea executării silite;

h) la data naşterii dreptului la restituire pentru sumele de restituit potrivit art. 168, astfel:

1. la data plăţii pentru sumele achitate în plus faţă de obligaţiile fiscale datorate;
2. la data prevăzută de lege pentru depunerea declaraţiei anuale de impozit pe profit, în cazul impozitului pe profit de restituit rezultat din regularizarea anuală, potrivit legii. Restituirea se face în limita sumei rămase după regularizarea impozitului anual cu plăţile anticipate neachitate;
3. la data emiterii deciziei de impunere anuală, în cazul impozitului pe venit de restituit rezultat din regularizarea anuală, potrivit legii. Restituirea se face în limita sumei rămase după regularizarea impozitului anual cu plăţile anticipate neachitate;
4. la data procesului-verbal de distribuire, pentru sumele rămase după efectuarea distribuirii prevăzute la art. 258;
5. la data prevăzută de lege pentru depunerea declaraţiei fiscale, în cazul sumelor de restituit rezultate din regularizarea prevăzută la art. 170;
6. la data depunerii cererii de restituire, în limita sumei aprobate pentru restituire prin decizia emisă de organul fiscal potrivit legii, pentru celelalte cazuri de sume de restituit.

(6) Creanţele fiscale rezultate din cesiunea notificată potrivit prevederilor art. 28 se sting prin compensare cu obligaţiile cesionarului la data notificării cesiunii.

(7) Compensarea se constată de către organul fiscal competent, la cererea debitorului sau din oficiu. Dispoziţiile art. 165 privind ordinea stingerii datoriilor sunt aplicabile în mod corespunzător.

(8) Organul fiscal competent comunică debitorului decizia cu privire la efectuarea compensării, în termen de 7 zile de la data efectuării operaţiunii.

(9) Se compensează, în condiţiile prezentului articol, suma negativă a taxei pe valoarea adăugată din decontul de taxă cu opţiune de rambursare depus de reprezentantul unui grup fiscal constituit potrivit Codului fiscal cu obligaţiile fiscale ale membrilor grupului fiscal, în următoarea ordine:

a) obligaţiile fiscale ale reprezentantului grupului fiscal;

b) obligaţiile fiscale ale celorlalţi membri ai grupului fiscal, la alegerea organului fiscal central.

(10) În cazul în care taxa pe valoarea adăugată de plată se stinge prin regularizare cu suma negativă de taxă, potrivit Codului fiscal, data stingerii taxei de plată este data prevăzută de lege pentru depunerea decontului în care s-a efectuat regularizarea.

(11) Pentru debitorii care se află sub incidenţa legislaţiei privind insolvenţa şi care depun un decont cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opţiune de rambursare după data deschiderii procedurii insolvenţei, suma aprobată la rambursare se compensează în condiţiile prezentului articol cu obligaţiile fiscale născute după data deschiderii procedurii insolvenţei.

(12) Prin excepţie de la prevederile alin. (11), suma negativă de taxă pe valoarea adăugată solicitată la rambursare în primul decont depus după data deschiderii procedurii insolvenţei, potrivit Codului fiscal, se compensează, în condiţiile prezentului articol, cu obligaţiile fiscale ale debitorului născute anterior deschiderii procedurii.

Articolul 168

Restituiri de sume

(1) Se restituie, la cerere, contribuabilului/plătitorului orice sumă plătită sau încasată fără a fi datorată.

(2) În situaţia în care s-a făcut o plată fără a fi datorată, cel pentru care s-a făcut astfel plata are dreptul la restituirea sumei respective.

(3) Prevederile prezentului articol se aplică şi pentru sumele de restituit ca urmare a aplicării, potrivit legii, a scutirii indirecte sau a altor asemenea scutiri.

(4) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), se restituie din oficiu următoarele sume:

a) cele de restituit, reprezentând diferenţe de impozite rezultate din regularizarea anuală a impozitului pe venit datorat de persoanele fizice, care se restituie în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere;

b) cele încasate prin poprire, în plus faţă de creanţele fiscale pentru care s-a înfiinţat poprirea, care se restituie în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data încasării.

(5) Diferenţele de impozit pe venit şi/sau contribuţii sociale de restituit mai mici de 10 lei rămân în evidenţa fiscală spre a fi compensate cu datorii viitoare, urmând să se restituie atunci când suma cumulată a acestora depăşeşte limita menţionată.

(6) Prin excepţie de la alin. (5), diferenţele mai mici de 10 lei se restituie în numerar numai la solicitarea contribuabilului/plătitorului.

(7) În cazul restituirii sumelor în valută confiscate, aceasta se realizează conform legii, în lei la cursul de referinţă al pieţei valutare pentru euro, comunicat de Banca Naţională a României, de la data rămânerii definitivă a hotărârii judecătoreşti prin care se dispune restituirea.

(8) În cazul în care contribuabilul/plătitorul înregistrează obligaţii restante, restituirea/ rambursarea se efectuează numai după efectuarea compensării potrivit prezentului cod.

(9) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mică decât obligaţiile restante ale contribuabilului/plătitorului, se efectuează compensarea până la concurenţa sumei de rambursat sau de restituit.

(10) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mare decât suma reprezentând obligaţii restante ale contribuabilului/plătitorului, compensarea se efectuează până la concurenţa obligaţiilor restante, diferenţa rezultată restituindu-se contribuabilului/ plătitorului.

(11) În cazul în care după decesul persoanei fizice sau încetarea persoanei juridice se stabilesc sume de restituit sau de rambursat prin hotărâri judecătoreşti definitive, aceste sume se restituie sau se rambursează numai dacă există succesori ori alţi titulari care au dobândit drepturile de rambursare sau de restituire în condiţiile legii.

(12) În cazul în care din eroare, instituţiile de credit virează organului fiscal sume reprezentând credite nerambursabile sau finanţări primite de la instituţii sau organizaţii internaţionale pentru derularea unor programe ori proiecte, prin excepţie de la prevederile alin. (8), sumele respective se restituie la cererea instituţiei de credit sau a contribuabilului/plătitorului, chiar dacă acesta înregistrează obligaţii restante.

Articolul 169

Prevederi speciale privind rambursarea taxei pe valoarea adăugată

(1) Taxa pe valoarea adăugată solicitată la rambursare prin deconturile cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opţiune de rambursare, depuse în cadrul termenului legal de depunere, se rambursează de organul fiscal central, potrivit procedurii şi condiţiilor aprobate prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(2) În cazul deconturilor cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opţiune de rambursare, depuse după termenul legal de depunere, suma negativă din acestea se preia în decontul perioadei următoare.

(3) Organul fiscal central decide în condiţiile prevăzute în ordinul menţionat la alin. (1) dacă efectuează inspecţia fiscală anterior sau ulterior aprobării rambursării, în baza unei analize de risc.

(4) Prin excepţie de la prevederile alin. (3), în cazul decontului cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opţiune de rambursare pentru care suma solicitată la rambursare este de până la 45.000 lei, organul fiscal central rambursează taxa cu efectuarea, ulterior, a inspecţiei fiscale.

(5) Dispoziţiile alin. (4) nu se aplică:

a) în cazul în care contribuabilul/plătitorul are înscrise în cazierul fiscal fapte care sunt sancţionate ca infracţiuni;

b) în cazul în care organul fiscal central, pe baza informaţiilor deţinute, constată că există riscul unei rambursări necuvenite.

(6) În cazul decontului cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată depus în numele unui grup fiscal constituit potrivit Codului fiscal, dispoziţiile alin. (5) sunt aplicabile atât pentru reprezentantul grupului fiscal, cât şi pentru membrii acestuia.

(7) Ori de câte ori, în condiţiile prezentului articol, rambursarea se aprobă cu inspecţie fiscală ulterioară, inspecţia fiscală se decide în baza unei analize de risc.

(8) Deconturile cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opţiune de rambursare pentru care suma solicitată la rambursare este de până la 45.000 lei, depuse de persoane impozabile aflate în una dintre situaţiile prevăzute la alin. (5), se soluţionează după efectuarea inspecţiei fiscale anticipate.

Articolul 170

Prevederi speciale privind restituirea impozitului pe venit reţinut la sursă

(1) În situaţia în care plătitorul a reţinut la sursă un impozit pe venit în cuantum mai mare decât cel legal datorat, restituirea acestuia se efectuează de către plătitor, la cererea contribuabilului depusă în termenul de prescripţie a dreptului de a cere restituirea prevăzut la art. 219.

(2) Sumele restituite de către plătitor se regularizează de către acesta cu obligaţiile fiscale de acelaşi tip datorate în perioada fiscală în care s-a efectuat restituirea prin depunerea unei declaraţii de regularizare/cerere de restituire. Declaraţia de regularizare/cererea de restituire poate fi depusă şi ulterior, în cadrul termenului de prescripţie a dreptului de a cere restituirea. Pentru diferenţele de restituit sunt aplicabile prevederile art. 167 sau 168, după caz.

(3) În cazul contribuabililor nerezidenţi care depun certificatul de rezidenţă fiscală ulterior reţinerii la sursă a impozitului de către plătitorul de venit, restituirea şi regularizarea, potrivit prezentului articol, se efectuează chiar dacă pentru perioada fiscală în care creanţa fiscală restituită a fost datorată s-a ridicat rezerva verificării ulterioare, ca urmare a efectuării inspecţiei fiscale.

(4) Pentru impozitul pe venit care se regularizează potrivit prezentului articol, plătitorul nu depune declaraţie rectificativă.

(5) În situaţia în care plătitorul nu mai există sau acesta se află în procedura insolvenţei potrivit Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenţei şi de insolvenţă, restituirea impozitului pe venit reţinut la sursă în cuantum mai mare decât cel legal datorat se efectuează de către organul fiscal central competent, în baza cererii de restituire depuse de contribuabil. Prin organ fiscal central competent se înţelege organul fiscal central competent pentru administrarea creanţelor fiscale ale contribuabilului solicitant.

(6) Plătitorul are obligaţia de a corecta, dacă este cazul, declaraţiile informative corespunzătoare regularizării efectuate.

(7) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 171

Regularizarea obligaţiilor fiscale în cazul reconsiderării unei tranzacţii de către organul fiscal central

(1) Obligaţiile fiscale stabilite de organul fiscal central ca urmare a reconsiderării unei tranzacţii, potrivit legii, se regularizează cu obligaţiile fiscale declarate/plătite de contribuabil/plătitor aferente respectivei tranzacţii. În acest caz, sumele achitate în contul obligaţiilor fiscale declarate/plătite de contribuabil/plătitor se consideră a reprezenta plăţi anticipate în contul obligaţiilor fiscale stabilite ca urmare a reconsiderării.

(2) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 172

Obligaţia băncilor supuse regimului de supraveghere specială sau de administrare specială

Băncile supuse regimului de supraveghere specială sau de administrare specială şi care efectuează plăţile dispuse în limita încasărilor vor deconta zilnic, cu prioritate, sumele reprezentând obligaţii fiscale cuprinse în ordinele de plată emise de debitori şi/sau obligaţii fiscale înscrise în adresa de înfiinţare a popririi transmisă de organele fiscale.

Capitolul III

Dobânzi, penalităţi de întârziere şi penalităţi de nedeclarare

Articolul 173

Dispoziţii generale privind dobânzi şi penalităţi de întârziere

(1) Pentru neachitarea la termenul de scadenţă de către debitor a obligaţiilor fiscale principale, se datorează după acest termen dobânzi şi penalităţi de întârziere.

(2) Nu se datorează dobânzi şi penalităţi de întârziere pentru sumele datorate cu titlu de amenzi de orice fel, obligaţii fiscale accesorii stabilite potrivit legii, cheltuieli de executare silită, cheltuieli judiciare, sumele confiscate, precum şi sumele reprezentând echivalentul în lei al bunurilor şi sumelor confiscate care nu sunt găsite la locul faptei.

(3) Pentru diferenţele de obligaţii fiscale stabilite prin declaraţii de impunere rectificative sau decizii de impunere, nu se datorează obligaţii fiscale accesorii pentru suma plătită în contul obligaţiei fiscale principale, dacă, anterior stabilirii obligaţiilor fiscale, debitorul a efectuat o plată, iar suma plătită nu a stins alte obligaţii. Aceste dispoziţii sunt aplicabile şi în situaţia în care debitorul a efectuat plata obligaţiei fiscale, iar declaraţia de impunere a fost depusă ulterior efectuării plăţii.

(4) Dobânzile şi penalităţile de întârziere se fac venit la bugetul căruia îi aparţine creanţa principală.

(5) Dobânzile şi penalităţile de întârziere se stabilesc prin decizii, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 227 alin. (8).

(6) Dobânzile şi penalităţile de întârziere pot fi actualizate anual, prin hotărâre a Guvernului, în funcţie de evoluţia ratei dobânzii de referinţă a Băncii Naţionale a României.

Articolul 174

Dobânzi

(1) Dobânzile se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadenţă şi până la data stingerii sumei datorate, inclusiv.

(2) Pentru diferenţele suplimentare de creanţe fiscale rezultate din corectarea declaraţiilor sau modificarea unei decizii de impunere, dobânzile se datorează începând cu ziua imediat următoare scadenţei creanţei fiscale pentru care s-a stabilit diferenţa şi până la data stingerii acesteia, inclusiv.

(3) În situaţia în care diferenţele rezultate din corectarea declaraţiilor de impunere sau modificarea unei decizii de impunere sunt negative în raport cu sumele stabilite iniţial, se datorează dobânzi pentru suma datorată după corectare ori modificare, începând cu ziua imediat următoare scadenţei şi până la data stingerii acesteia, inclusiv.

(4) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), se datorează dobânzi după cum urmează:

a) pentru creanţele fiscale stinse prin executare silită, până la data întocmirii procesului-verbal de distribuire, inclusiv. În cazul plăţii preţului în rate, dobânzile se calculează până la data întocmirii procesului-verbal de distribuire a avansului. Pentru suma rămasă de plată, dobânzile sunt datorate de către cumpărător;

b) pentru obligaţiile fiscale datorate de către debitorul declarat insolvabil care nu are venituri şi bunuri urmăribile, până la data trecerii în evidenţa separată, potrivit prevederilor art. 265.

(5) Nivelul dobânzii este de 0,02% pentru fiecare zi de întârziere.

Articolul 175

Dobânzi în cazul impozitelor administrate de organul fiscal central pentru care perioada fiscală este anuală

(1) Pentru neachitarea la scadenţă a obligaţiilor fiscale reprezentând impozite pentru care perioada fiscală este anuală, se datorează dobânzi după cum urmează:

a) în anul fiscal de impunere, pentru obligaţiile fiscale stabilite, potrivit legii, de organul fiscal central sau de contribuabili, inclusiv cele reprezentând plăţi anticipate, dobânzile se calculează din ziua următoare termenului de scadenţă şi până la data stingerii sau, după caz, până în ultima zi a anului fiscal de impunere, inclusiv;

b) pentru sumele neachitate în anul de impunere potrivit lit. a), dobânzile se calculează începând cu prima zi a anului fiscal următor până la data stingerii acestora, inclusiv;

c) în cazul în care obligaţia fiscală stabilită prin decizia de impunere anuală sau declaraţia de impunere anuală, după caz, este mai mică decât cea stabilită prin deciziile de plăţi anticipate sau declaraţiile depuse în cursul anului de impunere, dobânzile se recalculează, începând cu prima zi a anului fiscal următor celui de impunere, la soldul neachitat în raport cu impozitul anual stabilit prin decizia de impunere anuală sau declaraţia de impunere anuală, urmând a se face regularizarea dobânzilor în mod corespunzător;

d) pentru diferenţele de impozit rămase de achitat, conform deciziei de impunere anuală sau declaraţiei de impunere anuală, dobânzile se datorează începând cu ziua următoare termenului de scadenţă prevăzut de lege. În cazul impozitului pe venit, această regulă se aplică numai dacă declaraţia de venit a fost depusă până la termenul prevăzut de lege. În situaţia în care declaraţia de venit nu a fost depusă până la termenul prevăzut de lege, dobânda se datorează începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui de impunere.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică şi în cazul în care contribuabilii nu-şi îndeplinesc obligaţiile declarative, iar creanţa fiscală se stabileşte de organul fiscal central prin decizie, precum şi în cazul declaraţiei depuse potrivit art. 107 alin. (5). În acest caz, în scopul aplicării alin. (1) lit. a), creanţa aferentă unei perioade fiscale, stabilită de

organul fiscal central, se repartizează pe termenele de plată corespunzătoare din anul de impunere, cu excepţia cazului în care obligaţiile fiscale au fost stabilite în anul fiscal de impunere.

(3) În cazul în care, în cadrul unei proceduri de control fiscal, organul fiscal central stabileşte diferenţe de impozit suplimentare, dobânzile se calculează la diferenţa de impozit începând cu prima zi a anului fiscal următor celui de impunere.

Articolul 176

Penalităţi de întârziere

(1) Penalităţile de întârziere se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadenţă şi până la data stingerii sumei datorate, inclusiv. Dispoziţiile art. 174 alin. (2)-(4) şi art. 175 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Nivelul penalităţii de întârziere este de 0,01% pentru fiecare zi de întârziere.

(3) Penalitatea de întârziere nu înlătură obligaţia de plată a dobânzilor.

(4) Penalitatea de întârziere nu se aplică pentru obligaţiile fiscale principale nedeclarate de contribuabil/plătitor şi stabilite de organul de inspecţie fiscală prin decizii de impunere.

Articolul 177

Dobânzi şi penalităţi de întârziere în cazul plăţilor efectuate prin decontare bancară

(1) Nedecontarea de către instituţiile de credit a sumelor cuvenite bugetului general consolidat în termen de 3 zile lucrătoare de la data debitării contului contribuabilului/plătitorului nu îl exonerează pe contribuabil/plătitor de obligaţia de plată a sumelor respective şi atrage pentru acesta dobânzi şi penalităţi de întârziere la nivelul celor prevăzute la art. 174 şi 176, după termenul de 3 zile.

(2) Pentru recuperarea sumelor datorate bugetului general consolidat şi nedecontate de instituţiile de credit, precum şi a dobânzilor şi penalităţilor de întârziere prevăzute la alin. (1), contribuabilul/plătitorul se poate îndrepta împotriva instituţiei de credit respective.

Articolul 178

Dobânzi şi penalităţi de întârziere în cazul compensării

În cazul creanţelor fiscale stinse prin compensare, dobânzile şi penalităţile de întârziere, după caz, se calculează până la data prevăzută la art. 167 alin. (4).

Articolul 179

Dobânzi şi penalităţi de întârziere în cazul deschiderii procedurii insolvenţei

În cazul debitorilor cărora li s-a deschis procedura insolvenţei, pentru creanţele fiscale născute anterior sau ulterior datei deschiderii procedurii insolvenţei se datorează dobânzi şi penalităţi de întârziere, potrivit legii care reglementează această procedură.

Articolul 180

Dobânzi şi penalităţi de întârziere în cazul debitorilor pentru care s-a pronunţat o hotărâre de dizolvare

(1) Pentru creanţele fiscale născute anterior sau ulterior datei înregistrării hotărârii de dizolvare a debitorului în registrul comerţului, începând cu această dată nu se mai datorează şi nu se calculează dobânzi şi penalităţi de întârziere.

(2) În cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă a fost desfiinţat actul care a stat la baza înregistrării dizolvării, se calculează dobânzi şi penalităţi de întârziere între data înregistrării în registrul comerţului a actelor de dizolvare şi data rămânerii definitive a hotărârii de desfiinţare.

Articolul 181

Penalitatea de nedeclarare în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central

(1) Pentru obligaţiile fiscale principale nedeclarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor şi stabilite de organul de inspecţie fiscală prin decizii de impunere, contribuabilul/plătitorul datorează o penalitate de nedeclarare de 0,08% pe fiecare zi, începând cu ziua imediat următoare scadenţei şi până la data stingerii sumei datorate, inclusiv, din obligaţiile fiscale principale nedeclarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor şi stabilite de organul de inspecţie fiscală prin decizii de impunere.

(2) Penalitatea de nedeclarare stabilită potrivit alin. (1) se reduce, la cererea contribuabilului/plătitorului, cu 75%, dacă obligaţiile fiscale principale stabilite prin decizie:

a) se sting prin plată sau compensare până la termenul prevăzut la art. 156 alin. (1);

b) sunt eşalonate la plată, în condiţiile legii. În acest caz, reducerea se acordă la finalizarea eşalonării la plată.

(3) Penalitatea de nedeclarare prevăzută la alin. (1) se majorează cu 100% în cazul în care obligaţiile fiscale principale au rezultat ca urmare a săvârşirii unor fapte de evaziune fiscală, constatate de organele judiciare, potrivit legii.

(4) Aplicarea penalităţii de nedeclarare prevăzute de prezentul articol nu înlătură obligaţia de plată a dobânzilor prevăzute de prezentul cod.

(5) Penalitatea de nedeclarare constituie venit al bugetului de stat.

(6) Organul fiscal nu stabileşte penalitatea de nedeclarare prevăzută de prezentul articol dacă aceasta este mai mică de 50 lei.

(7) Penalitatea de nedeclarare nu se aplică dacă obligaţiile fiscale principale nedeclarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor şi stabilite de organul de inspecţie fiscală prin decizii de impunere rezultă din aplicarea unor prevederi ale legislaţiei fiscale de către contribuabil/plătitor, potrivit interpretării organului fiscal cuprinse în norme, instrucţiuni, circulare sau opinii comunicate contribuabilului/plătitorului de către organul fiscal central.

(8) Despre aplicarea penalităţii de nedeclarare potrivit alin. (1) sau, după caz, despre neaplicarea acesteia potrivit alin. (6) sau (7), se consemnează şi se motivează în raportul de inspecţie fiscală. Prevederile art. 130 alin. (5) şi ale art. 131 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(9) În situaţia în care obligaţiile fiscale principale sunt stabilite de organul de inspecţie fiscală ca urmare a nedepunerii declaraţiei de impunere, se aplică numai penalitatea de nedeclarare, fără a se aplica sancţiunea contravenţională pentru nedepunerea declaraţiei.

(10) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(11) Cu excepţia situaţiei prevăzute la alin. (3), penalitatea de nedeclarare nu poate fi mai mare decât nivelul creanţei fiscale principale la care se aplică, ori de câte ori prin aplicarea metodei de calcul prevăzute la alin. (1) penalitatea de nedeclarare depăşeşte acest nivel.

Articolul 182

Dobânzi în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la buget

(1) Pentru sumele de restituit sau de rambursat de la buget, contribuabilul/plătitorul are dreptul la dobândă din ziua următoare expirării termenului prevăzut la art. 168 alin. (4) sau la art. 77, după caz, până la data stingerii prin oricare dintre modalităţile prevăzute de lege. Acordarea dobânzilor se face la cererea contribuabilului /plătitorului.

(2) În cazul creanţelor contribuabilului/plătitorului rezultate din anularea unui act administrativ fiscal prin care au fost stabilite obligaţii fiscale de plată şi care au fost stinse anterior anulării, contribuabilul/plătitorul este îndreptăţit la dobândă începând cu ziua în care a operat stingerea creanţei fiscale individualizate în actul administrativ anulat şi până în ziua restituirii sau compensării creanţei contribuabilului/plătitorului rezultate în urma anulării actului administrativ fiscal. Această prevedere nu se aplică în situaţia în care contribuabilul/plătitorul a solicitat acordarea de despăgubiri, în condiţiile art. 18 din Legea nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi în situaţia prevăzută la art. 107 alin. (5).

(3) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile şi pentru creanţele fiscale ce au făcut obiectul unei cereri de restituire, respinsă de organul fiscal, dar admisă definitiv de organul de soluţionare a contestaţiilor sau de instanţa judecătorească.

(4) Nivelul dobânzii este cel prevăzut la art. 174 alin. (5) şi se suportă din acelaşi buget din care se restituie ori se rambursează, după caz, sumele solicitate de contribuabil/plătitor.

Articolul 183

Majorări de întârziere în cazul obligaţiilor fiscale datorate bugetelor locale

(1) Prin excepţie de la prevederile art. 173 şi 176, pentru neachitarea la termenul de scadenţă de către debitor a obligaţiilor fiscale principale datorate bugetelor locale, se datorează după acest termen majorări de întârziere.

(2) Nivelul majorării de întârziere este de 1% din cuantumul obligaţiilor fiscale principale neachitate în termen, calculată pentru fiecare lună sau fracţiune de lună, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadenţă şi până la data stingerii sumei datorate, inclusiv.

(3) Prevederile art. 173-180 şi art. 182 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(4) Pentru sumele de restituit de la bugetul local se datorează majorări de întârziere. Nivelul şi modul de calcul al majorării de întârziere sunt cele prevăzute la alin. (2).

Capitolul IV
Înlesniri la plată

Secţiunea 1
Instituirea posibilităţii acordării înlesnirilor la plată

Articolul 184

Instituirea posibilităţii acordării eşalonărilor la plată de către organul fiscal central

(1) Organele fiscale centrale pot acorda la cererea debitorilor eşalonări la plată pe o perioadă de cel mult 5 ani. Pentru debitorii care nu constituie niciun fel de garanţie potrivit prezentului capitol, eşalonarea se acordă pe cel mult 6 luni.

(2) În sensul prezentului capitol, asocierile fără personalitate juridică care, potrivit legii, au calitatea de debitor sunt asimilate persoanelor juridice.

(3) Eşalonarea la plată se acordă pentru toate obligaţiile fiscale înscrise în certificatul de atestare fiscală, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de prezentul capitol.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică şi pentru obligaţiile fiscale preluate de organele fiscale de la alt organ fiscal sau de la altă autoritate publică ca urmare a transferului de competenţă, în situaţia în care acesta are loc pe perioada derulării unei eşalonări la plată. În acest scop, organul fiscal competent comunică debitorului o înştiinţare de plată privind obligaţiile fiscale individualizate în acte administrative preluate ca urmare a transferului de competenţă, precum şi deciziile referitoare la obligaţiile fiscale accesorii aferente.

(5) În scopul acordării eşalonării la plată, sunt asimilate obligaţiilor fiscale:

a) amenzile de orice fel administrate de organul fiscal;

b) creanţele bugetare stabilite de alte organe şi transmise spre recuperare organelor fiscale, potrivit legii, inclusiv creanţele bugetare rezultate din raporturi juridice contractuale stabilite prin hotărâri judecătoreşti sau alte înscrisuri care, potrivit legii, constituie titluri executorii.

(6) Eşalonarea la plată nu se acordă pentru:

a) obligaţiile fiscale care au făcut obiectul unei eşalonări acordate în temeiul prezentului capitol, care şi-a pierdut valabilitatea;

b) obligaţiile fiscale care au scadenţa şi/sau termenul de plată după data eliberării certificatului de atestare fiscală;

c) obligaţiile fiscale care, la data eliberării certificatului de atestare fiscală, intră sub incidenţa art. 167, în limita sumei de rambursat/de restituit/de plată de la buget;

d) obligaţiile fiscale stabilite prin acte administrative fiscale care, la data eliberării certificatului de atestare fiscală, sunt suspendate în condiţiile art. 14 sau 15 din Legea nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare. În cazul în care suspendarea executării actului administrativ fiscal încetează după data comunicării unei decizii de eşalonare la plată, debitorul poate solicita includerea în eşalonare a obligaţiilor fiscale ce au făcut obiectul suspendării, precum şi a obligaţiilor fiscale accesorii aferente. În acest scop, organul fiscal competent comunică debitorului o înştiinţare de plată privind obligaţiile fiscale individualizate în acte administrative pentru care a încetat suspendarea executării, precum şi deciziile referitoare la obligaţiile fiscale accesorii aferente.

(7) Eşalonarea la plată nu se acordă nici pentru obligaţiile fiscale în sumă totală mai mică de 500 lei în cazul persoanelor fizice şi 5.000 lei în cazul persoanelor juridice.

(8) Perioada de eşalonare la plată se stabileşte de organul fiscal competent în funcţie de cuantumul obligaţiilor fiscale şi de capacitatea financiară de plată a debitorului. Perioada de eşalonare la plată acordată nu poate fi mai mare decât perioada de eşalonare la plată solicitată.

Articolul 185

Instituirea posibilităţii acordării înlesnirilor la plată de către organul fiscal local

(1) La cererea temeinic justificată a contribuabilului, organul fiscal local poate acorda pentru obligaţiile fiscale restante următoarele înlesniri la plată:

a) eşalonări şi/sau amânări la plata obligaţiilor fiscale, precum şi a obligaţiilor bugetare prevăzute la art. 184 alin. (5);

b) scutiri sau reduceri de majorări de întârziere.

(2) Eşalonarea la plată se acordă pe o perioadă de cel mult 5 ani, iar amânarea la plată se acordă pe o perioadă de cel mult 6 luni, dar care nu poate depăşi data de 20 decembrie a anului fiscal în care se acordă.

(3) Pe perioada pentru care au fost acordate amânări sau eşalonări la plată, pentru obligaţiile fiscale principale eşalonate sau amânate la plată, se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau fracţiune de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului.

(4) Pe perioada eşalonării şi/sau amânării la plată, un procent de 50% din majorările de întârziere reprezentând componenta de penalitate a acestora, aferente obligaţiilor fiscale eşalonate sau amânate la plată, se amână la plată. În situaţia în care sumele eşalonate sau amânate au fost stinse în totalitate, majorările de întârziere amânate la plată se anulează.

(5) Pentru obligaţiile fiscale eşalonate şi/sau amânate la plată, contribuabilii trebuie să constituie garanţii astfel:

a) în cazul persoanelor fizice, o sumă egală cu două rate medii din eşalonare, reprezentând obligaţii fiscale locale eşalonate şi majorări de întârziere calculate, în cazul eşalonărilor la plată, sau o sumă rezultată din raportul dintre contravaloarea debitelor amânate şi majorările de întârziere calculate şi numărul de luni aprobate pentru amânare la plată, în cazul amânărilor la plată;

b) în cazul persoanelor juridice garanţia trebuie să acopere totalul obligaţiilor fiscale eşalonate şi/sau amânate la plată.

(6) Prin hotărâre a autorităţii deliberative se aprobă procedura de acordare a înlesnirilor la plată.

(7) În cazul contribuabilului persoană juridică, acordarea înlesnirilor prevăzute la alin. (1) lit. b) se realizează cu respectarea regulilor în domeniul ajutorului de stat.

Secţiunea a 2-a
Procedura de acordare a eşalonării la plată de către organul fiscal central

Articolul 186

Condiţii de acordare a eşalonării la plată

(1) Pentru acordarea unei eşalonări la plată de către organul fiscal central, debitorul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiţii:

a) să se afle în dificultate generată de lipsa temporară de disponibilităţi băneşti şi să aibă capacitate financiară de plată pe perioada de eşalonare la plată. Aceste situaţii se apreciază de organul fiscal competent pe baza programului de restructurare sau de redresare financiară ori a altor informaţii şi/sau documente relevante, prezentate de debitor sau deţinute de organul fiscal;

b) să aibă constituită garanţia potrivit art. 193;

c) să nu se afle în procedura insolvenţei;

d) să nu se afle în dizolvare potrivit prevederilor legale în vigoare;

e) să nu li se fi stabilit răspunderea potrivit legislaţiei privind insolvenţa şi/sau răspunderea solidară, potrivit prevederilor art. 25 şi 26. Prin excepţie, dacă actele prin care s-a stabilit răspunderea sunt definitive în sistemul căilor administrative şi judiciare de atac, iar suma pentru care a fost atrasă răspunderea a fost achitată, condiţia se consideră îndeplinită.

(2) Pe lângă condiţiile prevăzute la alin. (1), debitorul trebuie să aibă depuse toate declaraţiile fiscale, potrivit vectorului fiscal. Această condiţie trebuie îndeplinită la data eliberării certificatului de atestare fiscală.

(3) Condiţia prevăzută la alin. (2) se consideră îndeplinită şi în cazul în care, pentru perioadele în care nu s-au depus declaraţii fiscale, obligaţiile fiscale au fost stabilite, prin decizie, de către organul fiscal.

(4) Prin excepţie de la prevederile alin. (1) lit. b), în situaţia debitorilor care nu deţin bunuri în proprietate sau acestea sunt insuficiente pentru a constitui garanţiile prevăzute de prezentul capitol, organul fiscal poate acorda eşalonarea la plată dacă sunt îndeplinite celelalte condiţii prevăzute la alin. (1). În acest caz, penalităţile de întârziere aferente obligaţiilor fiscale principale eşalonate nu se amână la plată şi se includ în eşalonare.

Articolul 187

Cererea de acordare a eşalonării la plată

(1) Cererea de acordare a eşalonării la plată, denumită în continuare cerere, se depune la registratura organului fiscal competent sau se transmite prin poştă cu confirmare de primire şi se soluţionează de organul fiscal competent, în termen de 60 de zile de la data înregistrării cererii.

(2) Conţinutul cererii, precum şi documentele justificative care se anexează acesteia se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 188

Retragerea cererii de acordare a eşalonării la plată

(1) Cererea poate fi retrasă de debitor până la emiterea deciziei de eşalonare la plată sau a deciziei de respingere. Organul fiscal competent comunică debitorului decizia prin care se ia act de retragerea cererii.

(2) Prin retragerea cererii, debitorul nu pierde dreptul de a depune o nouă cerere.

Articolul 189

Prevederi speciale privind stingerea obligaţiilor fiscale

În cazul în care în perioada dintre data eliberării certificatului de atestare fiscală şi data comunicării deciziei de eşalonare la plată debitorul efectuează plăţi în conturile bugetare aferente tipurilor de creanţe fiscale ce fac obiectul eşalonării la plată, se sting mai întâi obligaţiile exigibile în această perioadă şi apoi obligaţiile cuprinse în certificatul de atestare fiscală, în condiţiile art. 207 alin. (2) sau (3), după caz.

Articolul 190

Alte prevederi speciale privind stingerea obligaţiilor fiscale administrate de organul fiscal central

(1) Pentru deconturile cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare depuse până la data eliberării certificatului de atestare fiscală se aplică dispoziţiile art. 167.

(2) Pe perioada derulării eşalonării la plată, cu sumele de rambursat/de restituit se sting obligaţiile în ordinea prevăzută la art. 165 alin. (4), în limita sumei aprobate la rambursare/restituire.

(3) Prin excepţie de la prevederile art. 167 alin. (5) lit. b), în cazul deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare depuse în perioada dintre data eliberării certificatului de atestare fiscală şi data emiterii deciziei de eşalonare la plată, momentul exigibilităţii sumei de rambursat este data emiterii deciziei de rambursare.

(4) Prin data emiterii deciziei de rambursare, prevăzută la alin. (3), se înţelege data înregistrării acesteia la organul fiscal competent.

(5) Diferenţele de obligaţii fiscale rămase nestinse în urma soluţionării deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare se comunică debitorului printr-o înştiinţare de plată.

Articolul 191

Eliberarea certificatului de atestare fiscală

(1) După primirea cererii, organul fiscal competent eliberează, din oficiu, certificatul de atestare fiscală, pe care îl comunică debitorului. Eliberarea certificatului de atestare fiscală în scopul acordării eşalonării la plată nu este supusă taxei extrajudiciare de timbru.

(2) Certificatul de atestare fiscală se eliberează în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii.

(3) Prin excepţie de la prevederile alin. (2), termenul de eliberare a certificatului de atestare fiscală este de cel mult 10 zile lucrătoare în cazul cererilor depuse de debitorii persoane fizice care desfăşoară activităţi economice în mod independent sau exercită profesii libere.

(4) Prin excepţie de la prevederile art. 158 şi 159, după caz, certificatul de atestare fiscală cuprinde obligaţiile fiscale restante existente în sold la data eliberării acestuia.

(5) Atunci când există diferenţe între sumele solicitate de către debitor în cerere şi cele înscrise în certificatul de atestare fiscală, se procedează la punerea de acord a acestora.

(6) Prin excepţie de la prevederile art. 158 şi 159, după caz, certificatul de atestare fiscală are valabilitate de 90 de zile de la data eliberării.

Articolul 192

Modul de soluţionare a cererii

(1) Cererea debitorului se soluţionează de organul fiscal competent prin decizie de eşalonare la plată ori decizie de respingere, după caz.

(2) Cuantumul şi termenele de plată a ratelor de eşalonare se stabilesc prin grafice de eşalonare care fac parte integrantă din decizia de eşalonare la plată. În sensul art. 167, ratele sunt exigibile la aceste termene de plată, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 190 alin. (2).

(3) Cererea se soluţionează prin decizie de respingere în oricare dintre următoarele situaţii:

a) în cazul cererilor depuse pentru obligaţiile prevăzute la art. 184 alin. (6) şi (7);

b) nu sunt îndeplinite condiţiile de acordare prevăzute la art. 186 alin. (1) şi (2);

c) debitorul nu depune documentele justificative necesare soluţionării cererii;

d) cererea şi documentele aferente nu prezintă nicio modificare faţă de condiţiile de acordare a eşalonării la plată dintr-o cerere anterioară care a fost respinsă;

e) în cazul stingerii în totalitate, până la data emiterii deciziei de eşalonare la plată, a obligaţiilor fiscale care au făcut obiectul cererii de eşalonare la plată.

(4) După eliberarea certificatului de atestare fiscală şi, după caz, punerea de acord a sumelor potrivit art. 191 alin. (5), organul fiscal competent verifică încadrarea cererii în prevederile prezentului capitol şi comunică debitorului decizia de respingere sau acordul de principiu privind eşalonarea la plată, după caz.

Articolul 193

Garanţii

(1) În termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării acordului de principiu, debitorul trebuie să constituie garanţii. La cererea temeinic justificată a debitorului, organul fiscal competent poate aproba prelungirea acestui termen cu cel mult 30 de zile.

(2) Pentru obligaţiile fiscale eşalonate la plată, precum şi cele care fac obiectul amânării la plată potrivit art. 208, de până la 5.000 lei în cazul persoanelor fizice şi, respectiv, 20.000 lei în cazul persoanelor juridice, nu este necesară constituirea de garanţii.

(3) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), următoarele categorii de debitori nu trebuie să constituie garanţii:

a) instituţiile publice, astfel cum sunt definite prin Legea nr. 500/2002 privind finanţele publice, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi prin Legea nr. 273/2006, cu modificările şi completările ulterioare, după caz;

b) autorităţile/serviciile publice autonome înfiinţate prin lege organică;

c) unităţile şi instituţiile de drept public prevăzute la art. 7 din Ordonanţa Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea ştiinţifică şi dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările şi completările ulterioare;

d) instituţiile de învăţământ superior de stat.

(4) Debitorii prevăzuţi la alin. (3), precum şi debitorii prevăzuţi la art. 186 alin. (4), care deţin în proprietate bunuri, constituie garanţii astfel:

a) dacă valoarea bunurilor acoperă valorile prevăzute la alin. (13) sau (15), după caz, debitorii constituie garanţii la nivelul acestor valori, cu respectarea prevederilor prezentului articol;

b) dacă valoarea bunurilor nu acoperă valorile prevăzute la alin. (13) sau (15), după caz, debitorii constituie garanţii la valoarea bunurilor deţinute în proprietate, cu respectarea prevederilor prezentului articol.

(5) Prin acordul de principiu organul fiscal stabileşte perioada de eşalonare la plată, data până la care este valabilă garanţia în cazul în care aceasta este constituită sub forma scrisorii de garanţie/poliţei de asigurare de garanţie, precum şi cuantumul garanţiei, cu menţionarea sumelor eşalonate la plată, a dobânzilor datorate pe perioada de eşalonare la plată şi a procentului prevăzut la alin. (13), corespunzător perioadei de eşalonare.

(6) Garanţiile pot consta în:

a) mijloace băneşti consemnate pe numele debitorului la dispoziţia organului fiscal la o unitate a Trezoreriei Statului;

b) scrisoare de garanţie/poliţă de asigurare de garanţie potrivit art. 211;

c) instituirea sechestrului asigurător asupra bunurilor proprietate a debitorului;

d) încheierea unui contract de ipotecă sau gaj în favoarea organului fiscal competent pentru executarea obligaţiilor fiscale ale debitorului pentru care există un acord de eşalonare la plată, având ca obiect bunuri proprietate a unei terţe persoane. Aceste bunuri trebuie să fie libere de orice sarcini, cu excepţia cazului în care acestea sunt sechestrate exclusiv de către organul fiscal competent, cu respectarea limitelor prevăzute la alin. (16).

(7) Pot forma obiect al garanţiilor constituite potrivit alin. (6) bunurile mobile care nu au durata normală de funcţionare expirată potrivit Legii nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale şi necorporale, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi bunurile mobile care, deşi au durata normală de funcţionare expirată, au fost supuse reevaluării potrivit regulilor contabile în vigoare.

(8) Bunul ce constituie obiect al garanţiei prevăzute la alin. (6) lit. d) nu poate să mai constituie obiect al unei garanţii pentru eşalonarea la plată a obligaţiilor unui alt debitor.

(9) Dispoziţiile alin. (1) nu se aplică în cazul în care valoarea bunurilor proprietatea debitorului deja sechestrate de organul fiscal acoperă valoarea prevăzută la alin. (13) sau (15), după caz, cu condiţia prezentării unui raport de evaluare cu valori actualizate ale bunurilor sechestrate la data depunerii cererii, în termenul prevăzut la alin. (1). Dispoziţiile alin. (11) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(10) În situaţia în care valoarea bunurilor deja sechestrate de organul fiscal nu acoperă valoarea prevăzută la alin. (13) sau (15), după caz, debitorul constituie garanţie potrivit prevederilor alin. (1) pentru diferenţa de valoare neacoperită.

(11) Bunurile oferite drept garanţie potrivit alin. (6) lit. c) şi d) se evaluează de un expert evaluator independent, care întocmeşte un raport de evaluare. În cazul bunurilor imobile a căror valoare stabilită în raportul de evaluare este mai mare decât valoarea orientativă stabilită prin expertizele utilizate de camera notarilor publici, valoarea bunurilor se determină la nivelul valorii orientative stabilite prin expertiza întocmită de camera notarilor publici. În cazul bunurilor mobile a căror valoare stabilită în raportul de evaluare este vădit disproporţionată faţă de valoarea de piaţă a acestora, organul fiscal competent poate efectua o nouă evaluare, potrivit prevederilor art. 63. În acest caz, termenul de soluţionare a cererii se prelungeşte cu perioada cuprinsă între data depunerii raportului de evaluare şi data efectuării noii evaluări.

(12) Pentru bunurile oferite drept garanţie potrivit alin. (6) lit. c) şi d), debitorul depune la organul fiscal competent, în termenul prevăzut la alin. (1), raportul de evaluare şi alte documente stabilite prin ordin emis în condiţiile art. 209.

(13) Garanţiile constituite sub formele prevăzute la alin. (6) trebuie să acopere sumele eşalonate la plată, dobânzile datorate pe perioada eşalonării la plată, plus un procent de până la 16% din sumele eşalonate la plată, în funcţie de perioada de eşalonare la plată, astfel:

a) pentru eşalonări de la 13 la 24 de luni, procentul este de 4%;

b) pentru eşalonări de la 25 la 36 de luni, procentul este de 8%;

c) pentru eşalonări de la 37 la 48 de luni, procentul este de 12%;

d) pentru eşalonări de peste 49 de luni, procentul este de 16%.

(14) Prin excepţie de la prevederile alin. (13), garanţiile constituite sub formele prevăzute la alin. (6) lit. a) şi b) trebuie să acopere sumele eşalonate la plată, precum şi dobânzile datorate pe perioada eşalonării la plată.

(15) În scopul constituirii garanţiei sub forma prevăzută la alin. (6) lit. c), dacă bunurile sunt ipotecate/gajate în favoarea altor creditori, valoarea acestor bunuri trebuie să acopere valoarea pentru care s-a constituit ipoteca /gajul, precum şi sumele eşalonate la plată, dobânzile datorate pe perioada eşalonării la plată, plus un procent de până la 16% din sumele eşalonate la plată, în funcţie de perioada de eşalonare la plată.

(16) În scopul constituirii garanţiei sub forma prevăzută la alin. (6) lit. d), valoarea acestor bunuri trebuie să acopere obligaţiile fiscale ale garantului pentru care organul fiscal competent a instituit sechestrul, precum şi sumele eşalonate la plată ale debitorului, dobânzile datorate pe perioada eşalonării la plată, plus un procent de până la 16% din sumele eşalonate la plată, în funcţie de perioada de eşalonare la plată.

(17) Perioada de valabilitate a scrisorii de garanţie/poliţei de asigurare de garanţie trebuie să fie cu cel puţin 3 luni mai mare decât scadenţa ultimei rate din eşalonarea la plată.

(18) Pe parcursul derulării eşalonării la plată, garanţia se poate înlocui sau redimensiona în funcţie de valoarea ratelor rămase de achitat, la cererea debitorului. În acest caz, procentajul suplimentar al garanţiei care se ia în calcul la stabilirea valorii garanţiei este cel în vigoare la data înlocuirii sau redimensionării garanţiei, corespunzător perioadei de timp rămase din eşalonarea la plată acordată.

(19) Organul fiscal competent eliberează garanţiile după comunicarea deciziei de finalizare a eşalonării la plată, prevăzută la art. 194 alin. (3), cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 202 alin. (3).

(20) În cazul în care contribuabilul solicită înlocuirea sau redimensionarea garanţiei potrivit alin. (18), iar sumele rămase din eşalonarea la plată sunt mai mici decât limitele prevăzute la alin. (2), prin excepţie de la prevederile alin. (19), organul fiscal eliberează garanţiile.

(21) În cazul în care, pe parcursul derulării eşalonării la plată, garanţia constituită potrivit alin. (15) se execută de către un alt creditor, iar sumele distribuite din valorificare, în favoarea organului fiscal competent, nu acoperă valoarea garanţiilor prevăzute la alin. (13), debitorul are obligaţia reîntregirii acesteia, pentru obligaţiile fiscale rămase nestinse din eşalonarea la plată.

(22) În cazul în care, pe parcursul derulării eşalonării la plată, bunul care face obiectul garanţiei constituite potrivit alin. (6) lit. d) şi alin. (16) se execută de către organul fiscal pentru obligaţiile de plată ale garantului, debitorul are obligaţia constituirii de garanţii pentru obligaţiile fiscale rămase nestinse din eşalonarea la plată. În acest caz, până la constituirea garanţiei, sumele rămase după efectuarea distribuirii sunt indisponibilizate în favoarea organului fiscal, urmând a stinge obligaţiile rămase din eşalonarea la plată dacă garanţia nu este constituită în termenul prevăzut la art. 194 alin. (1) lit. m).

(23) La cererea debitorului, organul fiscal competent poate executa garanţia constituită sub formele prevăzute la alin. (6) lit. a) şi c) sau poate aproba valorificarea bunurilor potrivit înţelegerii părţilor în condiţiile art. 248, în situaţia în care se stinge întreaga sumă eşalonată la plată.

Articolul 194

Condiţii de menţinere a valabilităţii eşalonării la plată

(1) Eşalonarea la plată acordată pentru obligaţiile fiscale îşi menţine valabilitatea în următoarele condiţii:

a) să se declare şi să se achite, potrivit legii, obligaţiile fiscale administrate de organul fiscal cu termene de plată începând cu data comunicării deciziei de eşalonare la plată, cu excepţia situaţiei în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată potrivit art. 195. Eşalonarea la plată îşi menţine valabilitatea şi dacă aceste obligaţii sunt declarate şi/sau achitate până la data de 25 a lunii următoare scadenţei prevăzute de lege inclusiv sau până la finalizarea eşalonării la plată în situaţia în care acest termen se împlineşte după data stingerii în totalitate a obligaţiilor fiscale eşalonate la plată;

b) să se achite, potrivit legii, obligaţiile fiscale stabilite de organul fiscal competent prin decizie, cu termene de plată începând cu data comunicării deciziei de eşalonare la plată, cu excepţia situaţiei în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată potrivit art. 195. Eşalonarea la plată îşi menţine valabilitatea şi dacă aceste obligaţii sunt achitate în cel mult 30 de zile de la termenul de plată prevăzut de lege sau până la finalizarea perioadei de eşalonare la plată în situaţia în care termenul de 30 de zile se împlineşte după această dată;

c) să se achite diferenţele de obligaţii fiscale rezultate din declaraţii rectificative în termen de cel mult 30 de zile de la data depunerii declaraţiei, cu excepţia situaţiei în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată potrivit art. 195;

d) să se respecte cuantumul şi termenele de plată din graficul de eşalonare. Eşalonarea la plată îşi menţine valabilitatea şi dacă rata de eşalonare este achitată până la următorul termen de plată din graficul de eşalonare;

e) să se achite obligaţiile fiscale administrate de organul fiscal, nestinse la data comunicării deciziei de eşalonare la plată şi care nu fac obiectul eşalonării la plată, în termen de cel mult 90 de zile de la data comunicării acestei decizii;

f) să se achite creanţele stabilite de alte organe decât organele fiscale şi transmise spre recuperare organelor fiscale, precum şi amenzile de orice fel, pentru care au fost comunicate somaţii după data comunicării deciziei de eşalonare la plată, în cel mult 180 de zile de la comunicarea somaţiei sau până la finalizarea eşalonării la

plată în situaţia în care termenul de 180 de zile se împlineşte după data stingerii în totalitate a obligaţiilor fiscale eşalonate la plată, cu excepţia situaţiei în care contribuabilul a solicitat eşalonarea potrivit art. 195;

g) să achite obligaţiile fiscale rămase nestinse după soluţionarea deconturilor potrivit art. 190 alin. (5), în cel mult 30 de zile de la data comunicării înştiinţării de plată, cu excepţia situaţiei în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată potrivit art. 195;

h) să se achite, în termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării înştiinţării de plată, obligaţiile fiscale stabilite în acte administrative fiscale ce au fost suspendate în condiţiile art. 14 sau 15 din Legea nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, şi pentru care suspendarea executării actului administrativ fiscal a încetat după data comunicării deciziei de eşalonare la plată, cu excepţia situaţiei în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată a acestor sume;

i) să se achite, în termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării înştiinţării de plată, obligaţiile fiscale stabilite de alte autorităţi a căror administrare a fost transferată organului fiscal după emiterea unei decizii de eşalonare la plată, cu excepţia situaţiei în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată a acestor sume;

j) să achite sumele pentru care s-a stabilit răspunderea potrivit prevederilor legislaţiei privind insolvenţa şi/sau răspunderea solidară potrivit prevederilor art. 25 şi 26, în cel mult 30 de zile de la data stabilirii răspunderii;

k) să nu intre sub incidenţa uneia dintre situaţiile prevăzute la art. 186 alin. (1) lit. c) şi d);

l) să se reîntregească garanţia în condiţiile prevăzute la art. 193 alin. (21), în cel mult 15 zile de la data distribuirii sumelor rezultate din valorificarea bunurilor de către alţi creditori;

m) să constituie garanţia în condiţiile prevăzute la art. 193 alin. (22), în cel mult 15 zile de la data comunicării de către organul fiscal a înştiinţării cu privire la distribuirea sumelor rezultate din valorificarea bunurilor.

(2) În situaţia în care termenele prevăzute la alin. (1) se împlinesc după data finalizării eşalonării la plată, obligaţiile fiscale trebuie stinse până la data finalizării eşalonării la plată.

(3) În situaţia în care sumele eşalonate la plată au fost stinse în totalitate şi au fost respectate condiţiile prevăzute la alin. (1), organul fiscal competent comunică debitorului decizia de finalizare a eşalonării la plată.

Articolul 195

Modificarea deciziei de eşalonare la plată în perioada de valabilitate a eşalonării

(1) Pe perioada de valabilitate a eşalonării, decizia de eşalonare la plată poate fi modificată la cererea debitorului prin includerea în eşalonare a următoarelor obligaţii fiscale cuprinse în certificatul de atestare fiscală emis de organul fiscal competent:

a) cele prevăzute la art. 184 alin. (6) lit. d);

b) obligaţiile fiscale stabilite de alte autorităţi a căror administrare a fost transferată organului fiscal după emiterea unei decizii de eşalonare la plată;

c) obligaţiile fiscale principale stabilite de organul de inspecţie fiscală prin decizie de impunere, precum şi obligaţiile fiscale accesorii aferente acestora, cu termene de plată după data comunicării deciziei de eşalonare la plată;

d) obligaţiile fiscale administrate de organul fiscal cu termene de plată începând cu data comunicării deciziei de eşalonare la plată;

e) diferenţele de obligaţii fiscale rezultate din declaraţii rectificative;

f) creanţele stabilite de alte organe şi transmise spre recuperare organului fiscal, în situaţia în care transmiterea creanţelor se efectuează pe perioada derulării eşalonării la plată;

g) obligaţiile fiscale rămase nestinse după soluţionarea deconturilor potrivit art. 190 alin. (5).

(2) Contribuabilul poate depune cel mult două cereri de modificare a deciziei de eşalonare la plată într-un an de eşalonare sau, după caz, fracţie de an de eşalonare, calculat începând cu data comunicării deciziei de eşalonare. Aceste prevederi nu sunt aplicabile obligaţiilor fiscale prevăzute la alin. (1) lit. a) şi b) şi alin. (11).

(3) Cererea se depune până la împlinirea termenului prevăzut la art. 194 alin. (1) lit. a), b), c), f), g), h) sau i), după caz, şi se soluţionează de organul fiscal competent prin decizie de modificare a deciziei de eşalonare la plată sau decizie de respingere, după caz.

(4) Pentru obligaţiile fiscale prevăzute la alin. (1), includerea în eşalonare se efectuează cu menţinerea perioadei de eşalonare deja aprobate.

(5) Prin excepţie de la dispoziţiile alin. (4), pentru obligaţiile fiscale prevăzute la alin. (1), precum şi pentru sumele rămase de plată din eşalonarea la plată în derulare, la cererea debitorului, se poate aproba şi o altă perioadă de eşalonare, dar care nu poate depăşi perioada prevăzută la art. 184 sau 206, după caz. Dispoziţiile art. 184 alin. (8) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(6) Cuantumul şi termenele de plată ale noilor rate de eşalonare se stabilesc prin grafice de eşalonare care fac parte integrantă din decizia de modificare a deciziei de eşalonare la plată.

(7) Odată cu depunerea cererii, debitorul trebuie să constituie şi garanţiile prevăzute de prezentul capitol, corespunzător condiţiilor în care urmează să se modifice decizia de eşalonare la plată.

(8) Debitorul nu trebuie să constituie garanţii în situaţia în care valoarea garanţiilor deja constituite acoperă obligaţiile fiscale rămase din eşalonarea la plată, precum şi obligaţiile fiscale pentru care se solicită modificarea deciziei de eşalonare la plată. În situaţia garanţiilor deja constituite potrivit art. 193 alin. (6) lit. d), se încheie un act adiţional la contractul de ipotecă/gaj.

(9) Prevederile art. 208 se aplică în mod corespunzător şi penalităţilor de întârziere aferente sumelor prevăzute la alin. (1).

(10) În situaţia în care cererea de modificare a deciziei de eşalonare la plată se respinge, debitorul are obligaţia să plătească sumele prevăzute la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei de respingere.

(11) În situaţia în care pe perioada de valabilitate a înlesnirii debitorul obţine o suspendare a executării actului administrativ fiscal în care sunt individualizate creanţe fiscale ce fac obiectul eşalonării la plată, decizia de eşalonare la plată se modifică, la cererea debitorului.

Articolul 196

Renunţarea la eşalonarea la plată

(1) Debitorul poate renunţa la eşalonarea la plată pe perioada de valabilitate a acesteia, prin depunerea unei cereri de renunţare la eşalonare.

(2) În cazul renunţării la eşalonare, debitorul trebuie să achite obligaţiile fiscale rămase din eşalonare până la data la care intervine pierderea valabilităţii eşalonării la plată. Prevederile art. 194 alin. (3) şi art. 208 alin. (3) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) În cazul nerespectării obligaţiei prevăzute la alin. (2), sunt aplicabile prevederile referitoare la pierderea valabilităţii eşalonării la plată.

Articolul 197

Dobânzi şi penalităţi de întârziere

(1) Pe perioada pentru care au fost acordate eşalonări la plată, pentru obligaţiile fiscale eşalonate la plată, cu excepţia celor prevăzute la art. 173 alin. (2), se datorează şi se calculează dobânzi, la nivelul stabilit potrivit art. 174 alin. (5). Prin excepţie de la prevederile art. 174 alin. (5), nivelul dobânzii este de 0,015% pentru fiecare zi de întârziere, în situaţia în care debitorul constituie întreaga garanţie sub forma scrisorii de garanţie şi/sau poliţei de asigurare de garanţie şi/sau consemnării de mijloace băneşti la o unitate a Trezoreriei Statului.

(2) Dobânzile se datorează şi se calculează pentru fiecare rată din graficul de eşalonare la plată începând cu data emiterii deciziei de eşalonare la plată şi până la termenul de plată din grafic sau până la data achitării ratei potrivit art. 194 alin. (1) lit. d), după caz.

(3) Dobânzile datorate şi calculate în cazul achitării cu întârziere a ratei potrivit art. 194 alin. (1) lit. d) se comunică prin decizie referitoare la obligaţiile de plată accesorii şi se achită potrivit prevederilor art. 156 alin. (1).

(4) Penalitatea de întârziere prevăzută la art. 176 se calculează până la data emiterii deciziei de eşalonare la plată.

(5) Pentru creanţele bugetare stabilite de alte organe şi transmise spre recuperare organului fiscal, potrivit legii, şi pentru care legislaţia specifică prevede un alt regim privind calculul dobânzilor, sunt aplicabile prevederile legislaţiei specifice.

Articolul 198

Penalitate

(1) Pentru rata de eşalonare la plată achitată cu întârziere până la următorul termen de plată din graficul de eşalonare, potrivit art. 194 alin. (1) lit. d), precum şi pentru diferenţele de obligaţii fiscale marcate şi rămase nestinse după soluţionarea deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare, potrivit art. 190 alin. (5), se percepe o penalitate, care i se comunică debitorului prin decizie referitoare la obligaţiile de plată accesorii şi se achită potrivit prevederilor art. 156 alin. (1).

(2) Nivelul penalităţii este de 5% din:

a) suma rămasă nestinsă din rata de eşalonare, reprezentând obligaţii fiscale principale şi/sau obligaţii fiscale accesorii eşalonate la plată, inclusiv dobânzile datorate pe perioada eşalonării la plată, după caz;

b) diferenţele de obligaţii fiscale marcate şi rămase nestinse după soluţionarea deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare.

(3) Penalitatea se face venit la bugetul de stat.

Articolul 199

Pierderea valabilităţii eşalonării la plată şi consecinţele pierderii acesteia

(1) Eşalonarea la plată îşi pierde valabilitatea la data la care nu sunt respectate dispoziţiile art. 194 alin. (1). Organul fiscal competent emite o decizie de constatare a pierderii valabilităţii eşalonării la plată, care se comunică debitorului.

(2) Pierderea valabilităţii eşalonării la plată atrage începerea sau continuarea, după caz, a executării silite pentru întreaga sumă nestinsă.

(3) În cazul pierderii valabilităţii eşalonării la plată, pentru sumele rămase de plată din eşalonarea la plată acordată de organul fiscal central, reprezentând obligaţii fiscale principale şi/sau obligaţii fiscale accesorii eşalonate la plată, se datorează o penalitate de 5%. Prevederile art. 198 alin. (1) şi (3) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 200

Menţinerea eşalonării la plată

(1) Debitorul poate solicita organului fiscal competent menţinerea unei eşalonări a cărei valabilitate a fost pierdută din cauza nerespectării condiţiilor prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. a)-j) şi l), o singură dată pe perioada de valabilitate a eşalonării, dacă depune o cerere în acest scop înainte de executarea garanţiei de către organul fiscal competent sau înainte de stingerea obligaţiilor fiscale, după caz. Cererea se soluţionează prin emiterea unei decizii de menţinere a valabilităţii eşalonării, cu păstrarea perioadei de eşalonare aprobate iniţial.

(2) Pentru menţinerea valabilităţii eşalonării, debitorul are obligaţia să achite obligaţiile fiscale exigibile la data comunicării deciziei de menţinere a valabilităţii eşalonării, cu excepţia celor care au făcut obiectul eşalonării a cărei valabilitate a fost pierdută, în termen de 90 de zile de la data comunicării deciziei. Prevederile art. 194 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 201

Dobânzi şi majorări de întârziere în cazul pierderii valabilităţii eşalonării la plată

În cazul pierderii valabilităţii eşalonării la plată acordate de organul fiscal, pentru obligaţiile fiscale principale rămase de plată din eşalonarea la plată acordată, se datorează de la data emiterii deciziei de eşalonare la plată dobânzi potrivit art. 174.

Articolul 202

Executarea garanţiilor

(1) În cazul pierderii valabilităţii eşalonării la plată, organul fiscal competent execută garanţiile în contul obligaţiilor fiscale rămase nestinse.

(2) Dacă până la pierderea valabilităţii eşalonării la plată nu au fost soluţionate deconturile cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare, garanţiile se execută şi în contul obligaţiilor marcate în vederea stingerii prin compensare cu sume de rambursat, în limita sumei solicitate la rambursare.

(3) În situaţia în care deconturile cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare nu sunt soluţionate până la finalizarea eşalonării la plată, organul fiscal competent execută garanţiile constituite sub formele prevăzute la art. 193 alin. (6) lit. a) şi b) în contul obligaţiilor marcate, până la emiterea deciziei de finalizare a eşalonării. În acest caz data stingerii obligaţiilor marcate este termenul prevăzut de lege pentru depunerea decontului cu sumă negativă de TVA cu opţiune de rambursare. În cazul garanţiilor constituite sub formă de bunuri potrivit art. 193 alin. (6) lit. c) şi d), acestea se eliberează după soluţionarea deconturilor. Garanţiile constituite sub formele prevăzute la art. 193 alin. (6) lit. c) şi d) se execută în situaţia în care după soluţionarea deconturilor au rămas nestinse obligaţii fiscale.

Articolul 203

Suspendarea executării silite

(1) Pentru sumele care fac obiectul eşalonării la plată a obligaţiilor fiscale, precum şi pentru obligaţiile prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. a)-c) şi e)-j) nu începe sau se suspendă, după caz, procedura de executare silită, de la data comunicării deciziei de eşalonare la plată. În cazul obligaţiilor prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. f) executarea silită se suspendă după comunicarea somaţiei.

(2) Odată cu comunicarea deciziei de eşalonare la plată către debitor, organele fiscale competente comunică, în scris, instituţiilor de credit la care debitorul are deschise conturile bancare şi/sau terţilor popriţi care deţin /datorează sume de bani debitorului măsura de suspendare a executării silite prin poprire.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), suspendarea executării silite prin poprire bancară are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei şi în valută, începând cu data şi ora comunicării către instituţiile de credit a adresei de suspendare a executării silite prin poprire.

(4) Sumele existente în cont la data şi ora comunicării adresei de suspendare a executării silite rămân indisponibilizate, debitorul putând dispune de acestea numai pentru efectuarea de plăţi în scopul:

a) achitării obligaţiilor administrate de organele fiscale competente de care depinde menţinerea valabilităţii eşalonării la plată;

b) achitării drepturilor salariale.

(5) În cazul terţilor popriţi, suspendarea executării silite are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor datorate de aceştia debitorului, atât a celor prezente, cât şi a celor viitoare, până la o nouă comunicare din partea organului fiscal privind continuarea măsurilor de executare silită prin poprire.

(6) Măsurile de executare silită începute asupra bunurilor mobile şi/sau imobile proprietate a debitorului se suspendă de la data comunicării deciziei de eşalonare la plată.

Articolul 204

Regimul special al obligaţiilor fiscale de a căror plată depinde menţinerea autorizaţiei, acordului ori a altui act administrativ similar

(1) Pentru debitorii care au solicitat eşalonarea la plată şi care trebuie să achite obligaţiile fiscale administrate de organul fiscal central într-un anumit termen pentru a se menţine autorizaţia, acordul ori alt act administrativ similar, autoritatea competentă nu revocă/nu suspendă actul pe motiv de neplată a obligaţiilor fiscale la termenul prevăzut în legislaţia specifică, iar garanţiile constituite nu se execută până la soluţionarea cererii de acordare a eşalonării la plată.

(2) În situaţia în care cererea de acordare a eşalonării la plată a fost respinsă sau retrasă, debitorii prevăzuţi la alin. (1) trebuie să achite obligaţiile fiscale de a căror plată depinde menţinerea autorizaţiei, acordului ori a altui act administrativ similar în scopul menţinerii actului, în termen de 15 zile de la data comunicării deciziei de respingere sau a deciziei prin care se ia act de retragerea cererii. În acest caz, o nouă cerere de acordare a eşalonării la plată se poate depune numai după achitarea acestor obligaţii fiscale.

(3) Pe perioada de valabilitate a eşalonării la plată, autoritatea competentă nu revocă/nu suspendă autorizaţia, acordul sau alt act administrativ similar pe motiv de neplată a obligaţiilor fiscale la termenul prevăzut în legislaţia specifică, iar garanţiile constituite nu se execută.

Articolul 205

Calcularea termenelor

(1) Termenele stabilite în prezentul capitol, cu excepţia celui prevăzut la art. 191 alin. (2) şi (3), se calculează pe zile calendaristice începând cu ziua imediat următoare acestor termene şi expiră la ora 24,00 a ultimei zile a termenelor.

(2) În situaţia în care termenele prevăzute la alin. (1) sfârşesc într-o zi de sărbătoare legală sau când serviciul este suspendat, acestea se prelungesc până la sfârşitul primei zile de lucru următoare.

Articolul 206

Prevederi speciale pentru eşalonările la plată acordate de organele fiscale

(1) În cazul debitorilor cu risc fiscal mic, organul fiscal competent poate aproba eşalonarea la plată a obligaţiilor fiscale restante, pe o perioadă de cel mult 12 luni.

(2) Pentru a beneficia de eşalonarea la plată prevăzută la alin. (1), debitorul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiţii:

a) debitorul depune o cerere la organul fiscal competent;

b) sunt îndeplinite condiţiile prevăzute la art. 186, cu excepţia celei prevăzute la art. 186 alin. (1) lit. a);

c) debitorul depune, în cel mult 30 de zile de la data comunicării certificatului de atestare fiscală, o garanţie în valoare de minimum 20% din sumele ce pot face obiectul eşalonării la plată, precum şi a penalităţilor de întârziere ce pot face obiectul amânării la plată potrivit art. 208, înscrise în certificatul de atestare fiscală emis în condiţiile prezentului capitol.

(3) În sensul prezentului articol este considerat cu risc fiscal mic debitorul care, la data depunerii cererii, îndeplineşte, cumulativ, următoarele condiţii:

a) nu are fapte înscrise în cazierul fiscal;

b) niciunul dintre administratori şi/sau asociaţi nu a deţinut, în ultimii 5 ani anteriori depunerii cererii, calitatea de administrator sau asociat la persoane juridice care au fost lichidate sau la care a fost declanşată procedura insolvenţei şi la care au rămas obligaţii fiscale neachitate;

c) nu se află în inactivitate temporară înscrisă la registrul comerţului sau în registre ţinute de instanţe judecătoreşti competente;

d) nu are obligaţii fiscale restante mai mari de 6 luni;

e) nu a înregistrat pierderi contabile în fiecare an din ultimii 3 ani consecutivi. Pierderea contabilă prevăzută de prezenta literă nu cuprinde pierderea contabilă reportată provenită din ajustările cerute de aplicarea IAS 29 "Raportarea financiară în economiile hiperinflaţioniste" de către contribuabilii care aplică sau au aplicat reglementări contabile conforme cu Standardele internaţionale de raportare financiară;

f) în cazul persoanelor juridice, să fi fost înfiinţate cu minimum 12 luni anterior depunerii cererii.

(4) Cererea depusă potrivit prevederilor alin. (2) lit. a) se soluţionează de organul fiscal competent în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia. Acest termen se prelungeşte cu perioada cuprinsă între data comunicării certificatului de atestare fiscală de către organul fiscal competent şi data depunerii garanţiei de către debitor.

(5) În condiţiile prezentului articol, debitorii care, la data depunerii cererii, nu au obligaţii fiscale restante pot solicita eşalonarea la plată a obligaţiilor fiscale declarate, precum şi a obligaţiilor fiscale stabilite prin decizie de impunere şi pentru care nu s-a împlinit scadenţa sau termenul de plată prevăzut la art. 156 alin. (1), după caz.

(6) Prevederile art. 208 se aplică în mod corespunzător şi penalităţilor de întârziere aferente sumelor eşalonate la plată potrivit prezentului articol.

(7) În situaţia în care, ulterior emiterii deciziei de eşalonare la plată, organul fiscal constată că informaţiile cuprinse în documentele anexate la cererea depusă potrivit alin. (2) lit. a) nu corespund realităţii, organul fiscal emite decizia de anulare a deciziei de eşalonare la plată şi a deciziei de amânare la plată a penalităţilor de întârziere, aplicându-se în mod corespunzător dispoziţiile art. 199, 201 şi 202.

Articolul 207

Dispoziţii finale

(1) Organul fiscal competent care emite decizia de eşalonare la plată poate îndrepta erorile din conţinutul acesteia, din oficiu sau la cererea debitorului, printr-o decizie de îndreptare a erorii. Decizia de îndreptare a erorii produce efecte faţă de debitor de la data comunicării acesteia, potrivit legii.

(2) În cazul în care în perioada cuprinsă între data eliberării certificatului de atestare fiscală şi data comunicării deciziei de eşalonare la plată s-au stins obligaţii fiscale prin orice modalitate prevăzută de lege şi care sunt cuprinse în suma care face obiectul eşalonării la plată, debitorul achită ratele eşalonate până la concurenţa sumei rămase de plată.

(3) Prin excepţie de la prevederile alin. (2), în situaţia în care, până la emiterea deciziei de eşalonare la plată, se constată că s-au stins mai mult de 50% din obligaţiile fiscale care fac obiectul eşalonării la plată, la cererea debitorului, organul fiscal competent eliberează un nou certificat de atestare fiscală, caz în care prevederile prezentului capitol se aplică în mod corespunzător.

(4) Debitorul poate plăti anticipat, parţial sau total, sumele cuprinse în graficul de eşalonare la plată. În acest caz, debitorul notifică organului fiscal, prin cerere, intenţia de a stinge anticipat aceste sume. În cazul achitării anticipate parţiale, organul fiscal competent înştiinţează debitorul, până la următorul termen de plată din graficul de eşalonare, cu privire la stingerea sumelor datorate în contul următoarelor rate de eşalonare aprobate până la concurenţa cu suma achitată.

(5) În situaţia în care se sting anticipat mai mult de 3 rate din graficul de eşalonare la plată, organul fiscal competent, din oficiu, reface graficul de eşalonare, până la următorul termen de plată a ratelor, cu respectarea perioadei de eşalonare aprobate. În acest caz, ratele ce fac obiectul stingerii anticipate sunt exigibile la data plăţii sau la data emiterii deciziei de rambursare, după caz. Noul grafic de eşalonare se comunică debitorului prin decizia organului fiscal.

(6) În situaţia în care în graficul de eşalonare există şi creanţe bugetare stabilite de alte organe şi transmise spre recuperare organului fiscal, potrivit legii, iar acestea au fost stinse, total sau parţial, potrivit legislaţiei specifice, de către organele care le gestionează, graficul de eşalonare se reface în mod corespunzător.

Articolul 208

Amânarea la plată a penalităţilor de întârziere

(1) Pe perioada eşalonării la plată, penalităţile de întârziere aferente obligaţiilor fiscale eşalonate se amână la plată prin decizie care se comunică debitorului odată cu decizia de eşalonare la plată. Aceste prevederi se aplică, după caz, şi unui procent de 50% din majorările de întârziere, reprezentând componenta de penalitate a acestora, aferente obligaţiilor fiscale eşalonate.

(2) Garanţiile ori valoarea bunurilor prevăzute la art. 193 alin. (13)-(16) trebuie să acopere şi penalităţile de întârziere, precum şi majorările de întârziere amânate la plată.

(3) În situaţia în care eşalonarea la plată se finalizează în condiţiile art. 194 alin. (3), penalităţile de întârziere, precum şi majorările de întârziere amânate la plată se anulează prin decizie care se comunică debitorului odată cu decizia de finalizare a eşalonării la plată.

(4) Pierderea valabilităţii eşalonării la plată atrage pierderea valabilităţii amânării la plată a penalităţilor de întârziere şi/sau a majorărilor de întârziere. În acest caz, odată cu decizia de constatare a pierderii valabilităţii eşalonării la plată se comunică debitorului şi decizia de pierdere a valabilităţii amânării la plată a penalităţilor de întârziere şi/sau a majorărilor de întârziere.

(5) În situaţia în care eşalonarea la plată îşi pierde valabilitatea în condiţiile art. 199, garanţiile se execută şi în contul penalităţilor de întârziere şi/sau majorărilor de întârziere amânate la plată.

Articolul 209

Acte normative de aplicare
Procedura de aplicare a eşalonării la plată acordate de organul fiscal central se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Capitolul V
Garanţii

Articolul 210
Constituirea de garanţii
Organul fiscal solicită constituirea unei garanţii pentru:
a) suspendarea executării silite în condiţiile art. 233 alin. (8);
b) ridicarea măsurilor asigurătorii;
c) asumarea obligaţiei de plată de către altă persoană prin angajament de plată, în condiţiile art. 24 alin. (1) lit. a);
d) în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 211
Tipuri de garanţii
Garanţiile pentru luarea măsurilor prevăzute la art. 210 se pot constitui, în condiţiile legii, prin:
a) consemnarea de mijloace băneşti la o unitate a Trezoreriei Statului;
b) scrisoare de garanţie emisă de o instituţie de credit sau poliţă de asigurare de garanţie emisă de o societate de asigurare. În cazul în care scrisoarea de garanţie/poliţa de asigurare de garanţie este emisă de o instituţie financiară din afara României, aceasta trebuie să fie confirmată şi acceptată de o instituţie de credit sau de asigurare din România;
c) ipotecă asupra unor bunuri imobile sau mobile din ţară;
d) gaj asupra bunurilor mobile.

Articolul 212
Valorificarea garanţiilor
(1) Organul fiscal competent se îndestulează din garanţiile depuse dacă nu s-a realizat scopul pentru care acestea au fost constituite.
(2) În cazul garanţiilor prevăzute la art. 211 lit. a) şi b), organul fiscal dispune instituţiei de credit/societăţii de asigurare emitente sau instituţiei financiare care a confirmat şi acceptat scrisoarea de garanţie/poliţa de asigurare de garanţie, ori unităţii de trezorerie a statului, după caz, virarea sumei de bani în conturile de venituri bugetare corespunzătoare.
(3) Valorificarea garanţiilor prevăzute la art. 211 lit. c) şi d) se realizează prin modalităţile şi procedurile prevăzute de dispoziţiile art. 247 alin. (2)-(6) şi ale art. 248-259, care se aplică în mod corespunzător.

Capitolul VI
Măsuri asigurătorii

Articolul 213
Poprirea şi sechestrul asigurător
(1) Măsurile asigurătorii prevăzute în prezentul capitol se dispun şi se duc la îndeplinire, prin procedura administrativă, de organul fiscal competent.
(2) Se dispun măsuri asigurătorii sub forma popririi asigurătorii şi sechestrului asigurător asupra bunurilor mobile şi/sau imobile proprietate a debitorului, precum şi asupra veniturilor acestuia, în cazuri excepţionale, respectiv atunci când există pericolul ca acesta să se sustragă, să îşi ascundă ori să îşi risipească patrimoniul, periclitând sau îngreunând în mod considerabil colectarea. Dispoziţiile art. 231 rămân aplicabile.
(3) Aceste măsuri pot fi luate şi înainte de emiterea titlului de creanţă, inclusiv în cazul efectuării de controale sau al antrenării răspunderii solidare. Măsurile asigurătorii dispuse atât de organele fiscale competente, cât şi de instanţele judecătoreşti ori de alte organe competente, dacă nu au fost desfiinţate în condiţiile legii, rămân valabile pe toată perioada executării silite, fără îndeplinirea altor formalităţi. Odată cu individualizarea creanţei şi ajungerea acesteia la scadenţă, în cazul neplăţii, măsurile asigurătorii se transformă în măsuri executorii.
(4) Măsurile asigurătorii se dispun prin decizie emisă de organul fiscal competent. În decizie organul fiscal precizează debitorului că prin constituirea unei garanţii la nivelul creanţei stabilite sau estimate, după caz, măsurile asigurătorii vor fi ridicate.
(5) Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii trebuie motivată şi semnată de către conducătorul organului fiscal competent.

(6) Măsurile asigurătorii dispuse potrivit alin. (2), precum şi cele dispuse de instanţele judecătoreşti sau de alte organe competente se duc la îndeplinire în conformitate cu dispoziţiile referitoare la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător.

(7) În situaţia în care măsurile asigurătorii au fost luate înainte de emiterea titlului de creanţă acestea încetează dacă titlul de creanţă nu a fost emis şi comunicat în termen de cel mult 6 luni de la data la care au fost dispuse măsurile asigurătorii. În cazuri excepţionale, acest termen poate fi prelungit până la un an, de organul fiscal competent, prin decizie. Organul fiscal are obligaţia să emită decizia de ridicare a măsurilor asigurătorii în termen de cel mult două zile de la împlinirea termenului de 6 luni sau un an, după caz, iar în cazul popririi asigurătorii să elibereze garanţia.

(8) Prin excepţie de la prevederile alin. (7), în situaţia în care au fost instituite măsuri asigurătorii şi au fost sesizate organele de urmărire penală potrivit legii, măsurile asigurătorii încetează de drept la data la care au fost luate măsuri asigurătorii potrivit Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările şi completările ulterioare.

(9) Bunurile perisabile şi/sau degradabile sechestrate asigurător pot fi valorificate:

a) de către debitor cu acordul organului de executare silită, sumele obţinute consemnându-se la dispoziţia organului de executare silită;

b) prin vânzare în regim de urgenţă în condiţiile art. 247 alin. (4).

(10) În cazul înfiinţării sechestrului asigurător asupra bunurilor imobile, un exemplar al procesului-verbal întocmit de organul de executare silită se comunică pentru notare Biroului de carte funciară.

(11) Notarea potrivit alin. (10) face opozabil sechestrul tuturor acelora care, după notare, vor dobândi vreun drept asupra imobilului respectiv. Actele de dispoziţie ce ar interveni ulterior notării prevăzute la alin. (10) sunt lovite de nulitate absolută.

(12) Dacă valoarea bunurilor proprii ale debitorului nu acoperă integral creanţa fiscală a bugetului general consolidat, măsurile asigurătorii pot fi înfiinţate şi asupra bunurilor deţinute de către debitor în proprietate comună cu terţe persoane, pentru cota-parte deţinută de acesta.

(13) Împotriva deciziei prin care se dispune instituirea măsurilor asigurătorii, prevăzute la alin. (4), cel interesat poate face contestaţie la instanţa de contencios administrativ competentă.

(14) Împotriva actelor prin care se duc la îndeplinire măsurile asigurătorii cel interesat poate face contestaţie la executare în conformitate cu prevederile art. 260 şi 261.

Articolul 214

Ridicarea măsurilor asigurătorii

(1) Măsurile asigurătorii instituite potrivit art. 213 se ridică, prin decizie motivată, de către creditorul fiscal, când au încetat motivele pentru care au fost dispuse sau la constituirea garanţiei prevăzute la art. 211, după caz.

(2) Decizia de ridicare a măsurii asigurătorii emisă potrivit alin. (1) se duce la îndeplinire de către organul de executare silită competent şi se comunică tuturor celor cărora le-a fost comunicată decizia de dispunere a măsurilor asigurătorii sau celelalte acte de executare în legătură cu acestea.

Capitolul VII

Prescripţia dreptului de a cere executarea silită şi a dreptului de a cere restituirea

Articolul 215

Începerea termenului de prescripţie

(1) Dreptul organului de executare silită de a cere executarea silită a creanţelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naştere acest drept.

(2) Termenul de prescripţie prevăzut la alin. (1) se aplică şi creanţelor provenind din amenzi contravenţionale.

Articolul 216

Suspendarea termenului de prescripţie

Termenul de prescripţie prevăzut la art. 215 se suspendă:

a) în cazurile şi în condiţiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripţie a dreptului la acţiune;

b) în cazurile şi în condiţiile în care suspendarea executării este prevăzută de lege ori a fost dispusă de instanţa judecătorească sau de alt organ competent, potrivit legii;

c) pe perioada valabilităţii înlesnirii acordate potrivit legii;

d) cât timp debitorul îşi sustrage veniturile şi bunurile de la executarea silită;

e) în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 217

Întreruperea termenului de prescripţie

Termenul de prescripţie prevăzut la art. 215 se întrerupe:

a) în cazurile şi în condiţiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripţie a dreptului la acţiune;

b) pe data îndeplinirii de către debitor, înainte de începerea executării silite sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de plată a obligaţiei prevăzute în titlul executoriu ori a recunoaşterii în orice alt mod a datoriei;
c) pe data îndeplinirii, în cursul executării silite, a unui act de executare silită;
d) la data comunicării procesului-verbal de insolvabilitate fără bunuri şi venituri urmăribile;
e) în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 218

Efecte ale împlinirii termenului de prescripţie

(1) Dacă organul de executare silită constată împlinirea termenului de prescripţie a dreptului de a cere executarea silită a creanţelor fiscale, acesta va proceda la încetarea măsurilor de realizare şi la scăderea acestora din evidenţa creanţelor fiscale.

(2) Sumele achitate de debitor în contul unor creanţe fiscale, după împlinirea termenului de prescripţie, nu se restituie.

Articolul 219

Prescripţia dreptului de a cere restituirea

Dreptul contribuabilului/plătitorului de a cere restituirea creanţelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naştere dreptul la restituire.

Capitolul VIII
Stingerea creanţelor fiscale prin executare silită

Secţiunea 1
Dispoziţii generale

Articolul 220

Organele de executare silită

(1) În cazul în care debitorul nu îşi plăteşte de bunăvoie obligaţiile fiscale datorate, organul fiscal competent, pentru stingerea acestora, procedează la acţiuni de executare silită, potrivit prezentului cod, cu excepţia cazului în care există o cerere de restituire/rambursare în curs de soluţionare, iar cuantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanţa fiscală datorată de debitor.

(2) Organul fiscal care administrează creanţe fiscale este abilitat să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii şi să efectueze procedura de executare silită.

(3) Creanţele bugetare care, potrivit legii, se administrează de autorităţile sau instituţiile publice, inclusiv cele reprezentând venituri proprii, se pot executa prin executori fiscali organizaţi în compartimente de specialitate, aceştia fiind abilitaţi să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii şi să efectueze procedura de executare silită, potrivit prevederilor prezentului cod.

(4) Organele prevăzute la alin. (2) şi (3) sunt denumite în continuare organe de executare silită.

(5) Organele de executare silită prevăzute la alin. (4) sunt competente şi pentru executarea silită a creanţelor prevăzute la art. 226 alin. (3).

(6) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central, pentru efectuarea procedurii de executare silită este competent organul de executare silită în a cărui rază teritorială se găsesc bunurile urmăribile, coordonarea întregii executări revenind organului de executare silită competent potrivit art. 30. În cazul în care executarea silită se face prin poprire, aplicarea măsurii de executare silită se face de către organul de executare silită coordonator prevăzut la alin. (7)-(9).

(7) Coordonarea executării silite în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii solidare cu debitorul aflat în stare de insolvabilitate, în condiţiile art. 25, precum şi în cazul prevăzut de art. 24 alin. (1) lit. b), revine organului de executare silită competent potrivit art. 30.

(8) Coordonarea executării silite în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii membrilor organelor de conducere, potrivit prevederilor legislaţiei privind insolvenţa, revine organului de executare silită competent potrivit art. 30 în a cărui rază teritorială îşi are/şi-a avut domiciliul fiscal debitorul insolvent.

(9) Organul de executare silită coordonator în cazul prevăzut la art. 252 alin. (2) este cel în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal sau îşi desfăşoară activitatea debitorul ale cărui bunuri au fost adjudecate.

(10) În cazul în care, potrivit legii, s-a dispus atragerea răspunderii membrilor organelor de conducere, potrivit prevederilor legislaţiei privind insolvenţa, şi pentru creanţe fiscale, prin derogare de la prevederile art. 173 din Legea nr. 85/2014, executarea silită se efectuează potrivit dispoziţiilor prezentului cod, de către organul de executare silită prevăzut de acesta. În situaţia în care atragerea răspunderii priveşte atât creanţe fiscale administrate de organul fiscal central, cât şi creanţe fiscale administrate de organul fiscal local, competenţa aparţine organului fiscal care deţine creanţa fiscală mai mare. În acest caz, organul de executare silită distribuie sumele realizate potrivit ordinii prevăzute de Legea nr. 85/2014.

(11) Atunci când se constată că există pericolul evident de înstrăinare, substituire sau de sustragere de la executare silită a bunurilor şi veniturilor urmăribile ale debitorului, organul de executare silită în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al debitorului poate proceda la indisponibilizarea şi executarea silită a acestora, indiferent de locul în care se găsesc bunurile.

(12) Organul de executare silită coordonator sesizează în scris celelalte organe prevăzute la alin. (6), comunicându-le titlul executoriu în copie certificată, situaţia debitorului, contul în care se plătesc sumele încasate, precum şi orice alte date utile pentru identificarea debitorului şi a bunurilor ori veniturilor urmăribile.

(13) În cazul în care asupra aceloraşi venituri ori bunuri ale debitorului a fost pornită executarea, atât pentru realizarea titlurilor executorii privind creanţe fiscale, cât şi pentru titluri ce se execută în condiţiile prevăzute de alte dispoziţii legale, executarea silită se conexează şi se efectuează, potrivit dispoziţiilor prezentului cod, de către organul de executare silită prevăzut de acesta. În acest caz competenţa aparţine organului fiscal care deţine creanţa fiscală mai mare. În cazul existenţei unui conflict între organele fiscale de executare silită având ca obiect conexarea executării sunt aplicabile prevederile art. 41-43.

(14) Prevederile alin. (13) nu se aplică în următoarele situaţii:

a) dacă valoarea bunurilor debitorului acoperă doar creanţele altor creditori care deţin garanţii cu un rang prioritar faţă de creditorul fiscal;

b) dacă executarea silită pornită de executorul judecătoresc se află într-o etapă avansată şi din valorificarea bunurilor supuse executării silite se asigură recuperarea integrală a creanţelor fiscale.

(15) Dacă asupra aceloraşi bunuri ale debitorului au fost pornite executări silite de către un executor judecătoresc şi un organ fiscal de executare silită, la cererea persoanei interesate sau a oricăruia dintre executori, instanţa judecătorească competentă dispune conexarea executării silite, în condiţiile prezentului articol. Dispoziţiile art. 654 alin. (2) - (4) din Codul de procedură civilă, republicat, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(16) Când se constată că domiciliul fiscal al debitorului se află în raza teritorială a altui organ de executare silită, titlul executoriu împreună cu dosarul executării se transmit acestuia, înştiinţându-se, dacă este cazul, organul de la care s-a primit titlul executoriu.

Articolul 221

Reguli speciale privind executarea silită a creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local

(1) Autorităţile administraţiei publice locale sunt obligate să colaboreze şi să efectueze procedura de executare silită a creanţelor fiscale datorate bugetelor locale ale unităţilor administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor.

(2) În situaţia în care debitorul nu are bunuri urmăribile pe raza teritorială a respectivei unităţi administrativ-teritoriale sau a subdiviziunii unităţii administrativ-teritoriale a municipiului, competenţa pentru efectuarea procedurii de executare silită revine organului fiscal local în a cărui rază teritorială se află bunurile urmăribile.

(3) Organul fiscal local din cadrul autorităţii administraţiei publice locale care administrează creanţele fiscale ale bugetului local al unei unităţi administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziune administrativ-teritorială a municipiului, denumit în prezentul articol autoritate solicitantă, solicită, în scris, organului fiscal local din cadrul autorităţii administraţiei publice locale în a cărui rază teritorială se află situate bunurile mobile sau imobile, denumit în prezentul articol autoritate solicitată, efectuarea procedurii de executare silită.

(4) Cererea conţine, în mod obligatoriu, următoarele informaţii:

a) datele de identificare ale debitorului;

b) valoarea creanţei de recuperat;

c) valoarea creanţelor fiscale accesorii stabilite, potrivit legii, până la data solicitării;

d) contul în care se virează sumele încasate;

e) orice date necesare pentru identificarea bunurilor urmăribile, dacă este cazul.

(5) Cererea este însoţită obligatoriu de o copie a titlului executoriu.

(6) Autoritatea solicitată confirmă, în scris, primirea cererii, în termen de 10 zile de la data primirii.

(7) Autoritatea solicitată poate refuza efectuarea procedurii de executare silită în următoarele cazuri:

a) titlul executoriu nu este valabil;

b) cererea nu conţine toate informaţiile prevăzute la alin. (4).

(8) Sumele realizate prin executare silită se virează autorităţii solicitante. Prevederile art. 256 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 222

Executarea silită în cazul debitorilor solidari

(1) Organul de executare silită coordonator, în cazul debitorilor solidari, este cel în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal debitorul despre care există indicii că deţine mai multe venituri sau bunuri urmăribile.

(2) Coordonarea executării silite în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii solidare în condiţiile art. 25 şi 26 revine organului de executare silită în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul fiscal debitorul aflat în stare de insolvabilitate sau insolvenţă sau organul de executare silită competent, desemnat potrivit art. 30, după caz.

(3) Organul de executare silită coordonator înscrie în întregime debitul în evidenţele sale şi ia măsuri de executare silită, comunicând întregul debit organelor de executare silită în a căror rază teritorială se află domiciliile fiscale ale celorlalţi codebitori, aplicându-se dispoziţiile art. 220.

(4) Organele de executare silită sesizate, cărora li s-a comunicat debitul, după înscrierea acestuia într-o evidenţă nominală, iau măsuri de executare silită şi comunică organului de executare silită coordonator sumele realizate în contul debitorului, în termen de 10 zile de la realizarea acestora.

(5) Dacă organul de executare silită coordonator, care ţine evidenţa întregului debit, constată că acesta a fost realizat prin actele de executare silită făcute de el însuşi şi de celelalte organe sesizate potrivit alin. (4), el este obligat să ceară în scris acestora din urmă să înceteze de îndată executarea silită.

Articolul 223

Executorii fiscali

(1) Executarea silită se face de organul de executare silită competent prin intermediul executorilor fiscali. Aceştia trebuie să deţină o legitimaţie de serviciu pe care trebuie să o prezinte în exercitarea activităţii.

(2) Executorul fiscal este împuternicit în faţa debitorului şi a terţilor prin legitimaţia de executor fiscal şi delegaţie emisă de organul de executare silită.

(3) În scopul efectuării executării silite, executorii fiscali pot:

a) să intre în orice incintă de afaceri a debitorului, persoană juridică, sau în alte incinte unde acesta îşi păstrează bunurile, în scopul identificării bunurilor sau valorilor care pot fi executate silit, precum şi să analizeze evidenţa contabilă a debitorului în scopul identificării terţilor care datorează sau deţin în păstrare venituri ori bunuri ale debitorului;

b) să intre în toate încăperile în care se găsesc bunuri sau valori ale debitorului, persoană fizică, precum şi să cerceteze toate locurile în care acesta îşi păstrează bunurile;

c) să solicite şi să cerceteze orice document sau element material care poate constitui o probă în determinarea bunurilor proprietate a debitorului;

d) să aplice sigilii asupra bunurilor, întocmind în acest sens proces-verbal;

e) să constate contravenţii şi să aplice sancţiuni potrivit legii.

(4) Executorul fiscal poate intra în încăperile ce reprezintă domiciliul sau reşedinţa unei persoane fizice, cu consimţământul acesteia, iar în caz de refuz, organul de executare silită cere autorizarea instanţei judecătoreşti competente potrivit dispoziţiilor Codului de procedură civilă, republicat.

(5) Accesul executorului fiscal în locuinţă, în incinta de afaceri sau în orice altă încăpere a debitorului, persoană fizică sau juridică, se poate efectua între orele 6,00-20,00, în orice zi lucrătoare. Executarea începută poate continua în aceeaşi zi sau în zilele următoare. În cazuri temeinic justificate de pericolul înstrăinării unor bunuri, accesul în încăperile debitorului poate avea loc şi la alte ore decât cele menţionate, precum şi în zilele nelucrătoare, în baza autorizaţiei prevăzute la alin. (4).

(6) În absenţa debitorului sau dacă acesta refuză accesul în oricare dintre încăperile prevăzute la alin. (3), executorul fiscal poate să pătrundă în acestea în prezenţa unui reprezentant al poliţiei ori al jandarmeriei sau a altui agent al forţei publice şi a doi martori majori, fiind aplicabile prevederile alin. (4) şi (5).

Articolul 224

Executarea silită împotriva veniturilor bugetului general consolidat

Impozitele, taxele, contribuţiile sociale şi orice alte venituri ale bugetului general consolidat nu pot fi urmărite de niciun creditor pentru nicio categorie de creanţe în cadrul procedurii de executare silită.

Articolul 225

Executarea silită împotriva unei asocieri fără personalitate juridică

Pentru executarea silită a creanţelor fiscale datorate de o asociere fără personalitate juridică, chiar dacă există un titlu executoriu pe numele asocierii, pot fi executate silit atât bunurile mobile şi imobile ale asocierii, cât şi bunurile personale ale membrilor acesteia.

Articolul 226

Titlul executoriu şi condiţiile pentru începerea executării silite

(1) Executarea silită a creanţelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis potrivit prevederilor prezentului cod de către organul de executare silită competent potrivit art. 30.

(2) În titlul executoriu emis, potrivit legii, de organul de executare silită prevăzut la alin. (1) se înscriu creanţele fiscale, principale şi accesorii, neachitate la scadenţă, stabilite şi individualizate în titluri de creanţă fiscală întocmite şi comunicate în condiţiile legii, precum şi creanţele bugetare individualizate în alte înscrisuri care,

potrivit legii, constituie titluri executorii. Niciun titlu executoriu nu se poate emite în absenţa unui titlu de creanţă fiscală emis şi comunicat în condiţiile legii sau a unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

(3) Executarea silită a creanţelor bugetare rezultate din raporturi juridice contractuale se efectuează în baza hotărârii judecătoreşti sau a altui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

(4) Titlul de creanţă devine titlu executoriu la data la care se împlineşte scadenţa sau termenul de plată prevăzut de lege.

(5) Modificarea titlului de creanţă atrage modificarea titlului executoriu în mod corespunzător.

(6) Titlul executoriu emis potrivit alin. (1) de organul de executare silită competent conţine, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, următoarele: cuantumul şi natura sumelor datorate şi neachitate, descrierea titlului de creanţă sau a înscrisului care constituie titlu executoriu, precum şi temeiul legal al puterii executorii a titlului.

(7) Netransmiterea proceselor-verbale de constatare şi sancţionare a contravenţiilor în termen de 90 de zile de la comunicarea acestora către contravenient atrage, potrivit legii, răspunderea persoanelor care se fac vinovate de aceasta. Transmiterea cu întârziere a proceselor-verbale nu împiedică executarea silită a acestora în condiţiile în care nu a intervenit prescripţia executării.

(8) În cazul în care titlurile executorii emise de alte organe decât cele prevăzute la art. 30 alin. (1) nu cuprind unul dintre următoarele elemente: numele şi prenumele sau denumirea debitorului, codul numeric personal, codul unic de înregistrare, domiciliul sau sediul, cuantumul sumei datorate, temeiul legal, semnătura organului care l-a emis şi dovada comunicării acestora, organul de executare silită restituie de îndată titlurile executorii organelor emitente.

(9) În cazul în care titlul executoriu i-a fost transmis spre executare de către un alt organ, organul de executare silită confirmă primirea, în termen de 30 de zile.

(10) Instituţiile publice finanţate total sau parţial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul Fondului naţional unic de asigurări sociale de sănătate şi bugetul asigurărilor pentru şomaj, după caz, care nu au organe de executare silită proprii, transmit titlurile executorii privind venituri ale bugetului general consolidat, spre executare silită, organelor fiscale din subordinea A.N.A.F. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul de stat.

(11) Instituţiile publice finanţate integral din venituri proprii, care nu au organe de executare silită proprii, pot transmite titlurile executorii privind venituri proprii organului fiscal central sau, după caz, organului fiscal local. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul de stat sau la bugetul local, după caz.

(12) Instituţiile publice finanţate total sau parţial de la bugetul local, care nu au organe de executare silită proprii, transmit titlurile executorii privind venituri ale bugetului local, spre executare silită, organului fiscal local. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul local.

(13) Instituţiile publice din subordinea unităţilor/subdiviziunilor administrativ-teritoriale finanţate integral din venituri proprii, care nu au organe de executare silită proprii, pot transmite titlurile executorii privind venituri proprii organului fiscal local. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul local.

Articolul 227

Reguli privind executarea silită

(1) Executarea silită se poate întinde asupra veniturilor şi bunurilor proprietate a debitorului, urmăribile potrivit legii, iar valorificarea acestora se efectuează numai în măsura necesară pentru realizarea creanţelor fiscale şi a cheltuielilor de executare. Executarea silită a bunurilor proprietate a debitorului, urmăribile potrivit legii, se efectuează, de regulă, în limita a 150% din valoarea creanţelor fiscale, inclusiv a cheltuielilor de executare, cu excepţia cazului în care din motive obiective în legătură cu situaţia patrimonială a debitorului acest nivel nu poate fi respectat.

(2) Sunt supuse sechestrării şi valorificării bunurile urmăribile proprietate a debitorului, prezentate de acesta şi /sau identificate de către organul de executare silită, în următoarea ordine:

a) bunurile mobile şi imobile care nu sunt direct folosite în activitatea ce constituie principala sursă de venit;

b) bunuri care nu sunt nemijlocit predestinate pentru desfăşurarea activităţii care constituie principala sursă de venit;

c) bunurile mobile şi imobile ce se află temporar în deţinerea altor persoane în baza contractelor de arendă, de împrumut, de închiriere, de concesiune, de leasing şi altele;

d) ansamblu de bunuri în condiţiile prevederilor art. 246;

e) maşini-unelte, utilaje, materii prime şi materiale şi alte bunuri mobile, precum şi bunuri imobile ce servesc activităţii care constituie principala sursă de venit;

f) produse finite.

(3) Organul fiscal poate trece la sechestrarea bunurilor din următoarea categorie din cele prevăzute la alin. (2) ori de câte ori valorificarea nu este posibilă.

(4) Bunurile supuse unui regim special de circulaţie pot fi urmărite numai cu respectarea condiţiilor prevăzute de lege.

(5) În cadrul procedurii de executare silită se pot folosi succesiv sau concomitent modalităţile de executare silită prevăzute de prezentul cod.

(6) Executarea silită a creanţelor fiscale nu se perimă.

(7) Executarea silită se desfăşoară până la stingerea creanţelor fiscale înscrise în titlul executoriu, inclusiv a creanţelor fiscale accesorii, ori a altor sume, datorate sau acordate potrivit legii prin acesta, precum şi a cheltuielilor de executare.

(8) În cazul în care prin titlul executoriu sunt prevăzute, după caz, creanţe fiscale accesorii sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele se calculează de către organul de executare silită şi se consemnează într-un proces-verbal care constituie titlu executoriu, care se comunică debitorului.

(9) Faţă de terţi, inclusiv faţă de stat, o garanţie reală şi celelalte sarcini reale asupra bunurilor au un grad de prioritate care se stabileşte de la momentul în care acestea au fost făcute publice prin oricare dintre metodele prevăzute de lege.

Articolul 228

Obligaţia de informare

În vederea începerii executării silite, organul de executare silită competent se poate folosi de mijloacele de probă prevăzute la art. 55, în vederea determinării averii şi a venitului debitorului. La cererea organului fiscal, debitorul este obligat să furnizeze în scris, pe propria răspundere, informaţiile solicitate.

Articolul 229

Precizarea naturii debitului

În toate actele de executare silită trebuie să se indice titlul executoriu şi să se arate natura şi cuantumul debitului ce face obiectul executării.

Articolul 230

Somaţia

(1) Executarea silită începe prin comunicarea somaţiei. Dacă în termen de 15 zile de la comunicarea somaţiei nu se stinge debitul, se continuă măsurile de executare silită. Somaţia este însoţită de un exemplar al titlului executoriu emis de organul de executare silită.

(2) Somaţia cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, următoarele: numărul dosarului de executare; suma pentru care se începe executarea silită; termenul în care cel somat urmează să plătească suma prevăzută în titlul executoriu, precum şi indicarea consecinţelor nerespectării acesteia.

(3) În cazul în care debitorul are de încasat sume certe, lichide şi exigibile de la autorităţi sau instituţii publice, executarea silită se continuă prin poprirea acestor sume ori de câte ori, ulterior comunicării somaţiei, se depune la organul fiscal un document eliberat de autoritatea sau instituţia publică respectivă prin care se certifică că sumele sunt certe, lichide şi exigibile. Prevederile art. 236 se aplică în mod corespunzător.

(4) Nu sunt considerate sume exigibile şi nu sunt aplicabile prevederile alin. (3) sumelor aflate în litigiu.

(5) În cazul în care documentul prevăzut la alin. (3) a fost depus ulterior luării unor măsuri de executare silită potrivit prezentului cod, aceste măsuri se ridică după aplicarea măsurii popririi sumelor înscrise în documentul emis de autoritatea sau instituţia publică, în limita acestor sume, cu respectarea nivelului prevăzut la art. 227 alin. (1).

(6) În cazul în care documentul prevăzut la alin. (3) a fost depus ulterior stingerii sumelor pentru care s-a început executarea silită, acesta se ia în considerare pentru următoarele executări silite.

Articolul 231

Drepturi şi obligaţii ale terţului

Terţul nu se poate opune sechestrării unui bun al debitorului, invocând un drept de gaj, drept de ipotecă sau un privilegiu. Terţul participă la distribuirea sumelor rezultate din valorificarea bunului, potrivit legii.

Articolul 232

Evaluarea bunurilor supuse executării silite

(1) Înaintea valorificării bunurilor, acestea se evaluează. Evaluarea se efectuează de organul de executare silită prin experţi evaluatori proprii sau prin experţi evaluatori independenţi. Evaluatorii independenţi sunt desemnaţi în condiţiile art. 63. Atât evaluatorii proprii, cât şi evaluatorii independenţi sunt obligaţi să îşi îndeplinească atribuţiile ce le revin, astfel cum reies din prezentul cod, din actul prin care s-a dispus expertiza, precum şi din actul prin care au fost numiţi.

(2) Organul de executare silită actualizează preţul de evaluare ţinând cont de rata inflaţiei.

(3) Atunci când se consideră necesar, organul de executare silită procedează la o nouă evaluare.

(4) Organul de executare silită poate proceda la o nouă evaluare în situaţii cum sunt: când se constată modificări ale preţurilor de circulaţie pe piaţa liberă a bunurilor, când valoarea bunului s-a modificat prin deteriorări sau prin amenajări. Prevederile alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 233

Suspendarea executării silite

(1) Executarea silită se suspendă:

a) când suspendarea a fost dispusă de instanţă sau de creditor, în condiţiile legii;

b) la data comunicării aprobării înlesnirii la plată, în condiţiile legii;

c) în cazul prevăzut la art. 244;

d) pe o perioadă de cel mult 6 luni, în cazuri excepţionale, şi doar o singură dată pentru acelaşi debitor, prin hotărâre a Guvernului;

e) în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Executarea silită se suspendă şi în cazul în care, ulterior începerii executării silite, se depune o cerere de restituire/rambursare, iar cuantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanţa fiscală pentru care s-a început executarea silită. În acest caz, executarea silită se suspendă la data depunerii cererii.

(3) Pe perioada suspendării executării silite, actele de executare efectuate anterior, precum şi orice alte măsuri de executare, inclusiv cele de indisponibilizare a bunurilor, veniturilor ori sumelor din conturile bancare, rămân în fiinţă.

(4) Suspendarea executării silite prin poprire bancară are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei şi în valută, începând cu data şi ora comunicării către instituţiile de credit a adresei de suspendare a executării silite prin poprire.

(5) Sumele existente în cont la data şi ora comunicării adresei de suspendare a executării silite prin poprire înfiinţată de organul fiscal rămân indisponibilizate, debitorul putând dispune de acestea numai pentru efectuarea de plăţi în scopul:

a) achitării obligaţiilor fiscale administrate de organele fiscale competente;

b) achitării drepturilor salariale.

(6) În cazul terţilor popriţi, suspendarea executării silite are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor datorate de aceştia debitorului, atât a celor prezente, cât şi a celor viitoare, până la o nouă comunicare din partea organului de executare silită privind continuarea măsurilor de executare silită prin poprire.

(7) În cazul în care popririle înfiinţate de organul de executare silită generează imposibilitatea debitorului de a-şi continua activitatea economică, cu consecinţe sociale deosebite, organul fiscal poate dispune, la cererea debitorului şi ţinând seama de motivele invocate de acesta, fie suspendarea totală, fie suspendarea parţială a executării silite prin poprire. Suspendarea se poate dispune, o singură dată, pe parcursul a 2 ani calendaristici pentru o perioadă de cel mult 6 luni consecutive de la data comunicării către bancă sau alt terţ poprit a actului de suspendare a popririi.

(8) Odată cu cererea de suspendare prevăzută la alin. (7), debitorul trebuie să indice bunurile libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, sau alte garanţii prevăzute de lege, la nivelul sumei pentru care s-a început executarea silită.

(9) Dispoziţiile alin. (8) nu se aplică în cazul în care valoarea bunurilor deja sechestrate de organul de executare silită acoperă valoarea creanţei pentru care s-a început executarea silită prin poprire.

(10) În situaţia în care la expirarea perioadei pentru care s-a aprobat suspendarea executării silite prin poprire creanţele fiscale nu au fost stinse în întregime, organul fiscal competent pentru administrarea acestor creanţe procedează la valorificarea garanţiilor prevăzute la alin. (8).

Articolul 234

Încetarea executării silite şi ridicarea măsurilor de executare silită

(1) Executarea silită încetează dacă:

a) s-au stins integral obligaţiile fiscale prevăzute în titlul executoriu, inclusiv obligaţiile de plată accesorii, cheltuielile de executare şi orice alte sume stabilite în sarcina debitorului, potrivit legii;

b) a fost desfiinţat titlul executoriu;

c) în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Măsurile de executare silită aplicate în condiţiile prezentului cod se ridică prin decizie întocmită în cel mult două zile de la data la care a încetat executarea silită, de către organul de executare silită. Nerespectarea termenului atrage răspunderea potrivit art. 341 alin. (2).

(3) În măsura în care creanţele fiscale înscrise în titluri executorii se sting prin plată, prin poprire sau prin alte modalităţi prevăzute de prezentul cod, sechestrele aplicate pe acele titluri asupra bunurilor, cu valoare mai mică ori egală cu suma creanţelor fiscale astfel stinse, se ridică, prin decizie întocmită de organul de executare silită, în cel mult două zile de la data stingerii.

(4) Organul de executare silită ridică poprirea bancară pentru sumele care depăşesc cuantumul creanţelor înscrise în adresa de înfiinţare a popririi în situaţia în care, din informaţiile comunicate de bănci, rezultă că sumele indisponibilizate în favoarea organului de executare silită acoperă creanţele fiscale înscrise în adresa de înfiinţare a popririi şi sunt îndeplinite condiţiile pentru realizarea creanţei.

(5) Poprirea bancară se ridică şi în situaţia în care organul de executare silită constată că poprirea a rămas fără obiect.

Articolul 235

Suspendarea executării silite în cazul depunerii unei scrisori de garanţie/poliţă de asigurare de garanţie

(1) În cazul contestaţiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale prin care se stabilesc creanţe fiscale, potrivit prezentului cod, inclusiv pe timpul soluţionării acţiunii în contencios administrativ, executarea silită se suspendă sau nu începe pentru obligaţiile fiscale contestate dacă debitorul depune la organul fiscal competent o scrisoare de garanţie/poliţă de asigurare de garanţie la nivelul obligaţiilor fiscale contestate şi neachitate. Valabilitatea scrisorii de garanţie/poliţei de asigurare de garanţie trebuie să fie de minimum 6 luni de la data emiterii.

(2) În situaţia în care pe perioada de valabilitate a scrisorii de garanţie/poliţei de asigurare de garanţie contestaţia ori acţiunea în contencios administrativ este respinsă, în totalitate sau în parte, organul fiscal execută garanţia în ultima zi de valabilitate a acesteia dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

a) contribuabilul/plătitorul nu plăteşte obligaţiile fiscale pentru care s-a respins contestaţia sau acţiunea în contencios administrativ;

b) contribuabilul/plătitorul nu depune o nouă scrisoare de garanţie/poliţă de asigurare de garanţie;

c) instanţa judecătorească nu a dispus, prin hotărâre executorie, suspendarea executării actului administrativ fiscal potrivit Legii nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare.

(3) Scrisoarea de garanţie/Poliţa de asigurare de garanţie rămâne fără obiect în următoarele situaţii:

a) contestaţia a fost admisă, în totalitate, de organul de soluţionare a contestaţiei;

b) actul administrativ fiscal contestat a fost desfiinţat, în totalitate, de către organul de soluţionare a contestaţiei;

c) acţiunea în contencios administrativ a fost admisă în totalitate;

d) instanţa judecătorească admite, prin hotărâre executorie, cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit Legii nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare;

e) dacă pe perioada soluţionării contestaţiei, în procedura administrativă sau în procedura de contencios administrativ, contribuabilul/plătitorul achită în totalitate obligaţiile fiscale contestate.

(4) În situaţia în care contribuabilul/plătitorul achită parţial obligaţiile fiscale contestate, acesta are posibilitatea de a redimensiona garanţia în mod corespunzător.

(5) Pe toată perioada suspendării executării silite potrivit prezentului articol, creanţele fiscale ce fac obiectul suspendării nu se sting, cu excepţia situaţiei în care debitorul optează pentru stingerea acestora potrivit art. 165 alin. (8).

Secţiunea a 2-a
Executarea silită prin poprire

Articolul 236

Executarea silită a sumelor ce se cuvin debitorilor

(1) Sunt supuse executării silite prin poprire orice sume urmăribile reprezentând venituri şi disponibilităţi băneşti în lei şi în valută, titluri de valoare sau alte bunuri mobile necorporale, deţinute şi/sau datorate, cu orice titlu, debitorului de către terţe persoane sau pe care aceştia le vor datora şi/sau deţine în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) Sumele reprezentând credite nerambursabile ori finanţări primite de la instituţii sau organizaţii internaţionale pentru derularea unor programe ori proiecte nu sunt supuse executării silite prin poprire, în cazul în care împotriva beneficiarului acestora a fost pornită procedura executării silite.

(3) În cazul sumelor urmăribile reprezentând venituri şi disponibilităţi în valută, băncile sunt autorizate să efectueze convertirea în lei a sumelor în valută, fără consimţământul titularului de cont, la cursul de schimb afişat de acestea pentru ziua respectivă.

(4) Sumele ce reprezintă venituri băneşti ale debitorului persoană fizică, realizate ca angajat, pensiile de orice fel, precum şi ajutoarele sau indemnizaţiile cu destinaţie specială sunt supuse urmăririi numai în condiţiile prevăzute de Codul de procedură civilă, republicat.

(5) Poprirea asupra veniturilor debitorilor persoane fizice sau persoane juridice se înfiinţează de către organul de executare silită, printr-o adresă care se comunică terţului poprit, cu respectarea termenului prevăzut la art. 230 şi cu înştiinţarea debitorului despre înfiinţarea popririi.

(6) Poprirea nu este supusă validării.

(7) Poprirea înfiinţată anterior, ca măsură asigurătorie, devine executorie prin comunicarea copiei certificate de pe titlul executoriu, făcută terţului poprit, şi înştiinţarea despre aceasta a debitorului.

(8) Poprirea se consideră înfiinţată din momentul primirii adresei de înfiinţare de către terţul poprit. În acest sens, terţul poprit este obligat să înregistreze atât ziua, cât şi ora primirii adresei de înfiinţare a popririi.

(9) După înfiinţarea popririi, terţul poprit este obligat:

a) să plătească, de îndată sau după data la care creanţa devine exigibilă, organului fiscal suma reţinută şi cuvenită, în contul indicat de organul de executare silită;

b) să indisponibilizeze bunurile mobile necorporale poprite, înştiinţând despre aceasta organul de executare silită;

c) în cazul înfiinţării popririi asigurătorii, cu excepţia popririi asigurătorii asupra sumelor din conturile bancare, să vireze, de îndată sau după data la care creanţa devine exigibilă, organului fiscal suma indicată, în contul de garanţii menţionat de organul de executare silită. Suma virată reprezintă o garanţie în sensul art. 211 lit. a).

(10) În situaţia în care, la data comunicării adresei de înfiinţare a popririi, terţul poprit nu datorează vreo sumă de bani debitorului urmărit sau nu va datora în viitor asemenea sume în temeiul unor raporturi juridice existente, înştiinţează despre acest fapt organul de executare silită în termen de 5 zile de la primirea adresei de înfiinţare a popririi.

(11) În cazul în care sumele datorate debitorului sunt poprite de mai mulţi creditori, terţul poprit anunţă în scris despre aceasta pe creditori şi procedează la distribuirea sumelor potrivit ordinii de preferinţă prevăzute la art. 258.

(12) Pentru stingerea creanţelor fiscale, debitorii titulari de conturi bancare pot fi urmăriţi prin poprire asupra sumelor din conturile bancare, prevederile alin. (5) aplicându-se în mod corespunzător. În acest caz, prin excepţie de la art. 230 alin. (1), poprirea nu poate fi înfiinţată înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile de la data comunicării somaţiei.

(13) În măsura în care este necesar, pentru achitarea sumei datorate la data sesizării băncii, potrivit alin. (12), sumele existente, precum şi cele viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei şi în valută sunt indisponibilizate în limita sumei necesare pentru realizarea obligaţiei ce se execută silit, astfel cum aceasta rezultă din adresa de înfiinţare a popririi. Băncile au obligaţia să plătească sumele indisponibilizate în contul indicat de organul de executare silită în termen de 3 zile de la indisponibilizare.

(14) Din momentul indisponibilizării, respectiv de la data şi ora primirii adresei de înfiinţare a popririi asupra disponibilităţilor băneşti, băncile nu procedează la decontarea documentelor de plată primite, respectiv la debitarea conturilor debitorilor, şi nu acceptă alte plăţi din conturile acestora până la achitarea integrală a obligaţiilor fiscale înscrise în adresa de înfiinţare a popririi, cu excepţia:

a) sumelor necesare plăţii drepturilor salariale, inclusiv a impozitelor şi contribuţiilor aferente acestora, reţinute la sursă, dacă, potrivit declaraţiei pe propria răspundere a debitorului sau reprezentantului său legal, rezultă că debitorul nu deţine alte disponibilităţi băneşti;

b) sumelor necesare plăţii accizelor de către antrepozitarii autorizaţi. În acest caz, debitorul prezintă instituţiei de credit odată cu dispoziţia de plată şi copia certificată, conform cu originalul, a autorizaţiei de antrepozitar;

c) sumelor necesare plăţii accizelor, în numele antrepozitarilor autorizaţi, de către cumpărătorii de produse energetice;

d) sumelor necesare plăţii obligaţiilor fiscale de care depinde menţinerea valabilităţii înlesnirii. În acest caz, debitorul va prezenta instituţiei de credit odată cu dispoziţia de plată şi copia certificată, conform cu originalul, a documentului prin care s-a aprobat înlesnirea la plată.

(15) Pe perioada popririi asigurătorii, băncile acceptă plăţi din conturile debitorilor dispuse pentru stingerea sumelor prevăzute la alin. (14), precum şi pentru stingerea obligaţiilor fiscale aferente bugetelor administrate de organul fiscal care a înfiinţat poprirea.

(16) Încălcarea prevederilor alin. (9), (11), (13), (14) şi (18) atrage nulitatea oricărei plăţi.

(17) În cazul în care executarea silită este suspendată ori încetează, potrivit legii, organul de executare silită înştiinţează de îndată, în scris, instituţiile de credit ori, după caz, terţul poprit pentru sistarea, temporară, totală sau parţială a indisponibilizării conturilor şi reţinerilor. În caz contrar instituţia de credit este obligată să procedeze potrivit dispoziţiilor alin. (13) şi (14).

(18) În situaţia în care titlurile executorii nu pot fi onorate în aceeaşi zi, instituţiile de credit urmăresc executarea acestora din încasările zilnice realizate în contul debitorului.

(19) Dispoziţiile alin. (11) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 237

Executarea silită a terţului poprit

(1) Dacă terţul poprit înştiinţează organul de executare silită că nu datorează vreo sumă de bani debitorului urmărit, dar din informaţiile şi documentele deţinute organul fiscal are indicii că terţul poprit datorează asemenea sume debitorului, precum şi în cazul în care se invocă alte neregularităţi privind înfiinţarea popririi, instanţa judecătorească în a cărei rază teritorială se află domiciliul sau sediul terţului poprit, la cererea organului de executare silită ori a altei părţi interesate, pe baza probelor administrate, dispune cu privire la menţinerea sau desfiinţarea popririi.

(2) Judecata se face de urgenţă şi cu precădere.

(3) Pe baza hotărârii de menţinere a popririi, care constituie titlu executoriu, organul de executare silită poate începe executarea silită a terţului poprit, în condiţiile prezentului cod.

Secţiunea a 3-a
Executarea silită a bunurilor mobile

Articolul 238

Executarea silită a bunurilor mobile

(1) Sunt supuse executării silite orice bunuri mobile ale debitorului, cu excepţiile prevăzute de lege.

(2) În cazul debitorului persoană fizică nu pot fi supuse executării silite, fiind necesare vieţii şi muncii debitorului, precum şi familiei sale:

a) bunurile mobile de orice fel care servesc la continuarea studiilor şi la formarea profesională, precum şi cele strict necesare exercitării profesiei sau a altei ocupaţii cu caracter permanent, inclusiv cele necesare desfăşurării activităţii agricole, cum sunt uneltele, seminţele, îngrăşămintele, furajele şi animalele de producţie şi de lucru;

b) bunurile strict necesare uzului personal sau casnic al debitorului şi familiei sale, precum şi obiectele de cult religios, dacă nu sunt mai multe de acelaşi fel;

c) alimentele necesare debitorului şi familiei sale pe timp de două luni, iar dacă debitorul se ocupă exclusiv cu agricultura, alimentele strict necesare până la noua recoltă;

d) combustibilul necesar debitorului şi familiei sale pentru încălzit şi pentru prepararea hranei, socotit pentru 3 luni de iarnă;

e) obiectele necesare persoanelor cu handicap sau destinate îngrijirii persoanelor bolnave;

f) bunurile declarate neurmăribile prin alte dispoziţii legale.

(3) Bunurile debitorului persoană fizică necesare desfăşurării activităţii în calitate de profesionist nu sunt exceptate de la executare silită.

(4) Executarea silită a bunurilor mobile se face prin sechestrarea şi valorificarea acestora, chiar dacă acestea se află la un terţ. Sechestrul se instituie printr-un proces-verbal. În cazul sechestrării autovehiculelor, prevederile art. 740 din Codul de procedură civilă, republicat, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(5) Pentru bunurile mobile anterior sechestrate ca măsură asiguratorie nu este necesară o nouă sechestrare.

(6) Executorul fiscal, la începerea executării silite, este obligat să verifice dacă bunurile prevăzute la alin. (5) se găsesc la locul aplicării sechestrului şi dacă nu au fost substituite sau degradate, precum şi să sechestreze alte bunuri ale debitorului, în cazul în care cele găsite la verificare nu sunt suficiente pentru stingerea creanţei.

(7) Bunurile nu se sechestrează dacă prin valorificarea acestora nu s-ar putea acoperi decât cheltuielile executării silite.

(8) Prin sechestrul înfiinţat asupra bunurilor mobile, creditorul fiscal dobândeşte un drept de gaj care conferă acestuia în raport cu alţi creditori aceleaşi drepturi ca şi dreptul de gaj în sensul prevederilor dreptului comun.

(9) De la data întocmirii procesului-verbal de sechestru, bunurile sechestrate sunt indisponibilizate. Cât timp durează executarea silită debitorul nu poate dispune de aceste bunuri decât cu aprobarea dată, potrivit legii, de organul competent. Nerespectarea acestei interdicţii atrage răspunderea, potrivit legii, a celui în culpă.

(10) Actele de dispoziţie care ar interveni ulterior indisponibilizării prevăzute la alin. (9) sunt lovite de nulitate absolută.

(11) În cazurile în care nu au fost luate măsuri asigurătorii pentru realizarea integrală a creanţei fiscale şi la începerea executării silite se constată că există pericolul evident de înstrăinare, substituire sau sustragere de la urmărire a bunurilor urmăribile ale debitorului, sechestrarea lor va fi aplicată odată cu comunicarea somaţiei.

Articolul 239

Procesul-verbal de sechestru

(1) Procesul-verbal de sechestru cuprinde:

a) denumirea organului de executare silită, indicarea locului, a datei şi a orei când s-a făcut sechestrul;

b) numele şi prenumele executorului fiscal care aplică sechestrul, numărul legitimaţiei şi al delegaţiei;

c) numărul dosarului de executare, data şi numărul de înregistrare a somaţiei, precum şi titlul executoriu în baza căruia se face executarea silită;

d) temeiul legal în baza căruia se face executarea silită;

e) sumele datorate pentru a căror executare silită se aplică sechestrul, inclusiv cele reprezentând obligaţii fiscale accesorii, precum şi actul normativ în baza căruia a fost stabilită obligaţia fiscală de plată;

f) numele, prenumele şi domiciliul debitorului persoană fizică ori, în lipsa acestuia, ale persoanei majore care locuieşte împreună cu debitorul sau denumirea şi sediul debitorului, numele, prenumele şi domiciliul altor persoane majore care au fost de faţă la aplicarea sechestrului, precum şi alte elemente de identificare a acestor persoane;

g) descrierea bunurilor mobile sechestrate şi indicarea valorii estimative a fiecăruia, după aprecierea executorului fiscal, pentru identificarea şi individualizarea acestora, menţionându-se starea de uzură şi eventualele semne particulare ale fiecărui bun, precum şi dacă s-au luat măsuri spre neschimbare, cum sunt punerea de sigilii, custodia ori ridicarea de la locul unde se află, sau de administrare ori conservare a acestora, după caz;

h) menţiunea că evaluarea urmează a se face înaintea începerii procedurii de valorificare, în cazul în care executorul fiscal nu a putut evalua bunul deoarece acesta necesită cunoştinţe de specialitate;

i) menţiunea făcută de debitor privind existenţa sau inexistenţa unui drept de gaj, ipotecă ori privilegiu, după caz, constituit în favoarea unei alte persoane pentru bunurile sechestrate;

j) numele, prenumele şi adresa persoanei căreia i s-au lăsat bunurile, precum şi locul de depozitare a acestora, după caz;

k) eventualele obiecţii făcute de persoanele de faţă la aplicarea sechestrului;

l) menţiunea că, în cazul în care în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestru debitorul nu plăteşte obligaţiile fiscale, se procedează la valorificarea bunurilor sechestrate;

m) semnătura executorului fiscal care a aplicat sechestrul şi a tuturor persoanelor care au fost de faţă la sechestrare. Dacă vreuna dintre aceste persoane nu poate sau nu vrea să semneze, executorul fiscal menţionează această împrejurare.

(2) Câte un exemplar al procesului-verbal de sechestru se predă debitorului sub semnătură sau i se comunică la domiciliul ori sediul acestuia, precum şi, atunci când este cazul, custodelui, acesta din urmă semnând cu menţiunea de primire a bunurilor în păstrare.

(3) În vederea valorificării, organul de executare silită este obligat să verifice dacă bunurile sechestrate se găsesc la locul menţionat în procesul-verbal de sechestru, precum şi dacă nu au fost substituite sau degradate.

(4) Când bunurile sechestrate găsite cu ocazia verificării nu sunt suficiente pentru realizarea creanţei fiscale, organul de executare silită efectuează investigaţiile necesare pentru identificarea şi urmărirea altor bunuri ale debitorului.

(5) Dacă se constată că bunurile nu se găsesc la locul menţionat în procesul-verbal de sechestru sau dacă au fost substituite ori degradate, executorul fiscal încheie proces-verbal de constatare. Pentru bunurile găsite cu prilejul investigaţiilor efectuate conform alin. (4) se încheie procesul-verbal de sechestru.

(6) Dacă se sechestrează şi bunuri gajate pentru garantarea creanţelor altor creditori, organul de executare silită trimite şi acestora câte un exemplar din procesul-verbal de sechestru.

(7) Executorul fiscal care constată că bunurile fac obiectul unui sechestru anterior consemnează aceasta în procesul-verbal, la care anexează o copie de pe procesele-verbale de sechestru respective. Prin acelaşi proces-verbal executorul fiscal declară sechestrate, când este necesar, şi alte bunuri pe care le identifică.

(8) Bunurile înscrise în procesele-verbale de sechestru încheiate anterior se consideră sechestrate şi în cadrul noii executări silite. În acest sens se întocmeşte un proces-verbal adiţional la procesele-verbale de sechestru încheiate anterior, cu indicarea titlurilor executorii şi cuantumul obligaţiilor fiscale născute ulterior procesului-verbal de sechestru iniţial. Procesul-verbal adiţional se comunică debitorului, cât şi celorlalte părţi interesate care au drepturi reale sau sarcini asupra bunului sechestrat, după caz, Biroului de carte funciară ori Arhivei Electronice de Garanţii Reale Mobiliare. Prin procesul-verbal creditorul fiscal îşi menţine dreptul de gaj sau ipotecă pe care îl conferă procesul-verbal de sechestru în raport cu alţi creditori.

(9) În cazul în care executorul fiscal constată că în legătură cu bunurile sechestrate s-au săvârşit fapte care pot constitui infracţiuni consemnează aceasta în procesul-verbal de sechestru şi are obligaţia de a sesiza de îndată organele judiciare competente.

Articolul 240

Custodele

(1) Bunurile mobile sechestrate pot fi lăsate în custodia debitorului, a creditorului sau a altei persoane desemnate de organul de executare silită ori de executorul fiscal, după caz, ori pot fi ridicate şi depozitate de către acesta. Atunci când bunurile sunt lăsate în custodia debitorului sau a altei persoane desemnate conform legii şi când se constată că există pericol de substituire ori de degradare, executorul fiscal poate aplica sigiliul asupra bunurilor.

(2) În cazul în care bunurile sechestrate constau în sume de bani în lei sau în valută, titluri de valoare, obiecte de metale preţioase, pietre preţioase, obiecte de artă, colecţii de valoare, acestea se ridică şi se depun, cel târziu a doua zi lucrătoare, la unităţile specializate. Bunurile care constau în sume de bani în lei, titluri de valoare, obiecte de metale preţioase, pietre preţioase sechestrate pot fi depozitate de organul de executare silită sau de executorul fiscal după caz, şi la unităţile teritoriale ale Trezoreriei Statului, care au calitatea de depozitar al acestora. Unităţile teritoriale ale Trezoreriei Statului depozitare, precum şi procedura de depunere, manipulare şi depozitare se stabilesc prin ordin al ministrului finanţelor publice.

(3) Cel care primeşte bunurile în custodie semnează procesul-verbal de sechestru.

(4) În cazul în care custodele este o altă persoană decât debitorul sau creditorul, organul de executare silită îi stabileşte acestuia o remuneraţie ţinând seama de activitatea depusă.

Articolul 241

Înlocuirea bunurilor sechestrate

La solicitarea debitorului, organul fiscal poate înlocui sechestrul asupra unui bun cu sechestrul asupra altui bun şi numai dacă bunul oferit în vederea sechestrării este liber de orice sarcini. Dispoziţiile art. 227 alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător.

Secţiunea a 4-a
Executarea silită a bunurilor imobile

Articolul 242

Executarea silită a bunurilor imobile

(1) Sunt supuse executării silite bunurile imobile proprietate a debitorului. În situaţia în care debitorul deţine bunuri în proprietate comună cu alte persoane, executarea silită se întinde numai asupra bunurilor atribuite debitorului în urma partajului judiciar, respectiv asupra sultei.

(2) Executarea silită imobiliară se întinde de plin drept şi asupra bunurilor accesorii bunului imobil, prevăzute de Codul civil. Bunurile accesorii nu pot fi urmărite decât odată cu imobilul.

(3) În cazul debitorului persoană fizică nu poate fi supus executării silite spaţiul minim locuit de debitor şi familia sa, stabilit în conformitate cu normele legale în vigoare.

(4) Dispoziţiile alin. (3) nu sunt aplicabile în cazurile în care executarea silită se face pentru stingerea creanţelor fiscale rezultate din săvârşirea de infracţiuni.

(5) Executorul fiscal care aplică sechestrul încheie un proces-verbal de sechestru, dispoziţiile art. 238 alin. (9) -(11), art. 239 alin. (1) şi (2) şi art. 241 fiind aplicabile.

(6) Sechestrul aplicat asupra bunurilor imobile în temeiul alin. (5) constituie ipotecă legală.

(7) Dreptul de ipotecă conferă creditorului fiscal în raport cu alţi creditori aceleaşi drepturi ca şi dreptul de ipotecă, în sensul prevederilor dreptului comun.

(8) Pentru bunurile imobile sechestrate organul de executare silită care a instituit sechestrul va solicita de îndată biroului de carte funciară efectuarea inscripţiei ipotecare, anexând un exemplar al procesului-verbal de sechestru.

(9) Biroul de carte funciară comunică organului de executare silită, la cererea acestuia, în termen de 10 zile, celelalte drepturi reale şi sarcini care grevează imobilul urmărit, precum şi titularii acestora, care trebuie înştiinţaţi de către organul de executare silită şi chemaţi la termenele fixate pentru vânzarea bunului imobil şi distribuirea preţului.

(10) Creditorii debitorului, alţii decât titularii drepturilor prevăzute la alin. (9), sunt obligaţi ca, în termen de 30 de zile de la înscrierea procesului-verbal de sechestru al bunului imobil în evidenţele de publicitate imobiliară, să comunice în scris organului de executare silită titlurile pe care le au pentru bunul imobil respectiv.

Articolul 243

Instituirea administratorului-sechestru

(1) La instituirea sechestrului şi în tot cursul executării silite, organul de executare silită poate numi un administrator-sechestru, dacă această măsură este necesară pentru administrarea imobilului urmărit, a chiriilor, a arendei şi a altor venituri obţinute din administrarea acestuia, inclusiv pentru apărarea în litigii privind imobilul respectiv.

(2) Administrator-sechestru poate fi numit creditorul, debitorul ori altă persoană fizică sau juridică.

(3) Administratorul-sechestru consemnează veniturile încasate potrivit alin. (1) la unităţile abilitate şi depune recipisa la organul de executare silită.

(4) Când administrator-sechestru este numită o altă persoană decât creditorul sau debitorul, organul de executare silită îi fixează o remuneraţie ţinând seama de activitatea depusă.

(5) Ori de câte ori este necesar, administratorul-sechestru este obligat să prezinte organului de executare silită situaţia veniturilor şi a cheltuielilor făcute cu administrarea bunului imobil sechestrat.

Articolul 244

Suspendarea executării silite a bunurilor imobile

(1) După primirea procesului-verbal de sechestru, debitorul poate solicita organului de executare silită, în termen de 15 zile de la comunicare, să îi aprobe ca plata integrală a creanţelor fiscale să se facă din veniturile bunului imobil urmărit sau din alte venituri ale sale pe timp de cel mult 6 luni.

(2) De la data aprobării cererii debitorului, executarea silită începută asupra bunului imobil se suspendă.

(3) Pentru motive temeinice, organul de executare silită poate relua executarea silită imobiliară înainte de expirarea termenului de 6 luni.

(4) Dacă debitorul persoană juridică căruia i s-a aprobat suspendarea conform prevederilor alin. (2) se sustrage ulterior de la executare silită sau îşi provoacă insolvabilitatea, sunt aplicabile în mod corespunzător prevederile art. 25.

Secţiunea a 5-a
Executarea silită a altor bunuri

Articolul 245

Executarea silită a fructelor neculese şi a recoltelor prinse de rădăcini

(1) Executarea silită a fructelor neculese şi a recoltelor prinse de rădăcini, care sunt ale debitorului, se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului cod privind bunurile imobile.

(2) Pentru executarea silită a recoltelor şi a fructelor culese sunt aplicabile prevederile prezentului cod privind bunurile mobile.

(3) Organul de executare silită hotărăşte, după caz, valorificarea fructelor neculese sau a recoltelor aşa cum sunt prinse de rădăcini ori după ce vor fi culese.

Articolul 246

Executarea silită a unui ansamblu de bunuri

(1) Bunurile mobile şi/sau imobile, proprietate a debitorului, pot fi valorificate individual şi/sau în ansamblu dacă organul de executare silită apreciază că astfel acestea pot fi vândute în condiţii mai avantajoase.

(2) Organul de executare silită îşi poate schimba opţiunea în orice fază a executării, cu reluarea procedurii.

(3) Pentru executarea silită a bunurilor prevăzute la alin. (1) organul de executare silită procedează la sechestrarea acestora, potrivit prevederilor prezentului cod.

(4) Prevederile secţiunii a 3-a privind executarea silită a bunurilor mobile şi ale secţiunii a 4-a privind executarea silită a bunurilor imobile, precum şi ale art. 253 privind plata în rate se aplică în mod corespunzător.

Secţiunea a 6-a
Valorificarea bunurilor sechestrate

Articolul 247

Modalităţi de valorificare a bunurilor sechestrate

(1) În cazul în care creanţa fiscală nu este stinsă în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestru, se procedează, fără efectuarea altei formalităţi, la valorificarea bunurilor sechestrate, cu excepţia situaţiilor în care, potrivit legii, s-a dispus desfiinţarea sechestrului sau suspendarea executării silite.

(2) Pentru a realiza executarea silită cu rezultate cât mai avantajoase, ţinând seama atât de interesul legitim şi imediat al creditorului, cât şi de drepturile şi obligaţiile debitorului urmărit, organul de executare silită procedează la valorificarea bunurilor sechestrate în una dintre modalităţile prevăzute de dispoziţiile legale în vigoare şi care, faţă de datele concrete ale cauzei, se dovedesc a fi mai eficiente.

(3) În sensul alin. (2) organul de executare silită competent procedează la valorificarea bunurilor sechestrate prin:

a) înţelegerea părţilor;

b) vânzare în regim de consignaţie a bunurilor mobile;

c) vânzare directă;

d) vânzare la licitaţie;

e) alte modalităţi admise de lege, inclusiv valorificarea bunurilor prin case de licitaţii, agenţii imobiliare sau societăţi de brokeraj, după caz.

(4) Dacă au fost sechestrate bunuri perisabile sau supuse degradării, acestea pot fi vândute în regim de urgenţă. Evaluarea şi valorificarea acestor bunuri se efectuează de către organele fiscale, la preţul pieţei.

(5) Procedura de evaluare şi valorificare se aprobă astfel:

a) prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., în cazul creanţelor administrate de organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul creanţelor administrate de organul fiscal local.

(6) Dacă din cauza unei contestaţii sau a unei învoieli între părţi data, locul ori ora vânzării directe sau la licitaţie a fost schimbată de organul de executare silită, se efectuează alte publicaţii şi anunţuri, potrivit art. 250.

(7) Vânzarea bunurilor sechestrate se face numai către persoane fizice sau juridice care nu au obligaţii fiscale restante.

Articolul 248

Valorificarea bunurilor sechestrate potrivit înţelegerii părţilor

(1) Valorificarea bunurilor potrivit înţelegerii părţilor se realizează de debitorul însuşi, cu acordul organului de executare silită, astfel încât să se asigure o recuperare corespunzătoare a creanţei fiscale. Debitorul este obligat să prezinte în scris organului de executare silită propunerile ce i s-au făcut şi nivelul de acoperire a creanţelor fiscale, indicând numele şi adresa potenţialului cumpărător, precum şi termenul în care acesta din urmă va achita preţul propus.

(2) Preţul propus de cumpărător şi acceptat de organul de executare silită nu poate fi mai mic decât preţul de evaluare.

(3) Organul de executare silită, după analiza propunerilor prevăzute la alin. (1), comunică aprobarea indicând termenul şi contul bugetar în care preţul bunului trebuie plătit de cumpărător.

(4) Indisponibilizarea prevăzută la art. 238 alin. (9) şi (10) se ridică după creditarea contului bugetar prevăzut la alin. (3).

Articolul 249

Valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare directă

(1) Valorificarea bunurilor prin vânzare directă se poate realiza în următoarele cazuri:

a) pentru bunurile prevăzute la art. 247 alin. (4);

b) înaintea începerii procedurii de valorificare prin licitaţie, dacă se recuperează integral creanţa fiscală;

c) după finalizarea unei licitaţii, dacă bunul/bunurile sechestrat/e nu a/au fost vândute şi se oferă cel puţin preţul de evaluare.

(2) Vânzarea directă se realizează prin încheierea unui proces-verbal care constituie titlu de proprietate.

(3) În cazul în care organul de executare silită înregistrează în condiţiile prevăzute la alin. (1) mai multe cereri, vinde bunul persoanei care oferă cel mai mare preţ faţă de preţul de evaluare.

(4) Vânzarea directă a bunurilor se face chiar dacă se prezintă un singur cumpărător.

Articolul 250

Vânzarea bunurilor sechestrate la licitaţie

(1) Pentru valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare la licitaţie organul de executare silită este obligat să efectueze publicitatea vânzării cu cel puţin 10 zile înainte de data fixată pentru desfăşurarea licitaţiei.

(2) Publicitatea vânzării se realizează prin afişarea anunţului privind vânzarea la sediul organului de executare silită, al primăriei în a cărei rază teritorială se află bunurile sechestrate, la sediul şi domiciliul debitorului, la locul vânzării, dacă acesta este altul decât cel unde se află bunurile sechestrate, pe imobilul scos la vânzare, în cazul vânzării bunurilor imobile, şi prin anunţuri într-un cotidian naţional de largă circulaţie, într-un cotidian local, în pagina de internet sau, după caz, în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum şi prin alte modalităţi prevăzute de lege.

(3) Despre data, ora şi locul licitaţiei trebuie înştiinţaţi şi debitorul, custodele, administratorul-sechestru, precum şi titularii drepturilor reale şi ai sarcinilor care grevează bunul urmărit.

(4) Anunţul privind vânzarea cuprinde următoarele elemente:

a) denumirea organului fiscal emitent;

b) data la care a fost emis;

c) numele şi semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, şi ştampila organului fiscal emitent;

d) numărul dosarului de executare silită;

e) bunurile care se oferă spre vânzare şi descrierea lor sumară;

f) preţul de evaluare ori preţul de pornire a licitaţiei, în cazul vânzării la licitaţie, pentru fiecare bun oferit spre vânzare;

g) indicarea, dacă este cazul, a drepturilor reale şi a privilegiilor care grevează bunurile;

h) data, ora şi locul vânzării;

i) invitaţia, pentru toţi cei care pretind vreun drept asupra bunurilor, să înştiinţeze despre aceasta organul de executare silită înainte de data stabilită pentru vânzare;

j) invitaţia către toţi cei interesaţi în cumpărarea bunurilor să se prezinte la termenul de vânzare la locul fixat în acest scop şi până la acel termen să prezinte oferte de cumpărare;

k) menţiunea că ofertanţii sunt obligaţi să depună în cazul vânzării la licitaţie, până la termenul prevăzut la alin. (7), o taxă de participare ori o scrisoare de garanţie, reprezentând 10% din preţul de pornire a licitaţiei;

l) menţiunea că toţi cei interesaţi în cumpărarea bunurilor trebuie să prezinte dovada emisă de organele fiscale că nu au obligaţii fiscale restante;

m) data afişării publicaţiei de vânzare;

n) obligaţii ce revin cumpărătorului potrivit prevederilor legale speciale, cum ar fi obligaţiile de mediu, obligaţiile de conservare a patrimoniului naţional sau altele asemenea;

o) alte informaţii de interes pentru cumpărător, dacă sunt cunoscute de organul fiscal.

(5) Licitaţia se ţine la locul unde se află bunurile sechestrate sau la locul stabilit de organul de executare silită, după caz.

(6) Debitorul este obligat să permită ţinerea licitaţiei în spaţiile pe care le deţine, dacă sunt adecvate acestui scop.

(7) Pentru participarea la licitaţie ofertanţii depun, cu cel puţin o zi înainte de data licitaţiei, următoarele documente:

a) oferta de cumpărare;

b) dovada plăţii taxei de participare sau a constituirii garanţiei sub forma scrisorii de garanţie, potrivit alin. (15) ori (16);

c) împuternicirea persoanei care îl reprezintă pe ofertant;

d) pentru persoanele juridice române, copie de pe certificatul unic de înregistrare eliberat de oficiul registrului comerţului;

e) pentru persoanele juridice străine, actul de înmatriculare tradus în limba română;

f) pentru persoanele fizice române, copie de pe actul de identitate;

g) pentru persoanele fizice străine, copie de pe actul de identitate/paşaport.

(8) Ofertele de cumpărare pot fi depuse direct sau transmise prin poştă. Nu se admit oferte telefonice, telegrafice, transmise prin telex sau telefax.

(9) Persoanele înscrise la licitaţie se pot prezenta şi prin mandatari care trebuie să îşi justifice calitatea prin procură specială autentică. Debitorul nu poate licita nici personal, nici prin persoană interpusă.

(10) În cazul plăţii taxei de participare la licitaţie prin decontare bancară sau prin mandat poştal, executorul fiscal verifică, la data ţinerii licitaţiei, creditarea contului curent general al Trezoreriei Statului indicat de organul de executare silită pentru virarea acesteia.

(11) Preţul de pornire a licitaţiei este preţul de evaluare pentru prima licitaţie, diminuat cu 25% pentru a doua licitaţie şi cu 50% pentru următoarele licitaţii.

(12) Licitaţia începe de la cel mai mare preţ din ofertele de cumpărare scrise, dacă acesta este superior celui prevăzut la alin. (11), iar în caz contrar începe de la acest din urmă preţ.

(13) Adjudecarea se face în favoarea participantului care a oferit cel mai mare preţ, dar nu mai puţin decât preţul de pornire. În cazul prezentării unui singur ofertant la licitaţie, comisia poate să îl declare adjudecatar dacă acesta oferă cel puţin preţul de pornire a licitaţiei.

(14) În situaţia în care nici la a treia licitaţie nu se vinde bunul se organizează o nouă licitaţie. În acest caz bunul poate fi vândut la cel mai mare preţ oferit, chiar dacă acesta este inferior preţului de pornire a licitaţiei.

(15) Taxa de participare reprezintă 10% din preţul de pornire a licitaţiei şi se plăteşte în lei la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului. În termen de 5 zile de la data întocmirii procesului-verbal de licitaţie, organul fiscal restituie taxa de participare participanţilor care au depus oferte de cumpărare şi care nu au fost declaraţi adjudecatari, iar în cazul adjudecării, taxa se reţine în contul preţului. Taxa de participare nu se restituie ofertanţilor care nu s-au prezentat la licitaţie, celui care a refuzat încheierea procesului-verbal de adjudecare, precum şi adjudecatarului care nu a plătit preţul. Taxa de participare care nu se restituie se face venit la bugetul de stat, cu excepţia cazului în care executarea silită este organizată de organul fiscal local, caz în care taxa de participare se face venit la bugetul local.

(16) Pentru participarea la licitaţie, ofertanţii pot constitui şi garanţii, în condiţiile legii, sub forma scrisorii de garanţie.

(17) Scrisoarea de garanţie, constituită în condiţiile alin. (16), se valorifică de organul de executare silită în cazul în care ofertantul este declarat adjudecatar şi/sau în situaţiile prevăzute la alin. (15) teza a treia.

Articolul 251

Comisia de licitaţie

(1) Vânzarea la licitaţie a bunurilor sechestrate este organizată de o comisie condusă de un preşedinte.

(2) Comisia de licitaţie este constituită din 3 persoane desemnate de conducătorul organului fiscal.

(3) Comisia de licitaţie verifică şi analizează documentele de participare şi afişează la locul licitaţiei, cu cel puţin o oră înaintea începerii acesteia, lista cuprinzând ofertanţii care au depus documentaţia completă de participare.

(4) Ofertanţii se identifică după numărul de ordine de pe lista de participare, după care preşedintele comisiei anunţă obiectul licitaţiei, precum şi modul de desfăşurare a acesteia.

(5) La termenele fixate pentru ţinerea licitaţiei executorul fiscal dă citire mai întâi anunţului de vânzare şi apoi ofertelor scrise primite până la data prevăzută la art. 250 alin. (7).

(6) Dacă la prima licitaţie nu s-au prezentat ofertanţi sau nu s-a obţinut cel puţin preţul de pornire a licitaţiei conform art. 250 alin. (11), organul de executare silită fixează un termen în cel mult 30 de zile, în vederea ţinerii celei de-a doua licitaţii.

(7) În cazul în care nu s-a obţinut preţul de pornire nici la a doua licitaţie ori nu s-au prezentat ofertanţi, organul de executare silită fixează un termen în cel mult 30 de zile, în vederea ţinerii celei de-a treia licitaţii.

(8) La a treia licitaţie creditorii urmăritori sau intervenienţi nu pot să adjudece bunurile oferite spre vânzare la un preţ mai mic de 50% din preţul de evaluare.

(9) Pentru fiecare termen de licitaţie se efectuează o nouă publicitate a vânzării, conform prevederilor art. 250.

(10) După licitarea fiecărui bun se întocmeşte un proces-verbal privind desfăşurarea şi rezultatul licitaţiei.

(11) În procesul-verbal prevăzut la alin. (10) se menţionează, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, şi următoarele: datele de identificare ale cumpărătorului; numărul dosarului de executare silită; indicarea bunurilor adjudecate, a preţului la care bunul a fost adjudecat şi a taxei pe valoarea adăugată, dacă este cazul; toţi cei care au participat la licitaţie şi sumele oferite de fiecare participant, precum şi, dacă este cazul, menţionarea situaţiilor în care vânzarea nu s-a realizat.

Articolul 252

Adjudecarea

(1) După adjudecarea bunului adjudecatarul este obligat să plătească preţul, diminuat cu contravaloarea taxei de participare, în lei, în numerar la o unitate a Trezoreriei Statului sau prin decontare bancară, în cel mult 5 zile de la data adjudecării.

(2) Dacă adjudecatarul nu plăteşte preţul, licitaţia se reia în termen de 10 zile de la data adjudecării. În acest caz, adjudecatarul este obligat să plătească cheltuielile prilejuite de noua licitaţie şi, în cazul în care preţul obţinut la noua licitaţie este mai mic, diferenţa de preţ. Adjudecatarul poate să achite preţul oferit iniţial şi să facă dovada achitării acestuia până la termenul prevăzut la art. 250 alin. (7), caz în care este obligat numai la plata cheltuielilor cauzate de noua licitaţie.

(3) Cu sumele încasate din eventuala diferenţă de preţ, percepute în temeiul alin. (2), se sting creanţele fiscale înscrise în titlul executoriu în baza căruia s-a început executarea silită.

(4) Dacă la următoarea licitaţie bunul nu a fost vândut, fostul adjudecatar este obligat să plătească toate cheltuielile prilejuite de urmărirea acestuia.

(5) Suma reprezentând diferenţa de preţ şi/sau cheltuielile prevăzute la alin. (1) şi (4) se stabilesc de organul de executare silită, prin proces-verbal, care constituie titlu executoriu potrivit prezentului cod. Contestarea procesului-verbal se face potrivit procedurii prevăzute la titlul VIII.

(6) Termenul prevăzut la alin. (1) se aplică şi în cazul valorificării conform înţelegerii părţilor sau prin vânzare directă.

Articolul 253

Plata în rate

(1) În cazul vânzării la licitaţie a bunurilor imobile, cumpărătorii pot solicita plata preţului în rate, în cel mult 12 rate lunare, cu un avans de minimum 50% din preţul de adjudecare a bunului imobil şi cu plata unei dobânzi sau majorări de întârziere, după caz, stabilite conform prezentului cod. Organul de executare silită stabileşte condiţiile şi termenele de plată a preţului în rate.

(2) Cumpărătorul nu poate înstrăina bunul imobil decât după plata preţului în întregime şi a dobânzii sau majorării de întârziere stabilite.

(3) În cazul neplăţii avansului prevăzut la alin. (1), dispoziţiile art. 252 se aplică în mod corespunzător.

(4) Suma reprezentând dobânda sau majorarea de întârziere, după caz, nu stinge creanţele fiscale pentru care s-a început executarea silită şi constituie venit al bugetului de stat ori local, după caz.

(5) În cazul plăţii în rate potrivit prezentului articol, adjudecatarul este debitor pentru diferenţa de preţ.

(6) Procedura de valorificare a bunurilor cu plata în rate se aprobă astfel:

a) prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., în cazul creanţelor administrate de organul fiscal central;

b) prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice, în cazul creanţelor fiscale administrate de organele fiscale locale.

Articolul 254

Procesul-verbal de adjudecare

(1) În cazul vânzării bunurilor imobile, organul de executare silită încheie procesul-verbal de adjudecare, în termen de cel mult 5 zile de la plata în întregime a preţului sau a avansului prevăzut la art. 253 alin. (1), dacă bunul a fost vândut cu plata în rate. Procesul-verbal de adjudecare constituie titlu de proprietate, transferul dreptului de proprietate operând la data încheierii acestuia. Un exemplar al procesului-verbal de adjudecare a bunului imobil se transmite, în cazul vânzării cu plata în rate, biroului de carte funciară pentru a înscrie interdicţia de înstrăinare şi grevare a bunului până la plata integrală a preţului şi a dobânzii sau majorării de întârziere, după caz, stabilite pentru imobilul transmis, pe baza căruia se face înscrierea în cartea funciară.

(2) Procesul-verbal de adjudecare întocmit în condiţiile alin. (1) cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, şi următoarele menţiuni:

a) numărul dosarului de executare silită;

b) numărul şi data procesului-verbal de desfăşurare a licitaţiei;

c) datele de identificare ale cumpărătorului;

d) datele de identificare ale debitorului;

e) preţul la care s-a adjudecat bunul şi taxa pe valoarea adăugată, dacă este cazul;

f) modalitatea de plată a diferenţei de preţ în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata în rate;

g) datele de identificare a bunului;

h) menţiunea că acest document constituie titlu de proprietate şi că poate fi înscris în cartea funciară;

i) menţiunea că pentru creditor procesul-verbal de adjudecare constituie documentul pe baza căruia se emite titlu executoriu împotriva cumpărătorului care nu plăteşte diferenţa de preţ, în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata preţului în rate;

j) semnătura cumpărătorului sau a reprezentantului său legal, după caz.

(3) În cazul în care cumpărătorul căruia i s-a încuviinţat plata preţului în rate nu plăteşte restul de preţ în condiţiile şi la termenele stabilite, el poate fi executat silit pentru plata sumei datorate în temeiul titlului executoriu emis de organul de executare silită competent pe baza procesului-verbal de adjudecare.

(4) În cazul vânzării bunurilor mobile, după plata preţului, executorul fiscal întocmeşte în termen de 5 zile un proces-verbal de adjudecare care constituie titlu de proprietate.

(5) Procesul-verbal de adjudecare întocmit în condiţiile alin. (4) cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 46, şi elementele prevăzute la alin. (2) din prezentul articol, cu excepţia lit. f), h) şi i), precum şi menţiunea că acest document constituie titlu de proprietate. Câte un exemplar al procesului-verbal de adjudecare se transmite organului de executare silită coordonator şi cumpărătorului.

(6) În cazul valorificării bunurilor prin vânzare directă sau licitaţie, predarea bunului către cumpărător se face de către organul de executare silită pe bază de proces-verbal de predare-primire.

Articolul 255

Reluarea procedurii de valorificare a bunurilor sechestrate

(1) Dacă bunurile supuse executării silite nu au putut fi valorificate prin modalităţile prevăzute la art. 247, se procedează astfel:

a) în cazul bunurilor imobile organul de executare silită menţine măsura de indisponibilizare, până la împlinirea termenului de prescripţie; în cadrul acestui termen organul de executare silită poate relua oricând procedura de valorificare şi poate, după caz, să ia măsura numirii, menţinerii ori schimbării administratorului-sechestru;

b) în cazul bunurilor mobile, se consideră că acestea nu au valoare de piaţă şi se restituie debitorului; odată cu restituirea bunului mobil organul fiscal ridică şi sechestrul; dispoziţiile art. 234 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) În cazul bunurilor prevăzute la alin. (1) lit. a), cu ocazia reluării procedurii în cadrul termenului de prescripţie, dacă organul de executare silită consideră că nu se impune o nouă evaluare, preţul de pornire a licitaţiei nu poate fi mai mic decât 50% din preţul de evaluare a bunurilor.

(3) În cazul în care debitorii cărora urmează să li se restituie bunurile nu se mai află la domiciliul fiscal declarat şi, în urma demersurilor întreprinse, nu au putut fi identificaţi, organul fiscal procedează la înştiinţarea acestora, cu procedura prevăzută pentru comunicarea prin publicitate potrivit art. 47, că bunul în cauză este păstrat la dispoziţia proprietarului până la împlinirea termenului de prescripţie, după care urmează a fi valorificat potrivit dispoziţiilor legale privind valorificarea bunurilor intrate în proprietatea privată a statului, dacă legea nu prevede altfel.

(4) Cele arătate la alin. (3) se consemnează într-un proces-verbal întocmit de organul fiscal.

(5) În cazul bunurilor imobile, în baza procesului-verbal prevăzut la alin. (4) în condiţiile legii urmează a fi sesizată instanţa judecătorească competentă cu acţiune în constatarea dreptului de proprietate privată a statului asupra bunului respectiv.

Capitolul IX
Cheltuieli

Articolul 256
Cheltuieli de executare silită

(1) Cheltuielile ocazionate cu efectuarea procedurii de executare silită sunt în sarcina debitorului.

(2) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), în cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central, cheltuielile generate de comunicarea somaţiei şi a adresei de înfiinţare a popririi sunt suportate de organul fiscal central.

(3) Suma cheltuielilor cu executarea silită se stabileşte de organul de executare, prin proces-verbal, care constituie titlu executoriu potrivit prezentului cod şi are la bază documente privind cheltuielile efectuate.

(4) Cheltuielile de executare silită a creanţelor fiscale se avansează de organul de executare silită, din bugetul acestuia.

(5) Cheltuielile de executare silită care nu au la bază documente care să ateste că au fost efectuate în scopul executării silite nu sunt în sarcina debitorului urmărit.

(6) Sumele recuperate în contul cheltuielilor de executare silită se fac venit la bugetul din care au fost avansate, cu excepţia sumelor reprezentând cheltuieli de executare silită a creanţelor fiscale administrate de organul fiscal central, care se fac venit la bugetul de stat, dacă legea nu prevede altfel.

Capitolul X
Eliberarea şi distribuirea sumelor realizate prin executare silită

Articolul 257
Sumele realizate din executare silită

(1) Suma realizată în cursul procedurii de executare silită reprezintă totalitatea sumelor încasate după comunicarea somaţiei prin orice modalitate prevăzută de prezentul cod.

(2) Sumele realizate din executare silită potrivit alin. (1) sting creanţele fiscale în ordinea vechimii titlurilor executorii, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 230 alin. (3)-(6). În cadrul titlului executoriu se sting mai întâi creanţele fiscale principale, în ordinea vechimii, şi apoi creanţele fiscale accesorii, în ordinea vechimii. Prevederile art. 165 alin. (3) referitoare la ordinea vechimii sunt aplicabile în mod corespunzător. Sumele realizate ca urmare a popririi prevăzute la art. 230 alin. (3)-(6) sting creanţele fiscale incluse în titlurile executorii pentru care s-a aplicat această măsură.

(3) Prin excepţie de la prevederile alin. (2), în cazul sumelor realizate prin plată sau compensare, stingerea se face potrivit prevederilor art. 163 şi 165.

(4) Dacă suma ce reprezintă atât creanţa fiscală, cât şi cheltuielile de executare este mai mică decât suma realizată prin executare silită, cu diferenţa se procedează la compensare, potrivit art. 167, sau se restituie, la cerere, debitorului, după caz.

(5) Despre sumele de restituit debitorul trebuie înştiinţat de îndată.

Articolul 258
Ordinea de distribuire

(1) În cazul în care executarea silită a fost pornită de mai mulţi creditori sau când până la eliberarea ori distribuirea sumei rezultate din executare au depus şi alţi creditori titlurile lor, organele prevăzute la art. 220 procedează la distribuirea sumei potrivit următoarei ordini de preferinţă, dacă legea nu prevede altfel:

a) creanţele reprezentând cheltuielile de orice fel, făcute cu urmărirea şi conservarea bunurilor al căror preţ se distribuie, inclusiv cheltuielile făcute în interesul comun al creditorilor;

b) cheltuielile de înmormântare a debitorului, în raport cu condiţia şi starea acestuia;

c) creanţele reprezentând salarii şi alte datorii asimilate acestora, pensiile, sumele cuvenite şomerilor, potrivit legii, ajutoarele pentru întreţinerea şi îngrijirea copiilor, pentru maternitate, pentru incapacitate temporară de muncă, pentru prevenirea îmbolnăvirilor, refacerea sau întărirea sănătăţii, ajutoarele de deces, acordate în cadrul asigurărilor sociale de stat, precum şi creanţele reprezentând obligaţia de reparare a pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrităţii corporale ori a sănătăţii;

d) creanţele rezultând din obligaţii de întreţinere, alocaţii pentru copii sau de plată a altor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existenţă;

e) creanţele fiscale provenite din impozite, taxe, contribuţii sociale şi din alte sume stabilite potrivit legii, datorate bugetului de stat, bugetului Trezoreriei Statului, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale şi bugetelor fondurilor speciale, inclusiv amenzile cuvenite bugetului de stat sau bugetelor locale;

f) creanţele rezultând din împrumuturi acordate de stat;

g) creanţele reprezentând despăgubiri pentru repararea pagubelor pricinuite proprietăţii publice prin fapte ilicite;

h) creanţele rezultând din împrumuturi bancare, din livrări de produse, prestări de servicii sau executări de lucrări, precum şi din chirii, redevenţe ori arenzi;

i) alte creanţe.

(2) Pentru plata creanţelor care au aceeaşi ordine de preferinţă, dacă legea nu prevede altfel, suma realizată din executare se repartizează între creditori proporţional cu creanţa fiecăruia.

Articolul 259

Reguli privind eliberarea şi distribuirea

(1) Creditorii fiscali care au un privilegiu prin efectul legii şi care îndeplinesc condiţia de publicitate sau posesie a bunului mobil au prioritate, în condiţiile prevăzute la art. 227 alin. (9), la distribuirea sumei rezultate din vânzare faţă de alţi creditori care au garanţii reale asupra bunului respectiv.

(2) Accesoriile creanţei principale prevăzute în titlul executoriu urmează ordinea de preferinţă a creanţei principale.

(3) Dacă există creditori care, asupra bunului vândut, au drepturi de gaj, ipotecă sau alte drepturi reale, despre care organul de executare silită a luat cunoştinţă în condiţiile art. 239 alin. (6) şi ale art. 242 alin. (9), la distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunului, creanţele lor sunt plătite înaintea creanţelor prevăzute la art. 258 alin. (1) lit. b). În acest caz, organul de executare silită este obligat să îi înştiinţeze din oficiu pe creditorii în favoarea cărora au fost conservate aceste sarcini, pentru a participa la distribuirea preţului.

(4) Creditorii care nu au participat la executarea silită pot depune titlurile lor în vederea participării la distribuirea sumelor realizate prin executare silită, numai până la data întocmirii de către organele de executare silită a procesului-verbal privind eliberarea sau distribuirea acestor sume.

(5) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită se efectuează numai după trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când organul de executare silită procedează, după caz, la eliberarea ori distribuirea sumei, cu înştiinţarea părţilor şi a creditorilor care şi-au depus titlurile.

(6) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită se consemnează de executorul fiscal de îndată într-un proces-verbal, care se semnează de toţi cei îndreptăţiţi.

(7) Cel nemulţumit de modul în care se face eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită poate cere executorului fiscal să consemneze în procesul-verbal obiecţiile sale.

(8) După întocmirea procesului-verbal prevăzut la alin. (6) niciun creditor nu mai este în drept să ceară să participe la distribuirea sumelor rezultate din executarea silită.

Capitolul XI
Contestaţia la executare silită

Articolul 260

Contestaţia la executare silită

(1) Persoanele interesate pot face contestaţie împotriva oricărui act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor prezentului cod de către organele de executare silită, precum şi în cazul în care aceste organe refuză să îndeplinească un act de executare în condiţiile legii.

(2) Dispoziţiile privind suspendarea provizorie a executării silite prevăzute de Codul de procedură civilă, republicat, nu sunt aplicabile.

(3) Contestaţia poate fi făcută şi împotriva titlului executoriu în temeiul căruia a fost pornită executarea, în cazul în care acest titlu nu este o hotărâre dată de o instanţă judecătorească sau de alt organ jurisdicţional şi dacă pentru contestarea lui nu există o altă procedură prevăzută de lege.

(4) Contestaţia se introduce la instanţa judecătorească competentă şi se judecă în procedură de urgenţă.

Articolul 261

Termen de contestare

(1) Contestaţia se poate face în termen de 15 zile, sub sancţiunea decăderii, de la data când:

a) contestatorul a luat cunoştinţă de executarea ori de actul de executare pe care le contestă, din comunicarea somaţiei sau din altă înştiinţare primită ori, în lipsa acestora, cu ocazia efectuării executării silite sau în alt mod;

b) contestatorul a luat cunoştinţă, potrivit lit. a), de refuzul organului de executare silită de a îndeplini un act de executare;

c) cel interesat a luat cunoştinţă, potrivit lit. a), de eliberarea sau distribuirea sumelor pe care le contestă.

(2) Contestaţia prin care o terţă persoană pretinde că are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmărit poate fi introdusă cel mai târziu în termen de 15 zile după efectuarea executării.

(3) Neintroducerea contestaţiei în termenul prevăzut la alin. (2) nu îl împiedică pe cel deal treilea să îşi realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, potrivit dreptului comun.

Articolul 262

Judecarea contestaţiei

(1) La judecarea contestaţiei instanţa citează şi organul de executare silită în a cărui rază teritorială se găsesc bunurile urmărite ori, în cazul executării prin poprire, îşi are sediul sau domiciliul terţul poprit.

(2) La cererea părţii interesate instanţa poate decide, în cadrul contestaţiei la executare, asupra împărţirii bunurilor pe care debitorul le deţine în proprietate comună cu alte persoane.

(3) Dacă admite contestaţia la executare, instanţa, după caz, poate dispune anularea actului de executare contestat sau îndreptarea acestuia, anularea ori încetarea executării înseşi, anularea sau lămurirea titlului executoriu ori efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată.

(4) În cazul anulării actului de executare contestat sau al încetării executării înseşi şi al anulării titlului executoriu, instanţa poate dispune prin aceeaşi hotărâre să i se restituie celui îndreptăţit suma ce i se cuvine din valorificarea bunurilor ori din reţinerile prin poprire.

(5) În cazul respingerii contestaţiei contestatorul poate fi obligat, la cererea organului de executare silită, la despăgubiri pentru pagubele cauzate prin întârzierea executării, iar când contestaţia a fost exercitată cu rea-credinţă, el poate fi obligat şi la plata unei amenzi potrivit art. 720 alin. (3) din Codul de procedură civilă, republicat.

Capitolul XII
Stingerea creanţelor fiscale prin alte modalităţi

Articolul 263

Darea în plată

(1) Creanţele fiscale administrate de organul fiscal central, cu excepţia celor cu reţinere la sursă şi a accesoriilor aferente acestora, a drepturilor vamale şi a altor creanţe transmise spre colectare organului fiscal central, precum şi creanţele fiscale administrate de organul fiscal local pot fi stinse, la cererea debitorului, oricând, cu acordul creditorului fiscal, prin trecerea în proprietatea publică a statului sau, după caz, a unităţii administrativ-teritoriale a bunurilor imobile reprezentând construcţie şi teren aferent, precum şi terenuri fără construcţii, după caz, chiar dacă acestea sunt supuse executării silite de către organul fiscal competent, potrivit prezentului cod.

(2) În cazul creanţelor fiscale stinse prin dare în plată, data stingerii este data procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil.

(3) Dispoziţiile alin. (1) sunt aplicabile şi debitorilor prevăzuţi la art. 24 alin. (1) lit. a). În acest caz, prin excepţie de la prevederile alin. (1), bunurile imobile oferite în vederea stingerii prin dare în plată trebuie să nu fie supuse executării silite şi să nu fie grevate de alte sarcini cu excepţia ipotecii constituite în condiţiile art. 24 alin. (1) lit. a).

(4) În termen de 90 de zile de la data comunicării procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil, instituţia care a solicitat preluarea în administrare a bunului are obligaţia de a efectua demersurile pentru iniţierea hotărârii de constituire a dreptului de administrare potrivit art. 867 din Codul civil.

(5) În scopul prevăzut la alin. (1), organul fiscal transmite cererea, însoţită de propunerile sale, comisiei numite prin ordin al ministrului finanţelor publice sau, după caz, prin hotărâre a autorităţii deliberative. În aceleaşi condiţii se stabileşte şi documentaţia care însoţeşte cererea.

(6) Comisia prevăzută la alin. (5) analizează cererea numai în condiţiile existenţei unor solicitări de preluare în administrare, potrivit legii, a acestor bunuri din care să rezulte că bunurile respective urmează a fi destinate uzului şi interesului public şi numai dacă s-a efectuat inspecţia fiscală la respectivul contribuabil. Comisia hotărăşte, prin decizie, asupra modului de soluţionare a cererii. În cazul admiterii cererii, comisia dispune organului fiscal competent încheierea procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil şi stingerea creanţelor fiscale. Comisia poate respinge cererea în situaţia în care bunurile imobile oferite nu sunt destinate uzului sau interesului public.

(7) Procesul-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil constituie titlu de proprietate.

(8) În cazul în care operaţiunea de transfer al proprietăţii bunurilor imobile prin dare în plată este taxabilă, cu valoarea stabilită, potrivit legii, plus taxa pe valoarea adăugată, se stinge cu prioritate taxa pe valoarea adăugată aferentă operaţiunii de dare în plată.

(9) Bunurile imobile trecute în proprietatea publică conform alin. (1) sunt date în administrare în condiţiile legii, cu condiţia menţinerii, pe o perioadă de 5 ani, a uzului şi a interesului public. Până la intrarea în vigoare a actului prin care s-a dispus darea în administrare, imobilul se află în custodia instituţiei care a solicitat preluarea în administrare. Instituţia care are bunul în custodie are obligaţia inventarierii acestuia, potrivit legii.

(10) La data întocmirii procesului-verbal pentru trecerea în proprietatea publică a statului a bunului imobil încetează măsura de indisponibilizare a acestuia, precum şi calitatea de administrator-sechestru a persoanelor desemnate conform legii, dacă este cazul.

(11) Eventualele cheltuieli de administrare efectuate în perioada cuprinsă între data încheierii procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a statului a bunurilor imobile şi preluarea în administrare prin hotărâre a Guvernului sunt suportate de instituţia publică solicitantă. În cazul în care Guvernul hotărăşte darea în

administrare către altă instituţie publică decât cea solicitantă, cheltuielile de administrare se suportă de instituţia publică căreia i-a fost atribuit bunul în administrare.

(12) În cazul în care bunurile imobile trecute în proprietatea publică conform prezentului cod au fost revendicate şi restituite, potrivit legii, terţelor persoane, debitorul este obligat la plata sumelor stinse prin această modalitate. Creanţele fiscale renasc la data la care bunurile imobile au fost restituite terţului.

(13) În cazul în care, în interiorul termenului de prescripţie a creanţelor fiscale, comisia prevăzută la alin. (6) ia cunoştinţă despre unele aspecte privind bunurile imobile, necunoscute la data aprobării cererii debitorului, aceasta poate decide, pe baza situaţiei de fapt, revocarea, în tot sau în parte, a deciziei prin care s-a aprobat stingerea unor creanţe fiscale prin trecerea bunurilor imobile în proprietatea publică, dispoziţiile alin. (12) aplicându-se în mod corespunzător.

(14) În situaţiile prevăzute la alin. (12) şi (13), pentru perioada cuprinsă între data trecerii în proprietatea publică şi data la care au renăscut creanţele fiscale, respectiv data revocării deciziei prin care s-a aprobat darea în plată, nu se datorează dobânzi, penalităţi de întârziere sau majorări de întârziere, după caz.

Articolul 264

Conversia în acţiuni a obligaţiilor fiscale

(1) La contribuabilii/plătitorii la care statul este acţionar integral sau majoritar se poate aproba, în condiţiile legii şi cu respectarea procedurilor privind ajutorul de stat, conversia în acţiuni a obligaţiilor fiscale principale administrate de organul fiscal central reprezentând impozite, taxe, contribuţii sociale obligatorii şi alte sume datorate bugetului general consolidat, inclusiv amenzile de orice fel care se fac venit la bugetul de stat, precum şi obligaţiile fiscale accesorii, datorate şi neachitate, cu excepţia obligaţiilor fiscale principale cu reţinere la sursă şi a accesoriilor aferente acestora şi obligaţiile fiscale către fondul de risc ca urmare a împrumuturilor externe garantate de stat.

(2) În aplicarea alin. (1), prin hotărâre a Guvernului, se aprobă contribuabilii/plătitorii la care se realizează stingerea obligaţiilor fiscale prin conversie în acţiuni.

(3) Conversia în acţiuni prevăzută la alin. (1) se realizează numai cu respectarea dreptului de preferinţă al acţionarilor existenţi, în condiţiile legii şi conform prevederilor actelor constitutive.

(4) Instituţia publică ce exercită calitatea de acţionar în numele statului la data efectuării conversiei exercită drepturile şi obligaţiile statului român în calitate de acţionar pentru acţiunile emise în favoarea statului de operatorii economici prevăzuţi la alin. (1) şi înregistrează în evidenţele contabile aceste acţiuni.

(5) La contribuabilii/plătitorii cu capital integral sau majoritar de stat la care s-a deschis procedura insolvenţei, potrivit legii, conversia creanţelor bugetare în acţiuni poate fi prevăzută prin planul de reorganizare, în condiţiile legii, cu acordul expres, în scris, al creditorului. Prevederile alin. (4) rămân aplicabile.

(6) În vederea stingerii prin conversie în acţiuni a obligaţiilor prevăzute la alin. (1), organul fiscal competent emite, din oficiu, certificatul de atestare fiscală.

(7) Certificatul de atestare fiscală emis potrivit alin. (6) se comunică contribuabililor/plătitorilor prevăzuţi la alin. (1).

(8) Conversia obligaţiilor cuprinse în certificatul de atestare fiscală se face la valoarea nominală a acţiunilor.

(9) Data stingerii obligaţiilor prevăzute la alin. (1) este data realizării conversiei.

(10) Operarea în evidenţele contabile ale contribuabilului/plătitorului a conversiei în acţiuni a creanţei prevăzute la alin. (1) se face în baza certificatului de atestare fiscală emis de organul fiscal competent potrivit alin. (6) şi comunicat contribuabilului/plătitorului potrivit alin. (7).

(11) Începând cu data emiterii certificatului de atestare fiscală, pentru obligaţiile principale datorate de contribuabil/plătitor care fac obiectul conversiei în acţiuni, nu se calculează şi nu se datorează obligaţii accesorii.

(12) Pentru obligaţiile care fac obiectul prezentului articol, executarea silită se suspendă la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului prevăzute la alin. (2) şi încetează la data conversiei în acţiuni a creanţelor.

(13) Instituţia publică sub autoritatea căreia funcţionează contribuabilul/plătitorul exercită drepturile şi obligaţiile statului român, în calitate de acţionar unic sau majoritar, după caz, şi înregistrează acţiunile emise de contribuabil /plătitor în favoarea statului ca urmare a conversiei creanţelor prevăzute la alin. (1), ţinându-se evidenţa acestora distinct potrivit reglementărilor privind contabilitatea instituţiilor publice în vigoare.

(14) La contribuabilii/plătitorii la care o unitate administrativ-teritorială/subdiviziune administrativ-teritorială este acţionar integral sau majoritar, se poate aproba, în condiţiile legii şi cu respectarea procedurilor privind ajutorul de stat, conversia în acţiuni a obligaţiilor fiscale principale administrate de organul fiscal local reprezentând impozite, taxe locale şi alte sume datorate bugetului local, inclusiv amenzile de orice fel care se fac venit la bugetul local, precum şi obligaţiile fiscale accesorii, datorate şi neachitate.

(15) În aplicarea alin. (14), prin hotărâre a autorităţii deliberative, se aprobă contribuabilii/plătitorii la care se realizează stingerea obligaţiilor fiscale prin conversie în acţiuni.

(16) Prevederile alin. (3)-(13) sunt aplicabile în mod corespunzător şi pentru conversia prevăzută la alin. (14).

Articolul 265

Conduita organului fiscal în cazul insolvabilităţii şi al deschiderii procedurii insolvenţei potrivit Legii nr. 85/2014

(1) În sensul prezentului cod este insolvabil debitorul ale cărui venituri ori bunuri urmăribile au o valoare mai mică decât obligaţiile fiscale de plată sau care nu are venituri ori bunuri urmăribile.

(2) Pentru obligaţiile fiscale ale debitorilor declaraţi în stare de insolvabilitate care nu au venituri sau bunuri urmăribile, conducătorul organului de executare silită dispune scoaterea creanţei din evidenţa curentă şi trecerea ei într-o evidenţă separată pe baza procesului-verbal de insolvabilitate.

(3) În cazul debitorilor prevăzuţi la alin. (2) executarea silită se întrerupe. Organul fiscal are obligaţia ca cel puţin o dată pe an să efectueze o investigaţie asupra stării acestor contribuabili, care nu constituie acte de executare silită.

(4) În cazurile în care se constată că debitorii au dobândit venituri sau bunuri urmăribile, organele de executare silită iau măsurile necesare de trecere din evidenţa separată în evidenţa curentă şi de executare silită.

(5) În vederea recuperării creanţelor fiscale de la debitorii care se află în stare de insolvenţă potrivit Legii nr. 85/2014, organul fiscal solicită înscrierea la masa credală a impozitelor, taxelor, contribuţiilor sociale existente în evidenţa creanţelor fiscale la data declarării insolvenţei.

(6) Dispoziţiile alin. (5) se aplică şi în vederea recuperării creanţelor fiscale de la debitorii aflaţi în lichidare în condiţiile legii.

(7) Cererile organelor fiscale privind începerea procedurii insolvenţei sunt scutite de consemnarea vreunei cauţiuni.

(8) În situaţia în care organul fiscal central deţine cel puţin 50% din valoarea totală a creanţelor, A.N.A.F. poate decide desemnarea unui administrator judiciar/lichidator, stabilindu-i şi remuneraţia. Confirmarea administratorului judiciar/lichidatorului desemnat de A.N.A.F. de către judecătorul-sindic se efectuează, conform art. 45 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 85/2014.

(9) În dosarele în care organul fiscal deţine cel puţin 50% din valoarea totală a creanţelor, acesta are dreptul să verifice activitatea administratorului judiciar/lichidatorului şi să îi solicite prezentarea documentelor referitoare la activitatea desfăşurată şi onorariile încasate.

Articolul 266

Anularea creanţelor fiscale

(1) În situaţiile în care cheltuielile de executare, exclusiv cele privind comunicarea prin poştă, sunt mai mari decât creanţele fiscale supuse executării silite, conducătorul organului de executare silită poate aproba anularea debitelor respective.

(2) În cazul prevăzut la art. 265 alin. (2), dacă la sfârşitul perioadei de prescripţie se constată că debitorul nu a dobândit bunuri sau venituri urmăribile, organele de executare silită procedează la anularea obligaţiilor fiscale.

(3) Anularea se face şi atunci când organul fiscal constată că debitorul persoană fizică este dispărut sau decedat fără să fi lăsat venituri ori bunuri urmăribile.

(4) Obligaţiile fiscale datorate de debitori, persoane juridice, radiaţi din registrele în care au fost înregistraţi potrivit legii se anulează după radiere dacă pentru plata acestora nu s-a atras răspunderea altor persoane, potrivit legii.

(5) Creanţele fiscale restante administrate de organul fiscal central, aflate în sold la data de 31 decembrie a anului, mai mici de 40 lei, se anulează. Plafonul se aplică totalului creanţelor fiscale datorate şi neachitate de debitori.

(6) În cazul creanţelor fiscale administrate de organul fiscal local, prin hotărâre, autorităţile deliberative pot stabili plafonul creanţelor fiscale care pot fi anulate, care nu poate depăşi limita maximă prevăzută la alin. (5).

(7) Prevederile alin. (6) se aplică totalului creanţelor fiscale datorate şi neachitate de debitori aflate în sold la data de 31 decembrie a anului.

Capitolul XIII
Dispoziţii speciale privind colectarea

Articolul 267

Dispoziţii speciale privind colectarea

Prevederile prezentului titlu se aplică şi pentru colectarea amenzilor de orice fel şi altor creanţe bugetare, pe baza unor titluri executorii de creanţă bugetară, transmise spre recuperare organului fiscal.

Titlul VIII
Soluţionarea contestaţiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale
Capitolul I

Dreptul la contestaţie

Articolul 268

Posibilitatea de contestare

(1) Împotriva titlului de creanţă, precum şi împotriva altor acte administrative fiscale se poate formula contestaţie potrivit prezentului titlu. Contestaţia este o cale administrativă de atac şi nu înlătură dreptul la acţiune al celui care se consideră lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal.

(2) Este îndreptăţit la contestaţie numai cel care consideră că a fost lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal.

(3) Baza de impozitare şi creanţa fiscală stabilite prin decizie de impunere se contestă numai împreună.

(4) Pot fi contestate în condiţiile alin. (3) şi deciziile de nemodificare a bazei de impozitare prin care nu sunt stabilite creanţe fiscale.

(5) În cazul deciziilor referitoare la baza de impozitare, reglementate potrivit art. 99 alin. (1), contestaţia se poate depune de orice persoană care participă la realizarea venitului.

(6) Bazele de impozitare constatate separat într-o decizie referitoare la baza de impozitare pot fi atacate numai prin contestarea acestei decizii.

Articolul 269

Forma şi conţinutul contestaţiei

(1) Contestaţia se formulează în scris şi va cuprinde:

a) datele de identificare a contestatorului;

b) obiectul contestaţiei;

c) motivele de fapt şi de drept;

d) dovezile pe care se întemeiază;

e) semnătura contestatorului sau a împuternicitului acestuia. Dovada calităţii de împuternicit al contestatorului, persoană fizică sau juridică, se face potrivit legii.

(2) Obiectul contestaţiei îl constituie numai sumele şi măsurile stabilite şi înscrise de organul fiscal în titlul de creanţă sau în actul administrativ fiscal atacat.

(3) În contestaţiile care au ca obiect sume se specifică cuantumul sumei totale contestate, individualizată pe categorii de creanţe fiscale, precum şi accesorii ale acestora. În situaţia în care se constată nerespectarea acestei obligaţii, organul fiscal de soluţionare competent solicită contestatorului, în scris, ca acesta să precizeze, în termen de 5 zile de la comunicarea solicitării, cuantumul sumei contestate, individualizată. În cazul în care contestatorul nu comunică suma, se consideră contestat întregul act administrativ fiscal atacat.

(4) Contestaţia se depune la organul fiscal emitent al actului administrativ atacat şi nu este supusă taxelor extrajudiciare de timbru.

Articolul 270

Termenul de depunere a contestaţiei

(1) Contestaţia se depune în termen de 45 de zile de la data comunicării actului administrativ fiscal, sub sancţiunea decăderii.

(2) În cazul în care contestaţia nu este depusă la organul fiscal emitent, aceasta se înaintează, în termen de cel mult 5 zile de la data primirii, organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.

(3) În cazul în care competenţa de soluţionare nu aparţine organului emitent al actului administrativ fiscal atacat, contestaţia se înaintează de către acesta, în termen de 5 zile de la înregistrare, organului de soluţionare competent.

(4) Dacă actul administrativ fiscal nu conţine elementele prevăzute la art. 46 alin. (2) lit. i), contestaţia poate fi depusă, în termen de 3 luni de la data comunicării actului administrativ fiscal, la organul fiscal emitent al actului administrativ atacat.

Articolul 271

Retragerea contestaţiei

(1) Contestaţia poate fi retrasă de către contestator până la soluţionarea acesteia. În acest caz, organul de soluţionare competent comunică contestatorului decizia prin care se ia act de renunţarea la contestaţie.

(2) Prin retragerea contestaţiei nu se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestaţie în interiorul termenului prevăzut la art. 270.

Capitolul II

Competenţa de soluţionare a contestaţiilor. Decizia de soluţionare

Articolul 272

Organul competent

(1) Contestaţiile formulate împotriva deciziilor de impunere, a actelor administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere, deciziilor pentru regularizarea situaţiei emise în conformitate cu legislaţia în materie vamală, a măsurii de diminuare a pierderii fiscale stabilite prin dispoziţie de măsuri, precum şi împotriva deciziei de reverificare, emise de organul fiscal central, se soluţionează de către structurile specializate de soluţionare a contestaţiilor.

(2) Structura specializată de soluţionare a contestaţiilor din cadrul direcţiilor generale regionale ale finanţelor publice în a căror rază teritorială îşi au domiciliul fiscal contestatarii este competentă pentru soluţionarea contestaţiilor ce au ca obiect:

a) creanţe fiscale în cuantum de până la 5 milioane lei;

b) măsura de diminuare a pierderii fiscale şi deciziile de reverificare, cu excepţia celor pentru care competenţa de soluţionare aparţine structurii prevăzute la alin. (4).

(3) Contestaţiile formulate de contribuabilii nerezidenţi care nu au pe teritoriul României un sediu permanent ce au ca obiect creanţe fiscale în cuantum de până la 5 milioane lei se soluţionează de structura specializată de soluţionare a contestaţiilor din cadrul direcţiilor generale regionale ale finanţelor publice competentă pentru administrarea creanţelor respectivului contribuabil nerezident. În cazul în care competenţa de administrare a creanţelor datorate de contribuabilul nerezident revine Direcţiei generale de administrare a marilor contribuabili, competenţa de soluţionare a contestaţiilor revine direcţiei generale prevăzute la alin. (4).

(4) Direcţia generală de soluţionare a contestaţiilor din cadrul A.N.A.F. este competentă pentru soluţionarea contestaţiilor care au ca obiect:

a) creanţe fiscale în cuantum de 5 milioane lei sau mai mare;

b) măsura de diminuare a pierderii fiscale în cuantum de 5 milioane lei sau mai mare;

c) creanţe fiscale şi măsura de diminuare a pierderii fiscale indiferent de cuantum, precum şi decizia de reverificare, în cazul contestaţiilor formulate de marii contribuabili;

d) creanţe fiscale şi măsura de diminuare a pierderii fiscale indiferent de cuantum, precum şi decizia de reverificare, în cazul contestaţiilor formulate de contribuabili împotriva actelor emise de organele fiscale din aparatul central al A.N.A.F.

(5) Contestaţiile formulate împotriva altor acte administrative fiscale decât cele prevăzute la alin. (1) se soluţionează de către organele fiscale emitente.

(6) Competenţa de soluţionare a contestaţiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de organul fiscal central prevăzută la alin. (2)-(4) se poate delega altui organ de soluţionare, în condiţiile stabilite prin ordinul preşedintelui A.N.A.F. Contestatorul şi persoanele introduse în procedura de soluţionare a contestaţiei sunt informaţi cu privire la schimbarea competenţei de soluţionare a contestaţiei.

(7) Contestaţiile formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de organele fiscale locale se soluţionează de către aceste organe fiscale.

(8) Contestaţiile formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de alte autorităţi publice care, potrivit legii, administrează creanţe fiscale se soluţionează de către aceste autorităţi.

Articolul 273

Decizia de soluţionare

(1) În soluţionarea contestaţiei, organul de soluţionare competent se pronunţă prin decizie.

(2) Decizia emisă în soluţionarea contestaţiei este definitivă în sistemul căilor administrative de atac şi este obligatorie pentru organul fiscal emitent al actelor administrative fiscale contestate.

Articolul 274

Forma şi conţinutul deciziei de soluţionare a contestaţiei

(1) Decizia de soluţionare a contestaţiei se emite în formă scrisă şi cuprinde: preambulul, considerentele şi dispozitivul.

(2) Preambulul cuprinde: denumirea organului învestit cu soluţionarea, datele de identificare ale contestatorului, numărul de înregistrare a contestaţiei la organul de soluţionare competent, obiectul cauzei, precum şi sinteza susţinerilor părţilor atunci când organul competent de soluţionare a contestaţiei nu este organul emitent al actului atacat.

(3) Considerentele cuprind motivele de fapt şi de drept care au format convingerea organului de soluţionare competent în emiterea deciziei.

(4) Dispozitivul cuprinde soluţia pronunţată, calea de atac, termenul în care aceasta poate fi exercitată şi instanţa competentă.

(5) Decizia se semnează de către conducătorul structurii de soluţionare a contestaţiei ori conducătorul organului fiscal emitent al actului administrativ atacat sau de înlocuitorii acestora, după caz.

Capitolul III

Dispoziţii procedurale

Articolul 275

Introducerea altor persoane în procedura de soluţionare

(1) Organul de soluţionare competent poate introduce, din oficiu sau la cerere, în soluţionarea contestaţiei, după caz, alte persoane ale căror interese juridice de natură fiscală sunt afectate în urma emiterii deciziei de soluţionare a contestaţiei. Înainte de introducerea altor persoane, contestatorul va fi ascultat conform art. 9.

(2) Persoanele care participă la realizarea venitului în sensul art. 268 alin. (5) şi nu au înaintat contestaţie vor fi introduse din oficiu.

(3) Persoanei introduse în procedura de contestaţie i se vor comunica toate cererile şi declaraţiile celorlalte părţi. Această persoană are drepturile şi obligaţiile părţilor rezultate din raportul juridic fiscal ce formează obiectul contestaţiei şi are dreptul să înainteze propriile sale cereri.

(4) Dispoziţiile Codului de procedură civilă, republicat, referitoare la intervenţia forţată şi voluntară sunt aplicabile.

Articolul 276

Soluţionarea contestaţiei

(1) În soluţionarea contestaţiei organul competent verifică motivele de fapt şi de drept care au stat la baza emiterii actului administrativ fiscal. Analiza contestaţiei se face în raport cu susţinerile părţilor, cu dispoziţiile legale invocate de acestea şi cu documentele existente la dosarul cauzei. Soluţionarea contestaţiei se face în limitele sesizării.

(2) Organul de soluţionare competent, pentru lămurirea cauzei, poate solicita:

a) punctul de vedere al direcţiilor de specialitate din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, A.N.A.F. sau al altor instituţii şi autorităţi competente să se pronunţe în cauzele respective;

b) efectuarea, de către organele competente, a unei constatări la faţa locului în condiţiile art. 65.

(3) Prin soluţionarea contestaţiei nu se poate crea o situaţie mai grea contestatorului în propria cale de atac.

(4) Contestatorul, intervenienţii sau împuterniciţii acestora poate/pot să depună probe noi în susţinerea cauzei. În această situaţie, organului fiscal emitent al actului administrativ fiscal atacat sau organului care a efectuat activitatea de control, după caz, i se oferă posibilitatea să se pronunţe asupra acestora.

(5) Contestatorul poate solicita organului de soluţionare competent susţinerea orală a contestaţiei. În acest caz, organul de soluţionare fixează un termen pentru care convoacă, la sediul său, contestatorul şi reprezentantul organului fiscal emitent al actului administrativ fiscal contestat. Această solicitare poate fi adresată organului de soluţionare competent în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării contestaţiei sub sancţiunea decăderii.

(6) Organul de soluţionare competent se pronunţă mai întâi asupra excepţiilor de procedură şi asupra celor de fond, iar, când se constată că acestea sunt întemeiate, nu se mai procedează la analiza pe fond a cauzei.

(7) Contestaţiile formulate potrivit prezentului titlu se soluţionează în termenul prevăzut la art. 77.

Articolul 277

Suspendarea procedurii de soluţionare a contestaţiei pe cale administrativă

(1) Organul de soluţionare competent poate suspenda, prin decizie motivată, soluţionarea cauzei atunci când:

a) organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existenţa indiciilor săvârşirii unei infracţiuni în legătură cu mijloacele de probă privind stabilirea bazei de impozitare şi a cărei constatare ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluţiei ce urmează să fie dată în procedură administrativă;

b) soluţionarea cauzei depinde, în tot sau în parte, de existenţa ori inexistenţa unui drept care face obiectul unei alte judecăţi.

(2) La cererea contestatorului, organul de soluţionare competent suspendă procedura şi stabileşte termenul până la care aceasta se suspendă. Termenul de suspendare nu poate fi mai mare de 6 luni de la data acordării. Suspendarea poate fi solicitată o singură dată.

(3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea sau, după caz, la expirarea termenului stabilit de organul de soluţionare competent potrivit alin. (2), indiferent dacă motivul care a determinat suspendarea a încetat ori nu.

(4) Hotărârea definitivă a instanţei penale prin care se soluţionează acţiunea civilă este opozabilă organelor de soluţionare competente, cu privire la sumele pentru care statul s-a constituit parte civilă.

Articolul 278

Suspendarea executării actului administrativ fiscal

(1) Introducerea contestaţiei pe calea administrativă de atac nu suspendă executarea actului administrativ fiscal.

(2) Dispoziţiile prezentului articol nu aduc atingere dreptului contestatorului de a cere suspendarea executării actului administrativ fiscal, în temeiul Legii nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare. Instanţa competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauţiune, după cum urmează:

a) de 10%, dacă această valoare este până la 10.000 lei;

b) de 1.000 lei plus 5% pentru ceea ce depăşeşte 10.000 lei;

c) de 5.500 lei plus 1% pentru ceea ce depăşeşte 100.000 lei;

d) de 14.500 lei plus 0,1% pentru ceea ce depăşeşte 1.000.000 lei.

(3) În cazul suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanţele de judecată în baza prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, toate efectele actului administrativ fiscal sunt suspendate până la încetarea acesteia şi obligaţiile fiscale nu se înscriu în certificatul de atestare fiscală.

(4) Prin excepţie de la prevederile art. 173, în cazul în care instanţa judecătorească de contencios administrativ admite cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, nu se datorează penalităţi de întârziere pe perioada suspendării. În cazul creanţelor administrate de organul fiscal local, pe perioada suspendării se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau fracţiune de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului.

(5) Suspendarea executării actului administrativ fiscal dispusă potrivit art. 14 din Legea nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, încetează de drept şi fără nicio formalitate dacă acţiunea în anularea actului administrativ fiscal nu a fost introdusă în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei de soluţionare a contestaţiei.

Capitolul IV
Soluţii asupra contestaţiei

Articolul 279

Soluţii asupra contestaţiei

(1) Prin decizie contestaţia poate fi admisă, în totalitate sau în parte, ori respinsă.

(2) În cazul admiterii contestaţiei se decide, după caz, anularea totală sau parţială a actului atacat.

(3) Prin decizie se poate desfiinţa total sau parţial, actul administrativ atacat în situaţia în care din documentele existente la dosar şi în urma demersurilor întreprinse la organul fiscal emitent al actului atacat nu se poate stabili situaţia de fapt în cauza dedusă soluţionării prin raportare la temeiurile de drept invocate de organul emitent şi de contestator. În acest caz, organul emitent al actului desfiinţat urmează să încheie un nou act administrativ fiscal care trebuie să aibă în vedere strict considerentele deciziei de soluţionare a contestaţiei. Pentru un tip de creanţă fiscală şi pentru o perioadă supusă impozitării desfiinţarea actului administrativ fiscal se poate pronunţa o singură dată.

(4) Soluţia de desfiinţare este pusă în executare în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, iar noul act administrativ fiscal emis vizează strict aceeaşi perioadă şi acelaşi obiect al contestaţiei pentru care s-a pronunţat soluţia de desfiinţare.

(5) Prin decizie se poate suspenda soluţionarea cauzei, în condiţiile prevăzute de art. 277.

(6) Prin decizie se poate constata nulitatea actului atacat.

(7) În cazul soluţiilor de desfiinţare, dispoziţiile art. 129 alin. (3) se aplică în mod corespunzător pentru toate categoriile de acte administrativ fiscale contestate, chiar dacă la data refacerii inspecţiei/controlului termenul de prescripţie ar fi împlinit.

Articolul 280

Respingerea contestaţiei pentru neîndeplinirea condiţiilor procedurale

(1) Dacă organul de soluţionare competent constată neîndeplinirea unei condiţii procedurale, contestaţia se respinge fără a se proceda la analiza pe fond a cauzei.

(2) Contestaţia nu poate fi respinsă dacă poartă o denumire greşită.

Articolul 281

Comunicarea deciziei şi calea de atac

(1) Decizia privind soluţionarea contestaţiei se comunică contestatorului, persoanelor introduse în procedura de soluţionare a contestaţiei, precum şi organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.

(2) Deciziile emise în soluţionarea contestaţiilor împreună cu actele administrative fiscale la care se referă pot fi atacate de către contestator sau de către persoanele introduse în procedura de soluţionare a contestaţiei, la instanţa judecătorească de contencios administrativ competentă, în condiţiile legii.

(3) În situaţia atacării la instanţa judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) a deciziei prin care s-a dispus desfiinţarea, încheierea noului act administrativ fiscal ca urmare a soluţiei de desfiinţare emise în procedura de soluţionare a contestaţiei se face în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoştinţa organului fiscal a deciziei de desfiinţare.

(4) În situaţia în care instanţa judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) admite, în totalitate sau în parte, acţiunea prevăzută la alin. (3), organul fiscal emitent anulează în mod corespunzător noul act administrativ fiscal, precum şi, după caz, actele administrative subsecvente, iar contestatorul este pus în situaţia anterioară emiterii deciziei de desfiinţare.

(5) În situaţia nesoluţionării contestaţiei în termen de 6 luni de la data depunerii contestaţiei contestatorul se poate adresa instanţei de contencios administrativ competentă pentru anularea actului. La calculul acestui termen nu sunt incluse perioadele în care procedura de soluţionare a contestaţiei este suspendată potrivit art. 277.

(6) Procedura de soluţionare a contestaţiei încetează la data la care organul fiscal a luat la cunoştinţă de acţiunea în contencios administrativ formulată de contribuabil/plătitor.

(7) În situaţia atacării la instanţa judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) a deciziei prin care s-a respins contestaţia de către organul fiscal fără ca acesta să intre în cercetarea fondului raportului juridic fiscal, dacă instanţa constată că soluţia adoptată de către organul fiscal este nelegală şi/sau netemeinică, se va pronunţa şi asupra fondului raportului juridic fiscal.

Titlul IX
Procedura amiabilă pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri

Articolul 282

Procedura amiabilă

(1) În baza prevederilor convenţiei sau acordului de evitare a dublei impuneri, contribuabilul/plătitorul rezident în România, care consideră că impozitarea în celălalt stat contractant nu este conformă cu prevederile convenţiei ori acordului respectiv, poate solicita A.N.A.F. iniţierea procedurii amiabile.

(2) A.N.A.F. realizează procedura amiabilă şi în cazul în care autoritatea competentă a statului cu care România are încheiată o convenţie sau un acord de evitare a dublei impuneri îi solicită acest lucru.

(3) Prevederile alin. (1) şi (2) se completează cu prevederile Convenţiei privind eliminarea dublei impuneri în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (90/436/EEC), a Codului de conduită revizuit pentru punerea în aplicare efectivă a Convenţiei privind eliminarea dublei impuneri în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (2009/C322/01), precum şi a convenţiilor ori acordurilor de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu alte state.

(4) Modalitatea de derulare a procedurii amiabile se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Articolul 283

Procedura pentru eliminarea dublei impuneri între persoane române afiliate

(1) În sensul prezentului articol, prin dublă impunere se înţelege situaţia în care acelaşi venit/profit impozabil se impozitează la două sau mai multe persoane române afiliate între care s-au încheiat tranzacţii.

(2) În cazul tranzacţiilor între persoane române afiliate, ajustarea/estimarea venitului sau cheltuielii uneia dintre persoanele afiliate, efectuată de către organul fiscal competent pentru administrarea creanţelor datorate de respectiva persoană, este opozabilă şi organului fiscal pentru administrarea creanţelor celeilalte persoane afiliate.

(3) Ajustarea/Estimarea se decide de organul fiscal competent prin emiterea deciziei de impunere pentru contribuabilul/plătitorul verificat. În vederea evitării dublei impuneri, în cazul ajustării/estimării venitului/cheltuielii uneia dintre persoanele române afiliate, după rămânerea definitivă a deciziei de impunere în sistemul căilor administrative şi judiciare de atac, organul fiscal competent pentru administrarea contribuabilului/plătitorului verificat emite decizia de ajustare/estimare.

(4) Decizia de ajustare/estimare se comunică atât celeilalte/celorlalte persoane române afiliate, cât şi organului fiscal competent pentru administrarea creanţelor datorate de cealaltă/celelalte persoană(e) română(e) afiliată(e) şi este opozabilă organului fiscal numai dacă cealaltă/celelalte persoană(e) română(e) afiliată(e) a(u) aplicat prevederile alin. (5), efectuând corecţiile pentru evitarea dublei impuneri.

(5) În vederea eliminării dublei impuneri ca urmare a ajustării/estimării venitului sau cheltuielii, cealaltă persoană afiliată poate corecta, corespunzător deciziei de ajustare/estimare, declaraţia de impunere aferentă perioadei fiscale în care s-a desfăşurat respectiva tranzacţie. Această situaţie reprezintă o condiţie care impune corectarea bazei de impozitare potrivit prevederilor art. 105 alin. (6).

(6) Modelul şi conţinutul deciziei de ajustare/estimare, modalitatea de emitere a acesteia, precum şi procedura de ajustare/estimare se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Titlul X
Aspecte internaţionale

Capitolul I

Cooperarea administrativă în domeniul fiscal

Secţiunea 1
Dispoziţii generale

Articolul 284

Scopul

(1) Prezentul capitol reglementează normele şi procedurile potrivit cărora România cooperează cu celelalte state membre din cadrul Uniunii Europene, denumite în continuare state membre, în vederea realizării unui schimb de informaţii care este în mod previzibil relevant pentru administrarea şi aplicarea legilor interne ale statelor membre în privinţa taxelor şi impozitelor prevăzute la art. 285.

(2) Prezentul capitol conţine şi dispoziţii privind schimbul de informaţii prevăzut la alin. (1) prin mijloace electronice, precum şi norme şi proceduri potrivit cărora România cooperează cu Comisia Europeană pe teme de coordonare şi evaluare.

(3) Prezentul capitol nu afectează aplicarea în România a normelor privind asistenţa reciprocă în materie penală şi nu aduce atingere îndeplinirii niciunei obligaţii a României în temeiul altor instrumente juridice, inclusiv acorduri bilaterale sau multilaterale, în ceea ce priveşte cooperarea administrativă extinsă.

Articolul 285

Sfera de aplicare

(1) Prezentul capitol se aplică tuturor tipurilor de taxe şi impozite percepute de către stat, unităţile administrativ-teritoriale ori subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, ori în numele acestora.

(2) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1), prezentul capitol nu se aplică:

a) taxei pe valoarea adăugată, taxelor vamale şi accizelor, care fac obiectul unei alte legislaţii a Uniunii Europene privind cooperarea administrativă dintre statele membre;

b) contribuţiilor obligatorii la sistemul de securitate socială plătibile statului sau instituţiilor de securitate socială de drept public.

(3) Taxele şi impozitele, astfel cum sunt prevăzute la alin. (1), nu se interpretează în niciun caz ca incluzând:

a) taxele, cum ar fi cele pentru certificate şi alte documente emise de autorităţile publice;

b) contribuţiile de natură contractuală, cum ar fi sumele stabilite pentru utilităţile publice.

(4) Prezentul capitol se aplică taxelor şi impozitelor prevăzute la alin. (1), percepute în cadrul teritoriilor unde tratatele Uniunii Europene sunt aplicabile în temeiul art. 52 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Articolul 286

Definiţii

În sensul prezentului capitol, termenii şi expresiile de mai jos au următoarea semnificaţie:

a) autoritate competentă a unui stat membru - autoritatea care a fost desemnată ca atare de către statul membru respectiv. În cazul în care acţionează în temeiul prezentului capitol, un birou central de legătură, un departament de legătură sau un funcţionar autorizat este considerat, de asemenea, autoritate competentă prin delegare, potrivit art. 287;

b) birou central de legătură - un birou care a fost desemnat ca fiind responsabilul principal pentru contactele cu alte state membre în domeniul cooperării administrative;

c) departament de legătură - orice birou, altul decât biroul central de legătură, care a fost astfel desemnat în vederea schimbului direct de informaţii în temeiul prezentului capitol;

d) funcţionar autorizat - orice funcţionar care este autorizat să facă schimb direct de informaţii în temeiul prezentului capitol;

e) autoritate solicitantă - biroul central de legătură, un departament de legătură sau orice funcţionar autorizat al unui stat membru care înaintează o cerere de asistenţă în numele autorităţii competente;

f) autoritate solicitată - biroul central de legătură, un departament de legătură sau orice funcţionar autorizat al unui stat membru care primeşte o cerere de asistenţă în numele autorităţii competente;

g) anchetă administrativă - toate controalele, verificările şi alte acţiuni întreprinse de statele membre în exercitarea atribuţiilor lor, în scopul asigurării aplicării corecte a legislaţiei fiscale;

h) schimb de informaţii la cerere - transmiterea de informaţii efectuată pe baza unei cereri adresate de statul membru solicitant statului membru solicitat într-un caz specific;

i) schimb de informaţii automat - comunicarea sistematică a informaţiilor predefinite referitoare la rezidenţii din alte state membre către statul membru de rezidenţă relevant, fără cerere prealabilă, la intervale regulate prestabilite. În sensul art. 291, informaţiile disponibile se referă la informaţii din dosarele fiscale ale statelor membre care comunică informaţiile respective, care pot fi accesate în conformitate cu procedurile de colectare

şi procesare a informaţiilor din acel stat membru. În sensul art. 291 alin. (4) şi (7), al art. 304 alin. (2) şi al art. 308 alin. (2) şi (3), orice termen scris cu iniţială majusculă are sensul atribuit conform definiţiilor corespunzătoare prevăzute în anexa nr. 1 la prezentul cod;

j) schimb de informaţii spontan - comunicarea nesistematică, în orice moment şi fără o cerere prealabilă, a unor informaţii către un alt stat membru;

k) persoană - orice persoană fizică ori juridică, orice asociere de persoane căreia îi este recunoscută, prin lege, capacitatea de a încheia acte juridice, dar care nu are statut de persoană juridică, sau orice altă entitate, indiferent de natura ori forma acesteia, fie că are sau nu personalitate juridică, care deţine ori gestionează active care, alături de venitul generat de acestea, sunt supuse unor taxe ori impozite care fac obiectul prezentului capitol;

l) mijloace electronice - utilizarea unui echipament electronic pentru procesarea, inclusiv compresia digitală, şi stocarea datelor şi prin utilizarea transmisiei prin fir a transmisiei radio, a tehnologiilor optice sau a altor mijloace electromagnetice;

m) reţea CCN - platforma comună bazată pe reţeaua comună de comunicaţii (CCN) dezvoltată de Uniunea Europeană pentru a asigura toate transmisiile prin mijloace electronice între autorităţile competente din domeniul vamal şi fiscal.

Articolul 287

Autoritatea competentă din România

(1) Autoritatea competentă din România pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol, precum şi pentru contactele cu Comisia Europeană este A.N.A.F.

(2) Prin ordin al preşedintelui A.N.A.F., se desemnează biroul central de legătură. Autoritatea competentă din România este responsabilă de informarea Comisiei Europene şi a celorlalte state membre cu privire la desemnarea biroului central de legătură.

(3) Prin ordinul prevăzut la alin. (2), biroul central de legătură poate fi desemnat responsabil şi de contactele cu Comisia Europeană. Autoritatea competentă din România este responsabilă de informarea Comisiei Europene cu privire la acest lucru.

(4) Autoritatea competentă din România poate desemna departamente de legătură cu competenţe repartizate potrivit legislaţiei sau politicii sale naţionale. Biroul central de legătură are responsabilitatea de a actualiza lista departamentelor de legătură şi de a o pune la dispoziţia birourilor centrale de legătură din celelalte state membre interesate, precum şi a Comisiei Europene.

(5) Autoritatea competentă din România poate desemna funcţionari autorizaţi. Biroul central de legătură are responsabilitatea de a actualiza lista acestor funcţionari autorizaţi şi de a o pune la dispoziţia birourilor centrale de legătură din celelalte state membre interesate, precum şi a Comisiei Europene.

(6) Funcţionarii implicaţi în cooperarea administrativă în temeiul prezentului capitol sunt consideraţi, în orice situaţie, ca fiind funcţionari autorizaţi în acest sens, potrivit condiţiilor prevăzute de autorităţile competente.

(7) În cazul în care un departament de legătură ori un funcţionar autorizat, desemnat potrivit alin. (4) sau (5), trimite ori primeşte o cerere sau un răspuns la o cerere de cooperare, acesta informează biroul central de legătură din România, potrivit procedurilor prevăzute de acesta din urmă.

(8) În cazul în care un departament de legătură ori un funcţionar autorizat, desemnat potrivit alin. (4) sau (5), primeşte o cerere de cooperare care necesită o acţiune în afara competenţei care i-a fost repartizată potrivit legislaţiei ori politicii naţionale din România, el transmite fără întârziere această cerere biroului central de legătură din România şi informează autoritatea solicitantă. În acest caz, perioada prevăzută la art. 290 începe în ziua următoare transmiterii cererii de cooperare către biroul central de legătură.

Secţiunea a 2-a
Schimbul de informaţii

§1. Schimbul de informaţii la cerere

Articolul 288

Procedura aplicabilă schimbului de informaţii la cerere

La cererea autorităţii solicitante din alt stat membru, autoritatea solicitată din România comunică acesteia orice informaţii prevăzute la art. 284 alin. (1) pe care le deţine sau pe care le obţine în urma anchetelor administrative.

Articolul 289

Anchete administrative

(1) Autoritatea solicitată din România asigură efectuarea oricăror anchete administrative necesare pentru a obţine informaţiile prevăzute la art. 288.

(2) Cererea prevăzută la art. 288 poate conţine solicitarea motivată a unei anchete administrative specifice. În cazul în care autoritatea solicitată din România decide că nu este necesară nicio anchetă administrativă, aceasta comunică de îndată autorităţii solicitante din alt stat membru motivele acestei decizii.

(3) Pentru a obţine informaţiile solicitate sau a efectua ancheta administrativă cerută, autoritatea solicitată din România urmează aceleaşi proceduri ca atunci când acţionează din propria iniţiativă ori la cererea unei alte autorităţi din România.

(4) În cazul în care autoritatea solicitantă din alt stat membru îi solicită în mod expres, autoritatea solicitată din România transmite documente originale, cu condiţia ca acest lucru să nu contravină dispoziţiilor în vigoare din România.

Articolul 290

Termene pentru schimbul de informaţii la cerere

(1) Autoritatea solicitată din România furnizează informaţiile prevăzute la art. 288 în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 6 luni de la data primirii cererii. În cazul în care autoritatea solicitată din România deţine deja informaţiile cerute, transmiterea acestora se face în termen de două luni de la data primirii cererii.

(2) Pentru anumite cazuri speciale, autoritatea solicitantă din alt stat membru şi cea solicitată din România pot conveni asupra unor termene diferite de cele prevăzute la alin. (1).

(3) Autoritatea solicitată din România confirmă autorităţii solicitante din alt stat membru, dacă este posibil prin mijloace electronice, primirea unei cereri fără întârziere, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la primire.

(4) În termen de o lună de la primirea cererii, autoritatea solicitată din România notifică autorităţii solicitante din alt stat membru orice nereguli ale cererii, precum şi nevoia unor eventuale informaţii suplimentare. Într-un astfel de caz, termenele prevăzute la alin. (1) se calculează din ziua următoare celei în care autoritatea solicitată din România primeşte informaţiile suplimentare necesare.

(5) În cazul în care autoritatea solicitată din România nu este în măsură să răspundă în termenul stabilit, aceasta notifică autorităţii solicitante din alt stat membru fără întârziere, dar nu mai mult de 3 luni de la primirea cererii, motivele nerespectării termenului şi data la care consideră că va fi în măsură să ofere un răspuns.

(6) În cazul în care autoritatea solicitată din România nu se află în posesia informaţiilor solicitate şi nu este în măsură să răspundă sau refuză să răspundă unei cereri de informaţii din motivele prevăzute la art. 300, aceasta notifică autorităţii solicitante din alt stat membru motivele sale fără întârziere, dar nu mai mult de o lună de la data primirii cererii.

§2. Schimbul automat obligatoriu de informaţii

Articolul 291

Sfera de aplicare şi condiţiile schimbului automat obligatoriu de informaţii

(1) Autoritatea competentă din România comunică autorităţii competente a oricărui alt stat membru, prin schimb automat, informaţiile referitoare la perioadele de impozitare care încep după data de 1 ianuarie 2014 şi care sunt disponibile cu privire la rezidenţii din acel stat membru şi la următoarele categorii specifice de venituri şi de capital, astfel cum sunt acestea înţelese în temeiul legislaţiei naţionale din România:

a) venituri din muncă;

b) remuneraţii şi alte beneficii plătite administratorilor şi altor persoane asimilate acestora;

c) produse de asigurări de viaţă neacoperite de alte instrumente juridice ale Uniunii Europene, în cazul schimbului de informaţii sau al altor măsuri similare;

d) pensii;

e) proprietatea asupra bunurilor imobile şi venituri din bunuri imobile.

(2) Autoritatea competentă din România informează Comisia Europeană cu privire la categoriile specifice de venituri şi de capital prevăzute la alin. (1) despre care au informaţii disponibile, precum şi orice modificări ulterioare care au fost aduse.

(3) Autoritatea competentă din România poate indica autorităţii competente a oricărui alt stat membru faptul că nu doreşte să primească informaţii referitoare la una sau mai multe dintre categoriile de venituri şi de capital prevăzute la alin. (1), iar România informează Comisia Europeană în acest sens. În cazul în care România nu informează Comisia Europeană despre oricare dintre categoriile cu privire la care deţine informaţii disponibile poate fi considerată drept stat care nu doreşte să primească informaţii potrivit alin. (1).

(4) Instituţiile Financiare Raportoare din România sunt obligate să aplice normele de raportare şi de precauţie incluse în anexele nr. 1 şi nr. 2 care fac parte integrantă din prezentul cod şi să asigure punerea în aplicare eficace şi respectarea acestor norme în conformitate cu Secţiunea a IX-a din anexa nr. 1 la prezentul cod. În temeiul normelor de raportare şi de precauţie aplicabile, prevăzute în anexele nr. 1 şi nr. 2 la prezentul cod, autoritatea competentă din România comunică autorităţii competente din orice alt stat membru, prin intermediul schimbului automat, în termenul prevăzut la alin. (6) lit. b), următoarele informaţii aferente perioadelor impozabile care încep la 1 ianuarie 2016 referitoare la un Cont care face obiectul raportării:

a) numele, adresa, numărul (numerele) de identificare fiscală (NIF), precum şi data şi locul naşterii (în cazul unei persoane fizice) ale fiecărei Persoane care face obiectul raportării şi care este Titular de cont al contului respectiv şi, în cazul unei Entităţi care este Titular de cont şi care, după aplicarea normelor de precauţie

prevăzute în anexele la prezentul cod, este identificată ca având una sau mai multe Persoane care exercită controlul şi care este o Persoană care face obiectul raportării, numele, adresa şi NIF ale Entităţii, precum şi numele, adresa, NIF şi data şi locul naşterii fiecărei Persoane care face obiectul raportării;

b) numărul de cont (sau echivalentul său funcţional în absenţa unui număr de cont);

c) numele şi numărul de identificare, dacă este cazul, al Instituţiei Financiare Raportoare;

d) soldul sau valoarea contului, inclusiv Valoarea de răscumpărare în cazul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră, la sfârşitul anului calendaristic relevant sau al altei perioade de raportare adecvate sau, în cazul în care contul a fost închis în cursul anului sau al perioadei respective, închiderea contului;

e) în cazul oricărui Cont de custodie:

(i) cuantumul brut total al dobânzilor, cuantumul brut total al dividendelor şi cuantumul brut total al altor venituri generate în legătură cu activele deţinute în cont, în fiecare caz plătite sau creditate în contul respectiv sau în legătură cu respectivul cont, în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate;

(ii) încasările brute totale din vânzarea sau răscumpărarea Activelor Financiare plătite sau creditate în cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate în legătură cu care Instituţia Financiară Raportoare a acţionat drept custode, broker, reprezentant sau orice alt fel de mandatar al Titularului de cont;

f) în cazul oricărui Cont de depozit, cuantumul brut total al dobânzilor plătite sau creditate în cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate;

g) în cazul oricărui alt cont decât cele prevăzute la lit. e) sau f), cuantumul brut total plătit sau creditat Titularului de cont în legătură cu respectivul cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate în legătură cu care Instituţia Financiară Raportoare este debitoare, inclusiv suma agregată a oricăror răscumpărări plătite Titularului de cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate. În scopul schimbului de informaţii în temeiul prezentului alineat, în absenţa unor dispoziţii contrare prevăzute la prezentul alineat sau în anexele la prezentul cod, cuantumul şi descrierea plăţilor efectuate în legătură cu un Cont care face obiectul raportării se stabilesc în conformitate cu legislaţia naţională a statului membru care comunică informaţiile. Primul şi al doilea paragraf de la prezentul alineat au prioritate faţă de alin. (1) lit. c) sau orice alt instrument juridic al Uniunii Europene, inclusiv faţă de prevederile cap. IV al titlului VI din Codul fiscal care transpun Directiva 2003/48/CE a Consiliului din 3 iunie 2003 privind impozitarea veniturilor din economii sub forma plăţilor de dobânzi, în măsura în care schimbul de informaţii în cauză ar intra sub incidenţa alin. (1) lit. c) sau a oricărui alt instrument juridic al Uniunii Europene, inclusiv faţă de prevederile Codului fiscal care transpun Directiva 2003/48/CE.

(5) Înainte de data de 1 iulie 2016, autoritatea competentă din România pune la dispoziţia Comisiei Europene, în fiecare an, statistici cu privire la volumul schimburilor automate şi, în măsura posibilului, informaţii cu privire la costurile şi beneficiile administrative şi de altă natură relevante legate de schimburile care au avut loc şi orice potenţiale modificări atât pentru administraţiile fiscale, cât şi pentru terţi.

(6) Comunicarea informaţiilor se desfăşoară după cum urmează:

a) în cazul categoriilor prevăzute la alin. (1): cel puţin o dată pe an, în termen de 6 luni de la sfârşitul anului fiscal din statul membru respectiv pe parcursul căruia au devenit disponibile informaţiile;

b) în cazul informaţiilor prevăzute la alin. (4): anual, în termen de 9 luni de la sfârşitul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate la care se referă informaţiile.

(7) În sensul lit. B pct. 1 lit. c) şi al lit. C pct. 17 lit. g) din secţiunea VIII a anexei nr. 1 la prezentul cod, autoritatea competentă din România furnizează Comisiei Europene lista entităţilor şi conturilor care trebuie tratate drept Instituţii Financiare Nonraportoare, respectiv drept Conturi Excluse. Autoritatea competentă din România informează de asemenea Comisia Europeană în cazul în care survin eventuale modificări în acest sens. România garantează faptul că aceste tipuri de Instituţii Financiare Nonraportoare şi de Conturi Excluse îndeplinesc toate cerinţele enumerate la lit. B pct. 1 lit. c) şi la lit. C pct. 17 lit. g) din secţiunea VIII a anexei nr. 1 la prezentul cod şi, în special, că statutul unei Instituţii Financiare drept Instituţie Financiară Nonraportoare sau statutul unui cont drept Cont Exclus nu aduce atingere obiectivelor prezentului capitol.

(8) În cazul în care România convine cu alte state membre să facă automat schimb de informaţii referitoare la categorii suplimentare de venituri şi de capital în cadrul unor acorduri bilaterale sau multilaterale pe care le încheie, România comunică acordurile respective Comisiei Europene care le pune la dispoziţia tuturor celorlalte state membre.

§3. Schimbul spontan de informaţii

Articolul 292

Sfera de aplicare şi condiţiile schimbului spontan de informaţii

(1) Autoritatea competentă din România comunică autorităţii competente din orice alt stat membru interesat informaţiile prevăzute la art. 284 alin. (1), în oricare dintre următoarele situaţii:

a) autoritatea competentă din România are dovezi pe baza cărora presupune că pot exista pierderi fiscale într-un alt stat membru;

b) o persoană impozabilă obţine o reducere sau o scutire de impozit în România, care ar putea determina o mărire a impozitului ori o obligaţie de plată a impozitului într-un alt stat membru;

c) afacerile între o persoană impozabilă din România şi o persoană impozabilă din alt stat membru sunt realizate printr-una sau mai multe ţări, astfel încât să rezulte o scădere a impozitului în România ori în celălalt stat membru sau în amândouă;

d) autoritatea competentă din România are dovezi pe baza cărora presupune că poate avea loc o diminuare a impozitului în urma unor transferuri artificiale ale profiturilor în cadrul unor grupuri de întreprinderi;

e) informaţiile transmise unui stat membru de către autoritatea competentă a altui stat membru au permis obţinerea unor informaţii care pot fi importante în evaluarea impozitului datorat în cel de-al doilea stat membru.

(2) Autoritatea competentă din România poate să comunice, prin schimb spontan, autorităţilor competente din celelalte state membre orice informaţii de care are cunoştinţă şi care pot fi utile acestora.

Articolul 293

Termene pentru schimbul spontan de informaţii

(1) Autoritatea competentă din România căreia i se pun la dispoziţie informaţiile prevăzute la art. 292 alin. (1) transmite informaţiile respective autorităţii competente a oricărui alt stat membru interesat, cât de curând posibil, dar nu mai târziu de o lună de la data la care informaţiile au fost puse la dispoziţie.

(2) Autoritatea competentă din România căreia i se comunică informaţiile în temeiul art. 292 confirmă, dacă este posibil prin mijloace electronice, primirea acestor informaţii autorităţii competente care le-a furnizat, fără întârziere, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la primire.

Secţiunea a 3-a
Alte forme de cooperare administrativă

§1. Prezenţa în birourile administrative şi participarea la anchetele administrative

Articolul 294

Sfera de aplicare şi condiţii

(1) Prin acord între autoritatea solicitantă din alt stat membru şi autoritatea solicitată din România şi potrivit condiţiilor stabilite de aceasta din urmă, funcţionarii împuterniciţi de autoritatea solicitantă din alt stat membru pot, în vederea schimbului de informaţii prevăzut la art. 284 alin. (1), să fie prezenţi în birourile în care îşi desfăşoară activitatea autorităţile administrative ale României şi/sau să fie prezenţi la anchetele administrative efectuate pe teritoriul României. În cazul în care informaţiile solicitate sunt incluse în documente la care funcţionarii autorităţii solicitate din România au acces, funcţionarii autorităţii solicitante din alt stat membru primesc copii ale acestor documente.

(2) În măsura în care acest lucru este permis potrivit legislaţiei din România, acordul prevăzut la alin. (1) poate prevedea că, atunci când funcţionarii autorităţii solicitante din alt stat membru sunt prezenţi în timpul anchetelor administrative, ei pot intervieva diverse persoane şi pot examina diverse registre. Refuzul unei persoane care face obiectul unei anchete de a respecta măsurile de control luate de funcţionarii autorităţii solicitante din alt stat membru este tratat de către autoritatea solicitată din România drept un refuz împotriva propriilor săi funcţionari.

(3) Funcţionarii împuterniciţi de statul membru solicitant prezenţi în România potrivit alin. (1) trebuie să fie în măsură să prezinte în orice moment o împuternicire scrisă în care le sunt indicate identitatea şi calitatea oficială.

§2. Cooperarea administrativă prin efectuarea de controale simultane

Articolul 295

Controale simultane

(1) În cazul în care România convine cu unul sau mai multe state membre să efectueze controale simultane, fiecare pe teritoriul propriu, ale uneia ori mai multor persoane care prezintă un interes comun sau complementar, pentru a face schimb cu informaţiile astfel obţinute, sunt aplicabile prevederile alin. (2)-(4).

(2) Autoritatea competentă din România identifică în mod independent persoanele pentru care intenţionează să propună un control simultan. Ea notifică autorităţilor competente din celelalte state membre implicate orice cazuri pentru care propune efectuarea unui control simultan şi indică motivele acestei alegeri, precum şi perioada în care trebuie efectuate aceste controale.

(3) Autoritatea competentă din România decide dacă doreşte să participe la controalele simultane şi confirmă autorităţii competente care a propus controlul simultan acordul său sau îi comunică refuzul său motivat.

(4) Autoritatea competentă din România desemnează un reprezentant însărcinat cu supravegherea şi coordonarea operaţiunii de control.

§3. Notificări administrative

Articolul 296

Cereri de notificare

(1) La cererea autorităţii competente a unui stat membru, autoritatea competentă din România comunică destinatarului, potrivit art. 47, toate actele şi deciziile emise de autorităţile administrative ale statului membru solicitant şi care se referă la aplicarea pe teritoriul său a legislaţiei privind taxele şi impozitele reglementate de prezentul capitol.

(2) Cererile de notificare precizează obiectul actului sau al deciziei care trebuie notificat(ă) şi indică numele şi adresa destinatarului, precum şi orice alte informaţii care pot facilita identificarea acestuia.

(3) Autoritatea solicitată din România informează de îndată autoritatea solicitantă din alt stat membru cu privire la răspunsul său la cererea respectivă şi îi comunică, în special, data la care actul sau decizia a fost notificat(ă) destinatarului.

(4) Autoritatea solicitantă din România formulează o cerere de notificare în temeiul prezentului articol numai în cazul în care nu este în măsură să efectueze notificarea potrivit normelor care reglementează notificarea instrumentelor în cauză în România sau în cazul în care o astfel de notificare ar cauza dificultăţi disproporţionate. Autoritatea competentă din România poate transmite orice document, prin scrisoare recomandată sau prin sisteme electronice de transmitere la distanţă, în mod direct unei persoane aflate pe teritoriul unui alt stat membru.

§4. Rezultatul utilizării informaţiilor

Articolul 297

Condiţii

(1) În cazul în care autoritatea competentă din România furnizează informaţii în temeiul art. 288 sau art. 292, aceasta poate solicita autorităţii competente care primeşte informaţiile să transmită rezultatul utilizării informaţiilor primite. În cazul în care i se solicită un asemenea răspuns, autoritatea competentă din România care a primit informaţiile transmite autorităţii competente care a furnizat informaţiile rezultatul utilizării informaţiilor, fără a aduce atingere normelor privind secretul fiscal şi protecţia datelor, aplicabile în România, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 3 luni de la momentul în care se cunoaşte rezultatul utilizării informaţiilor solicitate.

(2) Autoritatea competentă din România transmite anual celorlalte state membre rezultatul utilizării informaţiilor ce fac obiectul schimbului automat de informaţii, potrivit măsurilor practice convenite bilateral.

§5. Schimbul de experienţă şi de bune practici

Articolul 298

Sfera de aplicare şi condiţii

(1) Împreună cu Comisia Europeană şi celelalte state membre, autoritatea competentă din România examinează şi evaluează cooperarea administrativă prevăzută de prezentul capitol şi fac schimb de experienţă în scopul îmbunătăţirii acestei cooperări şi, dacă este cazul, al elaborării unor norme în domeniile respective.

(2) Alături de Comisia Europeană şi celelalte state membre, autoritatea competentă din România poate elabora orientări cu privire la orice aspect considerat necesar pentru schimbul de bune practici şi schimbul de experienţă.

Secţiunea a 4-a
Condiţii aplicabile cooperării administrative

Articolul 299

Transmiterea de informaţii şi documente

(1) Informaţiile comunicate României de către statele membre sub orice formă potrivit prezentului capitol intră sub incidenţa secretului profesional şi se bucură de protecţia conferită informaţiilor de acest tip în temeiul legislaţiei din România. Astfel de informaţii pot fi utilizate pentru administrarea şi aplicarea legislaţiei din România referitoare la taxele şi impozitele prevăzute la art. 285. Aceste informaţii pot fi utilizate, de asemenea, pentru stabilirea şi recuperarea altor taxe şi impozite prevăzute la art. 311 sau pentru stabilirea şi recuperarea contribuţiilor obligatorii la sistemul de securitate socială. De asemenea, acestea pot fi folosite în legătură cu procedurile judiciare şi administrative care pot implica sancţiuni, iniţiate ca urmare a încălcării legislaţiei fiscale, fără a aduce atingere normelor şi dispoziţiilor generale care reglementează drepturile făptuitorului, suspectului sau inculpatului ori contravenientului, precum şi ale martorilor în cadrul acestor proceduri.

(2) Informaţiile şi documentele primite de România potrivit prezentului capitol pot fi utilizate în alte scopuri decât cele prevăzute la alin. (1), cu permisiunea autorităţii competente a statului membru care comunică

informaţii potrivit prezentului capitol şi numai în măsura în care acest lucru este permis în temeiul legislaţiei din România. O astfel de permisiune se acordă de România dacă informaţiile pot fi utilizate în scopuri asemănătoare în România.

(3) Dacă autoritatea competentă din România consideră că informaţiile primite de la autoritatea competentă a unui alt stat membru pot fi utile, în scopurile prevăzute la alin. (1), autorităţii competente a unui al treilea stat membru, le poate transmite acesteia din urmă, cu condiţia ca această transmitere să respecte normele şi procedurile prevăzute de prezentul capitol. Autoritatea competentă din România informează autoritatea competentă a statului membru din care provin informaţiile cu privire la intenţia sa de a transmite informaţiile respective unui stat membru terţ. În situaţia în care România este stat membru din care provin informaţiile, aceasta se poate opune transmiterii informaţiilor respective în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii comunicării din partea statului membru care doreşte să transmită informaţiile.

(4) Permisiunea de a utiliza potrivit alin. (2) informaţiile transmise în temeiul alin. (3) poate fi acordată numai de către autoritatea competentă din România.

(5) Informaţiile, rapoartele, declaraţiile şi orice alte documente, precum şi copiile certificate sau extrasele din aceste documente, obţinute de autoritatea solicitată din alt stat membru şi comunicate autorităţii solicitante din România în temeiul prezentului capitol, pot fi invocate ca dovezi de către organismele competente din România, în acelaşi mod ca informaţiile, rapoartele, declaraţiile şi orice alte documente similare furnizate de o autoritate din România.

Articolul 300

Limite

(1) Autoritatea solicitată din România furnizează autorităţii solicitante dintr-un alt stat membru informaţiile prevăzute la art. 288, cu condiţia ca autoritatea solicitantă să fi epuizat sursele uzuale de informaţii pe care le-ar fi putut utiliza în această situaţie pentru a obţine informaţiile solicitate, fără a risca să pună în pericol atingerea scopului urmărit. Autoritatea solicitantă din România solicită informaţiile prevăzute la art. 288 autorităţii solicitate din alt stat membru numai în situaţia în care au fost epuizate sursele uzuale de informaţii pe care le-ar fi putut utiliza în această situaţie pentru a obţine informaţiile solicitate, fără a risca să pună în pericol atingerea scopului urmărit.

(2) Prezentul capitol nu impune României obligaţia de a efectua anchete sau de a comunica informaţii, în cazul în care efectuarea acestor anchete sau obţinerea informaţiilor respective pentru propriile scopuri ar fi contrară legislaţiei din România.

(3) Autoritatea competentă din România poate refuza să furnizeze informaţii, în cazul în care statul membru solicitant nu este în măsură, din motive juridice, să furnizeze informaţii similare.

(4) Furnizarea de informaţii poate fi refuzată în cazul în care ar conduce la divulgarea unui secret comercial, industrial sau profesional ori a unui procedeu comercial sau a unor informaţii a căror divulgare ar fi contrară ordinii publice.

(5) Autoritatea solicitată din România comunică autorităţii solicitante din alt stat membru motivele refuzului de a răspunde la cererea de informaţii.

Articolul 301

Obligaţii

(1) În cazul în care un stat membru solicită informaţii în temeiul prezentului capitol, România recurge la mecanismul său de colectare de informaţii pentru a obţine informaţiile solicitate, chiar dacă acestea nu îi sunt necesare pentru propriile scopuri fiscale. Această obligaţie nu aduce atingere art. 300 alin. (2)-(4), ale căror dispoziţii nu pot fi în niciun caz interpretate în sensul autorizării României să refuze furnizarea informaţiilor pentru motivul că acestea nu prezintă un interes naţional.

(2) Prevederile art. 300 alin. (2) şi (4) nu pot fi în niciun caz interpretate ca permiţând autorităţii solicitate din România să refuze furnizarea de informaţii pentru motivul că aceste informaţii sunt deţinute de o bancă, de o altă instituţie financiară, de o persoană desemnată sau care acţionează în calitate de agent ori de administrator sau că informaţiile respective se referă la participaţiile la capitalul unei persoane.

(3) Fără a aduce atingere alin. (2), România poate refuza transmiterea informaţiilor solicitate în cazul în care aceste informaţii se referă la perioade de impozitare dinainte de data de 1 ianuarie 2011, iar transmiterea unor astfel de informaţii ar fi putut fi refuzată în temeiul art. 8 alin. (1) din Directiva 77/799/CEE din 19 decembrie 1977 privind asistenţa reciprocă acordată de autorităţile competente din statele membre în domeniul impozitării directe şi al impozitării primelor de asigurare, dacă ar fi fost solicitate înainte de data de 11 martie 2011.

Articolul 302

Lărgirea cooperării extinse oferite unei ţări terţe

În cazul în care România oferă unei ţări terţe o cooperare mai extinsă decât cea prevăzută de prezentul capitol, România nu poate refuza o astfel de cooperare extinsă cu niciunul dintre celelalte state membre care doresc să iniţieze o astfel de cooperare extinsă reciprocă cu România.

Articolul 303

Formulare-tip şi formate electronice

(1) Cererile de informaţii şi de anchete administrative formulate potrivit art. 288 şi răspunsurile aferente, confirmările de primire, cererile de informaţii generale suplimentare şi declaraţiile de incapacitate sau de refuz formulate în temeiul art. 290 se trimit, în măsura posibilului, pe baza unui formular-tip adoptat de Comisia Europeană, potrivit procedurii prevăzute la art. 5 şi 10 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European şi al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor şi principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competenţelor de executare de către Comisie. Formularele-tip pot fi însoţite de rapoarte, declaraţii sau orice alte documente, precum şi de copii certificate ori de extrase din acestea.

(2) Formularul-tip prevăzut la alin. (1) include cel puţin următoarele informaţii care trebuie furnizate de către autoritatea solicitantă:

a) identitatea persoanei care face obiectul examinării sau al anchetei;

b) scopul fiscal urmărit.

(3) În măsura în care se cunosc şi în acord cu evoluţiile internaţionale, autoritatea solicitantă din România poate furniza numele şi adresa oricărei persoane despre care se crede că deţine informaţiile solicitate, precum şi orice element care poate facilita colectarea de informaţii de către autoritatea solicitată din alt stat membru.

(4) Informaţiile spontane şi confirmarea acestora, prevăzute la art. 292 şi, respectiv, art. 293, cererile de notificări administrative prevăzute la art. 296 şi rezultatul utilizării informaţiilor prevăzut la art. 297 se transmit prin intermediul formularului-tip adoptat de Comisia Europeană, potrivit procedurii prevăzute la art. 5 şi 10 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

(5) Schimbul automat obligatoriu de informaţii prevăzut la art. 291 se efectuează utilizând un format electronic standardizat conceput pentru facilitarea unui astfel de schimb automat şi bazat pe formatul electronic existent, în temeiul articolului privind schimbul automat de informaţii din titlul VI al Codului fiscal care transpune art. 9 din Directiva 2003/48/CE a Consiliului din 3 iunie 2003 privind impozitarea veniturilor din economii sub forma plăţilor de dobânzi, format care trebuie utilizat pentru toate tipurile de schimb automat de informaţii, adoptat de Comisia Europeană în conformitate cu procedura prevăzută la art. 5 şi 10 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 304

Măsuri practice

(1) Informaţiile comunicate în temeiul prezentului capitol se furnizează, în măsura posibilului, prin mijloace electronice, utilizând reţeaua CCN.

(2) În situaţia în care Comisia Europeană efectuează orice adaptare a reţelei CCN, România este responsabilă să efectueze orice adaptare a sistemelor sale necesară pentru a permite schimbul de informaţii de acest tip prin intermediul reţelei CCN şi să asigure securitatea sistemelor sale. Autoritatea competentă din România notifică fiecărei persoane care face obiectul raportării încălcarea securităţii datelor sale atunci când respectiva încălcare este de natură să afecteze în mod negativ protecţia datelor cu caracter personal sau a vieţii private a persoanei în cauză. România renunţă la orice cerere de rambursare a cheltuielilor ocazionate de aplicarea prezentului capitol, exceptând, după caz, cheltuielile cu onorariile plătite experţilor.

(3) Cererile de cooperare, inclusiv cererile de notificare, şi documentele anexate pot fi redactate în orice limbă aleasă de comun acord de autoritatea solicitată şi autoritatea solicitantă. Cererile respective sunt însoţite de o traducere în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru al autorităţii solicitate numai în situaţii speciale, când autoritatea solicitată motivează cererea de traducere.

Articolul 305

Obligaţii speciale

Autoritatea competentă din România dispune toate măsurile necesare pentru:

a) a asigura o coordonare internă eficace a măsurilor de organizare prevăzute la art. 287;

b) a stabili o cooperare directă cu autorităţile celorlalte state membre, prevăzute la art. 287;

c) a asigura buna funcţionare a sistemului de cooperare administrativă prevăzut de prezentul capitol.

Secţiunea a 5-a
Relaţiile cu Comisia Europeană

Articolul 306

Evaluare

(1) Autoritatea competentă din România examinează şi evaluează funcţionarea sistemului de cooperare administrativă prevăzut de prezentul capitol.

(2) Autoritatea competentă din România transmite Comisiei Europene orice informaţii pertinente necesare pentru evaluarea eficacităţii cooperării administrative prevăzute de prezentul capitol în ceea ce priveşte combaterea fraudei şi a evaziunii fiscale.

(3) Autoritatea competentă din România transmite Comisiei Europene o evaluare anuală a eficacităţii schimbului automat obligatoriu de informaţii prevăzut la art. 291, precum şi rezultatele practice obţinute.

(4) Informaţiile comunicate Comisiei Europene de autoritatea competentă din România în temeiul alin. (2) şi (3), precum şi orice raport sau document elaborat de Comisia Europeană pe baza acestor informaţii pot fi transmise altor state membre. Astfel de informaţii transmise României intră sub incidenţa secretului profesional şi beneficiază de protecţia acordată informaţiilor asemănătoare conform legislaţiei din România. Rapoartele şi documentele întocmite de Comisia Europeană pot fi utilizate de România doar în scopuri analitice, fără a se publica sau a se pune la dispoziţia unei alte persoane ori a unui alt organism fără acordul expres al Comisiei Europene.

Secţiunea a 6-a
Relaţiile cu ţările terţe

Articolul 307

Schimbul de informaţii cu ţările terţe

(1) În cazul în care autoritatea competentă din România primeşte de la o ţară terţă informaţii care sunt în mod previzibil relevante pentru administrarea şi aplicarea legislaţiei române în privinţa taxelor şi impozitelor prevăzute la art. 285, autoritatea competentă din România poate, în măsura în care acest lucru este permis în temeiul unui acord cu ţara terţă respectivă, să comunice aceste informaţii autorităţilor competente ale statelor membre pentru care ar putea fi utile şi oricărei autorităţi solicitante din alt stat membru.

(2) Autoritatea competentă din România poate transmite unei ţări terţe, potrivit normelor interne privind comunicarea datelor cu caracter personal către ţările terţe, informaţii obţinute în temeiul prezentului capitol, dacă toate condiţiile de mai jos sunt îndeplinite:

a) autoritatea competentă a statului membru din care provin informaţiile şi-a dat acordul cu privire la comunicarea acestora;

b) ţara terţă în cauză s-a angajat să coopereze pentru strângerea dovezilor care să ateste caracterul neregulamentar sau ilegal al tranzacţiilor care sunt susceptibile să contravină legislaţiei fiscale ori să constituie o încălcare a acesteia.

Secţiunea a 7-a
Dispoziţii generale şi finale

Articolul 308

Protecţia datelor

(1) Toate schimburile de informaţii efectuate în temeiul prezentului capitol se realizează cu respectarea Legii nr. 677/2001 pentru protecţia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Instituţiile Financiare Raportoare şi autorităţile competente din România au calitatea de operator de date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

(3) Fără a aduce atingere alin. (1), fiecare Instituţie Financiară Raportoare din România informează fiecare Persoană care face obiectul raportării cu privire la faptul că informaţiile care o privesc prevăzute la art. 291 alin. (4) sunt selectate şi transferate în conformitate cu prezentul capitol şi furnizează persoanei toate informaţiile la care aceasta are dreptul în temeiul Legii nr. 677/2001, cu modificările şi completările ulterioare, în timp util pentru ca persoana să îşi poată exercita drepturile în materie de protecţie a datelor cu caracter personal, înainte ca Instituţia Financiară Raportoare să transmită informaţiile prevăzute la art. 291 alin. (4) autorităţii competente din România.

Articolul 309

Păstrarea informaţiilor

Informaţiile prelucrate în conformitate cu prezentul capitol se păstrează o perioadă care nu depăşeşte perioada necesară pentru atingerea obiectivelor prezentului capitol şi, în orice caz, în conformitate cu legislaţia din România referitoare la termenele de prescripţie, ale fiecărui operator de date.

Capitolul II
Asistenţa reciprocă în materie de recuperare a creanţelor legate de taxe, impozite, drepturi şi alte măsuri

Secţiunea 1
Dispoziţii generale

Articolul 310
Scopul
Prezentul capitol stabileşte norme privind asistenţa în vederea recuperării în România a unor creanţe stabilite într-un alt stat membru al Uniunii Europene, precum şi asistenţa în vederea recuperării într-un alt stat membru al Uniunii Europene a creanţelor stabilite în România.

Articolul 311
Sfera de aplicare
(1) Prezentul capitol se aplică următoarelor creanţe:
a) tuturor taxelor, impozitelor şi drepturilor de orice fel prelevate de către un stat membru sau în numele acestuia ori de către subdiviziunile sale teritoriale sau administrative, inclusiv autorităţi locale, sau în numele acestora ori în numele Uniunii Europene;
b) rambursărilor, intervenţiilor şi altor măsuri care fac parte din sistemul de finanţare integrală sau parţială a Fondului European de Garantare Agricolă (FEGA) şi a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), inclusiv sumelor care se percep în legătură cu aceste acţiuni;
c) prelevărilor şi altor drepturi prevăzute în cadrul organizării comune a pieţei din sectorul zahărului.
(2) Prezentul capitol se aplică şi pentru:
a) sancţiunile administrative, amenzile, taxele şi suprataxele în legătură cu creanţele pentru care se poate solicita asistenţă reciprocă potrivit alin. (1), care sunt stabilite de autorităţile administrative responsabile de perceperea taxelor, impozitelor sau drepturilor în cauză ori de desfăşurarea de anchete administrative în privinţa acestora sau care sunt confirmate de organismele administrative sau judiciare la cererea autorităţilor administrative menţionate;
b) taxele pentru certificate şi alte documente similare emise în legătură cu procedurile administrative privind taxele, impozitele şi drepturile;
c) obligaţiile fiscale accesorii şi costurile în legătură cu creanţele pentru care poate fi solicitată asistenţă reciprocă potrivit alin. (1) ori potrivit lit. a) sau b) a prezentului alineat, după caz.
(3) Prezentul capitol nu se aplică:
a) contribuţiilor obligatorii la sistemul de securitate socială care trebuie plătite fie statului membru sau unei subdiviziuni a acestuia, fie instituţiilor de securitate socială de drept public;
b) taxelor care nu sunt prevăzute la alin. (2);
c) drepturilor de natură contractuală, cum ar fi sumele stabilite pentru utilităţi publice;
d) sancţiunilor cu caracter penal impuse în cadrul unei proceduri penale sau altor sancţiuni cu caracter penal care nu intră sub incidenţa prevederilor alin. (2) lit. a).

Articolul 312
Definiţii
În sensul prezentului capitol, termenii şi expresiile de mai jos au următoarea semnificaţie:
a) autoritate solicitantă - un birou central de legătură, un birou de legătură sau un departament de legătură al unui stat membru care transmite o cerere de asistenţă cu privire la o creanţă prevăzută la art. 311;
b) autoritate solicitată - un birou central de legătură, un birou de legătură sau un departament de legătură al unui stat membru căruia îi este transmisă o cerere de asistenţă;
c) persoană - orice persoană fizică sau juridică, orice asociere de persoane căreia îi este recunoscută, prin lege, capacitatea de a încheia acte juridice, dar care nu are statut de persoană juridică, sau orice altă entitate, indiferent de natura ori forma acesteia, fie că are sau nu are personalitate juridică, ce deţine ori gestionează active care, alături de venitul generat de acestea, sunt supuse unor taxe, impozite sau drepturi care fac obiectul prezentului capitol;
d) mijloace electronice - utilizarea unui echipament electronic pentru procesarea, inclusiv compresia digitală, şi stocarea datelor şi utilizarea transmisiei prin fir, a transmisiei radio, a tehnologiilor optice sau a altor mijloace electromagnetice;
e) reţea RCC - platforma comună bazată pe reţeaua comună de comunicaţii (RCC) dezvoltată de Uniunea Europeană pentru toate transmisiile prin mijloace electronice între autorităţile competente din domeniul vamal şi fiscal.

Articolul 313
Autoritatea competentă din România
(1) Autorităţile competente din România pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol sunt:
a) A.N.A.F., pentru creanţele prevăzute la art. 311 alin. (1) lit. a) şi b);

b) Agenţia de Plăţi şi Intervenţie pentru Agricultură, pentru creanţele prevăzute la art. 311 alin. (1) lit. c).

(2) Autorităţile prevăzute la alin. (1) sunt competente şi pentru asistenţă la recuperarea creanţelor prevăzute la art. 311 alin. (2), aferente creanţelor principale pentru a căror asistenţă la recuperare sunt competente.

(3) Prin ordin al preşedintelui A.N.A.F. se desemnează biroul central de legătură, care este responsabil pentru contactele cu alte state membre în domeniul asistenţei reciproce care face obiectul prezentului capitol, precum şi pentru contactele cu Comisia Europeană.

(4) Autorităţile competente din România pot desemna birouri de legătură care să fie responsabile de contactele cu alte state membre în materie de asistenţă reciprocă în ceea ce priveşte unul sau mai multe tipuri sau categorii specifice de taxe, impozite şi drepturi prevăzute la art. 311.

(5) În cazul în care un birou de legătură primeşte o cerere de asistenţă reciprocă ce necesită măsuri care nu ţin de competenţa ce i-a fost atribuită, acesta înaintează cererea, fără întârziere, biroului competent, dacă este cunoscut, sau biroului central de legătură şi informează autoritatea solicitantă în consecinţă.

(6) Autorităţile competente din România informează Comisia Europeană cu privire la biroul său central de legătură şi la orice birouri de legătură pe care le-a desemnat.

(7) Toate comunicările sunt trimise de către biroul central de legătură sau în numele acestuia, de la caz la caz, cu acordul biroului central de legătură, asigurându-se eficienţa comunicării.

Secţiunea a 2-a
Schimbul de informaţii

Articolul 314

Furnizarea de informaţii

(1) La cererea autorităţii solicitante, autoritatea solicitată furnizează orice informaţii pe care le apreciază că sunt relevante pentru autoritatea solicitantă, în vederea recuperării creanţelor sale prevăzute la art. 311. În scopul furnizării acestor informaţii, autoritatea solicitată asigură realizarea oricăror anchete administrative necesare pentru obţinerea acestora.

(2) Autoritatea solicitată nu este obligată să furnizeze informaţii:

a) pe care nu le-ar putea obţine în vederea recuperării creanţelor similare născute în statul membru solicitat;

b) care ar divulga un secret comercial, industrial sau profesional;

c) a căror divulgare ar aduce atingere securităţii statului membru solicitat sau care ar fi contrare ordinii publice a acestuia.

(3) Autoritatea solicitată nu poate refuza furnizarea de informaţii pentru motivul că aceste informaţii sunt deţinute de o bancă, de o altă instituţie financiară, de o persoană desemnată sau care acţionează în calitate de agent ori de administrator sau că informaţiile respective se referă la participaţiile la capitalul unei persoane.

(4) Autoritatea solicitată informează autoritatea solicitantă în legătură cu motivele de refuz al unei cereri de informaţii.

Articolul 315

Schimbul de informaţii fără cerere prealabilă

În cazul în care urmează să se efectueze o rambursare/restituire de impozite, taxe sau drepturi, altele decât taxa pe valoarea adăugată, către o persoană stabilită ori având domiciliul într-un alt stat membru, statul membru din care urmează să se efectueze rambursarea/restituirea poate informa statul membru unde este stabilită sau unde îşi are domiciliul persoana respectivă cu privire la rambursarea/restituirea ce urmează a se efectua.

Articolul 316

Prezenţa în birourile administrative şi participarea la anchetele administrative

(1) Prin acord între autoritatea solicitantă şi autoritatea solicitată şi în concordanţă cu procedurile stabilite de autoritatea solicitată, funcţionarii autorizaţi de autoritatea solicitantă pot, în vederea promovării asistenţei reciproce prevăzute de prezentul capitol:

a) să fie prezenţi în birourile în care autorităţile administrative ale statului membru solicitat îşi desfăşoară activitatea;

b) să fie prezenţi la anchetele administrative efectuate pe teritoriul statului membru solicitat;

c) să însoţească funcţionarii competenţi din statul membru solicitat în cursul procedurilor judiciare din respectivul stat membru.

(2) Acordul prevăzut la alin. (1) lit. b) poate prevedea ca funcţionarii din statul membru solicitant să poată intervieva persoane şi examina registre, în cazul în care legislaţia în vigoare în statul membru solicitat permite acest lucru.

(3) Funcţionarii autorizaţi de autoritatea solicitantă care utilizează posibilităţile oferite prin alin. (1) şi (2) sunt în măsură să prezinte în orice moment o împuternicire scrisă în care le sunt indicate identitatea şi calitatea oficială.

Secţiunea a 3-a
Asistenţă pentru notificarea documentelor

Articolul 317
Cererea de notificare a anumitor documente referitoare la creanţe

(1) La cererea autorităţii solicitante, autoritatea solicitată notifică persoanei căreia îi sunt destinate, denumită în continuare destinatar, toate actele şi deciziile, inclusiv pe cele de natură judiciară, privind o creanţă sau recuperarea acesteia, emise de statul membru solicitant.

(2) Cererea de notificare prevăzută la alin. (1) este însoţită de un formular-tip care conţine cel puţin următoarele informaţii:

a) numele, adresa şi orice alte informaţii utile pentru identificarea destinatarului;

b) scopul notificării şi termenul în care aceasta ar trebui efectuată;

c) o descriere a documentelor anexate, a tipului de creanţă şi a valorii creanţei pentru care se formulează cererea;

d) numele, adresa şi alte date de contact cu privire la biroul responsabil de documentele anexate şi, în cazul în care este diferit, biroul de la care se pot obţine informaţii suplimentare privind documentele notificate sau posibilităţile de a contesta obligaţia de plată.

(3) Autoritatea solicitantă depune o cerere de notificare în temeiul prezentului capitol numai atunci când nu poate efectua notificarea în conformitate cu normele care reglementează notificarea documentului în cauză în statul membru solicitant sau atunci când o astfel de notificare ar cauza dificultăţi disproporţionate.

(4) Autoritatea solicitată informează de îndată autoritatea solicitantă în privinţa oricărei acţiuni întreprinse în urma cererii de notificare, în special în legătură cu data notificării documentului către destinatar.

Articolul 318
Mijloace de notificare

(1) Autoritatea solicitată se asigură că procedura de notificare în statul membru solicitat se efectuează potrivit reglementărilor legale şi practicilor administrative naţionale în vigoare în statul membru solicitat.

(2) Prevederile alin. (1) nu aduc atingere niciunei alte forme de notificare utilizate de o autoritate competentă a statului membru solicitant, în conformitate cu normele în vigoare în respectivul stat membru.

(3) O autoritate competentă stabilită pe teritoriul statului membru solicitant poate notifica direct orice document prin scrisoare recomandată sau prin poştă electronică unei persoane dintr-un alt stat membru.

Secţiunea a 4-a
Măsurile asigurătorii sau de recuperare

Articolul 319
Cererea de recuperare

(1) La cererea autorităţii solicitante, autoritatea solicitată recuperează creanţele care fac obiectul unui titlu ce permite executarea în statul membru solicitant.

(2) De îndată ce autoritatea solicitantă are cunoştinţă despre orice informaţii relevante cu privire la cazul care a motivat cererea de recuperare, aceasta le transmite autorităţii solicitate.

Articolul 320
Condiţii aplicabile cererilor de recuperare

(1) Autoritatea solicitantă nu poate formula o cerere de recuperare dacă şi atâta vreme cât creanţa şi/sau titlul care permite executarea acesteia în statul membru solicitant sunt contestate în statul membru respectiv, cu excepţia cazurilor în care se aplică art. 323 alin. (6).

(2) Înainte ca autoritatea solicitantă să formuleze o cerere de recuperare se aplică procedurile de recuperare adecvate disponibile în statul membru solicitant, cu următoarele excepţii:

a) atunci când este evident că nu există active pentru recuperare în statul membru solicitant sau că astfel de proceduri nu vor duce la plata integrală a creanţei şi că autoritatea solicitantă deţine informaţii specifice care indică faptul că persoana în cauză are active în statul membru solicitat;

b) atunci când aplicarea unor astfel de proceduri în statul membru solicitant ar cauza dificultăţi disproporţionate.

Articolul 321
Titlul executoriu şi alte documente însoţitoare

(1) Orice cerere de recuperare este însoţită de un titlu uniform care permite executarea în statul membru solicitat. Acest titlu uniform care permite executarea în statul membru solicitat reflectă conţinutul principal al

titlului iniţial care permite executarea şi constituie baza unică a măsurilor asigurătorii şi de recuperare luate în statul membru solicitat. Acesta nu face obiectul niciunui act de recunoaştere, completare sau înlocuire în respectivul stat membru.

(2) Titlul uniform care permite executarea conţine cel puţin următoarele informaţii:

a) informaţii relevante pentru identificarea titlului iniţial care permite executarea, o descriere a creanţei, inclusiv natura acesteia, perioada acoperită de creanţă, orice date relevante pentru procesul de executare şi valoarea creanţei şi diferitele componente ale acesteia, precum creanţa principală şi creanţele fiscale accesorii datorate;

b) numele, adresa şi alte informaţii utile pentru identificarea debitorului;

c) numele, adresa şi alte date de contact cu privire la biroul responsabil de evaluarea creanţei şi, în cazul în care acesta este diferit, biroul de la care se pot obţine informaţii suplimentare privind creanţa sau posibilităţile de a contesta obligaţia de plată.

(3) Cererea de recuperare a unei creanţe poate fi însoţită de alte documente referitoare la creanţă emise de statul membru solicitant.

Articolul 322

Recuperarea creanţei

(1) În scopul recuperării creanţei în statul membru solicitat, orice creanţă pentru care a fost formulată o cerere de recuperare este tratată ca şi când ar fi o creanţă a statului membru solicitat, cu excepţia cazului în care prezentul capitol prevede altfel. Autoritatea solicitată utilizează prerogativele conferite şi procedurile legale din statul membru solicitat aplicabile creanţelor cu privire la aceleaşi taxe, impozite sau drepturi ori, în absenţa acestora, cu privire la taxe, impozite sau drepturi similare, cu excepţia cazului în care prezentul capitol prevede altfel.

(2) Dacă autoritatea solicitată consideră că pe teritoriul statului său nu se colectează taxe, impozite sau drepturi identice ori similare, aceasta utilizează prerogativele conferite şi procedurile legale din statul membru solicitat aplicabile creanţelor rezultate din impozitul pe venitul persoanelor fizice, cu excepţia cazului în care prezentul capitol prevede altfel.

(3) Statul membru solicitat nu este obligat să acorde creanţelor altor state membre preferinţele acordate pentru creanţe similare apărute în respectivul stat membru, cu excepţia cazurilor în care statele membre vizate convin altfel sau există dispoziţii contrare în legislaţia statului membru solicitat. Un stat membru care acordă preferinţe pentru creanţe altui stat membru nu poate refuza acordarea aceloraşi facilităţi pentru aceleaşi creanţe sau pentru creanţe similare altor state membre, în aceleaşi condiţii.

(4) Statul membru solicitat recuperează creanţa în moneda sa naţională.

(5) Autoritatea solicitată informează cu diligenţa necesară autoritatea solicitantă cu privire la orice acţiune întreprinsă cu privire la cererea de recuperare.

(6) Începând cu data la care este primită cererea de recuperare, autoritatea solicitată percepe dobânzi pentru plata cu întârziere, potrivit legislaţiei în vigoare în statul membru solicitat. În cazul României sunt aplicabile prevederile art. 174.

(7) Autoritatea solicitată poate, în cazul în care legislaţia în vigoare în statul membru solicitat permite acest lucru, să acorde debitorului un termen de plată sau să acorde pentru aceste creanţe eşalonarea la plată şi să perceapă dobândă în acest sens. Autoritatea solicitată informează ulterior autoritatea solicitantă cu privire la orice astfel de decizie.

(8) Fără a aduce atingere prevederilor art. 329 alin. (1), autoritatea solicitată îi transferă autorităţii solicitante sumele recuperate aferente creanţei, precum şi dobânzile prevăzute la alin. (6) şi (7).

Articolul 323

Litigii

(1) Litigiile cu privire la creanţă, la titlul iniţial care permite executarea în statul membru solicitant sau la titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat şi litigiile legate de validitatea unei notificări efectuate de o autoritate competentă a statului membru solicitant sunt de competenţa autorităţilor competente ale statului membru solicitant. Dacă, în cursul procedurii de recuperare, creanţa, titlul iniţial care permite executarea în statul membru solicitant sau titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat este contestată/contestat de o parte interesată, autoritatea solicitată informează respectiva parte interesată că o astfel de acţiune trebuie introdusă de aceasta din urmă în faţa autorităţii competente a statului membru solicitant, potrivit legislaţiei în vigoare în statul respectiv.

(2) Litigiile cu privire la măsurile de executare luate în statul membru solicitat sau cu privire la validitatea unei notificări efectuate de o autoritate competentă a statului membru solicitat sunt introduse în faţa organismului competent pentru soluţionarea litigiului al statului membru respectiv, potrivit legislaţiei în vigoare a acestui stat.

(3) Atunci când una dintre acţiunile prevăzute la alin. (1) a fost introdusă în faţa organismului competent al statului membru solicitant, autoritatea solicitantă informează autoritatea solicitată cu privire la aceasta şi precizează care sunt elementele creanţei ce nu fac obiectul contestaţiei.

(4) De îndată ce autoritatea solicitată primeşte informaţiile prevăzute la alin. (3), fie din partea autorităţii solicitante, fie din partea părţii interesate, aceasta suspendă procedura de executare în ceea ce priveşte partea contestată a creanţei, până la primirea deciziei organismului competent în materie, cu excepţia cazurilor în care autoritatea solicitantă formulează o cerere contrară, potrivit alin. (6).

(5) La cererea autorităţii solicitante sau în cazul în care se consideră necesar de către autoritatea solicitată, fără să se aducă atingere prevederilor art. 325, autoritatea solicitată poate recurge la măsuri asigurătorii pentru a garanta recuperarea, în măsura în care reglementările legale în vigoare în statul membru solicitat permit acest lucru.

(6) Potrivit reglementărilor legale şi practicilor administrative în vigoare în statul membru în care îşi are sediul, autoritatea solicitantă poate cere autorităţii solicitate să recupereze o creanţă contestată sau o parte contestată a creanţei, în măsura în care reglementările legale şi practicile administrative în vigoare în statul membru solicitat permit acest lucru. Orice astfel de cerere se motivează. Dacă rezultatul ulterior al contestaţiei este favorabil debitorului, autoritatea solicitantă are obligaţia de a rambursa orice sumă recuperată, precum şi de a plăti orice compensaţie datorată, potrivit reglementărilor legale în vigoare în statul membru solicitat.

(7) Dacă autorităţile competente ale statului membru solicitant sau ale statului membru solicitat au iniţiat o procedură amiabilă, iar rezultatul procedurii poate afecta creanţa cu privire la care a fost solicitată asistenţă, măsurile de recuperare sunt suspendate sau blocate până la încheierea procedurii respective, cu excepţia cazurilor de urgenţă imediată datorate fraudei sau insolvenţei. În cazul în care măsurile de recuperare sunt suspendate sau blocate, sunt aplicabile prevederile alin. (5).

Articolul 324

Modificarea sau retragerea cererii de asistenţă pentru recuperare

(1) Autoritatea solicitantă informează imediat autoritatea solicitată cu privire la orice modificare ulterioară adusă cererii sale de recuperare sau cu privire la retragerea cererii sale, precizând motivele modificării sau retragerii acesteia.

(2) Dacă modificarea cererii este rezultatul unei decizii luate de organismul competent prevăzut la art. 323 alin. (1), autoritatea solicitantă comunică decizia respectivă împreună cu un titlu uniform revizuit care permite executarea în statul membru solicitat. Autoritatea solicitată continuă măsurile de recuperare pe baza titlului revizuit. Măsurile asigurătorii sau de recuperare deja luate pe baza titlului uniform iniţial care permite executarea în statul membru solicitat pot continua pe baza titlului revizuit, cu excepţia cazului în care modificarea cererii se datorează lipsei de valabilitate a titlului iniţial care permite executarea în statul membru solicitant sau a titlului uniform iniţial care permite executarea în statul membru solicitat. Dispoziţiile art. 321 şi 323 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Articolul 325

Cererea de măsuri asigurătorii

(1) La cererea autorităţii solicitante, autoritatea solicitată ia măsurile asigurătorii necesare, dacă acestea sunt permise de legislaţia sa naţională şi în conformitate cu practicile sale administrative, pentru a asigura recuperarea în cazul în care creanţa sau titlul care permite executarea în statul membru solicitant este contestată/contestat la momentul formulării cererii sau în cazul în care creanţa nu face încă obiectul unui titlu care să permită executarea în statul membru solicitant, în măsura în care sunt, de asemenea, posibile măsuri asigurătorii, într-o situaţie similară, în temeiul legislaţiei naţionale şi al practicilor administrative ale statului membru solicitant. Documentul elaborat pentru a permite aplicarea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitant şi referitor la creanţa pentru care se solicită asistenţa reciprocă, dacă este cazul, însoţeşte cererea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitat. Acest document nu face obiectul niciunui act de recunoaştere, completare sau înlocuire în statul membru solicitat.

(2) Cererea de măsuri asigurătorii poate fi însoţită de alte documente referitoare la creanţă, emise în statul membru solicitant.

Articolul 326

Normele aplicabile cererilor de măsuri asigurătorii

Pentru aplicarea dispoziţiilor art. 325 sunt aplicabile, în mod corespunzător, dispoziţiile art. 319 alin. (2), art. 322 alin. (1)-(5), art. 323 şi 324.

Articolul 327

Limite ale obligaţiilor autorităţii solicitate

(1) Autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistenţa prevăzută la art. 319-325 dacă recuperarea creanţei este de natură să genereze, din cauza situaţiei debitorului, grave dificultăţi de ordin economic sau

social în statul membru solicitat, în măsura în care reglementările legale şi practicile administrative în vigoare în respectivul stat membru permit o astfel de excepţie în cazul creanţelor naţionale.

(2) Autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistenţa prevăzută la art. 314 şi la art. 316-325 dacă cererea iniţială de asistenţă, potrivit prevederilor art. 314, 316, 317, 319 sau art. 325, este efectuată cu privire la creanţe care au o vechime mai mare de 5 ani, acest termen începând de la momentul scadenţei creanţei în statul membru solicitant şi până la momentul cererii iniţiale de asistenţă. În cazul în care creanţa sau titlul iniţial care permite executarea în statul membru solicitant este contestată/contestat, termenul de 5 ani începe din momentul în care în statul membru solicitant se stabileşte faptul că nu mai este posibilă contestarea creanţei sau a titlului care permite executarea. În cazul în care se acordă o amânare a plăţii sau un plan de eşalonare a plăţii de către autorităţile competente din statul membru solicitant, termenul de 5 ani începe din momentul în care întregul termen de plată a expirat. Cu toate acestea, în aceste cazuri, autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistenţă cu privire la creanţe care sunt mai vechi de 10 ani, termen calculat de la momentul scadenţei creanţei în statul membru solicitant.

(3) Un stat membru nu este obligat să acorde asistenţă dacă valoarea totală a creanţelor reglementate de prezentul capitol, pentru care se solicită asistenţă, este mai mică de 1.500 euro.

(4) Autoritatea solicitată informează autoritatea solicitantă în legătură cu motivele refuzului unei cereri de asistenţă.

Articolul 328

Aspecte privind prescripţia

(1) Aspectele privind termenele de prescripţie sunt reglementate exclusiv de legislaţia în vigoare în statul membru solicitant.

(2) În ceea ce priveşte suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripţie, toate demersurile efectuate în vederea recuperării creanţelor de către autoritatea solicitată sau în numele acesteia, în temeiul unei cereri de asistenţă, care au drept efect suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripţie, în conformitate cu legislaţia în vigoare în statul membru solicitat, sunt considerate a avea acelaşi efect în statul membru solicitant, cu condiţia ca efectul corespunzător să fie prevăzut în reglementările legale în vigoare în statul membru solicitant.

(3) Dacă suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripţie nu este posibilă în temeiul reglementărilor legale în vigoare în statul membru solicitat, toate demersurile efectuate în vederea recuperării creanţelor de către autoritatea solicitată sau în numele acesteia în temeiul unei cereri de asistenţă care, dacă ar fi fost efectuate de către autoritatea solicitantă în propriul stat membru sau în numele acesteia, ar fi dus la suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripţie, potrivit legislaţiei în vigoare în statul membru solicitant, sunt considerate a fi fost efectuate în statul membru solicitant, în ceea ce priveşte efectul respectiv.

(4) Prevederile alin. (2) şi (3) nu afectează dreptul autorităţilor competente din statul membru solicitant de a lua măsuri pentru a suspenda, întrerupe sau prelungi termenul de prescripţie, potrivit reglementărilor în vigoare în statul membru respectiv.

(5) Autoritatea solicitantă şi autoritatea solicitată se informează reciproc cu privire la orice acţiune care întrerupe, suspendă sau prelungeşte termenul de prescripţie a creanţei pentru care au fost solicitate măsuri asigurătorii sau de recuperare sau care poate produce acest efect.

Articolul 329

Costuri

(1) În plus faţă de sumele prevăzute la art. 322 alin. (8), autoritatea solicitată urmăreşte să recupereze de la debitor cheltuielile legate de recuperare pe care le-a suportat şi le reţine, potrivit reglementărilor legale în vigoare din statul membru solicitat.

(2) Statele membre renunţă reciproc la toate cererile privind rambursarea cheltuielilor rezultate din asistenţa reciprocă pe care şi-o acordă potrivit prezentului capitol.

(3) Cu toate acestea, în cazul unor recuperări care creează dificultăţi deosebite, care implică cheltuieli foarte mari sau care se referă la crima organizată, autoritatea solicitantă şi autoritatea solicitată pot să convină asupra unor modalităţi de rambursare specifice cazurilor în speţă.

(4) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (2) şi (3), statul membru solicitant rămâne răspunzător faţă de statul membru solicitat pentru toate cheltuielile şi toate pierderile suportate în legătură cu acţiunile recunoscute ca fiind nejustificate, în ceea ce priveşte fie fondul creanţei, fie valabilitatea titlului emis de autoritatea solicitantă care permite executarea şi/sau aplicarea de măsuri asigurătorii.

Secţiunea a 5-a
Dispoziţii generale aplicabile tuturor tipurilor de cereri de asistenţă

Articolul 330

Formulare-tip şi mijloace de comunicare

(1) Cererile de informaţii în temeiul art. 314 alin. (1), cererile de notificare în temeiul art. 317 alin. (1), cererile de recuperare în temeiul art. 319 alin. (1) sau cererile de măsuri asigurătorii în temeiul art. 325 alin. (1) se transmit prin mijloace electronice, utilizându-se un formular-tip, cu excepţia cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice. În măsura posibilului, aceste formulare se folosesc şi pentru comunicările ulterioare cu privire la cerere.

(2) Titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat, documentul care permite aplicarea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitant şi celelalte documente prevăzute la art. 321 şi 325 se transmit, de asemenea, prin mijloace electronice, cu excepţia cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice.

(3) Formularul-tip poate fi însoţit, dacă este cazul, de rapoarte, declaraţii şi orice alte documente sau de copii certificate pentru conformitate sau extrase din acestea, care sunt, de asemenea, transmise pe cale electronică, cu excepţia cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice.

(4) Formularele-tip şi comunicările pe cale electronică pot, de asemenea, să fie utilizate pentru schimbul de informaţii în temeiul art. 315.

(5) Dispoziţiile alin. (1)-(4) nu se aplică informaţiilor şi documentaţiei obţinute prin prezenţa în birourile administrative dintr-un alt stat membru sau prin participarea la anchetele administrative dintr-un alt stat membru, potrivit art. 316.

(6) În cazul în care comunicările nu se efectuează pe cale electronică sau prin intermediul formularelor-tip, acest lucru nu va afecta valabilitatea informaţiilor obţinute sau a măsurilor luate pentru executarea cererii de asistenţă.

Articolul 331

Limba utilizată

(1) Toate cererile de asistenţă, formularele-tip pentru notificare şi titlurile uniforme care permit executarea în statul membru solicitat sunt trimise în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat sau sunt însoţite de o traducere în una dintre aceste limbi. Faptul că anumite părţi sunt scrise într-o limbă, alta decât limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat, nu afectează valabilitatea acestora sau a procedurii, în măsura în care acea limbă este stabilită de comun acord între statele membre interesate.

(2) Documentele a căror notificare este solicitată potrivit art. 317 pot fi transmise autorităţii solicitate într-o limbă oficială a statului membru solicitant.

(3) În cazul în care o cerere este însoţită de alte documente decât cele prevăzute la alin. (1) şi (2), autoritatea solicitată poate, dacă este necesar, să ceară autorităţii solicitante o traducere a acestor documente în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat sau în orice altă limbă asupra căreia statele membre interesate au convenit bilateral.

Articolul 332

Divulgarea informaţiilor şi a documentelor

(1) Informaţiile comunicate sub orice formă, în temeiul prezentului capitol, sunt reglementate de obligaţia păstrării secretului fiscal şi beneficiază de protecţia acordată informaţiilor similare în temeiul legislaţiei naţionale a statului membru care le-a primit. Astfel de informaţii pot fi utilizate în scopul aplicării de măsuri asigurătorii sau de executare în privinţa creanţelor care intră sub incidenţa prezentului capitol. De asemenea, astfel de informaţii pot fi utilizate pentru evaluarea şi impunerea contribuţiilor obligatorii la sistemul de securitate socială.

(2) Persoanele acreditate în mod corespunzător de Autoritatea de Acreditare de Securitate a Comisiei Europene pot avea acces la aceste informaţii numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru întreţinerea şi dezvoltarea reţelei RCC.

(3) Statul membru care furnizează informaţiile permite utilizarea acestora în alte scopuri decât cele prevăzute la alin. (1) în statul membru care primeşte informaţiile, în cazul în care, în temeiul legislaţiei statului membru care furnizează informaţiile, acestea pot fi utilizate în scopuri similare.

(4) În cazul în care autoritatea solicitantă sau solicitată consideră că informaţiile obţinute în temeiul prezentului capitol ar putea fi folositoare, în scopurile prevăzute la alin. (1), unui al treilea stat membru, ea poate să transmită respectivele informaţii acestui al treilea stat membru, cu condiţia ca transmiterea acestor informaţii să fie conformă cu normele şi procedurile stabilite în prezentul capitol. Aceasta informează statul membru de la care provin informaţiile cu privire la intenţia sa de a transmite informaţiile respective unui stat membru terţ. Statul membru de la care provin informaţiile se poate opune acestei transmiteri a informaţiilor, în termen de 10 zile lucrătoare de la data la care a primit comunicarea din partea statului membru care doreşte să transmită informaţiile.

(5) Permisiunea de a utiliza, în temeiul alin. (3), informaţii care au fost transmise în temeiul alin. (4) poate fi acordată numai de către statul membru de unde provin informaţiile.

(6) Informaţiile comunicate sub orice formă în temeiul prezentului capitol pot fi invocate sau utilizate drept probe de toate autorităţile din statul membru care primeşte informaţiile, pe aceeaşi bază ca şi informaţiile similare obţinute în respectivul stat.

Secţiunea a 6-a
Dispoziţii finale

Articolul 333

Aplicarea altor acorduri privind asistenţa

(1) Prezentul capitol nu aduce atingere îndeplinirii niciunei obligaţii de furnizare de asistenţă mai extinsă, care decurge din acorduri sau înţelegeri bilaterale ori multilaterale, inclusiv în domeniul notificării actelor judiciare sau extrajudiciare.

(2) În cazul în care România încheie astfel de acorduri sau înţelegeri bilaterale ori multilaterale cu privire la aspecte reglementate de prezentul capitol şi care nu se referă la cazuri individuale, informează fără întârziere Comisia Europeană în acest sens.

(3) Atunci când acordă asistenţă reciprocă mai extinsă în temeiul unui acord sau al unei înţelegeri bilateral /bilaterale ori multilateral/multilaterale, România poate utiliza reţeaua de comunicaţii electronice şi formularele-tip adoptate pentru punerea în aplicare a prezentului capitol.

Articolul 334

Norme de aplicare

Normele de aplicare a dispoziţiilor art. 313 alin. (3) şi (4), art. 314 alin. (1), art. 317, 319, art. 321 alin. (1) şi (2), art. 322 alin. (5)-(8), art. 324, art. 325 alin. (1) şi ale art. 330 alin. (1)-(4) sunt normele aprobate de Comisia Europeană.

Articolul 335

Raportare

(1) România, prin intermediul biroului central de legătură, informează Comisia Europeană anual, cel târziu până la 31 martie, cu privire la următoarele:

a) numărul de cereri de informaţii, de comunicare şi de recuperare sau de măsuri asigurătorii transmise fiecărui stat membru solicitat şi primite de la fiecare stat membru solicitant în fiecare an;

b) valoarea creanţelor pentru care se solicită asistenţă pentru recuperare şi sumele recuperate.

(2) România, prin intermediul biroului central de legătură, poate furniza, de asemenea, orice alte informaţii care ar putea fi folositoare pentru a evalua asistenţa reciprocă oferită în temeiul prezentului capitol.

Titlul XI
Sancţiuni

Articolul 336

Contravenţii

(1) Constituie contravenţii următoarele fapte, dacă nu au fost săvârşite în astfel de condiţii încât să fie considerate, potrivit legii, infracţiuni:

a) nedepunerea de către contribuabil/plătitor la termenele prevăzute de lege a declaraţiilor de înregistrare fiscală, de radiere a înregistrării fiscale sau de menţiuni;

b) neîndeplinirea de către contribuabil/plătitor la termen a obligaţiilor de declarare prevăzute de lege, a bunurilor şi veniturilor impozabile sau, după caz, a impozitelor, taxelor, contribuţiilor şi a altor sume, precum şi orice informaţii în legătură cu impozitele, taxele, contribuţiile, bunurile şi veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora;

c) nerespectarea de către contribuabil/plătitor, precum şi de persoanele cu care acesta are sau a avut raporturi economice sau juridice a obligaţiei de a pune la dispoziţia organului fiscal registre, evidenţe, documente de afaceri şi orice alte înscrisuri la locul indicat de organul fiscal potrivit art. 64, precum şi nerespectarea de către contribuabil /plătitor a obligaţiei prevăzute la art. 65 alin. (3);

d) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligaţiei prevăzute la art. 118 alin. (7);

e) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligaţiilor de întocmire a dosarului preţurilor de transfer în condiţiile şi la termenele prevăzute prin ordinul preşedintelui A.N.A.F., precum şi nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligaţiei de a prezenta dosarul preţurilor de transfer la solicitarea organului fiscal central în condiţiile art. 108 alin. (2);

f) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligaţiei de a păstra, precum şi a obligaţiei de a prezenta organului fiscal, a datelor arhivate în format electronic şi a aplicaţiilor informatice cu ajutorul cărora le-a generat, potrivit art. 109 alin. (4);

g) neîndeplinirea măsurilor dispuse în termenele şi condiţiile stabilite de organul de inspecţie fiscală potrivit art. 118 alin. (8);

h) nefurnizarea la termen de către contribuabil/plătitor a informaţiilor periodice solicitate de organul fiscal potrivit art. 59;

i) nerespectarea de către instituţiile de credit a oricărei obligaţii privind furnizarea informaţiilor potrivit art. 61, precum şi nerespectarea de către bănci a obligaţiilor de decontare prevăzute la art. 172;

j) nerespectarea de către orice entitate a obligaţiei privind furnizarea informaţiilor, potrivit art. 61;

k) nerespectarea obligaţiilor ce-i revin terţului poprit, potrivit art. 236 alin. (9)-(11);

l) neîndeplinirea la termen de către Biroul de carte funciară a obligaţiei de comunicare prevăzute la art. 242 alin. (9);

m) refuzul debitorului supus executării silite de a preda bunurile organului de executare silită spre a fi sechestrate sau de a le pune la dispoziţie acestuia pentru a fi identificate şi evaluate;

n) refuzul contribuabilului/plătitorului de a prezenta organului fiscal bunurile materiale supuse impozitelor, taxelor, contribuţiilor sociale, în vederea stabilirii realităţii declaraţiei fiscale;

o) nereţinerea, potrivit legii, de către plătitorii obligaţiilor fiscale, a sumelor reprezentând impozite şi contribuţii cu reţinere la sursă;

p) reţinerea şi nevărsarea în totalitate, de către plătitorii obligaţiilor fiscale, a sumelor reprezentând impozite şi contribuţii cu reţinere la sursă;

r) nerespectarea de către contribuabil/plătitor sau persoana împuternicită de acesta, precum şi nerespectarea de către persoanele cu care contribuabilul/plătitorul are sau a avut raporturi economice sau juridice, a obligaţiei de a furniza organului fiscal informaţiile necesare determinării stării de fapt fiscale potrivit art. 58 alin. (1);

s) nerespectarea de către persoana supusă verificării situaţiei fiscale personale a obligaţiei de a depune declaraţia de patrimoniu şi de venituri, potrivit art. 138 alin. (8);

ş) efectuarea de operaţiuni intracomunitare de către persoanele care au obligaţia înscrierii în Registrul operatorilor intracomunitari fără a fi înscrise, conform legii, în acest registru;

t) nerespectarea de către instituţia solicitantă a obligaţiei de a iniţia hotărârea de constituire a dreptului de administrare, potrivit art. 263 alin. (4);

ţ) netransmiterea, de către instituţiile financiare, la termenul prevăzut de lege a informaţiilor prevăzute la art. 62 sau transmiterea de informaţii incorecte ori incomplete.

(2) Contravenţiile prevăzute la alin. (1) se sancţionează astfel:

a) cu amendă de la 25.000 lei la 27.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari şi cu amendă de la 6.000 lei la 8.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum şi pentru persoanele fizice, în cazul săvârşirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. c);

b) cu amendă de la 5.000 lei la 7.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari şi cu amendă de la 1.000 lei la 1.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum şi pentru persoanele fizice, în cazul săvârşirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. d);

c) cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari şi cu amendă de la 2.000 lei la 3.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum şi pentru persoanele fizice, în cazul săvârşirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. e)-h);

d) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari şi cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum şi pentru persoanele fizice, în cazul săvârşirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. a), b), i)-m) şi ţ);

e) cu amendă de la 4.000 lei la 10.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari şi cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum şi pentru persoanele fizice, în cazul săvârşirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. n) şi r);

f) cu amendă de la 4.000 lei la 6.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari şi cu amendă de la 1.000 lei la 1.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum şi pentru persoanele fizice, în cazul săvârşirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. o) şi p), dacă obligaţiile fiscale sustrase la plată sunt de până la 50.000 lei inclusiv;

g) cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari şi cu amendă de la 4.000 lei la 6.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum şi pentru persoanele fizice, în cazul săvârşirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. o) şi p), dacă obligaţiile fiscale sustrase la plată sunt cuprinse între 50.000 lei şi 100.000 lei inclusiv;

h) cu amendă de la 25.000 lei la 27.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii şi mari şi cu amendă de la 6.000 lei la 8.000 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum şi pentru persoanele fizice, în cazul săvârşirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. o) şi p), dacă obligaţiile fiscale sustrase la plată sunt mai mari de 100.000 lei;

i) cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei în cazul săvârşirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. s);
j) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei în cazul săvârşirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. ş);
k) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei în cazul săvârşirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. t).
(3) În cazul persoanelor fizice nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declaraţiilor de venit constituie contravenţie şi se sancţionează cu amendă de la 50 lei la 500 lei.
(4) În cazul asocierilor şi al altor entităţi fără personalitate juridică, contravenţiile prevăzute la alin. (1) se sancţionează cu amenda prevăzută pentru persoanele fizice.
(5) Nedepunerea la termen a declaraţiilor fiscale pentru obligaţiile datorate bugetelor locale se sancţionează potrivit Codului fiscal.
(6) Sumele încasate în condiţiile prezentului titlu se fac venit la bugetul de stat sau bugetele locale, după caz.

Articolul 337

Contravenţii în cazul declaraţiilor recapitulative
(1) Constituie contravenţii următoarele fapte:
a) nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declaraţiilor recapitulative reglementate de normele din Codul fiscal privind taxa pe valoarea adăugată;
b) depunerea de declaraţii recapitulative incorecte ori incomplete.
(2) Contravenţiile prevăzute la alin. (1) se sancţionează astfel:
a) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei în cazul săvârşirii faptei prevăzute la lit. a);
b) cu amendă de la 500 lei la 1.500 lei în cazul săvârşirii faptei prevăzute la lit. b).
(3) Nu se sancţionează contravenţional:
a) persoanele care corectează declaraţia recapitulativă până la termenul legal de depunere a următoarei declaraţii recapitulative, dacă fapta prevăzută la alin. (1) lit. b) nu a fost constatată de organul fiscal anterior corectării;
b) persoanele care, ulterior termenului legal de depunere, corectează declaraţiile ca urmare a unui fapt neimputabil persoanei impozabile.

Articolul 338

Constatarea contravenţiilor şi aplicarea sancţiunilor
(1) Constatarea contravenţiilor şi aplicarea sancţiunilor se fac de către organele fiscale competente, cu excepţia contravenţiei prevăzute la art. 336 alin. (1) lit. t) pentru care constatarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii se face de persoanele stabilite prin ordin al ministrului finanţelor publice sau, după caz, hotărâre a autorităţii deliberative.
(2) Sancţiunile contravenţionale prevăzute la art. 336 şi 337 se aplică, după caz, persoanelor fizice sau persoanelor juridice. În cazul asocierilor şi al altor entităţi fără personalitate juridică, sancţiunile se aplică reprezentanţilor acestora.
(3) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din minimul amenzii prevăzute în prezentul cod, agentul constatator făcând menţiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

Articolul 339

Dispoziţii aplicabile
Dispoziţiile prezentului titlu se completează cu dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

Titlul XII
Dispoziţii tranzitorii şi finale

Articolul 340

Dispoziţii privind regimul vamal
Neplata la termenul legal a taxelor care se datorează în vamă, potrivit legii, cu excepţia celor prevăzute la art. 157 alin. (2), atrage interzicerea efectuării operaţiunilor de vămuire până la stingerea integrală a acestora.

Articolul 341

Dispoziţii privind funcţionarii publici din cadrul organelor fiscale
(1) În exercitarea atribuţiilor de serviciu funcţionarii publici din cadrul organelor fiscale sunt învestiţi cu exerciţiul autorităţii publice şi beneficiază de protecţie potrivit legii.
(2) Statul şi unităţile administrativ-teritoriale răspund patrimonial pentru prejudiciile cauzate contribuabilului de funcţionarii publici din cadrul organelor fiscale, în exercitarea atribuţiilor de serviciu.

(3) Încălcarea de către funcţionarii publici, cu vinovăţie, a îndatoririlor de serviciu atrage răspunderea potrivit Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcţionarilor publici, republicată, cu modificările şi completările ulterioare. Prevederile art. IX din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 46/2009 privind îmbunătăţirea procedurilor fiscale şi diminuarea evaziunii fiscale, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 324/2009, rămân aplicabile.

Articolul 342

Acte normative de aplicare

(1) Formularele necesare şi instrucţiunile de utilizare a acestora privind administrarea creanţelor fiscale de către organul fiscal central, precum şi orice norme sau instrucţiuni necesare aplicării unitare a prezentului cod se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

(2) Formularele necesare şi instrucţiunile de utilizare a acestora, pentru administrarea creanţelor fiscale de către organul fiscal local, precum şi orice norme sau instrucţiuni necesare aplicării unitare a prezentului cod, se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale şi administraţiei publice şi al ministrului finanţelor publice.

(3) Formularele necesare şi instrucţiunile de utilizare a acestora, privind realizarea creanţelor bugetului general consolidat administrate de alte autorităţi publice care administrează creanţe fiscale, se aprobă prin ordin al ministrului de resort sau al conducătorului instituţiei publice, după caz.

(4) Ordinele ministrului finanţelor publice, ale preşedintelui A.N.A.F., precum şi celelalte ordine prevăzute de prezentul cod se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepţia ordinelor prin care sunt reglementate exclusiv norme de lucru interne care vizează atribuţii şi schimbul de informaţii între structurile organului fiscal.

Articolul 343

Scutirea organelor fiscale de plata taxelor

Organele fiscale sunt scutite de taxe, tarife, comisioane sau cauţiuni pentru cererile, acţiunile şi orice alte măsuri pe care le îndeplinesc în vederea administrării creanţelor fiscale, cu excepţia celor privind comunicarea actului administrativ fiscal.

Articolul 344

Scutirea de la plata taxelor extrajudiciare de timbru

Certificatele, adeverinţele sau alte documente pentru care legea prevede plata taxei extrajudiciare de timbru, eliberate de organele fiscale sunt scutite de taxe extrajudiciare de timbru.

Articolul 345

Înscrierea creanţelor la Arhiva Electronică de Garanţii Reale Mobiliare

A.N.A.F. este autorizată ca operator care, prin structurile de specialitate cu atribuţii de administrare a creanţelor fiscale, inclusiv unităţile subordonate A.N.A.F., ca agenţi împuterniciţi, să înscrie garanţiile reale la Arhiva Electronică de Garanţii Reale Mobiliare pentru creanţele fiscale administrate de către organul fiscal central, precum şi pentru creanţele fiscale administrate de organele fiscale locale.

Articolul 346

Conflictul temporal al actelor normative

(1) Reglementările emise în temeiul actelor normative prevăzute la art. 354 rămân aplicabile până la data aprobării actelor normative de aplicare a prezentului cod, în măsura în care nu contravin prevederilor acestuia.

(2) Trimiterile făcute prin alte acte normative la Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, se consideră a fi făcute la prezentul cod.

Articolul 347

Dispoziţii privind termenele

Termenele în curs la data intrării în vigoare a prezentului cod se calculează după normele legale în vigoare la data când au început să curgă.

Articolul 348

Confiscări

(1) Confiscările dispuse potrivit legii se duc la îndeplinire de către organele care au dispus confiscarea. Confiscările dispuse de instanţele de judecată se duc la îndeplinire de către Ministerul Finanţelor Publice, Ministerul Afacerilor Interne sau, după caz, de către alte autorităţi publice abilitate de lege, prin organele competente, stabilite prin ordin comun al conducătorilor instituţiilor în cauză, iar valorificarea se face de organele competente ale Ministerului Finanţelor Publice, sau de către alte autorităţi publice abilitate de lege, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) În situaţia în care confiscările privesc sume exprimate în monedă străină, sumele se convertesc în lei la cursul de schimb comunicat de Banca Naţională a României, valabil la data rămânerii definitive a măsurii confiscării.

(3) Sumele confiscate, precum şi cele realizate din valorificarea bunurilor confiscate, mai puţin cheltuielile impuse de ducerea la îndeplinire şi de valorificare, se fac venit la bugetul de stat sau bugetele locale, după caz, conform legii.

Articolul 349

Constatarea faptelor ce pot constitui infracţiuni

(1) Ori de câte ori, organele fiscale constată că există indicii privind săvârşirea unor infracţiuni în legătură cu situaţii de fapt ce intră în competenţa de constatare a organelor fiscale, acestea întocmesc procese-verbale/acte de control, în baza cărora sesizează organele de urmărire penală cu privire la faptele constatate.

(2) Procesul-verbal sau actul de control încheiat potrivit competenţelor ce revin organelor fiscale, documentele ridicate şi explicaţiile scrise solicitate, potrivit legii, după caz, precum şi alte înscrisuri care au valoare probatorie de înscrisuri în procesul penal se trimit organelor de urmărire penală împreună cu actul de sesizare.

Articolul 350

Colaborarea cu organele de urmărire penală

(1) La solicitarea organelor de urmărire penală, când există pericol de dispariţie a unor mijloace de probă sau de schimbare a unei situaţii de fapt şi este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, personalul desemnat din cadrul A.N.A.F. efectuează controale fiscale.

(2) În cazuri temeinic justificate, după începerea urmăririi penale, cu avizul procurorului, poate fi solicitată A.N.A.F. efectuarea de controale fiscale, conform obiectivelor stabilite.

(3) Rezultatul controalelor prevăzute la alin. (1) şi (2) se consemnează în procese-verbale, care constituie mijloace de probă. Procesele-verbale nu constituie titlu de creanţă fiscală în sensul prezentului cod.

Articolul 351

Soluţionarea căilor de atac în cazul actelor administrative fiscale privind debitorii în insolvenţă

Prin derogare de la dispoziţiile art. 75 din Legea nr. 85/2014, actele administrative fiscale emise înainte şi după intrarea în insolvenţă se supun controlului instanţelor specializate de contencios administrativ fiscal.

Articolul 352

Aplicarea legii noi şi ultraactivarea legii vechi

(1) Dispoziţiile prezentului cod se aplică numai procedurilor de administrare începute după intrarea acestuia în vigoare.

(2) Procedurile de administrare începute înainte de data intrării în vigoare a prezentului cod rămân supuse legii vechi.

(3) Dispoziţiile art. 181 sunt aplicabile creanţelor fiscale născute după data de 1 ianuarie 2016.

Articolul 353

Intrarea în vigoare

Prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2016.

Articolul 354

Abrogări

La data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă:

a) Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, cu modificările şi completările ulterioare;

b) Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eşalonărilor la plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 22 martie 2011, aprobată prin Legea nr. 15/2012, cu modificările şi completările ulterioare;

c) Hotărârea Guvernului nr. 1.050/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanţei Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 20 iulie 2004;

d) Hotărârea Guvernului nr. 529/2007 pentru aprobarea Procedurii de emitere a soluţiei fiscale individuale anticipate şi a acordului de preţ în avans, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 395 din 12 iunie 2007;

e) art. 1-5 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenţei în exercitarea demnităţilor publice, a funcţiilor publice şi în mediul de afaceri, prevenirea şi sancţionarea corupţiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, cu modificările şi completările ulterioare;

f) Hotărârea Guvernului nr. 248/2011 privind aprobarea Procedurii de aplicare a metodelor indirecte pentru stabilirea bazei impozabile ajustate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 18 martie 2011, cu modificările şi completările ulterioare.

Prevederile capitolului I al titlului X transpun Directiva 2011/16/UE a Consiliului din 15 februarie 2011 privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal şi de abrogare a Directivei 77/799/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al

Uniunii Europene, seria L, nr. 64 din 11 martie 2011, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/107/UE a Consiliului din 9 decembrie 2014 de modificare a Directivei 2011/16/UE în ceea ce priveşte schimbul automat obligatoriu de informaţii în domeniul fiscal, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 359 din 16 decembrie 2014.
Prevederile capitolului II al titlului X transpun Directiva 2010/24/UE a Consiliului din 16 martie 2010 privind asistenţa reciprocă în materie de recuperare a creanţelor legate de impozite, taxe şi alte măsuri, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 84 din 31 martie 2010 şi rectificată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 100 din 22 aprilie 2010.
Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 şi ale art. 76 alin. (2) din Constituţia României, republicată.

PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR

VALERIU-ŞTEFAN ZGONEA

PREŞEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

Bucureşti, 20 iulie 2015.
Nr. 207.

Anexa 1

NORME
de raportare şi de precauţie pentru schimbul
de informaţii referitoare la conturile financiare

Prezenta anexă stabileşte normele de raportare şi de precauţie care trebuie să fie aplicate de către Instituţiile Financiare Raportoare pentru a permite României să comunice, prin schimb automat, informaţiile prevăzute la art. 291 alin. (4). Prezenta anexă prevede, de asemenea, normele şi procedurile administrative care trebuie să fie în vigoare în România pentru a se asigura punerea în aplicare eficace şi respectarea procedurilor de raportare şi de precauţie, prezentate în continuare.

Secţiunea I
Cerinţe generale de raportare

A. Sub rezerva dispoziţiilor lit. C-E ale prezentei secţiuni, fiecare Instituţie Financiară Raportoare trebuie să raporteze autorităţii competente din România următoarele informaţii cu privire la fiecare Cont care face obiectul raportării al respectivelor Instituţii Financiare Raportoare:
1. numele, adresa, statul membru (statele membre) de rezidenţă, numărul (numerele) de identificare fiscală (NIF) şi data şi locul naşterii (în cazul unei persoane fizice) ale fiecărei Persoane care face obiectul raportării, care este Titular de cont al respectivului cont şi, în cazul unei Entităţi care este Titular de cont şi care, după aplicarea procedurilor de precauţie în conformitate cu secţiunile V, VI şi VII, este identificată ca având una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării, numele, adresa, statul membru (statele membre) de rezidenţă şi numărul (numerele) de identificare fiscală (NIF) ale Entităţii, precum şi numele, adresa, statul membru (statele membre) de rezidenţă şi numărul (numerele) de identificare fiscală (NIF) şi data şi locul naşterii fiecărei Persoane care face obiectul raportării;
2. numărul de cont (sau echivalentul său funcţional în absenţa unui număr de cont);
3. numele şi numărul de identificare, dacă este cazul, al Instituţiei Financiare Raportoare;
4. soldul sau valoarea contului, inclusiv Valoarea de răscumpărare în cazul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră, valabilă la sfârşitul anului calendaristic relevant sau la sfârşitul altei perioade de raportare adecvate sau, în cazul în care contul a fost închis în cursul anului sau al perioadei în cauză, închiderea contului;
5. în cazul oricărui Cont de custodie:
a) cuantumul brut total al dobânzilor, cuantumul brut total al dividendelor şi cuantumul brut total al altor venituri generate în legătură cu activele deţinute în cont, în fiecare caz plătite sau creditate în contul respectiv sau în legătură cu respectivul cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate;
b) încasările brute totale din vânzarea sau răscumpărarea Activelor Financiare plătite sau creditate în cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate în legătură cu care Instituţia Financiară Raportoare a acţionat drept custode, broker, reprezentant sau orice alt fel de mandatar al Titularului de cont;
6. în cazul oricărui Cont de depozit, cuantumul brut total al dobânzilor plătite sau creditate în cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate;

7. în cazul oricărui cont care nu este descris la pct. 5 sau 6, din cuantumul brut total plătit sau creditat Titularului de cont în legătură cu respectivul cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate în legătură cu care Instituţia Financiară Raportoare este debitoare, inclusiv cuantumul agregat al oricăror rambursări plătite Titularului de cont în cursul anului calendaristic sau al altei perioade de raportare adecvate.

B. Informaţiile raportate trebuie să identifice moneda în care este exprimată fiecare sumă.

C. Fără a aduce atingere pct. 1 al lit. A, cu privire la fiecare Cont care face obiectul raportării care este un Cont Preexistent, nu este obligatorie raportarea NIF sau a datei naşterii în cazul în care acestea nu figurează în registrele Instituţiei Financiare Raportoare şi nu există o altă cerinţă care să impună respectivei Instituţii Financiare Raportoare să colecteze aceste informaţii în temeiul dreptului intern sau al oricărui instrument juridic al Uniunii. Cu toate acestea, o Instituţie Financiară Raportoare are obligaţia să depună eforturi rezonabile pentru a obţine NIF şi data naşterii în ceea ce priveşte Conturile Preexistente până la sfârşitul celui de al doilea an calendaristic care urmează anului în care respectivele Conturi Preexistente au fost identificate drept Conturi care fac obiectul raportării.

D. Fără a aduce atingere pct. 1 al lit. A, nu există obligaţia raportării NIF în cazul în care acesta nu este emis de către statul membru relevant sau de o altă jurisdicţie de rezidenţă.

E. Fără a aduce atingere pct. 1 al lit. A, nu există obligaţia raportării locului naşterii, cu excepţia următoarelor cazuri:

1. Instituţia Financiară Raportoare este obligată, în alt mod, să obţină şi să raporteze această informaţie în temeiul legislaţiei din România sau Instituţia Financiară Raportoare este sau a fost obligată, în alt mod, să obţină şi să raporteze această informaţie în temeiul oricărui instrument juridic al Uniunii în vigoare sau care a fost în vigoare la 5 ianuarie 2015;

2. informaţia este disponibilă şi poate fi căutată în bazele de date electronice păstrate de Instituţia Financiară Raportoare.

Secţiunea a II-a
Cerinţe generale de precauţie

A. Un cont este considerat drept Cont care face obiectul raportării începând de la data la care este identificat ca atare în conformitate cu procedurile de precauţie prevăzute în secţiunile II-VII şi, cu excepţia cazului în care se prevede altfel, informaţiile cu privire la un Cont care face obiectul raportării trebuie raportate anual, în anul calendaristic următor anului la care se referă informaţiile.

B. Soldul sau valoarea unui cont se stabileşte ca fiind cel/cea valabil/valabilă în ultima zi a anului calendaristic sau a unei alte perioade de raportare adecvate.

C. În cazul în care soldul sau pragul valorii urmează să se stabilească în ultima zi a unui an calendaristic, soldul sau valoarea în cauză trebuie stabilit/stabilită în ultima zi a perioadei de raportare care se încheie cu sau în anul calendaristic respectiv.

D. Instituţiile Financiare Raportoare pot să utilizeze prestatori de servicii în scopul îndeplinirii obligaţiilor de raportare şi de precauţie impuse respectivelor Instituţii Financiare Raportoare, prevăzute de legislaţia naţională, dar responsabilitatea pentru respectivele obligaţii revine în continuare Instituţiilor Financiare Raportoare.

E. Instituţiile Financiare Raportoare pot să aplice procedurile de precauţie pentru Conturile Noi în cazul Conturilor Preexistente, precum şi procedurile de precauţie pentru Conturile cu Valoare Mare în cazul Conturilor cu Valoare Mai Mică. Dispoziţiile privind Conturile Preexistente sunt aplicabile în mod corespunzător.

Secţiunea a III-a
Precauţie în ceea ce priveşte conturile de persoană fizică preexistente

A. Introducere. Următoarele proceduri se aplică în scopul identificării Conturilor care fac obiectul raportării dintre Conturile de Persoană Fizică Preexistente.

B. Conturi cu Valoare Mai Mică. În cazul Conturilor cu Valoare Mai Mică se aplică procedurile prezentate în continuare.

1. Adresa de rezidenţă. În cazul în care Instituţia Financiară Raportoare deţine în registrele sale o adresă actuală de rezidenţă pentru Titularul de cont persoană fizică, bazată pe Documente Justificative, Instituţia Financiară Raportoare poate considera Titularul de cont persoană fizică ca având rezidenţa fiscală în România sau într-o altă jurisdicţie în care este situată adresa, pentru a stabili dacă respectivul Titular de cont persoană fizică este o Persoană care face obiectul raportării.

2. Căutarea în registrul electronic. În cazul în care o Instituţie Financiară Raportoare nu se bazează pe o adresă actuală de rezidenţă a Titularului de cont persoană fizică, pe baza unor Documente Justificative, astfel cum este prevăzut la pct. 1, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să examineze datele accesibile pentru căutare electronică păstrate de Instituţia Financiară Raportoare cu privire la toate indiciile prezentate în continuare şi să aplice pct. 3-6:

a) identificarea Titularului de cont drept rezident al unui stat membru;

b) adresa de corespondenţă sau de rezidenţă actuală, inclusiv o căsuţă poştală, dintr-un stat membru;

c) unul sau mai multe numere de telefon într-un stat membru şi niciun număr de telefon în România;

d) instrucţiunile permanente, altele decât cele privind un Cont de Depozit, de a transfera fonduri într-un cont administrat în România;

e) o împuternicire sau o delegare de semnătură valabilă, acordată unei persoane cu adresa într-un stat membru;

f) o adresă purtând menţiunea "post-restant" sau "în atenţia" într-un stat membru, în cazul în care Instituţia Financiară Raportoare nu are la dosar nicio altă adresă pentru Titularul de cont.

3. În cazul în care nu se descoperă în urma căutării electronice niciunul dintre indiciile enumerate la pct. 2, nu se impune nicio măsură suplimentară până în momentul în care intervine o modificare a circumstanţelor care să ducă fie la asocierea unuia sau mai multor indicii cu contul, fie la transformarea contului într-un Cont cu Valoare Mare.

4. În cazul în care oricare dintre indiciile enumerate la pct. 2 lit. a)-e) este descoperit în sistemul electronic de căutare, sau în cazul în care intervine o modificare a circumstanţelor care să ducă la asocierea unuia sau a mai multor indicii cu contul, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să considere Titularul de cont drept rezident fiscal în fiecare stat membru pentru care este identificat un indiciu, cu excepţia cazului în care aceasta alege să aplice pct. 6 şi, cu privire la respectivul cont, se aplică una dintre excepţiile prevăzute la respectivul punct.

5. În cazul în care o adresă purtând menţiunea "post-restant" sau "în atenţia" este descoperită în urma căutării electronice şi nicio altă adresă şi niciunul dintre celelalte indicii enumerate la pct. 2 lit. a)-e) nu este identificată /identificat cu privire la Titularul de cont, Instituţia Financiară Raportoare trebuie, în ordinea cea mai adecvată circumstanţelor, să efectueze căutarea în registrul pe suport hârtie prevăzută la pct. 2 al lit. C sau să încerce să obţină din partea Titularului de cont o autocertificare sau Documente Justificative pentru a stabili rezidenţa fiscală (rezidenţele fiscale) a/ale respectivului Titular de cont. În cazul în care în urma căutării în dosar nu se constată niciun indiciu, iar încercarea de a obţine autocertificarea sau Documente Justificative nu dă rezultate, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să raporteze contul autorităţii competente din România drept cont nedocumentat.

6. Sub rezerva găsirii unor indicii în temeiul pct. 2, o Instituţie Financiară Raportoare nu este obligată să considere un Titular de cont drept rezident al unui stat membru în cazul în care:

a) informaţiile referitoare la Titularul de cont conţin o adresă de corespondenţă sau de rezidenţă actuală în statul membru respectiv, unul sau mai multe numere de telefon în statul membru respectiv (şi niciun număr de telefon în România) sau instrucţiuni permanente (cu privire la Conturi Financiare altele decât Conturile de Depozit) de a transfera fonduri într-un cont administrat într-un stat membru, şi Instituţia Financiară Raportoare obţine sau a examinat anterior şi păstrează o înregistrare a următoarelor informaţii:

(i) o declaraţie pe propria răspundere din partea Titularului de cont privind statul membru (statele membre) sau o altă jurisdicţie (alte jurisdicţii) de rezidenţă a(le) Titularului de cont, care nu includ(e) statul membru respectiv; şi

(ii) Documente Justificative care stabilesc statutul Titularului de cont ca nefăcând obiectul raportării;

b) informaţiile referitoare la Titularul de cont conţin o împuternicire sau o delegare de semnătură valabilă, acordată unei persoane cu adresa în statul membru respectiv, şi Instituţia Financiară Raportoare obţine sau a examinat anterior şi păstrează o înregistrare a următoarelor informaţii:

(i) o declaraţie pe proprie răspundere din partea Titularului de cont privind statul membru (statele membre) sau altă jurisdicţie (alte jurisdicţii) de rezidenţă a/ale respectivului Titular de cont, care nu include/includ statul membru respectiv; sau

(ii) Documente Justificative care stabilesc statutul Titularului de cont ca nefăcând obiectul raportării.

C. Proceduri de examinare aprofundată pentru Conturile cu Valoare Mare. Se aplică următoarele proceduri de examinare aprofundată în ceea ce priveşte Conturile cu Valoare Mare.

1. Căutarea în registrul electronic. În ceea ce priveşte Conturile cu Valoare Mare, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să examineze datele accesibile pentru căutare electronică păstrate de Instituţia Financiară Raportoare cu privire la oricare dintre indiciile descrise la pct. 2 al lit. B.

2. Căutarea în registrul pe suport hârtie. În cazul în care baza de date accesibile pentru căutare electronică a Instituţiei Financiare Raportoare include domenii destinate tuturor informaţiilor prevăzute la pct. 3 şi toate informaţiile respective, nu este necesară căutarea suplimentară în registrul pe suport hârtie. În cazul în care bazele de date electronice nu cuprind toate informaţiile respective, atunci, în ceea ce priveşte Conturile cu Valoare Mare, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să examineze şi actualul dosar principal al clientului şi, în măsura în care informaţiile în cauză nu sunt cuprinse în actualul dosar principal al clientului, următoarele documente asociate contului şi obţinute de Instituţia Financiară Raportoare în cursul ultimilor 5 ani pentru oricare dintre indiciile prevăzute la pct. 2 al lit. B:

a) cele mai recente Documente Justificative colectate cu privire la contul respectiv;

b) cel mai recent contract sau cea mai recentă documentaţie cu privire la deschiderea contului;

c) cea mai recentă documentaţie obţinută de Instituţia Financiară Raportoare în conformitate cu Procedurile AML/KYC sau în alte scopuri de reglementare;

d) orice formulare de împuternicire sau de delegare de semnătură valabile; şi

e) orice instrucţiuni permanente în vigoare (altele decât cele referitoare la un Cont de Depozit) de a transfera fonduri.

3. Excepţie, în măsura în care bazele de date conţin informaţii suficiente. O Instituţie Financiară Raportoare nu este obligată să efectueze căutarea în registrul pe suport hârtie prevăzută la pct. 2 în măsura în care informaţiile disponibile pentru căutare în format electronic ale Instituţiei Financiare Raportoare includ:

a) statutul Titularului de cont în ceea ce priveşte rezidenţa;

b) adresa de rezidenţă şi adresa de corespondenţă ale Titularului de cont, aflate în prezent la dosarul Instituţiei Financiare Raportoare;

c) numărul (numerele) de telefon al/ale Titularului de cont, aflat(e) în prezent la dosarul Instituţiei Financiare Raportoare, dacă este cazul;

d) în cazul Conturilor Financiare altele decât Conturile de Depozit, dacă există instrucţiuni permanente pentru a transfera fonduri din respectivul cont într-un alt cont (inclusiv un cont aflat la o altă sucursală a Instituţiei Financiare Raportoare sau la o altă Instituţie Financiară);

e) dacă există în prezent o menţiune "post-restant" sau "în atenţia" pentru Titularul de cont; şi

f) dacă există orice împuternicire sau delegare de semnătură pentru contul respectiv.

4. Consultarea responsabilului pentru relaţii cu clienţii în scopul obţinerii de informaţii concrete. În afară de căutarea în registrul electronic şi de căutarea în registrul pe suport hârtie prevăzute la pct. 1 şi 2, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să considere drept Cont care face obiectul raportării orice Cont cu Valoare Mare încredinţat unui responsabil pentru relaţii cu clienţii (inclusiv orice Conturi Financiare agregate respectivului Cont cu Valoare Mare) în cazul în care responsabilul pentru relaţii cu clienţii deţine informaţii concrete conform cărora Titularul de cont este o Persoană care face obiectul raportării.

5. Efectele găsirii unor indicii:

a) Dacă, în urma examinării aprofundate a Conturilor cu Valoare Mare prevăzute la lit. C, nu este descoperit niciunul dintre indiciile enumerate la pct. 2 al lit. B, iar contul nu este identificat ca fiind deţinut de o Persoană care face obiectul raportării descrisă la pct. 4, atunci nu sunt necesare acţiuni suplimentare până în momentul în care intervine o modificare a circumstanţelor care să ducă la asocierea unuia sau a mai multor indicii cu contul respectiv.

b) În cazul în care, în urma examinării aprofundate a Conturilor cu Valoare Mare, este descoperit oricare dintre indiciile enumerate la lit. B pct. 2 lit. a)-e), sau în cazul în care intervine ulterior o modificare a circumstanţelor care duce la asocierea unuia sau a mai multor indicii cu contul, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării în fiecare stat membru pentru care este identificat un indiciu, cu excepţia cazului în care aceasta alege să aplice pct. 6 al lit. B şi, cu privire la respectivul cont, se aplică una dintre excepţiile prevăzute la respectivul punct.

c) În cazul în care, în urma examinării aprofundate, este descoperită o adresă purtând menţiunea "post-restant" sau "în atenţia" şi pentru Titularul de cont nu este identificată nicio altă adresă şi niciunul dintre celelalte indicii enumerate la lit. B pct. 2 lit. (a)-(e) Instituţia Financiară Raportoare trebuie să obţină din partea Titularului de cont respectiv o autocertificare sau Documente Justificative pentru a stabili rezidenţa fiscală/ rezidenţele fiscale a/ale respectivului Titular de cont. În cazul în care o Instituţie Financiară Raportoare nu poate obţine autocertificarea sau Documentele Justificative respective, aceasta trebuie să raporteze contul autorităţii competente din propriul stat membru drept cont nedocumentat.

6. În cazul în care un Cont de Persoană Fizică Preexistent nu este un Cont cu Valoare Mare la data de 31 decembrie 2015, dar devine un Cont cu Valoare Mare începând cu ultima zi a anului calendaristic următor, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să finalizeze procedurile de examinare aprofundată cu privire la respectivul cont în anul calendaristic următor anului în care contul devine un Cont cu Valoare Mare. Dacă, pe baza acestei examinări, respectivul cont este identificat drept Cont care face obiectul raportării, Instituţia Financiară Raportoare are obligaţia de a raporta, anual, informaţiile necesare cu privire la respectivul cont pentru anul în care acesta este identificat drept Cont care face obiectul raportării şi pentru anii următori, cu excepţia cazului în care Titularul de cont încetează să mai fie o Persoană care face obiectul raportării.

7. Odată ce o Instituţie Financiară Raportoare aplică procedurile de examinare aprofundată pentru un Cont cu Valoare Mare, Instituţia Financiară Raportoare nu este obligată să aplice din nou respectivele proceduri, în afară de consultarea responsabilului pentru relaţii cu clienţii prevăzută la pct. 4, cu privire la acelaşi Cont cu Valoare Mare în orice an ulterior, cu excepţia cazului în care contul este nedocumentat, caz în care Instituţia Financiară Raportoare ar trebui să aplice din nou, anual, respectivele proceduri, până în momentul în care respectivul cont încetează să mai fie nedocumentat.

8. În cazul în care intervine o modificare a circumstanţelor privind un Cont cu Valoare Mare care duce la asocierea cu contul respectiv a unuia sau a mai multor indicii prevăzute la pct. 2 al lit. B, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării în legătură cu fiecare stat membru pentru care este identificat un indiciu, cu excepţia cazului în care aceasta alege să aplice pct. 6 al lit. B şi, cu privire la respectivul cont, se aplică una dintre excepţiile prevăzute la punctul menţionat.
9. O Instituţie Financiară Raportoare trebuie să pună în aplicare proceduri prin care să se asigure că un responsabil pentru relaţii cu clienţii identifică orice modificare a circumstanţelor referitoare la un cont. De exemplu, în cazul în care responsabilului pentru relaţii cu clienţii i se comunică faptul că Titularul de cont are o nouă adresă de corespondenţă într-un stat membru, Instituţia Financiară Raportoare are obligaţia de a considera noua adresă drept o modificare a circumstanţelor şi, în cazul în care aceasta alege să aplice pct. 6 al lit. B, este obligată să obţină documentele adecvate din partea Titularului de cont.
D. Examinarea Conturilor de Persoană Fizică cu Valoare Mare Preexistente trebuie finalizată până la 31 decembrie 2016. Examinarea Conturilor de Persoană Fizică cu Valoare Mai Mică Preexistente trebuie finalizată până la 31 decembrie 2017.
E. Orice Cont de Persoană Fizică Preexistent, care a fost identificat drept Cont ce face obiectul raportării în temeiul prezentei secţiuni, trebuie considerat drept Cont care face obiectul raportării în toţi anii următori, cu excepţia cazului în care Titularul de cont încetează să mai fie o Persoană care face obiectul raportării.

Secţiunea a IV-a

Precauţie în ceea ce priveşte conturile de persoană fizică noi

Următoarele proceduri se aplică în scopul identificării Conturilor care fac obiectul raportării dintre Conturile de Persoană Fizică Noi.
A. În ceea ce priveşte Conturile de Persoană Fizică Noi, în momentul deschiderii contului, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să obţină o autocertificare, care poate face parte din documentaţia de deschidere a contului, care permite Instituţiei Financiare Raportoare să stabilească rezidenţa fiscală (rezidenţele fiscale) a/ale Titularului de cont şi să confirme caracterul rezonabil al respectivei autocertificări pe baza informaţiilor obţinute de Instituţia Financiară Raportoare în legătură cu deschiderea contului, inclusiv eventualele documente colectate în conformitate cu Procedurile AML/KYC.
B. În cazul în care autocertificarea stabileşte că Titularul de cont este rezident fiscal într-un stat membru, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării şi autocertificarea trebuie să includă, de asemenea, NIF al Titularului de cont pentru respectivul stat membru (sub rezerva secţiunii I lit. D) şi data naşterii acestuia.
C. În cazul în care intervine o modificare a circumstanţelor cu privire la un Cont de Persoană Fizică Nou în urma căreia Instituţia Financiară Raportoare află sau are motive să afle că autocertificarea iniţială este incorectă sau nefiabilă, Instituţia Financiară Raportoare nu se poate baza pe autocertificarea iniţială şi trebuie să obţină o autocertificare valabilă care să stabilească rezidenţa fiscală (rezidenţele fiscale) a/ale Titularului de cont.

Secţiunea a V-a

Precauţie în ceea ce priveşte conturile de entitate preexistente

Următoarele proceduri se aplică în scopul identificării Conturilor care fac obiectul raportării dintre Conturile de Entitate Preexistente.
A. Conturi de Entitate care nu fac obiectul obligaţiei de examinare, identificare sau raportare. Cu excepţia cazului în care Instituţia Financiară Raportoare decide altfel, fie cu privire la toate Conturile de Entitate Preexistente, fie separat, cu privire la orice grup clar identificat de astfel de conturi, un Cont de Entitate Preexistent cu un sold agregat sau o valoare agregată a contului care nu depăşeşte, la data de 31 decembrie 2015, echivalentul în lei a 250.000 USD nu face obiectul obligaţiei de examinare, identificare sau raportare drept un Cont care face obiectul raportării, până în momentul în care soldul agregat sau valoarea agregată a contului depăşeşte cuantumul respectiv în ultima zi din orice an calendaristic ulterior.
B. Conturi de entitate care fac obiectul examinării. Un Cont de Entitate Preexistent cu un sold sau o valoare agregată a contului care depăşeşte echivalentul în lei a 250.000 USD, la data de 31 decembrie 2015 şi un Cont de Entitate Preexistent care nu depăşeşte echivalentul în lei a 250.000 USD, la data de 31 decembrie 2015, dar cu un sold sau o valoare agregată a contului care depăşeşte acest cuantum în ultima zi din orice an calendaristic ulterior, trebuie examinate în conformitate cu procedurile prevăzute la lit. D.
C. Conturi de entitate care fac obiectul obligaţiei de raportare. În ceea ce priveşte Conturile de Entitate Preexistente prevăzute la lit. B, numai conturile care sunt deţinute de una sau mai multe Entităţi care sunt Persoane care fac obiectul raportării sau de ENFS (Entităţi care nu sunt Instituţii Financiare) pasive cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării sunt considerate drept Conturi care fac obiectul raportării.

D. Proceduri de examinare pentru identificarea Conturilor de Entitate care fac obiectul obligaţiei de raportare. Pentru Conturile de Entitate Preexistente prevăzute la lit. B, o Instituţie Financiară Raportoare trebuie să aplice următoarele proceduri de examinare pentru a stabili dacă contul este deţinut de una sau mai multe Persoane care fac obiectul raportării sau de ENFS pasive cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării:

1. Să stabilească dacă Entitatea este o Persoană care face obiectul raportării:

a) Să examineze informaţiile păstrate în scopuri de reglementare sau de relaţii cu clienţii (inclusiv informaţii colectate în conformitate cu Procedurile AML/KYC) pentru a stabili dacă informaţiile indică faptul că Titularul de cont este rezident într-un stat membru. În acest scop, informaţiile care indică faptul că Titularul de cont este rezident într-un stat membru includ un loc de înregistrare ori de constituire sau o adresă într-un stat membru.

b) Dacă informaţiile indică faptul că Titularul de cont este rezident într-un stat membru, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării, cu excepţia cazului în care aceasta obţine o autocertificare din partea Titularului de cont sau stabileşte, în mod rezonabil, pe baza informaţiilor aflate în posesia sa sau care sunt disponibile public, că Titularul de cont nu este o Persoană care face obiectul raportării.

2. Să stabilească dacă Entitatea este o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării. Cu privire la un Titular de cont al unui Cont de entitate preexistent (inclusiv o Entitate care este o Persoană care face obiectul raportării), Instituţia Financiară Raportoare trebuie să stabilească dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării. În cazul în care oricare dintre Persoanele care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, atunci contul trebuie considerat drept un Cont care face obiectul raportării. În cursul stabilirii acestor elemente, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să respecte orientările de la pct. 2 lit. a)-c) în ordinea cea mai adecvată circumstanţelor:

a) Să stabilească dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă. În scopul de a stabili dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să obţină o autocertificare din partea Titularului de cont pentru a stabili statutul acestuia, cu excepţia cazului în care există informaţii aflate în posesia sa sau disponibile public, pe baza cărora poate stabili în mod rezonabil că Titularul de cont este o ENFS activă sau o Instituţie Financiară, alta decât o Entitate de Investiţii prevăzută la secţiunea a VIII-a lit. A pct. 6 lit. b) care nu este o Instituţie Financiară dintr-o Jurisdicţie Participantă.

b) Să stabilească Persoanele care exercită controlul asupra unui Titular de cont. În scopul stabilirii Persoanelor care exercită controlul asupra unui Titular de cont, o Instituţie Financiară Raportoare se poate baza pe informaţiile colectate şi păstrate în conformitate cu Procedurile AML/KYC.

c) Să stabilească dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării. Pentru a stabili dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, o Instituţie Financiară Raportoare se poate baza pe:

(i) informaţii colectate şi păstrate în conformitate cu Procedurile AML/KYC în cazul unui Cont de entitate preexistent deţinut de una sau mai multe ENFS cu un sold sau o valoare agregată care nu depăşeşte echivalentul în lei a 1.000.000 USD; sau

(ii) o autocertificare din partea Titularului de cont sau a Persoanei care exercită controlul privind statul membru (statele membre) sau privind altă jurisdicţie (alte jurisdicţii) în care Persoana care exercită controlul are rezidenţa fiscală.

E. Calendarul punerii în aplicare a examinării şi proceduri suplimentare aplicabile Conturilor de Entitate Preexistente:

1. Examinarea Conturilor de Entitate Preexistente cu un sold sau o valoare agregată a contului care depăşeşte, la data de 31 decembrie 2015, echivalentul în lei a 250.000 USD trebuie finalizată până la data de 31 decembrie 2017.

2. Examinarea Conturilor de Entitate Preexistente cu un sold sau o valoare agregată a contului care nu depăşeşte, la data de 31 decembrie 2015, echivalentul în lei a 250.000 USD, dar depăşeşte cuantumul respectiv la data de 31 decembrie a unui an ulterior trebuie finalizată în anul calendaristic următor anului în care soldul sau valoarea agregată a contului depăşeşte acest cuantum.

3. În cazul în care intervine o modificare a circumstanţelor cu privire la un Cont de Entitate Preexistent în urma căreia Instituţia Financiară Raportoare află sau are motive să afle că autocertificarea sau alte documente asociate cu un cont sunt incorecte sau nefiabile, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să stabilească din nou statutul contului în conformitate cu procedurile prevăzute la lit. D.

Secţiunea a VI-a

Precauţie în ceea ce priveşte conturile de entitate noi

Următoarele proceduri se aplică în scopul identificării Conturilor care fac obiectul raportării dintre Conturile de Entitate Noi.

Proceduri de examinare pentru identificarea Conturilor de entitate care fac obiectul obligaţiei de raportare. Pentru Conturile de Entitate Noi, o Instituţie Financiară Raportoare trebuie să aplice următoarele proceduri de examinare pentru a stabili dacă contul este deţinut de una sau mai multe Persoane care fac obiectul raportării sau de ENFS pasive cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării:

1. Să stabilească dacă Entitatea este o Persoană care face obiectul raportării:

a) Să obţină o autocertificare, care poate face parte din documentaţia de deschidere a contului, care permite Instituţiei Financiare Raportoare să stabilească rezidenţa fiscală (rezidenţele fiscale) a/ale Titularului de cont şi să confirme caracterul rezonabil al respectivei autocertificări pe baza informaţiilor obţinute de Instituţia Financiară Raportoare în legătură cu deschiderea contului, inclusiv eventualele documente colectate în conformitate cu Procedurile AML/KYC. În cazul în care Entitatea certifică faptul că nu are rezidenţă fiscală, Instituţia Financiară Raportoare se poate baza pe adresa sediului principal al Entităţii pentru a stabili rezidenţa Titularului de cont.

b) Dacă autocertificarea indică faptul că Titularul de cont este rezident într-un stat membru, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să considere contul drept Cont care face obiectul raportării, cu excepţia cazului în care aceasta stabileşte în mod rezonabil, pe baza informaţiilor aflate în posesia sa sau care sunt disponibile public, că Titularul de cont nu este o Persoană care face obiectul raportării în legătură cu respectivul stat membru.

2. Să stabilească dacă Entitatea este o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării. Cu privire la un Titular de cont al unui Cont de Entitate Nou (inclusiv o Entitate care este o Persoană care face obiectul raportării), Instituţia Financiară Raportoare trebuie să stabilească dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării. În cazul în care oricare dintre Persoanele care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, atunci contul trebuie considerat drept un Cont care face obiectul raportării. În cursul stabilirii acestor elemente, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să respecte orientările de la lit. a)-c) în ordinea cea mai adecvată circumstanţelor:

a) Să stabilească dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă. În scopul de a stabili dacă Titularul de cont este o ENFS pasivă, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să se bazeze pe o autocertificare din partea Titularului de cont pentru a stabili statutul acestuia, cu excepţia cazului în care există informaţii aflate în posesia sa sau disponibile public, pe baza cărora poate stabili în mod rezonabil că Titularul de cont este o ENFS activă sau o Instituţie Financiară, alta decât o Entitate de investiţii prevăzută la secţiunea a VIII-a lit. A pct. 6 lit. b) care nu este o Instituţie Financiară dintr-o Jurisdicţie Participantă.

b) Să stabilească Persoanele care exercită controlul asupra unui Titular de cont. În scopul stabilirii Persoanelor care exercită controlul asupra unui Titular de cont, o Instituţie Financiară Raportoare se poate baza pe informaţiile colectate şi păstrate în conformitate cu Procedurile AML/KYC.

c) Să stabilească dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării. Pentru a stabili dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, o Instituţie Financiară Raportoare se poate baza pe o autocertificare din partea Titularului de cont sau a respectivei Persoane care exercită controlul.

Secţiunea a VII-a
Norme speciale de precauţie

Se aplică următoarele norme suplimentare în punerea în aplicare a procedurilor de precauţie menţionate anterior:

A. Recurgerea la autocertificări şi Documente Justificative. O Instituţie Financiară Raportoare nu se poate baza pe autocertificare sau pe Documente Justificative în cazul în care Instituţia Financiară Raportoare ştie sau are motive să ştie că autocertificarea sau Documentele Justificative sunt incorecte sau nefiabile.

B. Proceduri alternative pentru Conturile Financiare deţinute de beneficiari persoane fizice ai unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau ai unui Contract de rentă viageră şi pentru Contractele de asigurare cu valoare de răscumpărare de grup sau pentru Contractele de rentă viageră de grup. O Instituţie Financiară Raportoare poate presupune că un beneficiar persoană fizică (altul decât deţinătorul) al unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră care beneficiază de o indemnizaţie de deces nu este o Persoană care face obiectul raportării şi poate considera un astfel de Cont Financiar ca nefiind un Cont care face obiectul raportării, cu excepţia cazului în care Instituţia Financiară Raportoare ştie sau are motive să ştie că beneficiarul este o Persoană care face obiectul raportării. O Instituţie Financiară Raportoare are motive să ştie că beneficiarul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră este o Persoană care face obiectul raportării dacă informaţiile colectate de către Instituţia Financiară Raportoare şi asociate respectivului beneficiar conţin indicii conform celor prevăzute la secţiunea a III-a lit. B. În cazul în care o Instituţie Financiară Raportoare deţine informaţii concrete sau are motive să ştie că beneficiarul este o Persoană care face obiectul raportării, Instituţia Financiară Raportoare trebuie să respecte procedurile de la Secţiunea a III-a lit. B. O Instituţie Financiară Raportoare poate considera un Cont Financiar care constă în participaţia de care beneficiază un membru în cadrul unui Contract de asigurare cu valoare de

răscumpărare de grup sau al unui Contract de rentă viageră de grup ca fiind un Cont Financiar care este un cont care nu face obiectul raportării până la data la care suma respectivă trebuie plătită angajatului/deţinătorului unui certificat sau beneficiarului, în cazul în care Contul Financiar care constă în participaţia de care beneficiază un membru în cadrul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare de grup sau al unui Contract de rentă viageră de grup îndeplineşte următoarele cerinţe:
(i) contractul de asigurare cu valoare de răscumpărare de grup sau Contractul de rentă viageră de grup îi este emis unui angajator şi asigură cel puţin 25 de angajaţi/deţinători de certificate;
(ii) angajatul/deţinătorul de certificate are dreptul să beneficieze de orice valoare înscrisă în contract în legătură cu participaţia sa şi să numească beneficiari pentru indemnizaţia plătibilă la decesul angajatului; şi
(iii) suma agregată plătibilă oricărui angajat/deţinător de certificat sau beneficiar nu depăşeşte echivalentul în lei a 1.000.000 USD.
Termenul "Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare de grup" înseamnă un Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare care: (i) asigură persoane fizice care sunt afiliate prin intermediul unui angajator, al unei organizaţii profesionale, al unui sindicat ori al altei asociaţii sau grupări; şi (ii) impune plata unei prime pentru fiecare membru al grupului (sau membru al unei categorii din cadrul grupului), care este stabilită fără a lua în considerare caracteristicile individuale de sănătate, altele decât vârsta, genul şi obiceiurile legate de fumat ale respectivului membru al grupului (sau ale categoriei de membri).
Termenul "Contract de rentă viageră de grup" înseamnă un Contract de rentă viageră în care creditorii sunt persoane fizice care sunt afiliate prin intermediul unui angajator, al unei organizaţii profesionale, al unui sindicat ori al altei asociaţii sau grupări.
C. Norme privind Agregarea soldurilor conturilor şi Conversia monetară
1. Agregarea Conturilor de persoană fizică. În scopul stabilirii soldului sau a valorii agregate Conturilor Financiare deţinute de o persoană fizică, o Instituţie Financiară Raportoare are obligaţia de a agrega toate Conturile Financiare administrate de Instituţia Financiară Raportoare sau de o Entitate afiliată, dar numai în măsura în care sistemele informatice ale Instituţiei Financiare Raportoare arată o legătură între Conturile Financiare prin referire la un element de date, cum ar fi numărul de client sau NIF, şi permit agregarea soldurilor sau a valorii conturilor. Fiecărui titular al unui Cont Financiar deţinut în comun i se atribuie soldul sau valoarea integrală a Contului Financiar deţinut în comun în scopul aplicării cerinţelor privind agregarea prevăzute la prezentul punct.
2. Agregarea Conturilor de entitate. În scopul stabilirii soldului sau a valorii agregate a Conturilor Financiare deţinute de o Entitate, o Instituţie Financiară Raportoare are obligaţia de a lua în considerare toate Conturile Financiare care sunt administrate de Instituţia Financiară Raportoare sau de o Entitate afiliată, dar numai în măsura în care sistemele informatice ale Instituţiei Financiare Raportoare arată o legătură între Conturile Financiare prin referire la un element de date, cum ar fi numărul de client sau NIF, şi permit agregarea soldurilor sau a valorilor conturilor. Fiecărui titular al unui Cont Financiar deţinut în comun i se atribuie soldul sau valoarea integrală a Contului Financiar deţinut în comun în scopul aplicării cerinţelor privind agregarea prevăzute la prezentul punct.
3. Norme speciale privind agregarea conturilor aplicabile responsabililor pentru relaţii cu clienţii. În scopul stabilirii soldului sau a valorii agregate a Conturilor Financiare deţinute de o persoană, pentru a stabili dacă un Cont Financiar este un Cont cu Valoare Mare, o Instituţie Financiară Raportoare are, de asemenea, obligaţia, în cazul oricăror Conturi Financiare cu privire la care responsabilul pentru relaţii cu clienţii ştie sau are motive să ştie că sunt în mod direct sau indirect deţinute, controlate sau instituite (altfel decât în capacitate fiduciară) de către aceeaşi persoană, de a agrega toate respectivele conturi.
4. Toate sumele exprimate în monedele diferitelor state membre se citesc ca incluzând sumele echivalente în lei.

Secţiunea a VIII-a
Definiţiile termenilor

Următorii termeni sunt definiţi în continuare:
A. Instituţie Financiară Raportoare
1. Termenul "Instituţie Financiară Raportoare" înseamnă orice Instituţie Financiară din România care nu este o Instituţie Financiară Nonraportoare. Termenul "Instituţie Financiară din România" înseamnă: (i) orice Instituţie Financiară care este rezidentă în România, dar exclude orice sucursală a respectivei Instituţii Financiare care se află în afara teritoriului României; şi (ii) orice sucursală a unei Instituţii Financiare care nu este rezidentă în România, în cazul în care sucursala respectivă se află în România.
2. Termenul "Instituţie Financiară dintr-o Jurisdicţie Participantă" înseamnă: (i) orice Instituţie Financiară care este rezidentă într-o Jurisdicţie Participantă, dar exclude orice sucursală a respectivei Instituţii Financiare care se află în afara teritoriului Jurisdicţiei Participante; şi (ii) orice sucursală a unei Instituţii Financiare care nu este rezidentă într-o Jurisdicţie Participantă, în cazul în care sucursala respectivă se află într-o Jurisdicţie Participantă.
3. Termenul "Instituţie Financiară" înseamnă o Instituţie de Custodie, o Instituţie Depozitară, o Entitate de Investiţii sau o Companie de asigurări determinată.

4. Termenul "Instituţie de Custodie" înseamnă orice Entitate care deţine, ca parte substanţială a activităţii sale, Active Financiare în contul unor terţi. O Entitate deţine, ca parte substanţială a activităţii sale, Active Financiare în contul unor terţi dacă venitul brut al Entităţii atribuibil deţinerii de Active Financiare şi serviciilor financiare conexe este egal sau mai mare de 20% din venitul brut al Entităţii pe perioada cea mai scurtă dintre următoarele: (i) perioada de trei ani care se încheie la data de 31 decembrie (sau în ultima zi a unei perioade contabile care nu este un an calendaristic) dinaintea anului în care se efectuează calculul; sau (ii) perioada în cursul căreia Entitatea a existat.

5. Termenul "Instituţie Depozitară" înseamnă orice Entitate care atrage depozite în cadrul obişnuit al activităţii bancare sau al unei activităţi similare.

6. Termenul "Entitate de Investiţii" înseamnă orice Entitate:

a) care desfăşoară, ca activitate principală, una sau mai multe dintre următoarele activităţi ori operaţiuni pentru sau în numele unui client:

(i) tranzacţii cu instrumente de piaţă monetară (cecuri, bonuri de trezorerie, certificate de depozit, instrumente derivate etc.); schimb valutar; instrumente în materie de schimb valutar, rata dobânzii şi indici bursieri; titluri de valoare transferabile; sau tranzacţii la termen cu mărfuri;

(ii) administrarea individuală şi colectivă a portofoliului; sau

(iii) care investeşte, administrează sau gestionează în alt mod Active Financiare sau bani în numele altor persoane;

sau

b) al cărei venit brut provine în principal din activităţi de investire, reinvestire sau tranzacţionare de Active Financiare, în cazul în care Entitatea este administrată de către o altă Entitate care este o Instituţie Depozitară, o Instituţie de Custodie, o Companie de asigurări specificată sau o Entitate de Investiţii, astfel cum sunt prevăzute la lit. (a).

O Entitate este considerată a desfăşura ca activitate principală una sau mai multe dintre activităţile prevăzute la lit. a), sau venitul brut al unei Entităţi este atribuibil în principal activităţilor de investire, reinvestire sau tranzacţionare de Active Financiare în sensul prezentei litere, în cazul în care venitul brut al Entităţii atribuibil activităţilor relevante este egal sau mai mare de 50% din venitul brut al Entităţii pe perioada cea mai scurtă dintre următoarele: (i) perioada de trei ani care se încheie la data de 31 decembrie a anului dinaintea anului în care se efectuează calculul; sau (ii) perioada în cursul căreia Entitatea a existat. Termenul "Entitate de Investiţii" nu include o Entitate care este o ENFS activă, întrucât Entitatea respectivă îndeplineşte oricare dintre criteriile prevăzute la lit. D pct. 8 lit. d)-g).

Prezentul punct se interpretează într-o manieră consecventă cu limbajul similar utilizat în definiţia termenului "Instituţie Financiară" din recomandările Grupului de Acţiune Financiară.

7. Termenul "Activ Financiar" include un titlu de valoare (de exemplu, acţiuni în cadrul capitalului unei societăţi comerciale; participaţii în capitalurile proprii sau dreptul la beneficii în cadrul unui parteneriat deţinut de mulţi asociaţi sau cotat la bursă sau în cadrul unei fiducii; bilete la ordin, obligaţiuni sau alte titluri de datorie), drepturi generate de un parteneriat, o marfă, un swap (de exemplu, swap pe rata dobânzii, swap valutar, swap de bază, rată de dobândă cu plafon maxim, rată de dobândă cu prag minim, swap pe mărfuri, swap pe acţiuni, swap pe indici bursieri şi acorduri similare), un Contract de asigurare sau un Contract de rentă viageră sau orice dobândă (inclusiv un contract de tip futures sau forward sau o opţiune) în legătură cu un titlu de valoare, drepturi generate de un parteneriat, o marfă, un swap, un Contract de asigurare sau un Contract de rentă viageră. Termenul "Activ Financiar" nu include drepturile directe asupra unor bunuri imobile, care să nu fie titluri de datorie.

8. Termenul "Companie de asigurări specificată" înseamnă orice Entitate care este o companie de asigurări (sau societatea holding a unei companii de asigurări) care emite sau este obligată să efectueze plăţi cu privire la un Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau la un Contract de rentă viageră.

B. Instituţie Financiară Nonraportoare

1. Termenul "Instituţie Financiară Nonraportoare" înseamnă orice Instituţie Financiară care este:

a) o Entitate guvernamentală, o Organizaţie internaţională sau o Bancă centrală, în afară de situaţiile care se referă la o plată care derivă dintr-o obligaţie care incumbă în legătură cu o activitate financiară comercială de tipul celor desfăşurate de o Companie de asigurări specificată, de o Instituţie de Custodie sau de o Instituţie depozitară;

b) un Fond de pensii cu participare largă; un Fond de pensii cu participare restrânsă; un Fond de pensii al unei Entităţi guvernamentale, al unei Organizaţii internaţionale sau al unei Bănci centrale; sau un Emitent de carduri de credit calificat;

c) orice altă Entitate care prezintă un risc scăzut de a fi utilizată pentru evaziune fiscală are caracteristici similare în mod substanţial cu oricare dintre Entităţile prevăzute la lit. a) şi b) şi este inclusă pe lista Instituţiilor Financiare Nonraportoare prevăzută la art. 291 alin. (7), cu condiţia ca statutul respectivei Entităţi drept Instituţie Financiară Nonraportoare să nu aducă atingere obiectivelor cap. I al titlului X;

d) un Organism de plasament colectiv exceptat; sau

e) o fiducie, în măsura în care fiduciarul este o Instituţie Financiară Raportoare şi raportează toate informaţiile care trebuie raportate în conformitate cu Secţiunea I cu privire la toate Conturile fiduciei care fac obiectul raportării.

2. Termenul "Entitate guvernamentală" înseamnă Guvernul României sau al unei alte jurisdicţii, orice subdiviziune politică a României sau a unei alte jurisdicţii (care, pentru evitarea oricărei ambiguităţi, include un stat, o provincie, un judeţ sau o localitate) sau orice organism sau agenţie deţinut(ă) integral de România sau de o altă jurisdicţie ori de una sau mai multe dintre subdiviziunile sus-menţionate (fiecare reprezentând o "Entitate guvernamentală"). Această categorie este alcătuită din părţi integrante, entităţi controlate şi subdiviziuni politice ale României sau ale unei alte jurisdicţii:

a) O "parte integrantă" a României sau a unei alte jurisdicţii înseamnă orice persoană, organizaţie, agenţie, birou, fond, organism public sau alt organism, oricare ar fi denumirea sa, care constituie o autoritate administrativă a României sau a unei alte jurisdicţii. Veniturile nete ale autorităţii administrative trebuie să fie creditate contului propriu al acesteia sau altor conturi ale României sau al unei alte jurisdicţii şi nicio parte a acestora nu trebuie să revină în beneficiul vreunei persoane private. O parte integrantă nu include nicio persoană fizică care este un membru al guvernului, funcţionar sau administrator care acţionează cu titlu privat sau personal;

b) O entitate controlată înseamnă o Entitate care este, formal, separată de România sau altă jurisdicţie sau care constituie, în alt mod, o entitate juridică separată, cu condiţia ca:

(i) Entitatea să fie deţinută şi controlată în totalitate de una sau mai multe Entităţi guvernamentale, direct sau prin intermediul uneia sau al mai multor entităţi controlate;

(ii) veniturile nete ale Entităţii să fie creditate contului propriu al acesteia sau altor conturi ale uneia sau ale mai multor Entităţi guvernamentale şi nicio parte a acestora să nu revină în beneficiul vreunei persoane private; şi

(iii) activele Entităţii să revină uneia sau mai multor Entităţi guvernamentale în momentul dizolvării acesteia.

c) Venitul nu revine în beneficiul persoanelor fizice în cazul în care respectivele persoane sunt beneficiarii-ţintă ai unui program guvernamental, iar activităţile din cadrul programului sunt desfăşurate pentru publicul larg în interes general sau se referă la administrarea unei părţi a guvernului. Cu toate acestea, sub rezerva dispoziţiilor anterioare, se consideră că venitul revine în beneficiul persoanelor fizice în cazul în care este obţinut din folosirea unei Entităţi Guvernamentale pentru a desfăşura o activitate comercială, cum ar fi o activitate bancară comercială, care furnizează servicii financiare persoanelor fizice.

3. Termenul "Organizaţie internaţională" înseamnă orice organizaţie internaţională ori agenţie sau organism deţinut în totalitate de aceasta. Această categorie include orice organizaţie interguvernamentală (inclusiv o organizaţie supranaţională): (i) care este alcătuită în primul rând din guverne; (ii) care are în vigoare un acord privind sediul sau un acord în mod fundamental similar cu România; şi (iii) al cărei venit nu revine în beneficiul unor persoane private.

4. Termenul "Bancă centrală" înseamnă Banca Naţională a României.

5. Termenul "Fond de pensii cu participare largă" înseamnă un fond instituit pentru a furniza beneficii cu titlu de pensie, indemnizaţii de invaliditate sau de deces sau orice combinaţie a acestora către beneficiari care sunt actuali sau foşti angajaţi (sau persoanele desemnate de către respectivii angajaţi) ai unuia sau ai mai multor angajatori în schimbul unor servicii prestate, cu condiţia ca fondul:

a) să nu aibă un singur beneficiar cu dreptul la mai mult de 5% din activele fondului;

b) să facă obiectul normelor guvernamentale şi să raporteze informaţii autorităţilor fiscale; şi

c) să îndeplinească cel puţin una dintre următoarele cerinţe:

(i) fondul este, în general, scutit de la plata impozitului pe veniturile din investiţii sau impozitarea acestor venituri este amânată sau impozitată cu o cotă redusă, datorită statutului său de fond de pensii sau regim de pensii;

(ii) fondul primeşte cel puţin 50% din contribuţiile sale totale [altele decât transferurile de active de la alte regimuri prevăzute la pct. 5-7 sau din conturile de pensii prevăzute la lit. C pct. 17 lit. a)] din partea angajatorilor care le finanţează;

(iii) plăţile sau retragerile din fond sunt permise numai în cazul producerii unor evenimente determinate legate de pensionare, invaliditate sau deces [cu excepţia plăţilor periodice către alte fonduri de pensii prevăzute la lit. B pct. 5-7 şi a conturilor de pensii prevăzute la lit. C pct. 17 lit. a)] sau, în cazul efectuării de plăţi sau de retrageri înainte de evenimentele determinate, se aplică sancţiuni; sau

(iv) contribuţiile angajaţilor (altele decât anumite contribuţii autorizate) la fond sunt limitate în funcţie de venitul câştigat de angajat sau nu pot depăşi, anual, echivalentul în lei a 50.000 USD, aplicând normele stabilite la Secţiunea a VII-a lit. C privind Agregarea conturilor şi Conversia monetară.

6. Termenul "Fond de pensii cu participare restrânsă" înseamnă un fond instituit pentru a furniza beneficii cu titlu de pensii sau indemnizaţii de invaliditate sau de deces către beneficiari care sunt actuali sau foşti angajaţi (sau persoanele desemnate de către respectivii angajaţi) ai unuia sau ai mai multor angajatori în schimbul unor servicii prestate, cu următoarele condiţii:

a) fondul să aibă mai puţin de 50 de participanţi;

b) fondul să fie finanţat de unul sau mai mulţi angajatori care nu sunt Entităţi de Investiţii sau ENFS pasive;

c) contribuţiile angajatului şi ale angajatorului la fond [altele decât transferurile de active din conturile de pensii prevăzute la lit. C pct. 17 lit. a)] să fie limitate în funcţie de venitul câştigat şi, respectiv, de remunerarea angajaţilor;

d) participanţii care nu sunt rezidenţi ai statului membru în care este stabilit fondul să nu aibă dreptul la mai mult de 20% din activele fondului; şi

e) fondul să facă obiectul normelor guvernamentale şi să raporteze informaţii autorităţilor fiscale.

7. Termenul "Fond de pensii al unei Entităţi guvernamentale, al unei Organizaţii internaţionale sau al unei Bănci centrale" înseamnă un fond instituit de o Entitate guvernamentală, o Organizaţie internaţională sau o Bancă centrală pentru a furniza beneficii cu titlu de pensii sau indemnizaţii de invaliditate sau de deces către beneficiari sau participanţi care sunt actuali sau foşti angajaţi (sau persoanele desemnate de către respectivii angajaţi) sau care nu sunt actuali sau foşti angajaţi, dacă respectivele beneficii sunt acordate unor astfel de beneficiari sau participanţi în schimbul unor servicii personale prestate pentru Entitatea guvernamentală, Organizaţia internaţională sau Banca centrală respective.

8. Termenul "Emitent de carduri de credit calificat" înseamnă o Instituţie Financiară care îndeplineşte următoarele cerinţe:

a) Instituţia Financiară este o Instituţie Financiară doar pentru că este un emitent de carduri de credit care atrage depozite numai atunci când un client face o plată care depăşeşte soldul datorat cu privire la card şi plăţile în exces nu sunt restituite imediat clientului; şi

b) anterior datei de 1 ianuarie 2016 sau începând cu data menţionată, Instituţia Financiară pune în aplicare politici şi proceduri fie pentru a împiedica un client de la a face o plată excedentară care depăşeşte echivalentul în lei a 50.000 USD, fie pentru a asigura faptul că orice plată excedentară efectuată de un client peste cuantumul respectiv este restituită clientului în termen de 60 de zile, aplicând, în fiecare caz, normele prevăzute la Secţiunea a VII-a lit. C privind Agregarea conturilor şi Conversia monetară. În acest sens, o plată excedentară a unui client nu se referă la solduri creditoare aferente unor debite contestate, ci include soldurile creditoare rezultate din restituiri de mărfuri.

9. Termenul "Organism de plasament colectiv exceptat" înseamnă o Entitate de Investiţii care este reglementată ca organism de plasament colectiv, cu condiţia ca toate drepturile asupra organismului de plasament colectiv să fie deţinute de către sau prin intermediul unor persoane fizice sau Entităţi care nu sunt Persoane care fac obiectul raportării, cu excepţia unei ENFS pasive cu Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării.

Simplul fapt că organismul de plasament colectiv a emis acţiuni fizice la purtător nu împiedică o Entitate de investiţii care este reglementată ca organism de plasament colectiv să se încadreze drept Organism de plasament colectiv exceptat, în următoarele condiţii:

a) organismul de plasament colectiv să nu fi emis şi să nu emită niciun fel de acţiuni fizice la purtător ulterior datei de 31 decembrie 2015;

b) organismul de plasament colectiv să retragă toate acţiunile respective în caz de răscumpărare;

c) organismul de plasament colectiv să îndeplinească procedurile de precauţie prevăzute în secţiunile II-VII şi să raporteze orice informaţii solicitate care trebuie raportate cu privire la orice astfel de acţiuni atunci când respectivele acţiuni sunt prezentate pentru răscumpărare sau alte forme de plată; şi

d) organismul de plasament colectiv să fi instituit politici şi proceduri pentru a se asigura că astfel de acţiuni sunt răscumpărate sau imobilizate cât mai curând posibil şi, în orice caz, anterior datei de 1 ianuarie 2018.

C. Cont Financiar

1. Termenul "Cont Financiar" înseamnă un cont administrat de o Instituţie Financiară şi include un Cont de Depozit, un Cont de Custodie şi:

a) în cazul unei Entităţi de Investiţii, orice drepturi aferente capitalului sau datoriei aparţinând Instituţiei Financiare. Fără a aduce atingere dispoziţiilor anterioare, termenul "Cont Financiar" nu include niciun drept aferent capitalului sau datoriei unei Entităţi care este o Entitate de Investiţii doar din motivul că aceasta: (i) prestează un serviciu de consiliere în investiţii şi acţionează în numele; sau (ii) administrează portofolii ale unui client şi acţionează în numele acestuia în scopul realizării de investiţii, de gestionare sau de administrare a Activelor Financiare depuse în numele clientului la o Instituţie Financiară, alta decât respectiva Entitate;

b) în cazul unei Instituţii Financiare care nu este prevăzută la lit. (a), orice drept aferent capitalului sau datoriei Instituţiei Financiare, în cazul în care categoria de drepturi a fost stabilită cu scopul de a evita raportarea în conformitate cu Secţiunea I; şi

c) orice Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare şi orice Contract de rentă viageră emis sau administrat de către o Instituţie Financiară, altul decât o rentă viageră imediată, nelegată de investiţii,

netransferabilă, care îi este emisă unei persoane fizice şi corespunde unei pensii sau unei indemnizaţii de invaliditate furnizate în cadrul unui cont care este un Cont Exclus.
Termenul "Cont Financiar" nu include niciun cont care este un Cont Exclus.
2. Termenul "Cont de Depozit" include orice cont comercial, de debit, de economii, la termen, de consemnaţiuni, sau un cont a cărui existenţă este documentată printr-un certificat de depozit, de economii, de investiţii, un certificat de îndatorare sau un alt instrument similar păstrat de o Instituţie Financiară în cadrul obişnuit al activităţii bancare sau al unei activităţi similare. Un Cont de Depozit include, de asemenea, o sumă deţinută de o companie de asigurări în temeiul unui contract de investiţii cu garanţie sau al unui acord similar care are drept scop plata sau creditarea de dobânzi către titular.
3. Termenul "Cont de Custodie" înseamnă un cont (altul decât un Contract de asigurare sau un Contract de rentă viageră) care conţine unul sau mai multe Active Financiare în beneficiul altei persoane.
4. Termenul "Participaţie în capitalurile proprii" înseamnă, în cazul unui parteneriat care este o Instituţie Financiară, o participaţie fie la capitalul, fie la profitul parteneriatului. În cazul unei fiducii care este o Instituţie Financiară, o Participaţie în capitalurile proprii este considerată a fi deţinută de către orice persoană asimilată unui constituitor sau unui beneficiar al întregii fiducii sau a unei părţi a acesteia ori oricărei alte persoane fizice care exercită un control efectiv definitiv asupra fiduciei. O Persoană care face obiectul raportării va fi considerată beneficiar al unei fiducii dacă respectiva Persoană care face obiectul raportării are dreptul de a primi, direct sau indirect (de exemplu, prin intermediul unui mandatar), o distribuţie obligatorie sau poate primi, direct sau indirect, o distribuţie discreţionară din fiducie.
5. Termenul "Contract de asigurare" înseamnă un contract (altul decât un Contract de rentă viageră) în conformitate cu care emitentul este de acord să plătească o sumă în momentul în care survine un eveniment asigurat specificat, legat de mortalitate, morbiditate, accident, răspundere civilă sau pagubă materială afectând o proprietate.
6. Termenul "Contract de rentă viageră" înseamnă un contract în conformitate cu care emitentul este de acord să efectueze plăţi pentru o anumită perioadă de timp, determinată, în totalitate sau parţial, în funcţie de speranţa de viaţă a uneia sau mai multor persoane fizice. Termenul include, de asemenea, un contract care este considerat a fi un Contract de rentă viageră în conformitate cu legislaţia, reglementările sau practica din statul membru sau din altă jurisdicţie în care contractul a fost emis şi în conformitate cu care emitentul este de acord să facă plăţile pentru o perioadă de mai mulţi ani.
7. Termenul "Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare" înseamnă un Contract de asigurare (altul decât un contract de reasigurare încheiat între două societăţi de asigurare) care are o Valoare de răscumpărare.
8. Termenul "Valoare de răscumpărare" înseamnă valoarea cea mai mare dintre: (i) suma pe care deţinătorul poliţei de asigurare este îndreptăţit să o primească în cazul răscumpărării sau rezilierii contractului (calculată fără a scădea eventualele taxe de răscumpărare sau împrumuturi din poliţă); şi (ii) suma pe care deţinătorul poliţei de asigurare o poate împrumuta în temeiul contractului sau în legătură cu acesta. Fără a aduce atingere dispoziţiilor anterioare, termenul "Valoare de răscumpărare" nu include o sumă de plătit în temeiul unui Contract de asigurare:
a) doar din motivul decesului unei persoane fizice asigurate în temeiul unui contract de asigurare de viaţă;
b) drept indemnizaţie pentru o daună corporală, o boală sau o altă plată reparatorie pentru o pierdere economică ce survine în momentul producerii evenimentului asigurat;
c) drept rambursare a unei prime plătite anterior (mai puţin costul taxelor de asigurare, fie că acestea sunt sau nu efectiv aplicate) în conformitate cu un Contract de asigurare (altul decât un contract de asigurare de viaţă cu componentă de investiţii sau un Contract de rentă viageră) ca urmare a anulării sau a rezilierii contractului, a diminuării expunerii la risc pe parcursul perioadei în care contractul este efectiv în vigoare ori rezultând din corectarea unei erori de înscriere sau a unei erori similare cu privire la prima stipulată în contract;
d) drept dividend în beneficiul deţinătorului poliţei de asigurare (în afară de dividendele transferate la rezilierea contractului), cu condiţia ca respectivele dividende să fie legate de un Contract de asigurare în conformitate cu care singurele indemnizaţii de plătit sunt cele prevăzute la lit. b); sau
e) drept restituire a unei prime în avans sau a unui depozit de primă pentru un Contract de asigurare a cărui primă trebuie plătită cel puţin o dată pe an, dacă suma reprezentând prima anticipată sau depozitul de primă nu depăşeşte suma primei anuale de plată pentru anul următor în temeiul contractului.
9. Termenul "Cont Preexistent" înseamnă:
a) un Cont Financiar administrat de o Instituţie Financiară Raportoare începând cu data de 31 decembrie 2015;
b) orice Cont Financiar al unui Titular de cont, indiferent de data la care a fost deschis respectivul Cont Financiar, în cazul în care:
(i) Titularul de cont deţine, de asemenea, la Instituţia Financiară Raportoare (sau la o Entitate afiliată din acelaşi stat membru ca Instituţia Financiară Raportoare) un Cont Financiar care este un Cont preexistent în conformitate cu lit. a);
(ii) Instituţia Financiară Raportoare (şi, după caz, Entitatea afiliată din acelaşi stat membru ca şi Instituţia Financiară Raportoare) tratează atât Conturile Financiare menţionate anterior, precum şi orice alte Conturi

Financiare ale Titularului de cont care sunt considerate drept Conturi Preexistente în temeiul lit. b) drept un singur Cont Financiar în scopul respectării standardelor în materie de cerinţe privind cunoaşterea clientului prevăzute la secţiunea a VII-a lit. A şi în scopul stabilirii soldului sau a valorii oricăruia dintre Conturile Financiare atunci când aplică oricare dintre pragurile referitoare la cont;
(iii) în ceea ce priveşte un Cont Financiar care face obiectul Procedurilor AML/KYC, Instituţia Financiară Raportoare este autorizată să respecte respectivele Proceduri AML/KYC referitor la Contul Financiar bazându-se pe Procedurile AML/KYC efectuate pentru Contul Preexistent prevăzut la lit. a);
(iv) deschiderea Contului Financiar nu implică obligaţia de a furniza informaţii despre un client nou, suplimentare sau modificate de către Titularul de cont, în afara celor necesare în scopul cap. I al titlului X.
10. Termenul "Cont Nou" înseamnă un Cont Financiar administrat de o Instituţie Financiară Raportoare deschis la data de 1 ianuarie 2016 sau ulterior datei menţionate, cu excepţia cazului în care acesta este considerat drept un Cont Preexistent în temeiul lit. b).
11. Termenul "Cont de Persoană Fizică Preexistent" înseamnă un Cont Preexistent deţinut de una sau mai multe persoane fizice.
12. Termenul "Cont de Persoană Fizică Nou" înseamnă un Cont Nou deţinut de una sau mai multe persoane fizice.
13. Termenul "Cont de Entitate Preexistent" înseamnă un Cont Preexistent deţinut de una sau mai multe Entităţi.
14. Termenul "Cont cu Valoare Mai Mică" înseamnă un Cont de Persoană Fizică Preexistent cu un sold sau o valoare agregată a contului care, la data de 31 decembrie 2015, nu depăşeşte echivalentul în lei a 1.000.000 USD.
15. Termenul "Cont cu Valoare Mare" înseamnă un Cont de Persoană Fizică Preexistent cu un sold sau o valoare agregată a contului care depăşeşte, la data de 31 decembrie 2015 sau la data de 31 decembrie a oricărui an ulterior, echivalentul în lei a 1.000.000 USD.
16. Termenul "Cont de Entitate Nou" înseamnă un Cont Nou deţinut de una sau mai multe Entităţi.
17. Termenul "Cont Exclus" înseamnă oricare dintre următoarele conturi:
a) un cont de pensie care îndeplineşte următoarele cerinţe:
(i) contul este reglementat drept cont de pensie cu caracter personal sau face parte dintr-un plan de pensii reglementat pentru furnizarea de beneficii cu titlu de pensii sau de indemnizaţii (inclusiv indemnizaţii de invaliditate sau de deces);
(ii) contul beneficiază de un tratament fiscal favorabil (şi anume, contribuţiile în cont care ar face în mod normal obiectul impozitării sunt deductibile sau excluse din venitul brut al Titularului de cont sau impozitate la o cotă redusă ori impozitarea venitului din investiţii generat de contul respectiv este amânată sau venitul din investiţii este impozitat la o cotă redusă);
(iii) este obligatorie raportarea informaţiilor cu privire la cont către autorităţile fiscale;
(iv) retragerile sunt condiţionate de atingerea unei vârste de pensionare determinate, de invaliditate sau deces sau se aplică sancţiuni în cazul retragerilor efectuate înainte de astfel de evenimente determinate; şi
(v) fie (i) contribuţiile anuale sunt limitate la echivalentul în lei a 50.000 USD sau mai puţin, fie (ii) există o limită maximă de contribuţie pe durata vieţii, egală cu echivalentul în lei a 1.000.000 USD sau inferioară, aplicându-se, în fiecare caz, normele prevăzute la Secţiunea a VII-a lit. C privind Agregarea conturilor şi Conversia monetară.
Un Cont Financiar care îndeplineşte în alt mod cerinţa prezentului subpunct nu va înceta să îndeplinească această cerinţă numai din cauza faptului că respectivul Cont Financiar poate primi active sau fonduri virate din unul sau mai multe Conturi Financiare care îndeplinesc cerinţele prezentei litere sau ale lit. b) din unul sau mai multe fonduri de pensii care îndeplinesc cerinţele de la oricare dintre pct. 5-7 de la lit. B;
b) un cont care îndeplineşte cerinţele următoare:
(i) contul este reglementat drept organism de plasament în alte scopuri decât pentru pensie şi este tranzacţionat în mod regulat pe o piaţă a titlurilor de valoare reglementată sau contul este reglementat drept instrument pentru economii în alte scopuri decât pentru pensie;
(ii) contul beneficiază de un tratament fiscal favorabil (şi anume, contribuţiile în cont care ar face în mod normal obiectul impozitării sunt deductibile sau excluse din venitul brut al Titularului de cont sau impozitate la o cotă redusă ori impozitarea venitului din investiţii generat de contul respectiv este amânată sau venitul din investiţii este impozitat la o cotă redusă);
(iii) retragerile sunt condiţionate de îndeplinirea unor criterii specifice legate de scopul contului de investiţii sau de economii (de exemplu, acordarea de beneficii medicale sau pentru educaţie) sau se aplică sancţiuni în cazul unor retrageri efectuate înainte ca aceste criterii să fie îndeplinite; şi
(iv) contribuţiile anuale sunt limitate la echivalentul în lei a 50.000 USD sau mai puţin, aplicându-se normele prevăzute la Secţiunea a VII-a lit. C privind Agregarea conturilor şi Conversia monetară.

Un Cont Financiar care îndeplineşte în alt mod cerinţa de la lit. a) subpct. (iv) nu va înceta să îndeplinească această cerinţă numai din cauza faptului că respectivul Cont Financiar poate primi active sau fonduri virate din unul sau mai multe Conturi Financiare care îndeplinesc cerinţele de la lit. a) sau de la prezenta literă sau din unul sau mai multe fonduri de pensii care îndeplinesc cerinţele de la oricare dintre pct. 5-7 din lit. B;

c) un contract de asigurare de viaţă pe o perioadă care urmează să se încheie înainte ca persoana fizică asigurată să împlinească vârsta de 90 de ani, cu condiţia ca contractul să îndeplinească următoarele cerinţe:

(i) primele sunt periodice, nu se diminuează în timp, se plătesc cel puţin o dată pe an pe parcursul perioadei în care contractul este în vigoare sau până în momentul în care persoana asigurată împlineşte vârsta de 90 de ani, oricare dintre aceste perioade este mai scurtă;

(ii) nicio persoană nu poate avea acces la valoarea contractului (prin retragere, împrumut sau altfel) fără rezilierea contractului;

(iii) suma (alta decât o indemnizaţie de deces) care trebuie plătită în cazul anulării sau al rezilierii contractului nu poate depăşi totalul primelor plătite pentru contract, minus suma reprezentând taxe aferente mortalităţii, morbidităţii şi cheltuielilor (fie că au fost sau nu aplicate efectiv) pentru perioada sau perioadele în care contractul este în vigoare şi orice sume plătite înainte de anularea sau rezilierea contractului; şi

(iv) contractul nu este deţinut de un cesionar cu titlu oneros;

d) un cont care este deţinut exclusiv de un patrimoniu succesoral dacă documentaţia pentru respectivul cont include o copie a testamentului sau a certificatului de deces al persoanei decedate;

e) un cont instituit în legătură cu oricare dintre următoarele elemente:

(i) un ordin judecătoresc sau o hotărâre judecătorească;

(ii) o vânzare, un schimb, închirierea unei proprietăţii imobiliare sau personale, cu condiţia ca acest cont să îndeplinească următoarele cerinţe:

- contul este finanţat exclusiv cu o plată în avans, o sumă reprezentând o plată anticipată care constituie un acont, o sumă corespunzătoare pentru a asigura o obligaţie direct legată de tranzacţie sau o plată similară, ori este finanţat cu un Activ Financiar care este depus în cont în legătură cu vânzarea, cedarea sau închirierea proprietăţii;
- contul este instituit şi utilizat exclusiv pentru a garanta obligaţia cumpărătorului de a plăti preţul de achiziţie a proprietăţii, obligaţia vânzătorului de a plăti orice datorie neprevăzută ori a locatorului sau a locatarului de a plăti orice despăgubiri legate de proprietatea închiriată, după cum s-a convenit în contractul de închiriere;
- activele contului, inclusiv veniturile câştigate din aceste active vor fi plătite sau altfel distribuite în beneficiul vânzătorului, cumpărătorului, locatorului sau locatarului (inclusiv în scopul îndeplinirii unei obligaţii a persoanei respective) atunci când bunul este vândut, cedat sau predat sau când contractul de închiriere este reziliat;
- contul nu este un cont în marjă sau un cont similar instituit în legătură cu vânzarea sau tranzacţionarea unui Activ Financiar; şi
- contul nu este asociat unui cont prevăzut la lit. f);

(iii) obligaţia unei Instituţii Financiare care achită ratele unui împrumut garantat cu bunuri imobiliare de a rezerva o parte din plată exclusiv în scopul facilitării plăţii impozitelor sau a asigurării referitoare la respectivul bun imobiliar la un moment ulterior;

(iv) obligaţia unei Instituţii Financiare de a facilita plata impozitelor la un moment ulterior;

f) un Cont de Depozit care îndeplineşte următoarele cerinţe:

(i) contul există numai din motivul că un client face o plată care depăşeşte soldul debitor cu privire la un card de credit sau la altă facilitate de credit reînnoibilă şi plata excedentară nu este restituită imediat clientului; şi

(ii) de la data de 1 ianuarie 2016 sau anterior datei menţionate, Instituţia Financiară pune în aplicare politici şi proceduri, fie pentru a împiedica un client de la a face o plată excedentară care depăşeşte echivalentul în lei a 50.000 USD, fie pentru a asigura faptul că orice plată excedentară efectuată de un client şi care depăşeşte cuantumul respectiv este restituită clientului în termen de 60 de zile, aplicând, în fiecare caz, normele prevăzute la Secţiunea a VII-a lit. C privind conversia monetară. În acest sens, o plată excedentară a unui client nu se referă la solduri creditoare aferente unor debite contestate, dar include soldurile creditoare rezultate din restituiri de mărfuri;

g) orice alt cont care prezintă un risc scăzut de a fi utilizat pentru evaziune fiscală are caracteristici în mod substanţial similare cu oricare dintre conturile prevăzute la lit. C pct. 17 lit. a)-f) şi este inclus pe lista Conturilor excluse menţionată la art. 291 alin. (7), cu condiţia ca statutul respectivului cont drept Cont exclus să nu aducă atingere obiectivelor cap. I al titlului X;

D. Cont care face obiectul raportării

1. Termenul "Cont care face obiectul raportării" înseamnă un Cont Financiar care este administrat de o Instituţie Financiară Raportoare a României şi este deţinut de una sau mai multe Persoane care fac obiectul raportării sau de o ENFS pasivă cu una sau mai multe Persoane care exercită controlul care sunt Persoane care fac obiectul raportării, cu condiţia ca aceasta să fi fost identificată ca atare în temeiul procedurilor de precauţie prevăzute la Secţiunile II-VII.

2. Termenul "Persoană care face obiectul raportării" înseamnă o Persoană din România care nu este: (i) o companie al cărei capital este tranzacţionat în mod regulat pe una sau mai multe pieţe ale titlurilor de valoare reglementate; (ii) orice companie care este o Entitate afiliată unei companii prevăzute la teza (i); (iii) o Entitate guvernamentală; (iv) o Organizaţie internaţională; (v) o Bancă centrală; sau (vi) o Instituţie Financiară.
3. Termenul "Persoană dintr-un alt stat membru", din perspectiva României, înseamnă o persoană fizică sau o Entitate care are rezidenţa în orice alt stat membru în temeiul legislaţiei fiscale din jurisdicţia respectivului stat membru sau patrimoniul succesoral al unei persoane decedate care era rezidentă a oricărui alt stat membru. În acest sens, o Entitate precum o societate civilă, o societate cu răspundere limitată sau o construcţie juridică similară care nu are rezidenţă fiscală este considerată ca fiind rezidentă în jurisdicţia în care se află sediul conducerii efective.
4. Termenul "Jurisdicţie Participantă" cu privire la România înseamnă:
a) orice alt stat membru;
b) orice altă jurisdicţie: (i) cu care Romania are un acord în vigoare în temeiul căruia respectiva jurisdicţie va furniza informaţiile menţionate la Secţiunea I; şi (ii) care este identificată pe o listă publicată de România şi notificată Comisiei Europene;
c) orice altă jurisdicţie: (i) cu care Uniunea are un acord în vigoare în temeiul căruia respectiva jurisdicţie va furniza informaţiile menţionate la Secţiunea I; şi (ii) care este identificată pe o listă publicată de Comisia Europeană.
5. Termenul "Persoane care exercită controlul" înseamnă persoanele fizice care exercită controlul asupra unei Entităţi. În cazul unei fiducii, acest termen înseamnă constituitorul (constituitorii), fiduciarul (fiduciarii), protectorul (protectorii) (dacă este cazul), beneficiarul (beneficiarii) sau clasa (clasele) de beneficiari, precum şi orice altă persoană fizică care exercită un control efectiv definitiv asupra fiduciei şi, în cazul unei construcţii juridice care nu este o fiducie, acest termen desemnează persoanele aflate în poziţii echivalente sau similare. Termenul "Persoane care exercită controlul" trebuie interpretat într-o manieră consecventă cu recomandările Grupului de Acţiune Financiară.
6. Termenul "ENFS" înseamnă orice Entitate care nu este o Instituţie Financiară.
7. Termenul "ENFS pasivă" înseamnă orice: (i) ENFS care nu este o ENFS activă; sau (ii) o Entitate de investiţii prevăzută la lit. A pct. 6 lit. b) care nu este o Instituţie Financiară dintr-o jurisdicţie participantă.
8. Termenul "ENFS activă" înseamnă orice ENFS care îndeplineşte oricare dintre următoarele criterii:
a) mai puţin de 50% din venitul brut al ENFS pentru anul calendaristic precedent sau pentru altă perioadă de raportare adecvată este venit pasiv şi mai puţin de 50% din activele deţinute de ENFS în cursul anului calendaristic precedent sau al altei perioade de raportare adecvate sunt active care produc sau sunt deţinute pentru a produce venit pasiv;
b) acţiunile ENFS sunt tranzacţionate în mod regulat pe o piaţă a titlurilor de valoare reglementată sau ENFS este o Entitate afiliată unei Entităţi ale cărei acţiuni sunt tranzacţionate în mod regulat pe o piaţă a titlurilor de valoare reglementată;
c) ENFS este o Entitate guvernamentală, o Organizaţie internaţională, o Bancă centrală sau o Entitate deţinută în totalitate de una sau mai multe dintre entităţile sus-menţionate;
d) toate activităţile ENFS constau, în esenţă, în deţinerea (în totalitate sau parţial) a acţiunilor subscrise emise de una sau mai multe filiale ale căror tranzacţii sau activităţi sunt diferite de activităţile unei Instituţii Financiare ori în finanţarea şi prestarea de servicii respectivelor filiale. Cu toate acestea, o Entitate nu are statutul de Entitate activă dacă funcţionează (sau se prezintă) drept un fond de investiţii, cum ar fi un fond de investiţii în societăţi necotate, un fond cu capital de risc, un fond de achiziţie prin îndatorarea companiei sau orice alt organism de plasament al cărui scop este de a achiziţiona sau de a finanţa companii şi de a deţine capital în cadrul respectivelor companii, reprezentând active de capital în scopul unor investiţii;
e) ENFS nu desfăşoară încă activităţi comerciale şi nu a mai desfăşurat niciodată, dar investeşte capital în active cu intenţia de a desfăşura o activitate comercială, alta decât cea a unei Instituţii Financiare, cu condiţia ca ENFS să nu se califice pentru această excepţie ulterior datei la care se împlinesc 24 de luni de la data iniţială a constituirii ENFS;
f) ENFS nu a fost o Instituţie Financiară în ultimii 5 ani şi este în proces de lichidare a activelor sale sau de restructurare cu intenţia de a continua sau de a relua operaţiunile în alte activităţi decât cele ale unei Instituţii Financiare;
g) activităţile ENFS constau în principal în finanţare şi operaţiuni de acoperire a riscurilor cu sau pentru Entităţi afiliate care nu sunt Instituţii Financiare, iar ENFS nu prestează servicii de finanţare sau de acoperire a riscurilor niciunei alte Entităţi care nu este o Entitate asimilată, cu condiţia ca grupul din care fac parte respectivele Entităţi afiliate să desfăşoare în principal o activitate diferită de activităţile unei Instituţii Financiare; sau
h) ENFS îndeplineşte toate condiţiile următoare:

(i) este constituită şi îşi desfăşoară activitatea în România sau în altă jurisdicţie de rezidenţă exclusiv în scopuri religioase, caritabile, ştiinţifice, artistice, culturale, sportive sau educaţionale; ori este constituită şi îşi desfăşoară activitatea în România sau în altă jurisdicţie de rezidenţă şi este o organizaţie profesională, o asociaţie de afaceri, o cameră de comerţ, o organizaţie a muncii, o organizaţie din sectorul agriculturii sau al horticulturii, o asociaţie civică sau o organizaţie care funcţionează exclusiv pentru promovarea bunăstării sociale;
(ii) este scutită de impozitul pe venit în România sau în altă jurisdicţie de rezidenţă;
(iii) nu are acţionari sau membri care au drepturi de proprietate sau beneficii legate de activele sau veniturile sale;
(iv) legislaţia României aplicabilă ENFS sau altei jurisdicţii de rezidenţă a ENFS ori documentele de constituire a ENFS nu permit(e) ca vreun venit ori vreun activ al ENFS să fie distribuit sau utilizat în beneficiul unei persoane fizice sau al unei Entităţi noncaritabile în alt mod decât în scopul desfăşurării de activităţi caritabile ale ENFS sau drept plată a unor compensaţii rezonabile pentru servicii prestate ori drept plată reprezentând valoarea justă de piaţă a proprietăţii pe care ENFS a cumpărat-o; şi
(v) legislaţia României aplicabilă ENFS sau altei jurisdicţii de rezidenţă a ENFS ori documentele de constituire a ENFS impun(e) ca, în momentul lichidării sau dizolvării ENFS, toate activele sale să fie distribuite către o Entitate guvernamentală sau altă organizaţie nonprofit, sau să revină Guvernului României sau al altei jurisdicţii de rezidenţă a ENFS sau oricărei subdiviziuni politice a acestora.
E. Diverse
1. Termenul "Titular de cont" înseamnă persoana inclusă pe o listă sau identificată drept titularul unui Cont Financiar de către Instituţia Financiară care ţine contul. O persoană, alta decât o Instituţie Financiară, care deţine un Cont Financiar în beneficiul sau în numele altei persoane, în calitate de agent, custode, mandatar, semnatar, consilier de investiţii sau intermediar, nu este considerată drept deţinătoare a contului în sensul cap. I al titlului X, ci cealaltă persoană este considerată drept titulară a contului. În cazul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră, Titularul de cont este orice persoană care are dreptul să acceseze valoarea de răscumpărare sau să modifice beneficiarul contractului. În cazul în care nicio persoană nu poate să aibă acces la valoarea de răscumpărare sau să modifice beneficiarul, Titularul de cont este orice persoană desemnată în calitate de proprietar în contract şi orice persoană cu un drept la plată în conformitate cu termenii contractuali. La scadenţa unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau a unui Contract de rentă viageră, fiecare persoană care are dreptul să primească o plată în conformitate cu contractul este considerată ca fiind un Titular de cont.
2. Termenul "Proceduri AML/KYC" ("anti-money laundering" - combaterea spălării banilor/"know-your-client" - cunoaşterea clientelei) înseamnă procedurile de precauţie referitoare la clientela unei Instituţii Financiare Raportoare în conformitate cu cerinţele privind combaterea spălării banilor sau cu cerinţe similare care se aplică respectivei Instituţii Financiare Raportoare.
3. Termenul "Entitate" înseamnă o persoană juridică sau o construcţie juridică, de exemplu, o companie, un parteneriat, o fiducie sau o fundaţie.
4. O Entitate este o "Entitate afiliată" unei alte Entităţi dacă: (i) oricare dintre cele două Entităţi deţine controlul asupra celeilalte; (ii) cele două Entităţi se află sub control comun; sau (iii) cele două Entităţi sunt Entităţi de investiţii prevăzute la lit. A pct. 6 lit. b) din prezenta secţiune, se află sub o conducere comună şi respectiva conducere este cea care asigură respectarea cerinţelor de precauţie care revine unor astfel de Entităţi de investiţii. În acest sens, noţiunea de "control" include deţinerea directă sau indirectă a peste 50% din voturi şi din valoarea unei Entităţi.
5. Termenul "NIF" înseamnă număr de identificare fiscală (sau echivalentul său funcţional dacă nu există un număr de identificare fiscală).
6. Termenul "Documente Justificative" include oricare dintre următoarele:
a) un certificat de rezidenţă emis de un organism guvernamental autorizat al statului membru sau a unei alte jurisdicţii în care beneficiarul plăţii afirmă că este rezident;
b) în ceea ce priveşte o persoană fizică, orice identificare valabilă eliberată de un organism guvernamental autorizat, care include numele persoanei şi este utilizată, de regulă, în scopuri de identificare;
c) cu privire la o Entitate, orice document oficial eliberat de un organism guvernamental autorizat (de exemplu, un guvern sau o agenţie a acestuia sau o comună), care include numele Entităţii şi fie adresa sediului său principal în statul membru sau în altă jurisdicţie în care aceasta afirmă că este rezidentă, fie statul membru sau altă jurisdicţie în care entitatea a fost înregistrată sau constituită;
d) orice situaţie financiară auditată, raport de credit efectuat de o parte terţă, declarare a falimentului sau raport al unei autorităţi de reglementare a pieţei titlurilor de valoare.
Cu privire la un Cont de Entitate Preexistent, Instituţia Financiară Raportoare poate utiliza ca Documente Justificative orice clasificare care figurează în registrele Instituţiei Financiare Raportoare cu privire la Titularul de cont care a fost determinată pe baza unui sistem standardizat de codificare a segmentelor de activitate, care a fost înregistrată de către Instituţia Financiară Raportoare în conformitate cu practicile sale obişnuite de afaceri în scopul aplicării Procedurilor AML/KYC sau în alte scopuri de reglementare (altele decât fiscale) şi care a fost

pusă în aplicare de către Instituţia Financiară Raportoare înainte de data utilizată pentru a clasifica Contul Financiar drept un Cont Preexistent, cu condiţia ca respectiva Instituţie Financiară Raportoare să nu fi aflat sau să nu aibă motive de a fi aflat că respectiva clasificare este incorectă sau nefiabilă. Termenul "Sistem standardizat de codificare a segmentelor de activitate" înseamnă un sistem de codificare utilizat pentru a clasifica unităţile în funcţie de tipul activităţii lor în alte scopuri decât în scopuri fiscale.

Secţiunea a IX-a

Punerea în aplicare efectivă

În conformitate cu art. 291 alin. (4), România trebuie să dispună de norme şi proceduri administrative menite să asigure punerea în aplicare eficace şi respectarea procedurilor de raportare şi de precauţie menţionate anterior, inclusiv:

1. norme care să împiedice orice Instituţii Financiare, persoane sau intermediari, să adopte practici destinate să eludeze procedurile de raportare şi de precauţie;
2. norme care impun Instituţiilor Financiare Raportoare să păstreze evidenţa măsurilor întreprinse şi orice dovezi pe care s-au bazat în desfăşurarea procedurilor sus-menţionate, precum şi să dispună de măsuri adecvate pentru obţinerea acestor evidenţe;
3. proceduri administrative pentru a verifica respectarea de către Instituţia Financiară Raportoare a procedurilor de raportare şi de precauţie; proceduri administrative pentru a monitoriza o Instituţie Financiară Raportoare în cazul în care sunt raportate conturi nedocumentate;
4. proceduri administrative pentru a se asigura că Entităţile şi conturile definite în legislaţia naţională drept Instituţii Financiare care nu fac obiectul raportării şi, respectiv, Conturi excluse prezintă, în continuare, un risc scăzut de a fi utilizate pentru evaziune fiscală; şi
5. dispoziţii eficace de asigurare a respectării, pentru abordarea cazurilor de neconformitate.

Secţiunea a X-a

Date de punere în aplicare în ceea ce priveşte instituţiile financiare raportoare situate în Austria

În cazul Instituţiilor Financiare Raportoare situate în Austria, toate trimiterile la "2016" şi "2017" în prezenta anexă se interpretează drept trimiteri la "2017" şi, respectiv, "2018".

În cazul Conturilor preexistente deţinute de Instituţii Financiare Raportoare situate în Austria, toate trimiterile la "31 decembrie 2015" în prezenta anexă se interpretează drept trimiteri la "31 decembrie 2016".

Anexa 2

NORME SUPLIMENTARE
de raportare şi de precauţie pentru schimbul
de informaţii referitoare la conturile financiare

1. Modificarea circumstanţelor

O "modificare a circumstanţelor" include orice modificare care are drept rezultat adăugarea de informaţii relevante privind statutul unei persoane sau intră, în alt mod, în contradicţie cu statutul persoanei respective. În plus, o modificare a circumstanţelor include orice modificare sau completare a informaţiilor privind contul Titularului de cont (inclusiv adăugarea sau substituirea unui Titular de cont ori altă modificare referitoare la acesta) sau orice modificare sau completare a informaţiilor privind orice cont asociat cu un astfel de cont (aplicând normele privind agregarea conturilor prevăzute la anexa nr. 1 Secţiunea a VII-a lit. C pct. 1-3), dacă o astfel de modificare sau completare a informaţiilor afectează statutul Titularului de cont.

În cazul în care o Instituţie Financiară Raportoare a aplicat testul cu privire la adresa de rezidenţă prevăzută la anexa nr. 1 Secţiunea a III-a lit. B pct. 1 şi intervine o modificare a circumstanţelor în urma căreia Instituţia Financiară Raportoare află sau are motive să afle că Documentele justificative iniţiale (sau orice alte documente echivalente) sunt incorecte sau nefiabile, Instituţia Financiară Raportoare trebuie, până în ultima zi a anului calendaristic relevant sau a altei perioade de raportare adecvate ori în termen de 90 de zile calendaristice de la notificarea sau descoperirea unei asemenea modificări a circumstanţelor, oricare dintre acestea este mai recentă, să obţină o autocertificare şi noi Documente Justificative pentru a stabili rezidenţa fiscală (rezidenţele fiscale) a(le) Titularului de cont. În cazul în care o Instituţie Financiară Raportoare nu poate obţine autocertificarea şi noi Documente Justificative până la data respectivă, aceasta trebuie să aplice procedura de căutare în registrul electronic prevăzută la anexa nr. 1 Secţiunea a III-a lit. B pct. 2-6.

2. Autocertificarea pentru Conturile de Entitate Noi

În ceea ce priveşte Conturile de entitate noi, pentru a stabili dacă o Persoană care exercită controlul asupra unei ENFS pasive este o Persoană care face obiectul raportării, o Instituţie Financiară Raportoare se poate baza numai pe o autocertificare, fie din partea Titularului de cont, fie din partea Persoanei care exercită controlul.

3. Rezidenţa unei Instituţii Financiare

O Instituţie Financiară este "rezidentă" în România în cazul în care aceasta se află sub jurisdicţia României (şi anume, România poate impune raportarea de către Instituţia Financiară). În general, în cazul în care o Instituţie Financiară are rezidenţa fiscală într-un stat membru, aceasta se află sub jurisdicţia acestui stat membru şi, prin urmare, este o Instituţie Financiară a statului membru. În cazul unei fiducii care este o Instituţie Financiară (indiferent dacă aceasta este rezident fiscal într-un stat membru), fiducia este considerată a se afla sub jurisdicţia unui stat membru dacă unul sau mai mulţi fiduciari sunt rezidenţi în respectivul stat membru, cu excepţia cazului în care fiducia raportează altui stat membru toate informaţiile care trebuie raportate în temeiul cap. I al titlului X cu privire la Conturile care fac obiectul raportării administrate de fiducie, în virtutea faptului că fiducia are rezidenţa fiscală în acel stat membru. Cu toate acestea, în cazul în care o Instituţie Financiară (care nu este o fiducie) nu are rezidenţă fiscală (de exemplu, pentru că este considerată transparentă din punct de vedere fiscal sau pentru că se află într-o jurisdicţie în care nu există impozit pe venit), se consideră că aceasta se află sub jurisdicţia unui stat membru şi că este, prin urmare, o Instituţie Financiară a statului membru, în cazul în care:

a) este constituită în temeiul legislaţiei statului membru respectiv;

b) are sediul conducerii efective (inclusiv sediul administrativ efectiv) într-un stat membru; sau

c) face obiectul supravegherii financiare în statul membru respectiv.

În cazul în care o Instituţie Financiară (care nu este o fiducie) este rezidentă în două sau mai multe state membre, respectiva Instituţie Financiară face obiectul cerinţelor de raportare şi de precauţie ale statului membru în care aceasta îşi menţine Contul/Conturile Financiar(e).

4. Cont administrat

În general, se poate considera că un cont este administrat de către o Instituţie Financiară în următoarele situaţii:

a) în cazul unui Cont de custodie, de Instituţia Financiară care deţine custodia activelor din contul respectiv (inclusiv o Instituţie Financiară care deţine active în regim "street name" pentru un Titular de cont în respectiva instituţie);

b) în cazul unui Cont de depozit, de Instituţia Financiară care este obligată să facă plăţi cu privire la contul respectiv (cu excepţia unui reprezentant al unei Instituţii Financiare, indiferent dacă acest reprezentant este sau nu o Instituţie Financiară);

c) în cazul oricărui titlu de capital sau de creanţă asupra unei Instituţii Financiare care constituie un Cont Financiar, de către respectiva Instituţie Financiară;

d) în cazul unui Contract de asigurare cu valoare de răscumpărare sau al unui Contract de rentă viageră, de Instituţia Financiară care este obligată să facă plăţi cu privire la respectivul contract.

5. Fiducii care sunt ENFS pasive

O Entitate precum o societate civilă, o societate cu răspundere limitată sau o construcţie juridică similară care nu are rezidenţă fiscală, în conformitate cu anexa nr. 1 Secţiunea a VIII-a lit. D pct. 3, este considerată ca fiind rezidentă în jurisdicţia în care se află sediul conducerii efective. În acest sens, o persoană juridică sau o construcţie juridică este considerată a fi "similară" cu o societate civilă şi cu o societate cu răspundere limitată în cazul în care aceasta nu este tratată ca o unitate impozabilă în România în temeiul legislaţiei fiscale române. Cu toate acestea, în scopul de a evita raportarea dublă (ţinând cont de sfera amplă a termenului "Persoane care exercită controlul" în cazul fiduciilor), o fiducie care este o ENFS pasivă nu poate fi considerată o construcţie juridică similară.

6. Adresa sediului principal al Entităţii

Una dintre cerinţele prevăzute la anexa nr. 1 Secţiunea a VIII-a lit. E pct. 6 lit. c) este că, în ceea ce priveşte o Entitate, documentaţia oficială include fie adresa sediului principal al entităţii în statul membru sau în altă jurisdicţie în care aceasta afirmă că este rezidentă, fie din statul membru sau altă jurisdicţie în care Entitatea a fost înregistrată sau constituită. Adresa sediului principal al Entităţii este, în general, locul în care se află sediul conducerii efective. Adresa unei Instituţii Financiare la care Entitatea administrează un cont, o căsuţă poştală sau o adresă utilizate exclusiv pentru corespondenţă nu este adresa sediului principal al Entităţii, cu excepţia cazului în care respectiva adresă este singura adresă utilizată de către Entitate şi figurează ca adresă socială a Entităţii în documentele de constituire. Mai mult decât atât, o adresă furnizată purtând menţiunea "post-restant" nu este adresa sediului principal al Entităţii.